

STARI PISCI HRVATSKI.

KNJIGA VIII.

PJESME

NIKOLE NALJEŠKOVIĆA,
ANDRIJE ČUBRANOVIĆA, MIŠE PELEGRINOVIĆA,
SABA MIŠETIĆA BOBALJEVIĆA

I

JEGJUPKA NEZNANA PJESNIKA.

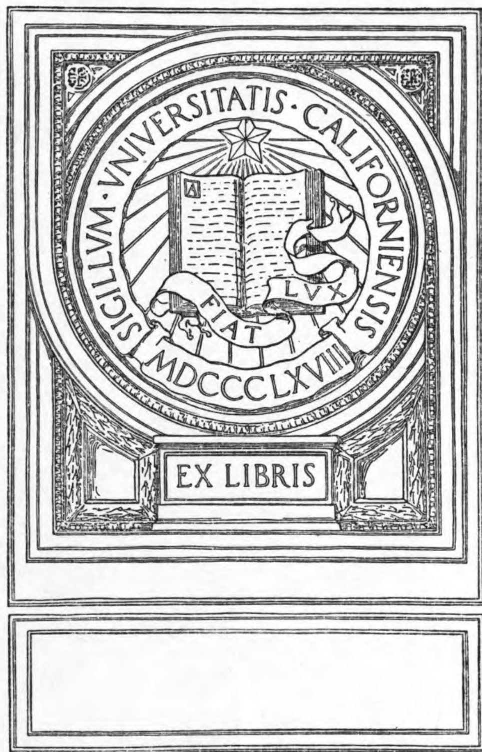
NA SVIET IZDALA

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

U ZAGREBU 1876.

U KNJIŽARNICI LAVOSLAVA HARTMANA NA PRODAJU.

TISAK DIONIČKE TISKARE.

SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
FIAT LVX
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

STARI
PISCI HRVATSKI.

NA SVIET IZDAJE

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

KNJIGA OSMA.

U ZAGREBU 1876.

U KNJIŽARNICI LAVOSLAVA HARTMANA NA PRODAJU.

PJESME

NIKOLE NALJEŠKOVIĆA,
ANDRIJE ČUBRANOVIĆA, MIŠE PELEGRINOVIĆA
I
SABA MIŠETIĆA BOBALJEVIĆA

I

JEGJUPKA NEZNANA PJESNIKA.

NA SVIET IZDALA

JUGOSLAVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI.

U ZAGREBU 1876.

U KNJIŽARNICI LAVOSLAVA HARTMANA NA PRODAJU.

TISAK DIONIČKE TISKARE U ZAGREBU.

I.

ANDRIJA ČUBRANOVIĆ.

NAPISAO LUKA ZORE.

Porodica Čubranovića po svjedočanstvu Sabellika[1] bi zamijerna plemena ako i ne plemskog roda, jer on veli: „Constabant venetae copiae mille ferme levis armaturae equitibus, in queis erant Epirothici et Graeci generis, peltatique circiter quingenti Andrea Ciubranio duce". Ovo se dogodi okolo g. 1520.[2] Nadalje razabire se iz pisma Battitorića[3], koji je prvi pečatao Jegjupku u Mlecima i posvetio Nadalu Budislavu, kanoniku i vitezu poljačkome, da ovaj Nadali po tankoj krvi bi rogjak Čubranoviću. Premda mi je poznato da Nadalići stoprva XVII. vijeka postadoše plemićima Dubrovačkijem, ipak mislim, da svojta sa Nadalićem dokazuje, da Čubranović nije bio nizka koljena.

Ja se nimalo ne čudim, kao se je naš glasoviti Seb. Dolci[4] snebivao, da je naš Čubranović zlatario i da je postao velikim pjesnikom, jer znam da je zlatarstvo bilo najplemenitiji zanat u Dubrovniku, a opet mi je poznato iz povijesti Dubrovačke da su plemići Dubrovački bili kapetani pomorski, trgovci, i uopće svakoj obrtnosti i radinosti posvećeni a bavili se knjigom. Kako da ne bi dakle jedan Dubrovčanin i nižeg roda zlatario a uz zlatarenje i pjevao?

O njegovu životu evo što veli Ignjat Gjurgjević, opat Benediktinski, u opisanju životâ glasovitijeh Dubrovčana: „Andreas Čubra-

[1] In supplemento ad historiam venet. lib. X.

[2] Cerva (viri illustres II) veli da je ti Čubranović bio na mletačkoj službi proti Gallima i da se je boj bio „in agro mediolanensi"; pak dodaje: „Nomen atque etiam aetas nostro Cibranio conveniunt, nam Odinus in Italia fuit circa XX ejus saeculi annum; verum utrum re ipsa de eo loquatur Sabellicus, incertum adeoque rem in medio relinquo".

[3] Vigji predgovor str. XXIV i XXV.

[4] Fasti litterario-Ragusini (Venetiis 1767) nr. 4: „Quodque mireris, agebat auctor aurificis artem".

novich, vir celeberrimus in Illyrica poesi, indignus cujus et reliqua opera et studia civium et consanguineorum incuria atque aetate evanuerint. Illum circiter anno 1500 vixisse stylus monet et candor dictionis". Fr. M. Appendini ima o njemu dvije riječi u djelu o izvrsnim Dubrovčanima: „Andrea Ciubranovich, che nato sul principio del 1500 da poveri ma onesti genitori, erasi appigliato all' arte di argentiere".[5] Odovdje se može razabrati da je naš pjesnik živio u prvoj polovini XVI. vijeka, te da se rodi na početku njegovu.

Otac nam Cerva[6] priča kako je postao pjesnikom veleći, da je bio zatravljen za jednom gospogjom plemskog roda a nije se mogao s njom sastati, premda je svud srtao za njom, da joj zbori i da ju vidi. Jednom ona iduć putem sa služkinjom i videć našega Čubranovića, da je sustopice slijedi, srdito ga opsuje zovući ga Ciganinom.[7] On to čuje i naumi joj se osvetiti. Bližnjih pokladâ naslonivši se na onu riječ „Egyptius" sklopi pjesmu, i nadjede joj ime „Jegjupka[8]; pak tad preobrazi se „Jegjupkom" ili Cigankom noseć u naručju sina i prispje odredjenomu mjestu. Poče sreću i

[5] I Cerva (viri illustr. II) podulje nam ga opisuje ovim riječima: „Hic legendi atque scribendi, nec id quidem scite, facultatem vix adeptus, nullo praeterea litterarum posito tyrocinio argentariae arti, quae illi panem praeberet, a prima aetate se totum tradidit, atque ex officina, in qua diu versatus erat, praecipiti quasi furore se ejiciens ad poesim animum adjecit, sumptisque plectro ac lira, ea statim atque imparatus cecinit, quibus canendis vix alius in musarum sinu a primo aetatis exordio altus et educatus sufficeret".

[6] „Equidem ferunt, illum insano nobilis matronae amore captum, excitatis quae in ejus mente latebant poeticae artis igniculis poetam casu evenisse. Cum enim nulli ei praesertim quam deperibat intimos cordis sui sensus patefacere audebat, veritus maximam in caput ejus pastem si palam fieret ignis, qui in suo pectore ardebat, accersere, id saltem sibi licere ratus, quotiescumque illa a domo egrederetur, vel ad sacram aliquam aedem vel alio concessura, quod ille diligenter quotidie explorabat eminus eam formae ejus contemplandi causa, sequebatur, neque propius accedere satis sibi tutum conscientia mordente credebat. At vero semel accidit, ut matrona illum cominus accedentem intuita et submissa voce nescio quid loquentem audiens, conversa ad pedisequam quasi iracunda diceret: „Quid porro Egyptius iste, in quem ita saepe incurrimus, mussitat aegiptiace ac susurrat?"

[7] Možda htjela ga je izružiti zato što i Cigani služe se mjehom i nakovanom kao i zlatari.

[8] Isti Cerva: „Hac voce excitatus ille et poetico furore afflatus, quasi caballinum fontem potasset, domum continuo se recipiens incredibili celeritate poema edidit illyricum Aegiptiam alludens ad nomen, quo eum matrona appellaverat, inscriptum".

čast Gospogjama naricati, dok dogje do šeste one njegove, i tu joj na lijep način i mnogo hitro iskaže svoj ljubezni plam. Ta srećna zgoda porodi „Jegjupku“; to nam mnogi stari Dubrovčani potvrgjuju, a megju njima Ferić ovim stihovima:

„Haec Aegyptia, quae canit puellis
sortes, ingenium probat poetae,
quî dulcis dominae suos amores
hac feliciter explicavit arte“.

Je li prestao zlatariti, pošto postane pjesnikom, ne zna se.[9]

Po jednoj staroj bilježci[10] bješe Čubranovićeva „Jegjupka“ već dne 20. srpnja 1527 god. javno govorena u Dubrovniku. A to bi se prilično slagalo s okolnostim u životu Čubranovićevu. „Jegjupka“ je naime po svojoj sadržini plod mladenačke dobe, a god. 1527 bijaše naš Čubranović u cvietu mladosti svoje; što opet potvrdjuje, da se on upravo početkom XVI. vieka rodio.

Da bi stao pisati i nabrajati sve glasove iz starine kao Gjurgjevića, Batitorića, Cerve[11], Dolci[12] i još mnogih o izvrsnosti Čubranovićeve pjesme, daleko bi se zanio; dosta je ono što je dosele, rečeno i što se vidi iz ovih pjesama, koje su od dubrovačkih pjes-

[9] „Cum amicis deinde ac patronis suis viris doctis, et ejus artis egregiae peritis de lucubratiuncula sua communicavit, quam cum probari ab omnibus, summisque laudibus efferri vidisset, utrum in officinam deinceps redierit incertum“.

[10] U mletačkom otisku od 1599 god. u akademičkoj knjižnici: „Si trova del p. Ignatio Gradi, della compagnia di Gesù, un manoscritto antichissimo e che a mala pena si può leggere, di varie composizioni slave, fra le quali in primo luogo è questa (Jegjupka), in fine della quale si trova annotato, esser stata recitata a Ragusa sotto il 20 Luglio del 1527“.

[11] „Si vel verborum nitorem vel sententiarum gravitatem vel carminum rationem, numeros, modos, elegantiamque perpendas, vix aliquid tale, melius nihil fieri posse putabis, ut aptis verbis et ad rem accomodatis ea quae ille feliciter expressit, consumatis etiam poetis difficile fuerit exprimere. Hinc celeberrimos nostrorum poetarum Joannem Gundula et Junium Palmottam non puduit integra ejus carmina suis inserere poematibus, ut inde palam facerent summi illi viri, eam se Andreae carminum rationem habuisse, quam Ennii atque Lucretii carminum habuit Virgilius. In eo Aegyptiam Sagam inducit puellis de sorte sua sollicitis futura fata praecinentem“ etc.

[12] „Andreas Ciubranovich Poeta Illyricus adeo insignis fuit, ut Junius Palmotta et alii non erubuerint suis carminibus integros ejus versus intertexere, ceu Virgilius illos Ennii et Lucretii. Ejus Jegjupka aut Aegyptia vulgo Zingara puellis accurrentibus suam praedicens sortem prodiit Venetiis anno 1599; deinde pluries; quodque mireris, agebat auctor aurificis artem“ (Ex fastis litterario-Ragusinis 3 Sebastiani Dolci nr. 4.)

nika, izmedju kojih je i slavni Ignatija Gjorgjić, pjevane u slavu pjesnika „Jegjupke“.

a. *U hvalu Jegjupke pjesanca neznana*[13] *spjevaoca.*

Svak pozna i pravi, da ovo ruho jes,
samo se kim slavi, Jegjupko, tvoj ures;
ere tva ne prosi lipota ni dika,
krpljenu da nosi haljinu do vika,
u koju obući n'jetko te bješe ktil,
tim putem ištući da bi te posvojil,
nad tobom mi oblas er ima, komu zgar
hotje te višnja vlas naj prije dat' u dar;
tim zaman sve trudi,[14] tko godi na sviti
žel'je[15] te i žudi za svoju imiti,
po kli te svedj štiti i brani tač vruće
vitez plemeniti Budisaljić kuće.

b. *In laudem auctoris Georgii Ferrich Epigramma.*

Virgilio fuerant quod Homerus et Ennius, hoc est
noster hic Andreas vatibus Illyricis.

c. *Nadgrobnica Andriji Čubranoviću složena od D. Ignacija Gjorgi opata Melitenskoga g. 1719.*

Odi odluči udes vrli
Čubranovo tielo unieti,
nu glasovit duh neumrli
smrt plešući tielo osveti;

čim Jegjupku toli uresi
vlasti istakmi božanstvene;
er sam može bog s nebesi
stvari uzvisit' potištene.

I ako ga pjesni koje
dosle mrtva ne hvališe,
njega hvale pjesni svoje,
nad kiem hvale ni'e nać' više.*

[13] Piesanza. N. *A*. (= izdanje mlet. od 1599.)
[14] trùdì *A*.
[15] xeliè *A*.

No nemogu da mimoigjem što Gjurgjević veli u gore pomenutom djelu: „Adeo magni a nostris celebrioribus poetis est habitus, ut Gundula et Palmota non erubuerint ejus integra carmina, ut Virgilius Ennii et Lucretii, suis carminibus intexere". I upravo ima razlog, jer čitajući Osmana i Kristijadu našao sam n. p. u Osmanu (pj. I. strofa. 28.)

Jer tkomu se što odluči,
vîk ne ubigne toga suda,

a u Jegjupki (str. 100):

Er tkomu se što zaruči
Vîk ne ubîgne togaj suda.

Nadalje Osman (pj. I. str. 37):

Bila vam su brašna hode
Bila vam su brašna hode
A poskupo hladne vode

a u Jegj. (str. 8):

Bile mi su brašno hode
I poskupo hladne vode.[16]

Tako i u Kristijadi (pj. IV str. 76):

Da je vazda š njime blago
Kumu, drugu i susjedu.

a u Jegj. (str. 21):

Da će biti blago š njime
kumu, drugu i susîdu.

U Kristijadi (pj. VI str. 196):

Probijući luge i strane

a u Jegj. (str. 5):

Probijući strane i luge

u Kristijadi (pj. XII str. 132):

Ne bi s nami vaj na broju

a u Jegj. (str. 10):

Ištom ne bi vaj na broju.[17]

Još bi mnogo primjera mogao navesti ali ovo je dosta za potvrdit Gjurgjevićev sud. Tako je omilila Dubrovčanima Jegjupka! Zaludu su se neki zatjecali da druge naprave[18] i tim možda da i

---

[16] Još poredi Osm. III. 8 i Jegj. str. 5, Osm. IV 104 i Jegj. 81.
[17] Još poredi Krist. XIV 26 i Jegj. 6., Krist. pj. VII 89 i Jegj. str. 26.
[18] Četiri Jegjupke imamo u jednom rukopisu Male Braće u Dubrovniku; jedna je na ime Menčetića a ostale su bezimene.

sebe proslave kako se je proslavio Čubranović; ali nijesu ni iz daleka približili se a kamo li da su ga dostigli.

U mnogima i zavist je pobudio lovor Čubranovićev te su ga napadali, a neki nastojali da si prisvoje Jegjupku. Megju ovim posljednjim bilo je i inorodnih našinaca.[19]

Je li još Čubranović, što god ispjevao? Jest, veli nam Cerva: „Certum est tamen, illum poeseos studio se totum dedisse et multa edidisse alia poemata, quae majorum incuria periere". To nam isto veli i Gjurgjević u gori navedenom svjedočanstvu, a neki zavedeni možda riječima Cervinim[20] koje na to smjeraju, da bi se moglo iz nekih bezimenih pjesmica izabrati štogod, što je Čubranović sklopio poredivši to s Jegjupkom, nesmotreno tiskaše na ime Čubranovićevo *„prelice, sibile, djevojke i pastire, primalje, kalugjere"*, a najnesmotrenije *„Robinjice"*, jer znamo da *„Robinjice"* je složio Mavro Vetranić i već su tiskane u akad. izdanju njegovih pjesama.[21] Da i nije pak svjedočaba starinskijeh, po kojim su propale ostale pjesme Čubranovićeve, dosta bi bilo porediti Jegjupku sa onim koje su na pjesnikovo ime tiskane, i odma nakon kratkog razglabanja zaglavilo bi se da je golema razlika izmegju rečenih pjesama i Jegjupke koliko u jeziku toliko u slogu i da se ne daju mjeriti megju njima.[22]

Jegjupka nam je dakle jedina[23] Čubranovićeva pjesma, uzor zdravog sloga, lijepog jezika, hitrosti i uzvišene misli!

Koliko nam je pak draža Jegjupka a miliji pjesnik, kad osim filologičke koristi, možemo iz nje crpiti žarkog rodoljubja našega pjesnika i svijest narodnu razvijenu, vidi se iz str. 22., koja ovako glasi:

Drugoga ćeš vidit' banom
od jezika od svîh naju,

[19] Sve vigji iz dodanog pisma Battitorre str. XXIV. i XXV.

[20] „Cum plura vero veterum poemata elegantissima prae manibus passim a nostris habeantur sine auctoris nomine, optandum esset, ut qui ab opere vacant viri eruditi ea diligenter excuterent, ex stylo enim aliisque notis fortasse alicujus ex illis Cibranium auctorem deprehenderent".

[21] Stari pisci hrvatski knj. III, str. 237—243. Zagreb 1871.

[22] To sam zaključio poredivši rečene pjesmice sa Jegjupkom, i mislim da su mnogo godina kasnije sklopljene a neke možebit luči i cijeli vijek od Jegjupke jer se to lako razabire iz razvijenih oblikâ i čiste jekavštine u tim pjesmicama.

[23] Vigji pismo Batitorića str. XXIV i XXV.

gdi stoluje na Dunaju
po milosti s gora danom.

Opet nas pak žali raspuštenost i putenost onoga vremena, kako se vidi jasno iz kitica upravljenijeh „Drugoj Gospogji".[24]

2.

MIKŠA PELEGRINOVIĆ.

NAPISAO DR. FRANJO RAČKI.

Ovim imenom naziva Petar Hektorović svojega prijatelja i zemljaka a našega pisca u listu[1] od 20 listopada 1557 godine. Pridjevak „Pelegrinović" jest pohrvaćen oblik tal. „Pelegrini", lat „Peregrinus", koj sam Mikša jednom prevede „putnik"[2]. Već ovaj pridjevak mogao bi nas uputiti, da su Pelegrinovići starinom iz Italije. Ali imademo za to sigurnije svjedočanstvo. Godine na ime 1411 preminù u Lesini i bì ondje u dominikanskoj crkvi sv. Marka sahranjen Friderik, sin Floria „de Pelegrino de Barleta"[3]. Prema tomu bijahu Pelegrini starinom iz Barlette, grada južne Italije na protivnoj jadranskoj obali prema dalmatinskim otokom, koji su s onom obalom stajali u svakdanjem saobraštaju. Po ovom nadpisu došli su Pelegrini na Hvar još u XIV. stoljeću; tudjer su oni za tiem postali plemići i uvršteni u broj onih 38 obitelji, ìz kojih se obćinsko vieće sastavljalo, koje je gradom upravljalo[4].

Iz ove indi, starinom talijanske ali već tada hrvatske, obitelji lesinske polazi naš Mikša ili Miša Pelegrinović. Otac mu se Emilio[5] zvao; ali kada se rodì, nije nam poznato. Uzam ipak u obzir vršnjake njegove, s kojim je prijateljevao, kano što jest Petar Hektorović (rodj. 1487 god.), uzam na dalje u obzir, da je Mikši ime uz Hektorovićevo i uz Hanibala Lučića[6] i Jerka Bertučevića jurve

---

[24] To je svakomu poznato i iz stare drame dubrovačke.

[1] Stari pisci hrv. VI, 53.

[2] Vidi str. 201.

[3] Nadpis na grobnoj ploči glasi: „Hic iacet Federicus, filius Florii de Pelegrino de Barleta a. MCCCCXI". Novak: Alcune lezioni. Zara 1871 p. 38.

[4] Po izvještaju Ivana Giustiniana od 1553 god. Stari pisci hrv. VI str. I.

[5] Ibid. p. 175.

[6] Kada sam njegov životopis sastavljao (ibid. str. XXXIX--XLVII) niesam znao godine njegove smrti. Ali sada se iz matice umrlih župe lesinske

god. 1525 slovilo[7], to ne ima sumnje, da je Mikša rodjen ili na kraju XV. ili najkašnje prvih godina XVI. stoljeća.

O životu Mikše Pelegrinovića malo nam poznato. Može se predmnievati, da je on, poput ostalih zemljaka svojih one dobe, izučio nauke to u rodnom si mjestu to u bližnjoj Italiji. U Lesini bijahu tada latinske škole, kojim je u ono upravo vrieme, na ime god. 1516 ravnateljem bio rečeni Bertučević Jerko, sin Hortensijev[8]. Lesina bijaše tada dosta ugledan, prometan i bogat grad. Predgradje njegovo sv. Nikole brojilo je 1527 god. 700 kuća. Na jednom trgu grada stajala je liepa stolna crkva s biskupskim dvorom. Uz crkvu sv. Marka dizala se viećnica (praetoria aula) sa četiri kule. Tuj je bio takodjer providurov dvorac. U gradu bijahu tri samostana: sv. Marka, sv. Nikole i sv. Križa, od kojih prvi imao je takodjer liepu knjižnicu. U luku doplovile bi mnoge ladje, koje su se onamo navraćale iz iztoka. Tuj su se sticali „ljudi različitih naroda". Ondje se izkrcavali i prodavali proizvodi, „koje bogati iztok daje, obilan Lacij rodi, plodna Ilirija proizvadja, crna podaje Afrika, brdovita nosi Španjolska, gruba mienja Skitija, sretna izbaca Arabska, rječita iznosi Grčka".

Ni je indi čudo, što se Hvar u takovih dosta povoljnih okolnostih ne samo u trgovini nego i na umnom polju natjecao u prvoj polovini XVI. vieka sa Spljetom i Dubrovnikom, i što je naš Mikša Pelegrinović, član odlične obitelji plemićke, stupio tako rano u kolo Petra Hektorovića, Hanibala Lučića, Jerolima Bertučevića itd., koji su na otoku Hvaru toli visoko dignuli stieg narodne prosvjete. Tiesna je sveza našega Mikšu spajala s učenim Petrom Hektorovićem. I domaći odnošaji uzajamni obojicu su jednako zanimali. Kada je Mikša god. 1557 stupio u drugu ženitbu „s gospojom Liviom, vladikom marednom, plemenitom i pohvaljenom", Hektorović odkri mu svoju radost „sa svim srcem i veselim, željući jim dug život, skladan, miran, čestit i dobar"[9]. Pelegrinović bijaše tada

(kod Novaka str. 38) znade, da je H. Lucić umro dne 4 prosinca 1553 g. i to u Lesini.

[7] Slavi ga Vicko Priboević: Oratio de origine successibusque Slavorum, habita Phariae a. 1525. Venetiis 1532.

[8] Jerko je imao takodjer ovoga imena sina, koj mu se rodi dne 4 srpnja 1516 i kojemu bijaše Hanibal Lučić kumom krštenim. Hortensio taj bijaše takodjer pjesnik hrvatski (Stari pisci hrv. V, 350, 352). On se oženi s plemenitom Lesinjankom Margaretom Nicolinievom, i rodi s njom 6 sinova i 5 kćeri. Novak op. cit. p. 36.

[9] Vidi Hektorovićevo pismo: Stari pisci hrv. VI, 54.

kancelirom zadarskim. On je umio cieniti prijateljstvo svojega uglednoga sugradjana; pà kada bog blagoslovi onu ženitbu porodom, zamoli Petra, da bude kumom na krštenju. Petar je tom prigodom izpjevao liepu pjesmicu latinsku[10], a kumovao je dne 12 lipnja 1559 u župnoj crkvi u Lesini ujedno s Hanibalovim sinom Antunom Lucićem Mikšinoj kćerci, kojoj bi nadjenuto ime „Julija".[11]

Još uzvišenija bijaše sveza, koja je Pelegrinovića spajala na književnom polju s hrvatskimi pjesnici one dobe, a osobito s rečenim Petrom Hektorovićem, pà s Dubrovčani Mavrom Vetranićem, Nikolom Nalješkovićem i Savkom Bobaljevićem Mišetićem. Ja sam već drugdje[12] iztaknuo onu zamjenitu ljubav, koja je književnike hrvatske u XVI. vieku ujedinila i koja bijaše jim provodičem u radu njihovom. Prem je od vieka postajala državna pregrada izmedju Hvara i Spljeta s jedne a Dubrovnika s druge strane: to nalazimo, da osjećaj narodne zajednice, težnja za prosvjetom jednaka bijahu mnogo jači od umjetne one pregrade. Pjesnici su si svoje umne plodove priobćivali i očikali prijateljske savjete. Petar Hektorović poslà svoju pjesan, koju našemu Mikši izpjeva, u Dubrovnik Mavru Vetraniću; a taj štovani „otac" priobći Stjepanu Nalješkoviću ovu pjesan, i onu, koju izpjeva Petar Vetraniću.[13] Hektorović izpjevavši svoje „ribanje" i posvetivši ga vlastelinu i pjesniku Bertučeviću Jerku nije propustio, a da isti pjesmotvor ne pošalje i našemu Pelegrinoviću.

Ravnim načinom bijaše i „Jegjupka" našega Mikše čitana jednako u Dubrovniku kano i u Hvaru. Hektorović se radovao, što posjetivši poslije uskrsa (18 travnja) god. 1557 grad Dubrovnik nadje, da je ondje „poznano" bilo ime Mikšino, „jere — kako piše — ispitovan bih dosti za tebe i vele mi pohvaljena bi ljubka tvoja, kakono stvar zamirita i izvrsna, koju no ti nikad *u pridnja vrimena* složi naredno i upisa".

Iz ovih rieči razabiremo dvoje: a) da je Pelegrinović svoju „Jegjubku" izpjevao mnogo prije 1557 godine; za tiem b) da je ona u Dubrovniku medju tamošnjimi pjesnici stekla pohvalu. Ako je Čubranovićeva „Jegjubka" ljeti god. 1527 bila javno u Dubrovniku govorena, a njoj ide svakako priednost i po vremenu: to nije ni Pelegrinovićeva mnogo kašnje izpjevana bila. Teže se dade u sklad

---

[10] Ondje str. 175.
[11] Izvod iz matice kod Novaka op. cit. p. 38.
[12] Stari pisci hrv. VI str. XLII.
[13] Stari pisci hrv. V, 313.

dovesti ona pohvala, koje nam je Petar svjedokom, s pjesmom, koja u rukopisih nosi ime Pelegrinovića. Ova „Jegjupka“ uzporedana s Čubranovićevom, koja je dubrovačkim pjesnikom dobro poznata bila, nije doista „stvar zamirita i izvrsna“, ona bo usvoji si iz Čubranovićeve I, II, III i V pjevanje („sreće“) ujedno s uvodnom pjesmom, u kojoj imade pet kitica više; pak i drugačije ne ima na mnogih mjestih smisla. Takova „Jegjupka“ nosi zbilja „krpljenu haljinu“, kako joj se neznani pjesnik[14] pravedno naruga. Imajući indi pred očima ovakovu pjesmu, kakova u rukopisih nosi ime Pelegrinovića, valjalo bi reći, da ili nije ona našega Mikše ili mu je Hektorović laskao, pače neistinu pisao, jer težko je onakva mogla biti „pohvaljena“ u Dubrovniku, gdje su tada Vetranić i Nalješković prvu rieč vodili. Što da se od ovoga dvojega odabere?

Pjesnikovanje bijaše tada u Spljetu, Hvaru i Dubrovniku medju književnici i izobraženimi ljudi tako omiljelo, da se svaki držao pozvan slagati pjesme. Pjesmom ne samo su se slavile više misli nego i obični prigodni osjećaji izrazivali. Ona je struja zahvatila i Pelegrinovića, tè i on veli o sebi[15]: „prem da mi je mučno bilo, s mnogim trudom i boljezni pisah mnokrat sklad i pjesni, ne buduć mi pisat milo“. Pelegrinović je, kano što i drugi vršnjaci njegovi, s' prijatelji svojimi takodjer u pjesni dopisivao. Jedno takovo pismo nam se sačuva, koje je dne 1. siečnja 1557 sastavio svojemu prijatelju „Blažu“, a koje u rukopisu nosi nadpis: „poslanica Sabu Mišetiću“. Pelegrinovićev prijatelj „Blaž“ bijaše doista „nemoćan, nezdrav i gluh“, komu je „nevolja uši gluhe učinila“; pak mu Mikša u pismu šaljivo njeke liekove propisuje, koje ako upotriebi, „ozdravit ćeš, veli, uši ti će odkrhnuti, i moći ćeš tada čuti, gdi slamicom vjetar krene“; pa mu želi, da mu bog „uši kralja Mide po milosti svojoj poda, da ti bozi svi zavide i od svita sva gospoda“.[16] A to se sbilja slaže s gluhoćom Savka Bobaljevića Mišetića, koj se na nju tuži i u svojem pismu na prijatelja Mišu Pelegrinovića[17], te koj bi radi nje i „glušac“ prozvan. I Pelegrinović tuži se svojemu prijatelju, da je podvržen grloboli.

Iza god. 1559 nestaje traga viestim o Mikši Pelegrinoviću. Kako je dugo još živio, ne znamo. Ali pokle su svi njegovi vršnjaci do druge polovine XVI. vieka pozorište ovoga svieta ostavljali, to je

[14] Vidi sprieda str. VIII.
[15] Vidi str. 196.
[16] Vidi str. 200—201.
[17] Vidi str. 213.

i naš Pelegrinović u to doba imao umrieti. Ako se njegove pjesme i ne mogu ni sadržinom ni oblikom takmiti s boljimi one dobe: to su nam one ipak mile, kano plod hrvatskoga uma, koj se svoga naroda sjećao u onom za njega groznom vremenu.

3.

SABO MIŠETIĆ BOBALJEVIĆ.

NAPISAO DR. FR. RAČKI.

Bobaljevići i Bobalevići, lat. de Bobalis, tal. Bobali spadali su u staru dubrovačku vlastelu. Dubrovački pjesnik E. L. Crievič broji i „Bobales“ u onu vlastelu, koja je od nekada stajala pod božjom zaštitom i kojoj se liepa budućnost proriče[1]. Takovih vlasteoskih obitelji bijaše polovicom XVI. vieka u Dubrovniku samo 29.[2] Držalo se je, da su Bobaljevići bili starinom iz dalmatinske Hrvatske.

Poput druge vlastele i Bobaljevići su zauzimali odlično mjesto u javnom životu slobodnoga Dubrovnika, sudjeljujući u upravi i vladanju tè zastupajući ga u inozemstvu. Miša Bobaljević bijaše god. 1370 s Jakšom Sorkočevićem izaslan k srbskomu kralju Vukašinu, da izhodi potvrdu hrisovolje cara Stjepana, što se i sbude u Poreči na Brodu.[3] Ovaj isti Miša obnašao je god. 1392, 1396, 1398 kano knez vrhovnu vlast u ovoj slobodnoj obćini[4]; a god. 1399 bijaše viećnikom, kada je bosanskomu kralju Ostoji podieljeno pravo gradjanstva[5]. Od iste obitelji nalazimo viećnike: Vuka god. 1390 i 1399, koj je takodjer bio god. 1403 i 1417 knezom, za tiem Savina god. 1423, Andruška 1442—1454 god. i Vlahušu god. 1466 itd.[6]

I na umnom polju niesu zaostajali Bobaljevići za ostalimi vlasteoskimi obitelji. Makarij Bobaljević, opat mljetski, slovio je koncem XV. vieka kano pisac bogoslovni i vrstan jezikoslovac u ži-

[1] Starine IV, 173.
[2] Razzi: La Storia di Raugia. Luca 1595. p. 1—2.
[3] Miklošić: Monumenta serbica p. 180.
[4] Pucić: Spomenici srbski I p. XXXV, II p. 34.
[5] Miklošić op. cit. p. 240.
[6] Pučić op. cit. I, p. XXXV, XXXVII, II p. 118, 129. Miklošić op. cit. p. 215, 240, 320, 419, 424, 437, 446.

dovštini, grštini i latinštini. Matko Bobaljević bijaše na glasu pjesnik latinski i prevodilac djela sv. Vasilija u latinski jezik[7].

Iz ove odlične vlasteoske obitelji rodi se god. 1530 Savin, Savko ili Sabo. Otac bijaše mu Miša, odakle se i Savko zvao Mišetić tako, da mu je podpuno ime: Sabo Mišetić Bobaljević[8]. Osim Savka imao je Miša još pet sinova: Gjona, Lovru, Andriju, Siška i Marina.

Sabo mladić od jedva 16 godina bì upleten u razmiricu, koja ga lične slobode stojala. Sabin naime otac Miša bio se je porečkao s Pavlom Ivanovim Crievićem, koj ga u toj zavadi izćuška i bradu mu izčupà. Toga nije Sabo mogao pregorjeti; tè odluči osvetiti uvrjedu otcu si nanešenu. Dne 1 travnja 1546 napadè Crievića oružjem usried dana i ranì ga na glavi i ruci. Badava Sabo utečè u kuću svojega prijatelja Tudiža, jer bì uhvaćen i u zatvor odveden. Prijatelji su posjedovali: Crieviće, koj medju tiem ozdravi, nagodi se sa Sabom; ali sud dubrovački htjede, da se zakonu zadovolji, tè Sabo bude odsudjen u tamnicu na pol godine a iza toga u progon na pet godina, osim što je imao Crieviću platiti krvarinu[9].

Ne toliko ovaj prem nepovoljan dogodjaj, koliko tjelesna nemoć odvrati Saba od javnoga života, na koj je on imao prava po svojem rodu. Kano što je već u životopisu Miše Pelegrinovića iztaknuto, bijaše Sabo gluh i to tako, da po vlastitih riečih njegovih[10] nije čuo „gdi se što govori", čuvši samo „buku jakno gdi se more smuti". Pà uz ovu nemoć, radi koje nije mogao uticati u javne poslove svojega grada, bijaše u obće slaba zdravlja, „u bolesti bez pristanka". Badava je Sabo tražio pomoć u liečnika, badava i sam „veće puta topio uši i glavu stvarmi razliciem" — „ništa zlu mu ne pomože". Bolest mu tjelesne sile tako shrva, da je već u XL godini života bio osiedio[11].

U takovu stanju tjelesnom tražio je i našao Sabo utjehu u sukromnom životu i u duševnoj zabavi. Provodeći svoje dane to u Dubrovniku to u tihom Stonu, u dražestnom zalievu njegovom,

---

[7] Appendini: Notizie critico-storiche II, 311.

[8] Hrv. prezime pisalo se Bobaljević, Бобалѥвићь a ne Bobalić od tal. Bobali, koje je unišlo u našu knjigu noviju.

[9] Tako pripovieda Ivan Marinov Gundulić: Annali della nobilissima republica di Ragusa. Rukopis akademičke knjižnice br. DCIII.

[10] U pjesmi Miši Pelegrinoviću: vidi str. 213 i 214.

[11] Rime amorose e pastorali p. 153:

„E ch' otto lustri, ch' io nel sono accoglio,
già mi fan biancheggiar le nere chiome".

bavio se tuj knjigom i obćio ponajviše s domaćimi i stranimi njegovatelji njezinimi. U samom Stonu, toj znatnoj tvrdjavi dubrovačkoj, sjedila su tada uzastopce dva učena biskupa, rodom Dubrovčani: Petar Gučetić (1551—64) i Bonifacij Stefanić Drakolica (1564—82), kojih je prvi svršio nauke u Parizu i za tiem učio u Lovaniji, tè bio pisac i pjesnik, a drugi bivši u Palestini više godina opisao ovu sv. zemlju. Osobito je Sabo uklanjao se bučnijemu životu gradskomu, od kako se je djevojka, u koju se bio zaljubio, prestavila dne 15. ožujka 1564 god. naglom smrću. Tada se Sabu pričinjalo u Dubrovniku sve crno i grozno; sve mu tuj bilo obastrto tminom i puno mučeničtva, kano da se i nebo ne brini više za ljude.[12] Od tada još je više obljubio bio samoću na svojem dobru u Stonu, što ga ipak nije odvraćalo, da traži utjehu u kolu svojih dobrih prijatelja.

Kano što druge zemljake njegove u ono doba, tako je i Bobaljevića zanio bio napredak talijanske i klasičke književnosti u Italiji od početka XVI. vieka. U tom smjeru imao je Sabo predšastnika u svojih sugradjanih: E. L. Crieviću, Ivanu Gučetiću, Jakovu i Marinu Buniću, Karlu Pučiću i Damjanu Benešiću. I Saba bješe talijanska poezija najprije uzhitila. Osobito mu omilile pjesme slavnoga Petrarke, koje je nastojao i u svojih kompozicijah sliediti; pà su ove i po sadržaju i po obliku našle odziva ne samo u Dubrovniku nego i u Italiji samoj. Znameniti pisci talijanski one dobe tražili su i gojili prijateljstvo s našim Dubrovčanom. Od tih priekomorskih drugova izrično se spominju Varchi Benedetto (1502—65) iz Firence, Caro Anibale († 1566) iz Rima, Mletčani Dolci Karlo († 1568) i Venieri Dominiko, Amaltei Ivan iz Trevisa, Nascimbeni iz Ferrare, Samarco Ottavio (barone di Rocca, Evandro i Carmine) u Napuljskoj, Ruscelli Jerolim iz Perugie itd. Ova imena častno se pominju u talijanskoj knjizi XVI. vieka, pà i Bobaljeviću

[12] Ibid. p. 86:

„Ovunque per trovar chi 'l tristo core
  conforti, avien ch' io gli occhi mesti giri
  per te Ragusia mia! par, ch' io sol miri
obietti di spavento e di dolore;
par che gli uomin, le donne e gli animali,
  l' aria, l' aqua e la terra, e dentro e fuora
  di tenebre sien pieni e di martire;
e che 'l sol là 've nasce, anco si muora,
  e ch 'l ciel più non curi de' mortali,
  nè virtù ne valor infonda e 'nspire.

služi na diku drugovanje s ovakovimi muževi susjednoga apeninskoga poluotoka. Kroz nje se i njegovo ime pronese daleko po onoj klasičkoj zemlji. Učeni biskup Giliani bijaše samo izrazom talijanske vile, kada je u slavu Sabu Mišetiću Bobaljeviću izpjevao sljedeće pjesmice u talijanskom, latinskom i grčkom jeziku, koje ovdje navodim i za to, da se uvidi, na koli liepu glasu bijaše tada Dubrovnik sbog svojih kulturnih nastojanja.

a. *Sonetti:*

1.

Ecco chi mostra in ben purgato stile,
 Che le muse d'Etruria han chiaro albergo
 Nell' Epidauro ancora; ecco il gentile
 Scrittor, che lascia altri scrittori a tergo.
Veggio, che l' mar con poco umor aspergo,
 Mentre le lodi sue, ch' a Battro e a Tile
 Fien conte, e ovunque amor non tiensi a vile,
 Con rozzo carme, in brevi righe io vergo:
Udrà ciascum del sordo e con stupore
 Il dolce canto; e la sua patria altera
 Non avrà invidia a' pellegrini Apolli;
Onde, come non cede altrui di vera
 Gloria, così or, mercè d' un tanto autore,
 Non cederà più a Pindo, o agli altri colli.

2.

Alma città che nel Liburno lido
 Lieta ti godi in libertate e pace;
 E del prisco Epidauro, che 'l vorace
 Tempo ha distrutto, sei reliquia e nido!
Or si, che vola l'onorato grido
 Del tuo valor sopra l'ardente face
 Del sol; nè per calor si strugge o sface,
 Mercè del buon Savin, duce suo fido,
Ben dir puoi tu con voce altera e umile:
 Poichè del ciel i più benigni lumi
 Han fatto i figli miei cigni canori,
Non ho da invidiarvi, o rè de fiumi,
 O famoso Arno, o Sebeto gentile,
 Della cetra e del canto i primi onori.

3.

Ecco dai ricchi liti di Epidauro,
 U di Nettun sui liquidi cristalli.
 Menan le Ninfe dilettosi balli,
 Dando agli spirti lor dolce ristauro,
Sorge un Orfeo, alla cui lira un Mauro,
 E l' Indo, e dove il sol gira i cavalli
 Versan la terra, e 'l mar perle e coralli,
 E gemme preziose, e argento ed auro.
Egli sequendo l' amorose norme,
 Abbagliato da due lucenti rai
 S' orna di mirti e rose i capei santi:
Ma tu, giamagno mio, sequendo l' orme
 Di Pallade, la fronte ti ornerai
 Di sacre olive, e d' eterni araranti.

b. *Epigramma:*

1.

Savinus quoniam plectro felice Liburnae,
 Et Thuscae tetigit fila canora lyrae;
Hunc portant Thuscus Phoebus, Phoebusque Liburnus
 Alter ad Eoos, alter ad Hesperios.

2.

Savino cantante novem stupuere sorores,
 Et liquere alti sancta vireta jugi.
Has simul est Helicon Epidauri ad rura secutus,
 Et viridi Aonius fronde revinctus apex.
Illyrico ergo solo frondes, laticesque, modosque
 Dant Aon, Helicon atque Heliconiades.

3.

Σάβινος μούση τυρρήνη, ἠδὲ λιβούρνη,
 Ἠδὲ ἔρωτι ἐρῶν καλὸν ἄεισεν ἔπός.
Σαβίνῳ τάφον ἀμφοτέρα καὶ δάκρυα μοῦσα,
 Χῷ τὰς μυρσίνας καὶ ῥόδα δῶκεν ἔρως.

4.

Ὡς ἐθέλωσιν ὁ Μαίανδρος, Τάμις, ἠδὲ Κάϋστρος
 Λαμπρύδροις κύκνους σφοῖσι τρέφωσι ῥέφους.

*

'Αλλ' οὖν μηδέποθ' ἕξουσ' οὐδένα κύκνον ἐόντα
Τῷ δ' Ἐπιδαυρήῳ σύζυγα Βωβαλίῳ.
Μοῦνος δὲ ἕλκει ὄρη, ἐδρεύει ρεῖτρα, Χαλινοὶ
Μωρόφρονας γλυκερῷ τὰς κατάϊκας ἔπει.

Ne manje cienjen bijaše Sabo u kolu prijatelja i gojitelja hrvatske knjige i svih onih muževa, koji su tada okô prosvjete našega naroda nastojali. U to se kolo bijahu uhvatili Božko Tudiž, Mihajlo Monaldi, Miša Pelegrinović, Marin i Vlaho Držić, Maroje Mažibradić, Dinko Ranjina, Matko Beneša, Martolica Gjamanjić, Franjo Lukarević, Klime Gučetić, Lucijan Getaldić, Dinko Zlatarić, Ivan i Petar Gradić, Luka i Petar Sorkočević, Miša Bunić, N. Salvio, pà i tri gospodje: Julija Bunić, Cvieta Zuzorić i Laura Battiferi. Iz listova u stihovih, koje je Bobaljević upravljao na svoje prijatelje, od kojih spominjem talijanski na Božu Tudiža[13], a hrvatske na Pelegrinovića (1557, 7 siečnja) i Mažibradića[14], lasno se razabire, koli nježnim vezom obuhvaćano bijaše ono dično kolo radnika na polju prosvjete. Bobaljević nije se uztezao misli svoje i tajne srdca izliti u njedra svojih drugova.

Ovakovi prijatelji umjeli su sastaviti i književnu zadrugu, u kojoj bi si svoje misli i svoje radnje saobćivali. I za takovu zajednicu našli su obrazac u Italiji. Ovdje su već u drugoj polovici XV. vieka nastale akademije, od kojih je fiorentinska, zasnovana (1457) vojvodom Kuzmom de Medici, daleko slovila. Dubrovački književnici, a medju njimi osim našega Bobaljevića Luka Getaldić, Božo Tudiž, Miša Monaldi, Marin Kaboga (član akademije „dei Confusi“ u Viterbu) i Ivan Amaltei, nadjenuše svojemu književnomu družtvu ime: „Academia dei concordi“. Sastajali bi se u prekrasnoj sgradi, nazvanoj „sponga“, koja je u renaissance-slogu ne davno prije, god. 1520, dogradjena bila. Kolike je naš Bobaljević, koj je s prijateljem Monaldijem najviše nastojao okô toga družtva, polagao za slavu Dubrovnika nade u akademiju, budi nam svjedokom ovaj njegov talijanski sonet: „Agli Accademici Concordi“:

Con dolce suono e con sereno viso,
Ornato il bianco crin di vaghi fiori,
Mandò del cor queste parole fuori
Epidauro, fra 'l monte e 'l mar assiso:
„Leggiadri figli miei, s' io bene avviso,

[13] Književnik I, 296.
[14] Vidi str. 210—219.

Andranno al borea, all' austro, agl' Indi, ai Mori
I nomi vostri, pien di veri onori,
Dai quali ancora il mio non fia diviso.

Andran, dico, or che par, che non si neghi
Degno favore al pensier alto e raro
Vostro dal sacro Febo e dal suo coro."
E poi rivolto al sol, che tutto chiaro
Dall' oriente uscia sul carro d'oro,
Per lor gli porse umilmente i preghi.

Kako se u Dubrovniku uz klasičku knjigu njegovala i hrvatska, tako je i naš Bobaljević skladao pjesme ne samo talijanske nego i hrvatske; ali u hrvatskom pjesničtvu nije dotjerao tako daleko kano što u talijanskom. S toga dočim su njegove talijanske pjesme izašle u Mletcih[15] njekoliko godina poslije smrti njegove, koja se dogodì god. 1585, i to nastojanjem njegove braće Šiška i Mara: hrvatske su pjesme ostale zaboravljene. Mavro Orbini zabilježi do duše[16], da je Sabo pjevao i hrvatski; ali te pjesme bile su u Dubrovniku samom tako malo poznate, da je Criević držao, da jih više ni neima. Tek početkom ovoga vieka iznese Miho Grgurević na svjetlo Bobaljevićevu Jegjupku, kano što sam prepisujući Crievićeve „Viri illustres" zabilježi: „paucis abhinc diebus detegere mihi contigit et diuturnae oblivionis a tenebris vindicare, modica licet, eiusdem auctoris illyricae poëseos monumenta, vulgari ipsius cognomine de Miscetich inscripta, videlicet Jegjupka gosp. Saba Misceticha, i. e. Aegyptia vulgo Zingara puellis accurrentibus suam sortem praedicans". Iza toga nadje se i drugih pjesmica, kano što ovo izdanje svjedoči.

Saba su njegovi prijatelji i štovatelji poslije smrti njegove oplakali i proslavili. Miho Bunić napisa još 1585 godine „Nadgroblje Sabu Bobaljeviću". Dinko Zlatarić sjeti se ga ovom pjesni[17]:

„Nie umro! žive sad i živ će bit u vik
Glušac, ki rodnì grad proslavì Dubrovnik;

---

[15] Rime amorose e pastorali e satire del magnifico Savino de Bobali, sordo gentiluomo Raguseo. Con privilegio in Venezia presso Aldo 1589. Knjiga je posvećena Maru Andrijinu Bobaljeviću. Drugo izdanje tih pjesama s Monaldinimi u Dubrovniku kod K. Occhia 1783, a posvećeno dubrovačkomu vieću.

[16] Regno degli Slavi. Pesaro 1601. p. 198.

[17] Kod Gjorgjića: Adversaria MSC.

ter ostavi sviet ovi, ki tužan toli jes,
i učinjen bi novi gradjanin od nebes.
On sada svjetli raj uživa s dragom vil,
bez koje na svit taj nigda ni'e miran bil.
A pjesnim njegovim meu nami ne će moć
zavidos, pravo dim, ni vrieme vrha doć;
ter mu će živa čas na svietu pribivat,
čim sunce vrhu nas i zviezde bude sjat.

Prijatelj mu pako M. Monaldi izpjeva u slavu i spomen ovu talijansku pjesmu:

Diutorno al sacro tuo cener sepolto
Fiorisca eterna e nobil primavera,
Che mentre non ti giunse l'ultima sera
Avevi delle grazie ogni fior colto.
Si dolcemente in Elicone accolto
Da Febo, e dalla sua gradita schiera,
Che rendeste la fama antica e vera
All'età nostra col dir puro e colto.
Or l'alme pie col tuo soave canto
Addolcisci, u' le piagge un più bel sole
Di più bell'erbe veste e più bei fiori.
E noi, Bobalio, senza te di sole
Lagrime ci pasciam; ch'un danno tanto
Alta ventura non fia che ristori.[18]

4.

IZDANJE.

PRIREDIO S. ŽEPIĆ.

a) Pjesni ljuvene Nikole Nalješkovića. Ostali pjesmotvori toga pjesnika štampani su već u „V. knjizi starih pisaca hrvatskih"; pjesni njegove ljuvene nijesu se mogle štampati, jer je u Dubrovniku iz bibliotheke fratarske rukopisa nestalo, u kojem su bile ove pjesni napisane, a za drugi se rukopis znalo nije. Zato dolaze ove pjesni tekar u ovu knjigu, pokle se sada saznalo, da ima rukopis, u kojih se nalaze i ove pjesni, u g. Martecchinia-a u Dubrovniku.

[18] Za taj životopis osim inih predradnja (Appendina, I. Kukuljevića) upotriebio sam takodjer bilježke Luke Zore.

Priredjujuć rečene pjesni za štampu služio mi je najprije priepis istih iz napomenutoga rukopisa u sadanjem pravopisu od g. G. Devića, učitelja na gradjanskoj školi u Dubrovniku, zatim priepis pjesni 137., 138., 139. i 174. u izvornom pravopisu rukopisa od istoga g. G. Devića i onda priepis pojedinih mjesta rečenih pjesni, koja sam označio bio, u izvornom pravopisu rukopisa od istoga gospodina

Da bude text čim korrektniji, g. Dević nije požalio truda te je prva četiri štampana tabaka jošte jednom sravnio s rukopisom*.

b) Jegjupka Andrije Čubranovića. Jegjupka bila je mnogo puti štampana: prvi put u Mletcih g. 1599. po nastojanju M. Battitorre kod Altobella Salicata; zatiem ondje preštampana g. 1618 kod F. Bariletta i još njekoliko puta; zadnji put u Dubrovniku po nastojanju Antuna Kaznačića g. 1838. kod Martecchini-a, a u Zagrebu nastojanjem g. I. Kukuljevića Sakcinskoga u „Starih pjesnicih hrvatskih“ sv. II. od g. 1858 str. 3 i sl.

Rukopisa od nje ima prilično mnogo u Dubrovniku: u knjižnici male braće tri, jedan je Battitorre, drugi Miha Gjona Rastića a treći u „Kuljenu“; a i po privatnih kućah nalazi se po koji rukopis od nje kao u dra. Ive Kaznačića.

Razvidio je sve rečene rukopise g. Luka Zore, ravnatelj na c.

---

* Evo ti, što je opazio, da valja izpraviti:

str.	3.	*pj.*	1.	*st.*	11.	*mj.*	ništa	*čitaj*	ništar
„	4.	„	1.	„	25.	„	jer	„	ter
„	5.	„	2.	„	9.	„	sabila	„	zabila
„	10.	„	9.	„	16.	„	smrtce	„	smrce
„	12.	„	11.	„	6.	„	ljuvezno	*čitaj*	ljuveno
„	12.	„	11.	„	9.	„	joj	„	joj se
„	12.	„	12.	„	3.	„	vrh	„	vrhu
„	14.	„	13.	„	1.	„	siedi	„	sjedi
„	16.	„	15.	„	16.	„	vike	„	u vike
„	17.	„	15.	„	58.	„	ni kadar	„	nikadar
„	25.	„	25.	„	21.	„	ako	„	ako sad
„	27.	„	29.	„	5.	„	ranjatu mu vriedi	*čit.*	ranu mu vriedjati
„	27.	„	29.	„	8.	„	onaj	*čitaj*	ovaj
„	30.	„	33.	„	9.	„	davši	„	davši mi
„	32.	„	35.	„	25.	„	sad	„	sada
„	33.	„	36.	„	1.	„	ufam	„	ufah
„	37.	„	41.	„	6.	„	od kl'je	„	od kli je njom
„	44.	„	49.	„	6.	„	tvoj	„	taj
„	45.	„	50.	„	17.	„	ufam	„	ufah
„	47.	„	54.	„	4.	„	ne	„	neg
„	51.	„	58.	„	19.	„	svu	„	svû

kr. realnoj gimnasiji u Kotoru, i po njih priredio text Jegjupke, dodajući svagdje i variante.

Meni rabiše, pripravljajuć Jegjupku za štampu: izdanje mletačko od g. 1599., text priredjen g. L. Zore-om, i rukopisi jugosl. akademije br. 545 i 779 (oba po sudu vještaka iz II. polovice 17. stoljeća) i br. 114 (iz prošloga stoljeća), a iz Strossmajereve sbirke br. VI. (iz 18. vieka). Držao sam se ponajviše mletačkoga izdanja od g. 1599, a variante dodavao pod textom.

U napomenutom izdanju od 1599. ima i ovu posvetu iliti predgovor:

Prisvietlomu i plemenitomu gospodinu Thomu Nadalu Budislavu, mudarcu izvrsnomu, pasanomu[1] *vitezu, i počtovanomu kanoniku poljačkomu, momu gospodaru Maro Battitorre P. I. P.*

Budući meni dopalo u sreću, prisvietli[2] i razumni gospodine, da budem dat' na dvor, i ukazat' na svitlos Jegjupku ovu, spjevan'je izvrsno, i jedino slavnoga Andrije Čubranovića[3], čas i ures čestitoga grada Dubrovnika i svega jezika slovinskoga, i dragoga rod'jaka[4] vašega gospoctva plemenitoga, scienim, da ni'[5] pravo ni podobno, da ištem drugoga gospodara, komu bih taki dar prikazao i poklonio, i koga bih imenom nje početak i čelo naresio, imajući prid očima vašu milos toli slavnu i čestitu, kojiem[6] se diči i ponosi ne samo naš rodni grad i sve države jezika našega, ma svi ostali narodi i gospoda od svieta, i koga imenom svi mudri i razumni žele njih pisma oružati, kako sve onoga, koji dostoji[7] kroz razum i svitle kriposti svoje, da ga svak ljubi, scieni i dvori, i da mu u svem bude dat' poklon i počten'je[8]; i ki kako rod'jak i plemenom materiniem od iste kuće Čubranović hoćeš čuvat' i branit' bolje neg nitko drugi sej pjesni tvoga rod'jaka od zlobnieh jezika, ki bi za nenavidos ktjeli što godi rieti protiva njimi, i todjer[9] od onezieh, koji nepravo uzeli bi oznobit' slavno ime svietloga Andrije,

---

[1] Passanomu *A.* (= izdanje mletačko od 1599):
[2] prisvitli *A.*
[3] Ciubranovichia *A.*
[4] rodiaka *A.*
[5] ni *A.*
[6] koiém *A.*
[7] doctoi *A.*
[8] poctenie *A.*
[9] toghier *A.*

kteći ovi njegov drag porod k sebi prigrabiti i pod svoje ime svietu priprodati i našega grada diku i ures prikratiti, i njegovom slavom i svitlosti svoje države himbeno prosvitliti i proslaviti, i toliko veće[10] bivši i ti spjevalac, i krunjen naučitelj mudrosti svjetovne i nebeske, ki ćeš moć' razlogom lasno obranit' taku istinu, i na pokon kako konjik i vitez kraljevstva poljačkoga, kad bi bilo potrebno, jošte i mačem opriet' se protiva takoj zlobi i nenavidosti za čas rod'jaka, za slavu grada rodnoga i za obranjen'je[11] spjevaoca jedinoga. Vašoj dake milosti za sve ove stvari i za druge mnoge ovi se dar podoba, i za to ga ja vami a ne druziem prikazujem i poklanjam, moleći vas, da ga budete veselo primit' i prigrlit', kako sve vašu stvar, i da sej pjesni vašega Čubranovića budete, kako rekoh, čuvat' i branit', i njimi vašom svitlosti dat' prosvitljen'je, i od njih opeta kako svitlos od svitlosti primit' život i proslavljen'je, i s pjesnim zaedno mene slugu vašega primit' i pomilovat' i u vašoj svitloj[12] milosti shranit' i uzdržat'.

Iz Bnetaka na prvi magja[13] MDXCIX.

c) Pjesni Miše Pelegrinovića. Kod priredjivanja texta Jegjupke služio sam se rukopisom Ivana Lulića, sada jugosl. akademije br. 339. (po sudu vještaka iz XVII. vieka). Sravnio sam i „Stare pjesnike hrvatske XVI. vieka“ od I. Kukuljevića Sakcinskoga, sv. II. Zagreb 1858. str. 62 i sl., i rukopis ili priepis jugosl. akademije br. 690 (iz sredine ovoga stoljeća), nu držao se mal ne samo rukopisa br. 339., budući potekao i priepis br. 690 i g. Kukuljevićevo izdanje iz istoga rukopisa br. 339. Nu text rukopisa br. 339 veoma je izkvaren te na više mjesta bez smisla. A kod pripravljanja poslanice njegove Sabu Mišetiću rabili mi rukopis Strossmajereve sbirke br. VI. i priepis g. Luke Zore iz jednoga rukopisa u Dubrovniku. Sravnio sam i rečene „Pjesnike hrvatske“ od Kukuljevića str. 66 i sl.

d) Pjesni Saba Mišetića Bobaljevića i Jegjupka neznana pjesnika. Text je priredjen za štampu kod ovih po rukopisu u Strossmajerevoj sbirci br. VI. i po priepisu g. Luke Zore iz jednoga rukopisa Dubrovačkoga, s dodanimi variantami za Jegjupku S. Mišetića iz Cerve viri illustres str. 372, gdje je naveden početak ove pjesme. Za Jegjupku S. Mišetića sravnio sam još izdanje g. I. Kukuljevića u Književniku od god. I. 1864. str. 300 i sl. Kod Jegjupke neznana

[10] ueclie (*m.* uechie) *A.*
[11] obrágnenie *A.*
[12] stvitlói *A.*
[13] maggia *A.*

pjesnika sravnjen je i priepis jugosl. akademije br. 690. Ova je Jegjupka neznana pjesnika (Dubrovčanina, kako veli u priepisu g. L. Zore) primljena u ovu knjigu, jer prvom po svoj prilici spada u XVI. stoljeće, a drugom da budu sve Jegjupke XVI. vieka zajedno osim jedne neznana pjesnika, koja spada po broju godine (1636) u samoj pjesmi navedene u XVII. stoljeće.

NIKOLA NALJEŠKOVIĆ.

PJESNI LJUVENE.

PJESAN 1.

Molim te, zgovore, k onojzi podji ti,
od koje ne more draža mi na sviti
gospodja bit' nigdar, hrlo se odpravi;
er joj te šljem u dar za biljeg ljubavi,
kojojzi vrhu svih, od koli mene znam,
ljuvezan ja nosih; pak što ću riti vam,
s načinom opravi; kad prid nju budeš doć',
prvo ju pozdravi od mene sa svu moć,
a pak joj život moj i stan'je me skaži,
i gorki nepokoj, ki mlados mu prži.
Ništa joj ne potaj od moje nevolje,
neg joj sve znati daj, što uzmož' najbolje.
Ako te niesam ja s načinom uresil,
reci joj, er cvietja ne imam ja od vil,
ni ruže od lugâ, ni cvitja od livad,
neg vaja i tuga, u kojiem živem sad.
Znam, da će po licu tvojiem poznati
jadovnu tužicu, ku život moj pati,
najliše prosute kad sgleda kosice,
i suze priljute, ke roniš niz lice;
i gdi sa svih strana crnim se pokrio
za bolest od rana, koje mi s' vidio.

Pj. 1. 3. nikdar *pr.* (= *priepis iz rukopisa u sadašnjem pravopisu).* 4. sgljem *rkp.* (= *priepis njekojih mjesta iz rukopisa u izvornom pravopisu).* 15. lugâ *pr.* 16. vajâ i tugâ *pr.* 21. ghdise (*m.* gdi sa *ili* gdi si?) *rkp.*

Za to, mnim, da bolje ona će poznati
sve moje nevolje, neg jih ti skazati;
jer ufam takoga da će te na poklon
rad mira tuj moga primiti na pokon;
i rad me ljubavi držati vik s sobom.
Kroz toj se opravi, i podji, bog s tobom!

PJESAN 2.

Pjesni me ljuvene, nud'jer se spravite,
u mjesto od mene vilu tu slavite;
ku znate vi same, koliko jes dobi,
ljuveno, jaoh! da me l'jepotom zarobi.
Znam, kada vidite nje ures i dike,
kojiem vi pravite da nije prilike;
stid vas će bit' i sram, za č ures od tej vil
izrieti ja niesam mogao stoti dil:
er moje krjeposti ne bješe tolike,
da mogu lieposti nje izriet' i dike.
Za č da ju svi slave spjevaoci na saj svit,
najmanji dio slave ne bi nje mogli rit'.
Tim hoću, kada vi k njojzi doć' budete,
prid ures gizdavi da nica padnete;
za č ruke, ni usti, ni lice gizdavo
da vam se dopusti celivat', nie pravo.
To li se tuj prigne na milos taj vila,
ter sa tle vas digne i stavi sred krila,
ne mojte oholas ku godi za toj steć'
neg pustiv tužan glas, hotjejte njojzi reć':
gospoje, koja da vas uzrok ti sama,
da nas tvoj rob sklada, cvileći suzama;
isti nas rob oni k tebi sad odpravi
i na čas pokloni za biljeg ljubavi,
da poznaš ti po nas uzmnožnu tvu krepos
i koju ima vlas vrh njega tva liepos.
Smirno t' se pridava, i moli sluga taj,
čin' da mu ne dava tvoj ures smrtni vaj;

25. ćo *pr*. *Pj*. 2. 1. nudjer *rkp*. 3. koliko (*m*. kolike?) *pr*. 21. dâ *pr*.

za što on tako jes odlučil u sebi,
da služi tvoj ures jedini pod nebi,
i vazda da slavi spievaje u pjesni
tvoj ures gizdavi i tvoje ljuvezni;
pak rec'te, jer se njoj darovah za roba,
da veće niesam moj nego nje do groba;
još rec'te toj vili: ne čini, gospoje,
u napried da cvili, neg mirno da poje;
kad bude on umriet', ki vidje sej pjesni,
neka svi budu riet' od liepe ljuvezni;
neka svak bude reć': ono je bio raj,
ki neće nigdar već na svietu biti taj.
Jer ćete za me vi svjedočit', što bude
od naše ljubavi, radosti i trude(?).
Podjite k njoj sada, da bi vas taj vila,
ka život moj vlada, u milos primila.

PJESAN 3.

Molim vas ljuveni, ki pjesni slišate,
da u čem vi meni za zlo ne imate.
Za što ja nesrećan u svemu do sad bih
od oni prvi dan, u ki se porodih,
neg samo ljuvezan što me je gojila,
za sve er bih savezan radi nje od vila,
najliše vrhu svih od drage vil moje,
od kli savezan bih, ku slavim ja poje;
ere ma rajska vil za sve er je sabila
u srce moje stril, vele mi jes mila;
tuj radi boljezni, koje ja podnosih,
složiti sej pjesni usiljen velmi bih;
koje su od tuga, ter glasa ne imaju,
kako one, od luga ke slavji spievaju,
neg labut ke poje u blatu pribili,
kada se tuj stoje životom razdieli.

37. vidje (= vid'je) *rkp.* 40. sujetu (= svietu) *rkp.* *Pj.* 3. 4. da *m.* dan *rkp.* 9. erje *m.* ere *rkp.* — *može se čitati i* zabila *rkp.* 14. slavij (= slavji *ili* slavi) *rkp.*

Molim vas toga rad, da mi ne zazrite
neg srcem da moj jad i nemir žalite;
er ljubav, nebesa ka vlada i sviet vas,
pod toj me saveza na moj rodjeni čas.

PJESAN 4.

Budući vele dan od gorke ljuvezni
stojao slobodan u plaču s bol'jezni,
uzrokom od prike, koja me rastavi,
s kom mišljah po vike uživat' ljubavi;
tuj ljubav luk i stril podbivši u ruke
za dat' mi veći cvil i muku vrh muke,
smrtno me ustrieli sred tužna srdašca,
a poslie daj vili l'jepšoj od sunašca;
koja me po taj put svezana sad vodi,
da ću prie poginut', nego me slobodi;
i ne smim rieč rieti, ni pozrit' još na nju,
a neg li prositi, jaoh, milos najmanju;
neg ištom mučen mrem od muke ljuvene,
jaki no jedan prem rumen cviet kad vene.
Želeći tvrdo znat', tej vile odluke
koju će svrhu dat' od moje sej muke,
odlučih vele krat toj vili da reku:
gospoje, već ne krat', zadaj mi smrt priku,
ali mi ku godi sad milos dopuštaj,
ali me slobodi svršeno ponedaj,
da veće ovakoj jadovno ne tužim,
ako neć' ures tvoj gizdavi da služim.
To li me, gospoje, za slugu nazivaš,
do smrti do moje da služim ures vaš,
evo sam ja spravan sa svu moć i krjepos
služiti noć i dan and'jelsku tvu liepos;
ali što odlučuju(?), kad dodju prid tuj vil,
ne smim reć', neg muču, jak mramor da bih bil;
i mnokrat suzice prolijem iz oči
niz bielo me lice, koje smrt svjedoči;

Pj. 4. 2. bol'jezan *pr.* 4. miscljah (= mišl'jah) *rkp.* 5. podbivši] podbjusci *rkp.* 8. daj *rkp.* 9. koja] tkoja *pr.* 13. mučen] mucem (= mučem) *rkp.* 20. ponedaj *rkp.*

a njoj se ne haje videći nje liepos,
gdi željno skončaje život moj i krjepos.
Tiem ako tko godi po gorku ljuvezan
sada se nahodi da stoji podvezan;
smjerno ga ja molju za žalos da dodje
čut' moju nevolju, prie neg mi duh podje;
kad umrem, neka daj svakomu on bude
spovidjet' ovi vaj, nemir, plač i trude;
i tako gospoja čini mi željno mriet',
er tega ne sm'jem ja do smrti moje riet'.

PJESAN 5.

Uzmnožna ljubavi, molim te boga dil,
po kli me podstavi pod oblas onej vil:
ali me slobodi, ali čin' da steku
tuj milos kadgodi, da vili toj reku,
er ini od nje dar ne želim u viek steć'
neg samo ovu stvar, da prid njom budem reć':
gospoje od gospoj, molim te smjerno sad,
ne moj da sluga tvoj gre cvileć tebe rad.
Jur poznaš mu viru, i službu i ljubav,
i gdi sam umiru za tebe, kruno, prav;
ako li za moj grieh, čini mi da poznam,
od muka od mojieh neka smrt sebi dam;
toj li je volja tva, bez moga uzroka,
gospoje, da mrtva vidiš me prie roka,
ne moj te biti sram, reci mi tvu mis'o,
po kli znaš, da ti sam život moj zapis'o.
Er živem tebe rad, i za te, ako hoć',
spravan sam, kruno, sad veselo na smrt poć'.
Tim, kruno pridraga, ali me pomili,
ali me jednaga životom razdili,
da veće nebog ja ne kopnim kako led,
kad no me obasja sunčani tvoj pogled.
Ovo bi hotio rit' prid rajskom l'jepotom,
a pak se razdilit' tuj prid njom životom,

32. željno] sgeljno *m.* scegljno (? = željno) *rkp.* 34. da] do *pr.* *Pj.* 5. 9. mû *pr.* 24. rasdit *rkp.*

neka se veseli samiri nje obraz,
tuj vidiv, što želi i žudi na svak čas.
I još bih hotio rit' prid njome vele već,
nu cienim prie umriet', nego li moć' sve reć';
jer ovo nije sad nitkore na svieti,
ki b' mog'o gorki jad moj sade izrieti.
Nu mi je sve milo, što cvilim i tužim,
želeći pribilo nje lice da služim,
er ufam, da vila skroveno još hrani,
ka me je ranila, mojojzi liek rani.

PJESAN 6.

Muči svak, tko veli, da ljubav ne dava
svakomu, što želi, gdje ljubav jes prava;
po koli ova stvar sgodi se sad meni,
ku niesam ja nigdar ufao ni u sni;
ere vil služeći sa svu moć i krjepos,
ništar ne proseći, neg u nje prit' milos,
ki nigdar ne ufah u milos nje(?) prit',
neg nebog muče stah želeći ja umrit';
al ljubav, ka nikad ne opći vjerna oć',
da meni skrati jad, ovu mi da pomoć;
učini, gdje ne mnjah, njekuda idući,
tuj vilu da sastah svilome vezući;
jer mene imenom sazvavši, pozdravi
i s tugom ljuvenom svršeno razstavi;
po tomu ter poznah, da u nje milosti
ja jesam, za ku mrah jadovno za dosti.
Tiem hvalu ljubavi uzdavam sa svu moć,
ka me ne ostavi, nit me će napried oć'.
Nu želim ljuveno da mi se kad godi
zahvalit' skroveno toj vili prigodi;
i ruke da budu celivat' nje bile,
ke čine u trudu oči me da cvile.
Nu za sve er to ja ne mogu njojzi riet',
neće mi gospoja činiti željno mriet'.

Pj. 6. 7. u milos nje prit *rkp.* 12. suilome uesuchi *rkp.* 13. *može se čitati i* zazvavši *rkp.* 20. vil *rkp.*

Poznat' će po licu po momu, koliku
ja patim tužicu za rajsku nje diku,
ka sama na svieti sve moje žalosti
može mi odnieti od moje mladosti;
neće mi dat' umriet', neg me će vila ma
još većma zamirit', kad način vas ima,
ter me će kad godi još veće zamirit',
kad joj se prigodi, za sve er joj ne smim rit'.

PJESAN 7.

Velmi se čudim ja, kroz koji uzrok sad
veomi većma sja prislavni ovi grad,
ka li je ovo stvar, ka prvo nije bil',
jeda je s neba zgar sletjela nova vil:
inako za č nije, nego li kad oblak
sunašce sakrije, ter l'jepše sine pak.
Ere je pokrila nje liepos i gizda
lieposti od vila, jak sunce od zvizda;
za što se tolika nie mogla vidjeti
l'jepota ni dika do danas na svieti.
Prisvjetle nje oči er krepos imaju,
od sunca iztoči dvaš l'jepše da sjaju;
pak mislim, jeda bi mogla bit' istina,
u slavnoj Arabij' što no je jedina,
er da je doletil' u strane u naše,
neka se vrh svieh vil najl'jepša ukaže;
a meni da zada ljuveni nepokoj,
od muke i jada da skončam život moj.

PJESAN 8.

Kitce povita, po kli mi ti dodje
od one ..... svita jedine gospodje,
odana ku dvorim i s ke ću još umrit',
radi nje er gorim, a njojzi ne smim rit'.

30—31. *ili* smirit', *budući* s = s *i* z- *u* *rkp.* *Pj.* 7. 14. Arabj *rkp.*

Vidj, sama kitice, srce me pritužno
ke pati tužice, od kli je nje sužno;
vidj sama bol'jezan, vidj sama nepokoj,
vidj, gdi sam savezan, vidj trudni život moj;
vidj sama mu misal, vidj srce i dušu
gdi sam njoj zapisal, do smrti da služu.
I za sve ja za toj ne sm'jem joj rieč rieti,
neg mislim ovakoj cvileći umrieti.
Er poznam jadovno, ma mlados, ka tuži,
da nije podobno, takuj vil da služi;
tere se ja boju, gizdava taj vila
da nebi tuj moju službu pogrdila;
to li joj ugodan ovi trud moj bude,
sama će njeki dan platit' mi sve trude;
za sve da tuj platu ma mlados ne gleda
u srebru i zlatu taj vila da mi da,
neg u nje milosti da budem ja živjet';
toj bi mi za dosti, a ne smim njojzi riet'.

PJESAN 9.

Može li draža stvar na svietu meni bit',
nego li ovi dar od vile sad primit'?
od moje mladosti potajno ku služih,
i jošte radosti najmanje ne sdružih.
Jaoh! brže nikada gizdava taj vila
nije se do sada od toga stavila;
a ja ću prie umriet', neg moje žalosti
igdare budu riet' nje rajskoj mladosti;
er ne bih rad na sviet da moj trud pogrdi,
kad joj ga budu riet', ako se nasrdi.
Nu da se prigodi od vile od ove,
da mene kad godi prida se dozove,
ter da me slobodi, i da mi tuj reče:
reci sve, što godi imaš reć' najpreče.
odkril bih tuj srce prid rajsku nje diku,
u koin bi od smrtce vidjela priliku

Pj. 8. 9. mû *pr.* 11. nesmjejoj *rkp.* *Pj.* 9. 6. nseje *rkp.*

skazal bih početak od moje ljubavi,
plač, vjeru, boles pak, i još trud moj pravi,
ki vele godišta radi nje podnosim,
i za sve toj ništa u tej vil ne prosim.
Neg evo što ću riet', er u nje milosti
živjeti i umriet' meni bi za dosti.

PJESAN 10.

Tko želi naravi kreposti sve vidjet',
i moći ljubavi, hodi vidj ovi cviet,
u kom su sve dike i svake krjeposti,
na svietu prilike nije nje lieposti.
Ke ona dvie zviezde s nebesa izbavi,
za rajske nje gizde na lice ke stavi?
Od kud li mramor bi, ki stavi medju nje,
da čini pod nebi jedinu liepos nje?
Reci mi, od kud se dobavil' ti jesi
rumene dvie ruse, kojiem ju uresi?
Od koga postavi bisera njoj puca,
da za njom ljubavi jadovno svak puca?
Od šta li pribiele nje ruke satvori,
u ke njoj da striele, svakoga da mori?
Da li je ikadar, moj bože, do sad bil'
na svietu l'jepša stvar neg slavna ova vil?
Er tako cienju ja, ništar joj ne lipše,
od tvoga stvorenja ona je najlipše:
kako nje lieposti uresi, bože, tiem,
takodjer milosti, razumom, pošten'jem.
Moj bože istini, blažena tvoja moć,
na saj sviet ka čini da ona bude doć',
da se tve kreposti proslave, bože moj,
po ovoj lieposti na svietu jedinoj.

PJESAN 11.

Zgovore dragi moj, molim te, podji ti
u one od gospoj, ka sama na sviti

Pj. 10. 11. biserra gnjoj puzza *rkp.* *Pj.* 11. 1. podj *pr.*

gospodi i vlada život moj i mlados,
ter što ću t' riet' sada, molim te za rados,
da mi se opraviš, najprvo smiljeno(?)
da mi ju pozdraviš, a poslie ljuvezno(?),
da mi ju celivaš u ruke pribile,
koje ti dobro znaš, što mi su odnile;
pak joj prikaži od strane od moje
i reci: najdraži k tebi me, gospoje,
posila tvoj sluga, da poznaš po meni
početak od tuga i plamen ljuveni
kolik se od iskre od male učini,
ki svak čas napried gre, od kli ga jedini
užeže tvoj pogled, ter od taj prvi čas
on kopni, kako led rad njega ali mraz.
Molim te, da me još srčano njoj pridaš
najveće što uzmož' i kako bolje znaš;
za sve er dobro znam, od koli bih joj dan
za slugu, ja da sam veomi njoj pridan.
Vaj meni! zgovore, po kli mi nebogu
sada bit' ne more, da s tobom poć' mogu;
blaženi jer je put, na koji greš sada
k mojojzi vil u skut, ka život moj vlada,
i u ke imam ja umrieti na službi.
A sad se spravi tja, bog s tobom u družbi!

PJESAN 12.

Da se da u ruke gospoji od vila,
ka me je u muke ljuvene stavila.
Jedina gospoje vrh svih na sviti,
sm'jem li ti jaoh! moje tužice izriti,
ke ćutim tebe rad i tvojih l'jepota,
za koje evo sad ne branim života?
U ruci koji t' jes od vele vremena,
njim vlada tvoj ures i sila ljuvena.
Ako hoć' da jih znaš, ne moj ti trud biti,
ovi lis kad imaš, hotjej ga proštiti.

9. pak joj prikaži *pr.* 12. ljubavi *pr.* 14. na svak *pr.* *Pj.* 12. 3. vrh svih (*m.* vrh svih vil?) *pr.*

U njem ćeš vidjeti, što tvoja l'jepota
sad može stvoriti od moga života.
Vidjećeš s veseljem, ki patim nepokoj,
a uzrok riet' ne sm'jem, izbrani cviete moj;
vidjećeš mu viru i ljubav, ku t' nosim,
za koju umiru a lieka ne prosim;
vidjećeš na pokon, gdje ti se do groba
darivam na poklon za slugu i roba.
Jur ve je vele dan, od koli moja čes
učini, da sužan vidim ja tvoj ures.
Jer potom sagledah tvoj obraz gizdavi,
kako no smamljen stah za tvojom ljubavi,
želeći na tvojoj na službi umrieti,
ali ti nigdar toj ne smijah izrieti.
Ja prije neg vidih tve rajske lieposti
od svega miran bih i ne znah žalosti.
I do kli ne sgledah ures tvoj gizdavi,
jadovno ne predah ni u san ni javi;
ne poznah ja neznan ni druzieh još truda,
koji me noć i dan tjeraju od svuda;
ja ne znah, što je cvil, ni što je jadati,
ni što je ljuven stril u srcu imati.
A po kli obazdrih tvoj ures gizdavi
ono vil, ka me rih životom rastavi;
ono rih, za ku će mladosti moje cviet
svenuti, plačuće, i s ke ću još umriet'.
Tuj potom tvoj ures andioski obljubih,
svršeno moju svies i moj mir izgubih;
i stekoh žalosti i svaki nepokoj
cjeć tvoje lieposti, jedini cviete moj.
Kroz toj te sad molju, ne moj da po vike
podnosim nevolju za rajske tve dike,
neg li me životom svršeno rastavi,
ali s tvom l'jepotom u milos postavi,
da t' budem do vika, gospoje, ja dvorit',
do koli smrt prika bude me umorit'.

11. vidjeti *stoji nad* proštiti *pr.* 21. potom *rkp.* 30. kojême *rkp.* 34. onno (*m.* one?) *rkp.* 35. ono (*m.* one?) *pr.* 36. plachjuchje *rkp.* 37. potom — andjoski *rkp.*

Ištom da u tvojoj umrem ja milosti,
toj mi je, vienče moj, od tebe za dosti.
Ino ti za sada ne mogu, kruno riet',
neg er ću od jada od tvoga još umriet'.
Skoro će vidjet' toj ures tvoj izbrani.
A sada, cviete moj, s bogome ostani!
Gospoje, tvoj vjeran ovo ti piše rob,
koji će nemiran za tebe leć' u grob.

PJESAN 13.

Da se da lis ovi onojzi, ka sjedi,
gdje su svi jadovi, srcu mom' po sriedi;
nikomu ti ne moj izreći tužice,
niti li uzrok moj, ma vjerna knjižice;
nego li kad budeš gospoji u ruci,
u koe ti sad greš, ostav ja u muci;
tuj prid njom pustiv glas, ako mož' do nebes,
za što sva moja vlas u ruci u nje jes,
smjerno mi pozdravi tuj krunu od vila
i reci: tvoj pravi sluga me posila,
jer veće ne more potajat' plamene,
u njemu ki gore od želje ljuvene.
Cjeć tvoga uresa er pokoj ne ima,
od kli ga saveza rajskiem(?) očima;
nego li dan i noć pati trud i muke,
da bi mu kako moć' tvoje znat' odluke.
Pak skaži nemire, skaži joj nepokoj,
na prešu ki stire nesrećni život moj,
nemirno ter gine na pospjeh prie roka
radi nje jedine, radi nje uzroka.
Još vjeru mu kaži i kolik patim vaj,
ništar joj ne slaži, knjižice, ni potaj.
Reci joj, kako sve ne moreš izrieti
žestoke jadove, s kojieh ću umrieti.
Pak reci: da mu znaš srdašce ranjeno,
u komu pribivaš ti sama skroveno,

48. mi je] mje *rkp.* *Pj.* 13. 3. nitkomu *pr.* 4. nitili *rkp.* 12. ki] keê *rkp.* 14. *može se čitati i* zaveza *rkp.* 21. mû *pr.*

kada bi ti bila tvrdja još neg kami,
sva bi se oblila groznima suzami.
Nego li ti ne znaš, što sada podnosi
za rajski ures vaš kroz ljubav, ku t' nosi.
A pak joj govori, jer(?) je grehota,
da mene umori nje rajska l'jepota;
jeda kad taj vila na milos prit' bude,
da bi mi skratila ovi plač i trude;
moli ju samjerno, jeda me za roba
obljubi, da vjerno služim joj do groba.
Jer bih ja radije podnio toj robstvo,
neg li steć' da mi je od svieta gospostvo.
Vrhu sve još tada moli mi tuj vilu,
da meni prije da rukom smrt nemilu,
nego li da viku mu ljubav odkrije,
jer bih ja smrt priku podnio milije.
Knjižice pridraga, ne poznam na sviet ja
ni zlata ni blaga ni draga kamen'ja,
ke ne bih (?) radije primio u saj čas,
neg primit' da mi je od tebe dobar glas.
Hoće li taj vila na milos priti vik,
ka me je ranila, da mi da rani lik?
Jer ino na sviet saj ne želim, kako znaš,
i s bogom podji, taj srećan put da imaš.
Ovo ti rob piše, ki tvoj plam uzdrži
potajno odviše, koji ga jur sprži.

PJESAN 14.

Vele je vremena, gospoje od vila,
tva liepos ljuvena da me je ranila;
i ranu tuj nosih skroveno i milo,
a lieka ne prosih u tebe, ma vilo;
jer od taj prvi dan vidjeh se, mogu rit',
da niesam dostojan tvoj ures obazrit';
a neg li da prosim mojojzi rani lik,
ku željah da nosim potajno vas moj vik.

35. molju *rkp.* 37. radje *rkp.* 38. mi je] mje *rkp.* 41. viku *pr.* 42. milje *rkp.* 45. keê nebijh *rkp.* *Pj.* 14. 7. prosih *pr.*

Ali je tolika, gospoje, bol'jezan,
koju mi velika daje tva ljuvezan;
ku veće podnosit' nikakor nije moć',
cjeć toga, rieh(?), prosit' u tebe sad pomoć.
Al ne cien', da ne znam, drag cviete gizdavi,
dostojan da niesam tvojojzi ljubavi.
Dobro se spoznam ja, jer da sam rob tebi
a ti ma gospoja, dostojno to ne bi;
tim ljubav ni družbu ne ištem ja tvoju,
neg tebi na službu do smrti da stoju,
spievaje u pjesni tvoj ures i dike
i moje bol'jezni, kim nije prilike.
Molim te tega rad, uzmi me za roba,
da t' služu ja od sad, gospoje, do groba.

PJESAN 15.

Jedina gospoje, velika hvala ti,
na milos er doje, da me htje slušati.
Veliko vrieme jes, od kle sam vidio
sunčani tvoj ures, nu t' niesam riet' smio;
koje(?) me saveza po taj put, gospoje,
er cienim, s nebesa da uza taj doje.
Tako mi nješto bi, ma vilo, er ne znah
ja ništar o sebi, ni mjesto, na kom stah,
neg mi se čin'jaše, u raju da sam vas,
toliko gdi sjaše sunčani tvoj obraz,
i dike ljuvene na saj sviet jedine,
s kieh mlados ma vene, i život moj gine.
Sam sebi ter veljah: jesam li ovo ja?
tolik me bješe strah, gdi t' ures takoj sja:
smišljaje u sebi do sada tej dike,
do sada er ne bi, nit će bit' vike;
kamo, rieh, Elena, Diana kamo, rieh,
u kih bi ljuvena l'jepota vrhu svih(?);
ne bi ti za slugu nijedna njih bila,
a neg li za drugu, gospoje od vila.

9. ali je] alje *rkp.* *Pj.* 15. 5. koje *rkp.* — *ili* zaveza *rkp.*

Spjevaoci svi stari, koji su u pjesan
spievali sve stvari, najliše ljuvezan,
i dike od gospoj koji su slavili,
da budu ures tvoj sunčani vidili;
sa svu moć i krjepos svrnul' bi sve pjesni
na rajsku tvu liepos i tvoje ljuvezni.
Er take nie dike pod nebom sad ine,
niti će bit' u vike, dokle sviet pogine.
Ne samo l'jepota taj, ka je s nebesa,
još način života tvoga me saveza.
Tvoj ures pošteno s načinom er vladaš,
kiem srce ljuveno svakome ukradaš.
Ja nebog ne umim tisući reći dil,
za što si kruna svih gospoja vazda bil'.
Vidjet' su sve druge pri tebi, gospoje,
kako no da sluge s gospojom gdi stoje.
Nu misli, tej dike potom ja sagledah,
kako hoć' u vike da ti se ne pridah?
Srdašce tuj moje meni se iskide
oni čas, gospoje, u tebe ter pride;
a rajski tvoj obraz, cjeć koga umiru,
ja vidim na svak čas, kud godi poziru;
a kada jedan ćuh krene lis ali vlas,
mni mi se, da ja čuh od usti tvojieh glas;
ja veće niesam moj, ni ufam viek biti,
nego li ovakoj u trudu živjeti;
ali se sam rukom mojome zaklati,
da tako s tom mukom budem se rastati:
ako me u milos ne primi u saj čas
jedina tva liepos, svim vilam ka je čas.
Togaj rad u drugu besjedu za ne poć',
molim te, za slugu da primit' mene hoć'.
Ja ti ću u svem bit' na službi tvoj vieran,
srčano vik služit' do smrti noć i dan;
i inu gospodju do smrti do moje
da služit' ne podju do tebe gospoje.
Čuj da se kad godi potajno koja stvar
od mene ne sgodi pronesti ni kadar (?);

28. u vijke *rkp.* 50. čas] cjâs *rkp.* 53. tvôj *pr.* 55. gospogju *pr*

nu tvrdji, neg kami u toj ću t' vik biti,
da sviema mukami budu me mučiti.
Ne branim života od smrti najpreče,
ištom tva l'jepota jednu rieč da reče.
Kroz toj te molim sad, uzmi me za roba,
ja ti ću služit' rad, gospoje, do groba.
U meni bogastva moja mi čes ne da,
nu poznam, liepos tva da toga ne gleda;
znam, da si od zlata, za ke se sviet kolje,
gospoje, bogata i puna do volje.
Tiem veće stvar druga ne lipše t' na svieti,
neg vjeran još sluga, ki te će služiti.

PJESAN 16.

Gospoje, ako hoć', tvojojzi lieposti
da služim sa svu moć i sa svom krjeposti;
i da se tve dike i ures gizdavi
po meni u vike pojući proslavi,
i da ja na sviti do smrti do moje
ne budem služiti neg tebe, gospoje;
reci mi, neka znam, i neka srdašce
svršeno tebi dam, prisvjetlo sunašce.
Jer veće ne želi me srce na sviti,
neg ištom veseli tvoj ures služiti,
za što me saveza, gospoje od vila,
tva liepos, s nebesa koja je sletjela;
cjeć koje na svieti ne mogu čas jedan
bez truda živjeti, a neg li mirno dan.
I to joj nie dosti, neg jošter očima
sve moje krjeposti skroveno vazima
po taj put, da veće mogu riet', niesam moj,
takoj me zapleće prislavni ures tvoj;
i čini taj ures, gizdava ma vilo,
toj robstvo da mi jes ugodno i milo,
ter volim za slugu u tebe stat' na har,
neg steći vil drugu i bit' joj gospodar.

Pj. 16. 9. mê *pr.* 12. sl'jetjela *pr.*

Cjeć toga, ma vilo, kao se dostojiš,
da mene sad milo za slugu posvojiš,
navrzi tve uze, da služim u viek vam,
na mene, er me uze za roba, da poznam.
Za č veće, neka znaš, želim ja tve uze,
neg srce da mi daš, koje mi ti uze.
Tiem veće ne krsmaj, i veće od mene
hotjenje tve ne taj, ni misli ljuvene,
neg skoro tuj misal onomuj znati daj,
ki t' se je zapisal, i s bogom ostavaj!
Ovo ti tvoj piše vierni rob, gospoje,
ki željno uzdiše ljubavi rad tvoje.

PJESAN 17.

Kamo se ljuveni, za čudo da vide
onu vil, ka meni srdašce iskide?
koja me zamami i ka me zaplete
rusiema kosami, niz bil vrat ke lete;
koja mi čini mriet', kad rajske nje dike
ja budem obazrjet', kiem nije prilike;
kad vidje mlados ma sunčano nje lice,
dvije oči gdi ima, kako dvije danice;
ja ne znah o sebi, neg mi se čin'jaše,
u taj čas na nebi da mlados ma staše;
ruke nje pribile, mnjah, mramor da bjehu,
ke uzu od svile sa zlatom plet'jahu.
Reče mi tuj hrlo, siemo hod' najbrže,
da ti se na grlo uza ma navrže.
Ja rekoh, gospoje, čini sve što t' drago,
veselje s' ti moje i moje sve blago.
Tuj ti me zaveza taj kruna od vila,
koja je s nebesa od sunca sletila;
ku mislim sa svu moć i sa svom kriposti
služiti dan i noć veselo za dosti;
po kli dvorba ma ugodna njojzi jes,
i po kli ne ima prilike nje ures.

Pj. 17. 4. ke] ki *pr.* 6. kijem *pr.* 11. bjehu (*m.* bijahu?) *pr.* 17. savesa (= zaveza *ili* saveza) *rkp.* 18. sl'jetila *pr.* 21. po kli (*m.* po koli?) *pr.*

PJESAN 18.

Ja cienim, da neće nigdar bit' na sviti,
tko će moć' trud veće milije podniti,
neg li ja tve uze, na mene ke stavi,
smišljaje, er mene uze, da ti sam rob pravi.
Za č po njih poznavam, gospoje od svih vil,
er da drag niesam vam, savezan ne bih bil;
ter veće sad nije na saj sviet gospostvo
ikomu milije, neg meni sej robstvo;
budući rob tebi, koj nije prilike
nigdar bil' pod nebi, nit će bit u vike.
Er ono da brže uskrsne gospoja,
za ku se razvrže prislavni grad Troja;
i ona još, sama koja se ubode
od muke i srama rad one nezgode,
i mnoge još druge gospoje i vile,
ne bi ti za sluge dostojne sad bile.
Er veće ništore ne lipše na saj svit,
neg da još tko more tvoj ures proslavit'.
Nu bi se prie zviezde na nebu sbrojile,
neg rajske tve gizde u pjesni stavile.
Kroz toj t' se darivam i hoću do groba,
gospoje, da sam vam za slugu i roba.

PJESAN 19.

Za sve da bez broja, gospoje izbrana,
podnosim možtvo ja u srcu od rana;
koje mi ljuvena tva liepos zadaje,
od vele vremena očima strieljaje;
sto krat bih podnio toliko ja milo
za tebe, ma diko, gizdava ma vilo.
I za sva godišta, ka strajah dvoreći,
ne hajem ja ništa, podnio bih trud veći
za one milosti, ke stekoh, gospoje,
od tvoje lieposti na milos da doje;

Pj. 18. 4. mene (*m.* me?) *pr.* 8. itkomu *rkp.* 9. kôj *pr.* 17. veće ništare (*m.* veće t' ništore?) *pr.* 20. nek *pr.* — pjesne *rkp.* *Pj.* 19. 3. koja *pr.*

da mene za druga obljubi ovi dan,
koji rob ni sluga ne bjeh ti dostojan;
da plata toj bude, gospoje izbrana,
za službu, za trude i za liek od rana.
Hoću li jaoh, igdar odslužit' za dosti
za toli slavan dar tvojojzi mladosti?
ka me htje od roba za druga obrati,
da mrtvu iz groba meni duh povrati.
I scienim u meni odslužit' nije moć',
da gorim plameni i u dan i u noć.
Sama me tva liepos najprvo zaveza,
a sad je s njom milos, ka većma još steza.
Toj meni učini, da ti se do groba,
drag cviete jedini, darujem za roba;
da ine gospodje ne dvorim na svieti,
do kle mi duh podje, kako ćeš vidjeti,
i hoću od sada, do kle mi duh podje,
da vazda mnom vlada tvoj ures, gospodje.

PJESAN 20.

Rad ti bih znati ja, ljuveni bože moj,
kako se dostoja u mjesto prit' ovoj;
po koli ti jesi oni, ki imaš vlas
vrhu svih nebesi, i na svit vrh svih nas;
svu na sviet gospodu ti vladaš i boge,
i od svih slobodu mož' stavit' pod noge;
prislavne stril tvoje imaju još veće
krjeposti, neg koje Jupiter zgar meće.
Ti imaš oholas — — — — — — — —
ke — — — — — — — — — — —
Kako se tvoja moć prislavna podoba
na mene tužna doć', uzet' me za roba;
i ne bi t' toj dosti, neg da me još veći
nepokoj žalosti skončaje, moreći.
Stavi me, gospoju da služim ja veću
i l'jepšu, neg Troju ka stavi u smeću;

21. *može se čitati i* saveza *rkp.* 25. gospoghje *rkp.*

i kojojzi neću smjet' za platu rieč reći,
  kada l' bi znal umriet' nje liepos dvoreći;
kad me taj vil uze, srce mi iztrže,
  a na me pak uze od zlata navrže.
Kroz toj te sad molju, uzmnožna ljubavi,
  u ovu nevolju po kli me postavi
ovaj vil, naredi, da ranu, ku mi da,
  ona već ne uvriedi, neg milo izvida;
i da se spomene ter da mi platu da,
  er toga od mene neće čut' nikada;
a vrhu sve ine da prijam milosti
  od tej vil jedine i od nje lieposti.

PJESAN 21.

Velmi ti srce me, cviete moj jedini,
  lieposti želi tve da na sviet proslavi.
Nu da se Omerom, gospoje, satvorim,
  ter da ja sve o tvom uresu govorim,
mog'o bih govorit', i pamet dan i noć
  o temu ja morit', nu nigda na vrh doć'.
Er poznam, liepos ta, koja je u tebi,
  da nije od svita, nu rajska na nebi;
ter da me l'jepota i rajski ures tvoj
  i slavna dobrota čini da niesam moj.
Za č ino, ma kruno, ne lipše na saj svit,
  neg tko bi na puno mog'o te proslavit';
za to ja ne bih rad želeći slaviti,
  gospoje, tebe sad na niže staviti;
er vidim početak da velmi jes velik,
  na svrhu tere pak ne ufam doć' u vik;
i ne toj cjeć truda, neg doseć' toliko
  ne bih ja do suda mogao, ma diko.
Za što ja krjeposti tolike ne imam,
  za toj mi oprosti, smirno se molim vam.

Pj. 20. 17. i kojojzi *pr.* 18. kadal *rkp.* 26. chjut (= ćut) *rkp.* 28. tej] taj *rkp.* *Pj.* 21. 1. jedini (*m.* gizdavi?) *pr.* 16. u vik] uijk (= vik) *rkp.*

PJESAN 22.

Da ti znaš, ma vilo, od koje još dobi
rajskiemi očima tužna me zarobi,
i koje žalosti podnesoh nebog ja
cjeć tvoje lieposti, koja mi s suncem sja;
da niesi ti vila neg mramor i kamen,
ti bi se smililа ugasit' moj plamen.
Al trude te ne dah nikomu na znanje,
ni tebi, ku imah za moje ufan'je;
i ne bih ni sade činio, da poznaš
me tuge i jade, da vidjam ures vaš;
neg moja huda čes, ne da mi nebogu,
sunčani tvoj ures obazrit' da mogu.
Kroz toj sam usiljen skazati žalosti,
i da sam ucviljen cjeć tvoje lieposti.
Tim po kli u ruci, gospoje, moć imaš,
držat' me u muci, i pokoj da mi daš;
ako neć' u trudu činit' mi sad umrit',
dopust' mi, da budu od tebe imat' cvit;
neka ga poziru u mjesto od tebe
— — — — u miru zabivši sam sebe;
ter ću daj poznati, ali hoć', sluga tvoj
da vazda trud pati, ali mir i pokoj.

PJESAN 23.

Reci mi: tko mi te sad tako posila,
rumeni moj cviete, molim te ja? Vila.
Je li toj onaj vil, koja je moju svies
i srce me savil' l'jepotom svojom? Jes.
Za č mi toj ne vrati, ne zna li, jer veće
bez toga stojati ne mogu živ? Neće.
Reci mi uzrok daj, smirno se molim vam,
ništar mi ne potaj, reci mi sve. Ne znam.
Srdašce tuj moje rad želje ljuvene
pati li s njom stoje nepokoj? Majde ne.

Pj. 22. 7. nitkomu *rkp.* 10. vighjam *rkp.* *Pj.* 23. 4. savil (*m.* zanil'?) *pr.*

Da brže dan i noć jer prija pokoje,
ne misli opet doć' u mene? Tako je.
Za što te posila, reci mi ti uprav,
gizdava taj vila meni sad? Za ljubav.
Da sad ću za isto radi nje ljubavi
stavit' te na mjesto srdašca. Postavi.
Da nud'jer tuj mi stoj, ter veće nikudi
od tale poć' ne moj, do smrti me. Budi.

PJESAN 24.

Čestiti dan novi godišta novoga
prim', vilo, dar ovi od roba viernoga.
Ovo je dar oni, ki želeć, ma vilo,
da ti se pokloni priklono i milo;
da vidiš me suze, ke prolih smrznute,
prie neg me ti uze, kroz muke priljute;
koje mi prikrati, ter mi jih u rados
ljuvenu obrati gizdava tva mlados,
kojoj sad uz taj dar darivam sebe sam
do smrti, da nigdar ne mogu reć': moj sam.

PJESAN 25.

Jur ve je vrieme sad, da pozna ures tvoj,
koliko žestok jad podnosi život moj
za tebe, ružice, jere tvoj uzrok jes,
da patim tužice za rajski tvoj ures.
Za tebe, kruno, ja jur ve sam skončan vas,
za tebe pokoja ne prijam jedan čas;
za tebe svu službu izgubih ja do sad,
za tebe u družbu stek'o sam plač i jad;
za tebe vazda mrem i venu tebe cić,
za tebe sada prem hotil bih na smrt prić';
za tebe po svak čas ja cvilim i tužu,
od koli, kruno, vas odlučih da služu.

13. te] se *rkp.* 20. nudjer *rkp.* *Pj.* 24. 3. scegljech (= željeć) *rkp.* 10. rjeć *pr.* *Pj.* 25. 3. jere] jerje *rkp.* 5.—10. *stoje dva puta u rkp.*

A ti mi za vierno služenje platu da,
  priku smrt nemirno da želim ja sada.
To li je plata ma, to li ja dostoju,
  to li se dat' ima za službu za moju?
Ne želim ja platu za trud, ki podnosim,
  niti ju u zlatu ni u srebru ja prosim;
meni bi za dosti, da poznaš mu viru,
  i cjeć tve milosti kako ja umiru.
Tijem ako inu nećeš mi dat' pomoć,
  ovako gdi ginu cvileći dan i noć,
i ti daj mu viru i službu pohvali,
  ter gdi sad umiru, srdašcem požali;
neka daj umrieti veselo ja budu,
  kad mi bi živjeti sudjeno u trudu.
I po kli ja virno služih ti, gospoje,
  neka mi daj mirno iz tiela duh poje.

PJESAN 26.

Od koli tvoj ures odlučih ja dvorit',
  vremena dosti jes izišlo, mogu rit';
za č liepos tva slavna i lice rumeno
  posvoji odavna srce me ranjeno;
koje mi ne puštaš od sebe, vilo ma,
  nit mi ga tužnu daš obazrit' očima,
bez koga nitkore, ne samo jedan ja,
  živjeti ne more, ni prijat' pokoja.
A razlog toj neće, za službe za moje
  da činiš tej smeće u meni, gospoje,
nego li da mene viernoga pomiliš,
  na službe ljuvene neka me ti siliš;
budući ti kruna svim vilam na saj svit,
  kreposti sve puna, ku nije moć' izrit'.
Za č slavni tvoj ures i rajski tvoj obraz
  meni je zanil svies, um, pamet i svu vlas.
Cjeć toga, ma vilo, smjerno te ja molim,
  ne moj ti bit' milo, da se tač ja bolim,

18. nit ju *pr*. 21. tijem *pr*. 26. sudjeno (= sud'jeno) *rkp*.

nego vidj sama ti, i sama stvori sud,
tere mi obrati u pokoj ovi trud;
tako se u vieke u pjesni slavila
tva liepos i dike, gospoje od vila.

PJESAN 27.

Moj cviete rumeni, gospoje od vila,
po kli si ti meni srdašce odnila,
molim te boga rad priklono i smirno,
ne moj da pati sad, stojeći nemirno;
gospoje, er ti znaš, za sve da tužno jes,
ti u njem pribivaš i slavni tvoj ures;
a takoj gospoji, koj na sviet nie druge,
ne valja da stoji u mjestu od tuge.
Tiem nemir vas na dvor iz njega odnesi,
gospoje, a taj dvor vesel'jem uresi.

PJESAN 28.

Svak želi na svieti, izabrani cviete moj,
u mjestu živjeti, gdi je mir i pokoj;
još da se zavrže tuj nemir ki godi,
drži put najbrže, da ga se slobodi;
a ti ka s', mogu reć', gospoja od gospoj,
gdi stojiš, od tle neć' odnesti nepokoj;
neg veće još sade tuj činiš svaki dan
nemire i jade, ke izvrć' imaš van.
Toj mjesto, kruno, jes srcu mom' po sriedi,
u kom sam ures gizdavi tvoj sjedi.
Tiem nemir odnesi, a kako bolje znaš
veseljem uresi, gdi svak čas pribivaš.

PJESAN 29.

Jaoh, ali nie dosti, moj cviete izbrani,
tvojojzi lieposti, što srce me rani,
videći, gdi ranu sakrivam, kruno ma,
u srcu mom danu tvojiema očima;

Pj. 26. 19. vigj *pr.* *Pj.* 27. 7. kôj *pr.* *Pj.* 28. 2. gdi je] ghdje *rkp.* 5. ka s'] kos' *ili* kas' *rkp.* 10. u kom sam *pr.*

ter poče još većma ranjatu mu vriedi,
toliko, vilo ma, da mi hoć' smrt dati.
Ali hoć' iz glasa da počnem upit': vaj,
od moga poraza uzrok je vil onaj?
Ne misli po vike da se će toj znati,
vazda ću tve dike i moj trud tajati.
Neg ako tko vidi tve oči gdi sjaju,
da obraz moj blidi svršeno skončaju,
tere se ti stavi, da život moj gine
cjeć gorke ljubavi od tebe jedine;
nu za svu bol'jezan, ku nebog podnosim
kroz tvoju ljuvezan, ino ti ne prosim,
neg da mi znati daš, kroza č mi toj tvoriš,
kroza č me skončavaš ovako i moriš.
Ako t' je što bolje, da mene ovakoj
ljuveni nož kolje, za mene cviete moj;
mirno ću podnieti i neću, neka znaš,
priku smrt željeti, da moj trud uživaš.
Ne haju tej muke podnosit', gospoje,
neg er ja odluke ne mogu znat' tvoje;
imam li u vike ovakoj cviliti
za rajske tve dike, ali me ć' smiriti?
Jer da znam po viek vas za tebe bit' u trudu,
a samo jedan čas da miran pak budu;
veselo, gospoje, ponil bih sve muke,
nego li, jaoh! tvoje ne poznam odluke.
Toj mlados mu kolje, a taj nepokoj
i gorke nevolje, izbrani cviete moj.
To li hoć' tuj muku da patim i trud taj,
tere neć' riet' odluku, reci mi uzrok daj;
za što me tač rani, ako mi tva dika
ne misli jaoh! rani do smrti dat' lika;
neka daj uzrok znam tej moje nesreće,
na svietu po kli sam nesrećan najveće;
to li ti nie bolje da cvilim po vike
pateći nevolje za rajske tve dike,

Pj. 29. 18. krozjač *pr.* 21. podniet *pr.* 29. ponil (*m.* podnil?) *pr.* 31. taj(?) *pr.* 34. tere (*m.* ter?) *rkp.*

ili me životom svršeno rastavi,
ili s tvom l'jepotom u milos postavi;
jedno mi, kruno, daj od toga udieli,
i s bogom ostavaj, džilju(?) pribieli.

PJESAN 30.

Po kli mi tve oči i lice rumeno,
gospoje, svjedoči ljuvezan skroveno,
Ne moj da kako led kopnimo oba dva,
pateći ovu zled, ka nam smrt zadava;
i po kli, kruno, sad u ruci imaš toj,
obrni ovi jad objema u pokoj.
Er cienim na moj sud, da biti ne more,
gospoje, veći trud objema, ni gore;
neg želja ljuvena, koja nam sad stoji
sred srca skrovena ter nemir tuj goji.
Za č nemir nie veći nikomu, cviete moj,
neg s draziem stojeći u želji ljuvenoj;
jur vidiš gdi gine život naš, gospoje,
i vrieme, ko mine, da opet ne doje.
Tiem veće, kruno ma, molim te, ne krsmaj,
nego li objema tužici svrhu daj.

PJESAN 31.

Još se plam ne bješe ugasil u meni,
ki davno užeže tvoj obraz rumeni;
koji mi dvaš veće uzmnoži jutros ti
po taj put, da neće ugasnut' do smrti;
jer kad me obasja tvoj ures ljuveni,
taj čas se stvorih ja vaskolik plameni;
tiem kruno, neka znaš, što za to podnosu,
jeda mi kad liek daš, ki ne smim da prosu.
To li mi neć' dat' lik, molim te, neka daj
ne cvilim po vas vik, a ti mi smrt zadaj:

44. džilju] giglju (*m.* moj žiglju?) *rkp. Pj.* 30. 11. nitkomu *rkp. Pj.* 31. 7. podnossu (*m.* podnoscju = podnošu?) *rkp.* 8. prosu (*m.* prošu?) *pr.*

nu prije tej smrce dopus' mi toliko,
da t' skažu me srce, gizdava ma diko.
Ako neć' inako, a ti daj jedan čas
srječi(?) me onako, kako no i danas;
tere ćeš nać' veće neg cieniš, ma vilo,
a ništar bit' neće, što bi t' se sakrilo;
ako li neć' ni toj, nemir moj ne gledaj,
smiri daj ures tvoj, ki je moj mir i raj;
neg samo uzdrži potajno moju zled,
ka život moj prži kroz slavni tvoj pogled;
neka daj uzroka ne znaju na svieti,
po kli hoć' prie roka da budu umrieti.

PJESAN 32.

Jur ve bjeh liek rani našao, vilo ma,
ku mi da izbrani tvoj ures očima;
a ti mi jadovno poče ju vriedjati,
koliko da skrovno želiš me skončati.
Ali ti nije grieh vriedjat' me na svak čas,
jak danas kad vidjeh sunčani tvoj obraz?
Nije li t' za dosti, gdi za te, ma vilo,
mojojzi mladosti živjeti nie milo?
Koliko godiš jes do segaj jur doba,
od kli me tvoj ures zaveza jak roba?
Ni jošte, gospoje, ne bih ja dostojan,
bolesti da moje skažem ti jedan dan,
za sve er sam jada sit od tvojih l'jepota,
sve mislim podnosit' do svrhe života.
Er da se prigodi tva milos, gospodje,
za žalos kad godi na milos da dodje,
ter moje žalosti da čuješ i nemoć,
cjeć tvoje lieposti ku ćutim dan i noć,
od ke bih slobodan svršeno ostao,
kad bih ju njeki dan prid tobom skazao.
Tako ti vas tvoj viek dragu stvar ne žel'jet',
dopust' mi rani liek, koju ću t' sad riet';

14. srječi me] srjecimè *rkp*. *Pj*. 32. 10. *može se čitati i* saveza *rkp*. 22. sad (*m*. sada?) *rkp*.

dopust' mi da t' kažu, ku ćutim bol'jezan
za diku za vašu, od ke sam savezan;
ali mi odgovor ki godi, kruno, daj,
ako mi razgovor dopustit' nećeš taj;
neka daj svršeno odlučim po vike
cviliti ljuveno za rajske tve dike;
kojiem ću biti rob, do koli budu leć'
u oni tamni grob ili hoć' ili neć'.

PJESAN 33.

Kolici ljuveni veomi za dosti
sciene se blaženi u svakom radosti,
koji se kon krila često krat nahode
u gospodj i vila, s kiem' život provode,
sve tej njik pokoje ne cienim da bi bil'
radosti od moje tisući jedan dil,
u ku me postavi, gospoje od gospoj,
tvoj ures gizdavi, ki brani život moj,
davši tve srce da poznam proć meni,
u komu od smrce liek mi je ljuveni;
jer veće tvu viru ja cienim, ku mi da,
neg s drugom u miru da živem po vazda.
Meni je za dosti, da samo poznavam
u takoj milosti, moj cviete, da sam vam;
tere će tva vira držati svaki put
od moga nemira da budem počinut';
u njojzi najveće ufan'je i vas liek
ja držim, za č neće na manje doći viek.
Jer taka od gospoj prije bi na manje
dovela život svoj, nego li vjeru nje.
Gospoje, cjeć toga mogu se blažen riet',
i vrhu svakoga samiren na saj sviet;
u tvojoj milosti za što je vas pokoj
mojojzi mladosti, izbrani cviete moj.

Pj. 33. 2. svakom *pr.* 5. njik (*m.* njih) *rkp.* 9. davši tve srce *pr.*

PJESAN 34.

Što ono more bit', moj cviete gizdavi,
da mene u zabit ovakoj postavi?
Kažeš mi ljuvezan, a neć' mi liek dati,
gdi gorka ljuvezan hoće me skončati.
Neg uzrok ti praviš er nećeš za sviet vas
na niže da staviš, gospoje, tvoju čas.
Ni ja ti ne velim, da ino satvoriš,
er ino ne želim, neg što ti govoriš.
Za č mene postavi jednoga pod oblas
tvoj ures gizdavi i tvoj prislavni glas;
ki s moga uzroka na manje da dodje,
život bi prie roka skončao, gospodje.
Tiem veće, neg li ti, vazda se brinu ja,
da s toga na sviti ne bude smrt moja.
Kroz toj te ja molju, ne moj da toliko
podnosim nevolju za tebe, ma diko.
Tebi se u ruke pridaju, gospodje,
ne moj da od muke za te mi duh podje;
čin' da se, ma vilo, smili tva l'jepota,
bez ke mi nie milo živjeti života;
neka me prie roka ne skonča ovi vaj
bez moga uzroka, i s bogom ostavaj!

PJESAN 35.

Vaj! proklet hip i čas, kad vidjeh, vilo ma,
sunčani tvoj obraz tužniema očima;
za što mi jaoh! bolje bješe smrt vidjeti,
neg one nevolje do sada trpjeti,
ke za te podnosu, od koje stvar inu
ne ištem ni prosu neg milos jedinu,
da prije neg umriet' ja budu tebe rad,
prid tobom mogu riet', ki ponieh za te jad;
i koji uzrok bi od one ljubavi,
koja me pogubi i ka me otravi.

Pj. 35. 5. podnossu (= podnosu *m.* podnošu) *rkp.* 6. prossu (= prosu *m.* prošu) *rkp.* 8. ponieh (*m.* podnieh ?) *pr.*

Godišta prvi dan tvoj mi dar svjedoči
da suze jadovan ljevat' ću iz oči;
neka daj imam čiem otirat' suzice,
kada jih prolijem niz bielo me lice.
Ke da bi ti vidil', sa mnom bi cvilila,
još kamen da bi bil' a neg cvit od vila.
Srce mi davaš(?) onada, gospodje,
od strane od vaše kad mi dar taj dodje.
Do smrti do moj čas da imam stojati
u tuzi za cjeć vas i željno plakati.
Ne mogu neg sve reć', za č mira ne imam,
ti većma za užeć' u meni ljuven plam
hotje mi dat' viru, nevierna ma hvalo,
da ću bit' u miru počekav još malo;
a sad videći, gdi za te umiru,
za dat' mi trud veći, potlači mu viru;
jošte mi, jaoh, k tomu, poruči da me neć'
najmanje o tomu jednu rieč čuti već;
koliko svršeno da budu tebe cić
odlučit' ljuveno najbrže na smrt prić'.
Toga cić neka znaš, jere me za roba
poslušna ti imaš i vierna do groba;
veće neg do sade do smrti do moje
naj — — — — — — — — — — — —.
Najveće što mogu plam ću ja moj pokrit',
za sve er će nebogu smrtni mi uzrok bit';
za č narav, kruno, znam da ognju poznavaš,
pokriv ga da će plam učinit' veći dvaš.
Tiem ako od sada ne poznaš u meni
ni muke ni jada, niti plam ljuveni;
molim te, ne scieni, kada me pogledaš,
da za te u meni nije plam veći dvaš:
ne moj skniet' u sebi, počekaj još malo,
vrhu svieh pod nebi jedina ma hvalo,
vidjet' ćeš me rane, i taj plam skroveni,
svršeno kad plane, kako . . . , u meni;
na moj čas od smrti za č oganj ne more
nego sva satrti u njemu ka gore;

17. srce mi davaš (*m.* davaše?) *pr.* 25. sad (*m.* sada?) *pr.* 43. sknjet (*m.* cknit'?) *rkp.*

l'je — ću ja i tad nemiran u grob leć',
 smišljaje nikada srce me . . . . . neć';
jer bi taj liek bio mojemu nemiru,
 ki ti sam prosio, kad no mi da viru.
Nu cienim, da ti mniš, da ino ištem ja,
 cjeć tega tako ckniš; nie mis'o zla moja;
ter me je strah, kruno, da ti pak nemirna
 ne budeš na puno, jer mi bi nevjerna:
smišljaje, da si ti onega umoril',
 ki ti je na sviti u svemu viran bil;
i koji odluči od sada jak kamen
 do smrti da muči, skrivaje svoj plamen.
I ovoj sada on, nevjerna gospoje,
 piše ti na pokon, do kli mu duh poje.

PJESAN 36.

Ja ufam, gospoje, s godištem svršiti
 žalosti sve moje, u kieh me držiš ti;
a s noviem godištem prijati milosti,
 odavna ke ištem u tvoje lieposti.
Al' tvoj dar svjedoči, da imam suzice
 do smrti iz oči lievati niz lice?
Neću jih njim trti, neg ga ću u slavi
 hraniti do smrti cjeć tvoje ljubavi;
a ti čin', što t' drago, makar mi smrt zadaj,
 ti s' moje sve blago, i s bogom ostavaj!

PJESAN 37.

Što se tač oglušaš, gdi trudim i mučim,
 kad uzrok dobro znaš, za koji ja mučim?
Ali mniš, gospodje, tvoj plamen ljuveni
 na manje da dodje do danas u meni,
kako ono tva vira onega godišta,
 ka sebe satira i mene uništa?

Pj. 37. 5. kako ono (= kako no?) *pr.*

Mogla si užeći u meni ljuven plam,
u komu goreći dogorjet' š njim imam;
za što ga ti ne mož' na manje činit' doć',
al možeš veći još učinit', ako hoć'.
Tiem sržbu ne imaj, moj cviete rumeni,
ako je svak čas taj veći plam u meni;
jer dosti dobro znam, očito i vidim,
da t' nije s truda plam, neg ako ištom dim,
nie t' ni dim s dosade, toj, kruno, svjedoči,
jer suze ti sade ne ljevaš iz oči;
toj li se ti kaješ, moj cviete, videći,
gdi svak čas sastaješ u meni plam veći;
ja ti ću, ako hoć', gospoje, dati put,
kako ćeš lasno moć' taj plamen udunut'.
Život moj prikrati, tere ćeš bit' mirna,
al se ćeš l'je zvati u vieke nevjerna.
Toj jedan odgovor tvoj može satvorit',
kad minu kroz tvoj dvor, ako me hoć' umorit';
za sve da u dugo niesam ti do sad kriv,
neg er ja bih dugo u tvom ognju t' živ.
A tomu s' ti uzrok i tvoja l'jepota,
ka želi skratit' rok od moga života.
Cjeć toga ne krsmaj, učini da s' mirna,
neka se prije daj nazoveš nevirna.
Ja se ću l'je moć' riet' u broju od onieh,
ki hoće pri' umriet' nego taj stvorit' grieh;
i koji za ljubav od jedne gospodje
bivši joj u svem prav na priku smrt podje.
Znam, da t' sam s dosade, moj cviete, i smeće,
smiri se, od sade nećeš me čut' veće;
mučat' ću jak kamen, do koli dogori
u meni tvoj plamen, i smrt me umori.
A za trud vjerni moj mlados ma žalosna
ne ište neg ovoj da nitkor viek ne zna.

PJESAN 38.

Ah! da je proklet svak, ko ženam vjeruje,
i tko njim pak vjeru u ičem shranjuje;

25. dugo (*m.* drugo?) *pr.* 26. tvom (*m.* tvome?) *rkp.* — t' *pr.*

za sve da ja prvi u tem bih broju bil,
ere me otravi gizdava njeka vil
nijednom ne travom ni biljem od gore,
nek dikom gizdavom, ka se reć' ne more;
koj ništar ne lipše pred mojim očima,
neg, što je najlipše, er viru ne ima.
A da tu ima stvar, ja scienim, nje dike
da ne bi nikadar imale prilike.
Nu liepos i dike čemu su bez vire,
ku ništar u vike na svietu ne stire?
Tiem, draga gospoje, smisli se jedan čas
od vjere od tvoje i smisli tvoju čas,
ku vas sviet da stira, satrt' ju neće moć',
neg ako tva vira na manje bude doć';
ka može postavit' na nebo tve dike
i koja proslavit' može te u vike.
Tiem, kruno, odluči uzdržat' tuj viru,
a mene ne muči, ki za te umiru.

PJESAN 39.

Ako me nepokoj i nemir ne sprži,
neg da se život moj još malo uzdrži,
do koli tve oči izgube krjeposti,
ke sunčjoj istoči nadhode svjetlosti;
i do kli potamni rumeno tve lice,
koje se meni mni svjetlje od danice,
a zlatne tve kose srebrom se satvore,
ke me sad zanose, ljuveno i more;
jeda mi ljuvezan daj tada način da,
da t' skažu bol'jezan i množtvo od jada,
i duga godišta, i dnevi i noći,
koja mi u ništa učini ti proći;
dobro da toj vrieme za ljubav ne bude,
daj mi ćeš tuge me požalit' i trude;

Pj. 38. 6. nek (*m*. neg) *pr*. 18. tkoja *rkp*. *Pj*. 39. 4. *može se čitati i* sunčoj *rkp*. 12. koja (*m*. koje?) *pr*.

*

tere ćeš srcem daj uzdahnut' za žalos,
tuj se će svaki vaj moj svršit' i rados;
jeda mi toj bude za platu, gospodje,
za moje sve trude prie neg mi duh podje?

PJESAN 40.

Nu čuj plač i tužbu, gospoje, ter ne moj
za vjernu da službu pogine život moj.
Mnjah, da će ma mlados uživat' po vike
veselje i rados kad prosih tve dike;
a sada, vilo ma, proklinju oni čas,
najprvo očima kad pozrih tvoj obraz;
proklinju oči me, er prije ne biše,
gospoje, pune tme, neg tebe vidiše;
proklinju, vienče moj, nesrećnu odluku,
cjeć koje nepokoj podnosim i muku;
proklinju mu viru, s kom služih tebe ja,
cjeć koje umiru, er ne imam pokoja;
proklinju još uze, kojiem me sveza ti,
ter čini, u suze da budem plakati;
proklinju vas trud moj i službu, gospodje,
služeći ures tvoj, u zaman er podje;
proklinju mu mlados, za tebe er do sad
ne pozna još rados, nego plač i gork jad;
proklinju sa svu moć, gospoje, priku smrt,
ka na me ne htje doć', neka me bude strt';
proklinju, cviete moj, još mjesto, na kom ja
zamjerih ures tvoj, gdi kako sunce sja;
proklinju, vilo ma, andiosku tvu mlados,
koja me očima postavi u žalos;
proklinju gizdavi, gospoje, tvoj pogled,
koji me postavi u gorku ovu zled;
proklinju vas ures, krunice od vila,
koji mi odnie svies i srce iz tila.
Jer tvoja sad mene ne žali l'jepota,
ni čini spomene od moga života,

Pj. 40. 1. chjuj (= ćuj) *rkp.* 8. tme] *može se čitati i* trne *rkp.* 27. vas *(m.* vaš?) *rkp.*

ter vjerno služenje imat' će platu sad
  čemerno tuženje i gorki plač i jad.
Al nitkor tomu kriv nije mi nego ja,
  za č ures tvoj vidiv, gdi kako sunce sja,
potekoh oni čas, da bih te još vidil,
  vidivši tvoj obraz oćutih ljuven stril;
ki me će umorit', ki me će satrti,
  ki me će razorit' još prije zle smrti;
ako se ne smili tvoj ures na mene,
  videći, gdi cvili mlados ma i vene.
Za toj se obrati, gospoje, na slugu,
  tere mu prikrati ljuven stril i tugu,
i čini, gospodje, on da se veseli,
  i ondi da dodje u milos, gdi želi.

PJESAN 41.

Kolika godišta na službi njeke vil
  iztrajah u ništa, s ke stekoh plač i cvil?
za platu jer mi da taj vila gizdava,
  da množtvo od jada život mi skončava,
ljuveno ter cvieli ma mlados pritužna,
  ka milos nje želi, od kl'je(?) sužna;
al za sve zla koja meni je činila,
  mlados je toj moja sve milo podnila;
da s nje znam još prijat' smrtni vaj i muke,
  moj joj ću život dat' nesrećni u ruke,
jeda mi u pokoj taj nemir obrati,
  ali da život moj svršeno prikrati;
neka se može riet', er za nje ja ljubav
  ne kratih još umriet', bivši joj u svem prav.

PJESAN 42.

Vaj! da li služenje i ljubav velika
  i gorko tuženje, i rane bez lieka,

Pj. 41. skočava *pr.* 6. od klje (= kl'je *ili* kli je *m.* koli je?) *rkp.*

i ljuven nepokoj, i moja, jaoh! vira,
cjeć koje, vienče moj, ne imam čas mira,
i suze po svak čas, ke lievam iz oči
niz bliedi moj obraz, koji smrt svjedoči;
i tužne me pjesni, ke nebog bez broja,
rad tvoje ljuvezni cvileći složih ja:
pridobit' ne mogu kameno tve srce,
da meni nebogu nie uzrok od smrce?
Po kli si toliko vazela na me gnjiv,
gizdava ma diko, i nećeš, da sam živ;
molim te ljuveno, moj džilju pribieli,
po kli me svršeno s životom razdieli;
neka daj ovakoj cvileći po vike
ne vene život moj kroz rajske tve dike;
i neka, gospoje, kameno tve srce
smiri se od moje žalosne tej smrce;
ter ćemo jednaga ostati svi mirni
ti, kruno pridraga, i tvoj rob privirni,
koji se pridava priklono za dosti,
gospoje gizdava, tvojojzi mladosti.

PJESAN 43.

Vaj! smrti nemila, molim te, govori,
gdje se si sakrila, hodi me umori;
meni ć' trud skratiti, a moju gospoju
svršeno smiriti, ka želi smrt moju.
Za č vidim usilos, gdi neće žalosti
da prija nje milos rad moje mladosti,
a ja ju ostavit' ne mogu, neka znaš,
do koli ti na svit život mi ne skončaš.
Za sve da što dvorim i u noć i u dan,
ištom se sve morim i trudim u zaman.
Ere sam tej sreće, služen'je da moje
primjeno bit' neće od ove gospoje.
A ja sam odluke ovej sad na sviti
podnesti sve muke, ištom nju smiriti:

Pj. 43. 5. *može se čitati i* uzilos *rkp.*

dobro da ne ište neg samo smrt moju,
ter scieni godište čas, koji živ stoju.
Kroz toj te sad molju, dodji me skončati,
da veće nevolju za mene ne pati;
meni je za dosti, er poznam, smrt moja
nje rajskoj mladosti da će bit' s pokoja;
ter meni umrieti velika milos jes,
a ištom smiriti gizdavi nje ures:
neka daj jednu stvar ugodnu njoj stvorim,
to joj će biti dar, kad mene umorim;
a platu ne pitam, što stojah na službi;
daj neću biti sam, neg s mnoziem u družbi;
toj li je tko miran za službu na svieti,
ja za što bih viran, mirno ću umriti;
i za što er tvorih, što htješe nje dike,
i vrh sve er dvorih, koj nije prilike.
Za toj te molim ja sa svu moć i krjepos,
umori mene tja, a smiri nje liepos.

PJESAN 44.

Prokleta ljubavi, al ti nije dosti,
što mene postavi u gorke žalosti,
neg činiš svaki čas, da patim veći jad,
koja je s tega čas i hvala tebi sad?
Koji je ovo sud, rad bi tih ja znati,
gdi neće za moj trud da mene sad plati?
Jur ve su sedam lit, od kli me usili,
da budu ja služit' samojzi toj vili;
kojojzi ne da moć da meni trud plati,
hoću li sada poć' sam sebe zaklati?
Jaoh meni! što se sliep na svietu ne rodih,
za mlieko što nalip, rodiv se, ja ne pih?
Er želim, da tužan život mi prikrate,
ovako da sužan ne dvorim bez plate.
Molim te, moj bože, život mi prikrati,
kad ova ne može da meni trud plati.

Pj. 44. 1. al (*m.* ali?) *pr.* 5. bi tih (*m.* bih ti?) *rkp.*

PJESAN 45.

Vaj moje nesreće! vaj gorke ljubavi!
što sad neće smrt da me zadavi?
Molim te, ljubavi, učini pravi sud,
a pak me postavi, u ki ti drago trud;
jeda ja nevjeran na službi tvojoj bih,
jeda li koji dan satvorih koji grih;
jeda li ku drugu služih ja ikada,
nego li za slugu kojojzi ti me da?
Ja njojzi služeći još niesam umoren,
neg grozno cvileći, er ve sam — — —
a njojzi da miran viek budem služiti,
i u noć i u dan neću se tužiti.
Tiem službe vidj moje, ako moj nije grieh,
ne moj da mreć stoje (?) u mukah u ovieh;
nego me pomili, uzmnožna ljubavi,
mojoj tere vili u kril me postavi.

PJESAN 46.

Jaoh! je li itkore, da se prak ne stvori,
i živjet' da more, plamenom tko gori,
kako ja, ki dvorim gospodju, ka mi da,
za platu da gorim živeći sred leda?
Ako sam u čem kriv, što ve mi smrt ne da
neg želi da sam živ, neka trud moj gleda?
Ali bi hotjela, da počnem vapit' ja:
oni cvit od vila biti će smrt moja?
Toj neću rieti viek, neg mučat' jak kami,
obravši za moj liek gasit' plam suzami;
cvileći dan i noć, jeda se prigodi,
da bude ona doć' na milos kad godi;
ter da mi požali minuti život moj,
a da mi ostali obrati u pokoj;
da veće nebog ja ne cvilim čemerno,
neg milo da prija služenje me vjerno;

Pj. 45. 2. sad neće smrt (*m.* sada smrt neće?) — me (*m.* mene?) *pr.* 14. mreć *rkp.* *Pj.* 46. 1. prak (*m.* prah?) *rkp.* 4. živjeći *rkp.*

jeda ja daj miran od ove vil budu
na smrtni na moj dan, s ke živem u trudu,
jer bi mi za dosti od ovej od vila,
da u nje milosti pustim duh iz tila.

PJESAN 47.

Moj cviete izbrani, po kli htje moja čes,
da srce me rani and'jelski tvoj ures;
molim te boga rad hotjej me daj čuti,
neka ti skažem jad, s te rane ki ćuti.
Od oni, kruno, čas, u koji vidjeh ja
prislavni tvoj obraz, gdi l'jepše sunca sja,
nadjoh se savezan od rajske tve dike,
i rekoh od taj dan služit' te po vike;
slobodu svu moju veselo dah tebi,
jer taku gospoju ne nadjoh pod nebi.
Do taj čas ja ne znah najmanji nepokoj,
neg mirno provodjah veseli život moj;
ne poznah u meni ljuvezan što je taj,
ni što je ljuveni u srcu ćutjet' vaj:
a od taj hip i čas, moj cviete, niesam ja
nikakor do danas imao pokoja;
neg cvilim i tužu po svu noć i vas dan,
smišljaje, da služu tvoj ures u zaman.
Za što se ne pozna ma služba ni vira,
ter za toj žalosna mlados ma umira;
ter bi mi za dosti, da mogu samo znat'
tvojojzi l'jepoti tuj službu moju dat'.
A da se razdilim u taj čas životom,
da veće ne cvilim za tvojom l'jepotom.
Cjeć toga, ma vilo, po kli se tebi dah,
molim te ja milo, ne drži me u mukah,
u kojih ja stoju cvileći savezan,
gospoje, za tvoju jedinu ljuvezan,
smišljaje noć i dan, da služim ja tebi,
i moj trud da poznan od tebe još ne bi.

Pj. 47. 3. chjutti (= ćuti) *rkp.* 15. niesan *pr.*

Nu za svu mu službu i ljubav i viru,
i za plač i tužbu, s ke željno umiru,
molim te, jedan čas dopust' mi, ma vilo,
da t' reku, što za vas podnosim ja milo,
jeda mi kad godi prislavni tvoj pogled,
kad mu se prigodi, odnese ovu zled;
ali daj da poznaš, jer život moj gine
za rajski ures vaš bez moje krivine;
neka daj, gospoje, kad ures tvoj čuje,
da mi za nj duh poje, moj život žaluje.
Toj l' me u milos primi tva l'jepota,
bit' mi će usilos ne branit' života,
neg stojat' goreći plamenom dan i noć
tvoj ures dvoreći, gospoje, sa svu moć.
Za č pravo mogu riet', da za te ne gledam,
što mogu na saj sviet, i život da moj dam.
Još ako, cviete moj, tebi je u ruci,
da poznaš, ja u toj jesam li odluci;
nut ištom zapovidj, što godi hoćeš ti,
a poslie, kruno, vidj, hoću li stvoriti.
Jer da mi sad tvojà zapovie l'jepota,
gospoje, ne bih ja branio života;
za č tih se ja u dar zapisah do smrti,
tiem ne moj tvoju stvar svršeno satrti,
neg primi veselo u tvoj kril, ma kruno,
tko ti duh i tielo dariva na puno.

PJESAN 48.

Po koli, gospoje, ne more nigdar bit',
srdašce da tvoje bude me obljubit',
zapovjedj, sunčane da oči tej vaše
ne tiču u rane, koje mi zadaše;
jeda jih po malo ja budu izvidat',
po koli, ma hvalo, ti ne htje liek mi dat'.
Toj li hoć', gospodje, moj cviete rumeni,
na pokon da podje radi njih duh meni,

31. mû *pr.* 39. chjuje (= ćuje) *rkp.* 41. tojl'me = toj l' me (*m.* toj li me?) *rkp.* 53. tij hsè = tih se (*m.* ti se?) *rkp.*

molim te, ne krsmaj, neg uzmi bridak nož,
   tere mi smrt zadaj, po kli toj lasno mož':
ja ću bit' tuga van, kada mi duh podje,
   a ures tvoj miran, gizdava gospodje.
Nu poznam, er ne hoć', gospoje od vila,
   da mi duh bude poć' svršeno iz tila,
da moje bolesti ovako uživaš,
   ke lasno odnesti mog'o bi ures vaš.
Da nu ti sad malo promisli, što tvoriš,
   gizdava ma hvalo, i koga sad moriš:
bivši mi gospoja, a ja tvoj rob sužan,
   reci mi: za što ja dostojim bit' tužan?
Ka li ti je pohvala, reci mi, gospoje,
   er mi s' plač zadala za službe za moje?
Ako ti ugodan za roba niesam bil,
   ni sluga podoban, gospoje od svieh vil,
za što me ti uze, za što li na mene
   ovako, jaoh! uze navrže ljuvene,
iz kieh nije moć' nikako uteći,
   neg cvilit' dan i noć u trudu stojeći?
Smiluj se, gospoje, smiluj se na me sad,
   da mi duh ne poje ljubavi tvoje rad,
za koju podnosu svaki trud ja milo,
   i ništar ne prosu za platu, ma vilo,
neg samo u tvojoj da stoju milosti,
   to mi je, cviete moj, od tebe zadosti.
I teziem života meni mož' prodljiti
   a tvoja l'jepota slavan glas dobiti;
tiem veće ne krsmaj, jedina gospoje,
   neg mi tuj milos daj, bez ke mi duh poje.

PJESAN 49.

Gospoje od gospoj, drag cviete od vila,
   evo t' me sluga tvoj privjerni posila,
ne kako onu stvar, dostojna koja jes,
   da bude doć' u dar prid slavni tvoj ures.

Pj. 48. 11. tugâ *pr.* 18. tkoga *pr.* 31. podnosu (*m.* podnošu) *rkp.* 32. prosu (*m.* prošu) *pr.* 35. prodgliti *rkp.*

Kad bi se vas sviet saj . . . . . satvoril,
za rajski ures tvoj (?) dostojan ne bi bil;
a neg li ovakoj stvar male vriednosti,
ku vjerni sluga tvoj šlje tvojoj lieposti,
za biljeg neka znaš, jer život njegov vas
vladati svim imaš do smrtni oni čas.
Za što ga po taj put saveza tvoj ures,
da njemu poginut' na službi tvojoj jes,
dan i noć cvileći jadovno uzdiše,
ter mu se to veći svak čas plam užiže;
grozniemi suzami ki gasi po taj put,
za žalos da kami činil bi razpuknut',
a neg li sve srce, gospoje gizdava,
kojemu od smrce vas uzrok zadava.
. . . . . ma vilo, ako ti nije kriv,
moriš tač nemilo, ali neć' da je živ.
Ali hoć' tvoju moć vrh njega skazati,
ter činiš dan i noć da nemir taj pati?
Znam, da tva l'jepota toliku moć ima
skratit' mu života i prodljit' očima.
Ali hoć' toliku pokazat' oholas,
da svak zna tvu diku i koju ima vlas;
skaži ju milosti (?), koja se pristoji
tvojojzi lieposti, vrhu svieh ka stoji.
Za što se taj zloba tolikoj lieposti
vele zlo podoba neg ljubav s milosti.
Čin' ures da tvoj sja kripostju od vila,
jer niesi ti zmija neg li cviet od vila;
milostim proslavi and'jelski ures tvoj,
a protiv ljubavi ohola bit' ne moj;
neka te on služi kako sve rob pravi
i ures tvoj sdruži, koji ga otravi.
A ne moj tebe rad da željno bude mriet'
pateći ljuven jad, a drugo t' neću riet'.

PJESAN 50.

Svak vidi, er zima, gospoje, i ti znaš,
da ino ne ima neg vjetre, mraz i daž;

Pj. 49. 27. skascjù (= skaži ju *ili* skažu) *rkp.* 30. slo = zlo (*m.* žlje ?) *rkp.*

takodjer svak vidi, kad zima taj mine,
prol'jetje da sliedi, sunašce ter sine:
nu tko bi vidio bez broja žalosti,
ke sam ja podnio cjeć tvoje lieposti;
i tko bi poznao u srcu mom rane,
koje sam prijao cjeć tebe izbrane;
ter da mi riet' bude: njeka jes od gospoj,
koja će tej trude svrnuti u mir moj;
i kako za zimom proliće vidim ja,
da ufam tač za tom žalosti veselja:
sve bih tej žalosti veselo podnosil
cjeć tvoje lieposti, koja si cviet od vil;
a samo da miran ja budem, gospodje,
od tebe čas jedan, prie neg mi duh podje.
Jaoh! ali do sada ne ufam u meni,
izl'jesti iz jada u pokoj ljuveni;
ni ufam žalostan od tvoje lieposti
do smrtni do moj dan najmanje milosti.
Jer dobro poznah sam, gizdava ma diko,
dostojan da niesam vriednu stvar toliko.
Nu tvoja, gospodje, prislavna l'jepota
na milos da dodje cjeć moga života,
svrnu mi svu tugu u rados toliku,
kojojzi ja drugu ne vidim priliku.
Kroz toj se od sada darivam ja tebi,
da drugoj nikada ne služim pod nebi.

PJESAN 51.

O zoro studena, pokrsmaj, ako mož',
tako viek rumena ne vodav (?) sunca još;
jer ne znam ja ine sunčane svjetlosti,
neg samo jedine vil rajske lieposti;
sunašce toj neće, da zviezde s njim sjaju,
neka se njim veće pohvale ne daju;
a ona kad sine, s njom sjaju dvie zvizde,
ke l'jepše još čine prislavne nje gizde,

Pj. 50. 11. proljchje (= proliće) *rkp.* *Pj.* 51. 2. neuoddau *ili* neuoddam (?) *rkp.*

dosti je da meni ovako vazda sja
nje ures jedini, bez koga venem ja;
po kli me srdašce ne pozna ni zvizde,
ni drugo srdašce, neg samo nje gizde,
i rajske lieposti, i slavne nje dike,
i čudne krjeposti, kiem nie prilike.
Ovo je vas mir moj i moje radosti,
veselje i pokoj mojojzi mladosti.

PJESAN 52.

Ptičica od gore pjesancu jur poje,
vrieme je od zore, probud' se, gospoje,
da čuješ, tvoj sluga jadovno gdi cvili
od jada i tuga, kiem ga nadili;
neka se raduješ, i da se veseliš,
kad moj plač začuješ, vrhu sve ki želiš.
Toga te molju rad, posluh mi, kruno, daj,
ter ovi žestok jad i moj plač poslušaj.

PJESAN 53.

Po kli, cviete moj, sve mirno počiva,
najlišc tko pokoj i tih san uživa,
i po kli nije ćuh od vihra čut' sada,
neg moj sam tužni duh, kiem ures tvoj vlada;
nu pamet postavi, džilju moj pribieli,
cjeć tvoje ljubavi jadovno gdi cvili.
Ter kada toj čuješ, molim te, gospodje,
da me požaluješ, prie neg mi duh podje.

PJESAN 54.

A sada, gospodje, vrieme se približe,
tvoj sluga da podje, ki za te uzdiše,

12. srdasče (*m.* sunašce?) *pr.* *Pj.* 52. 4. kiem (*m.* kiemi?) *pr.* *Pj.* 53. 1. po kli (*m.* po koli?) *pr.* 3. ćut *pr.*

tere mnim od sebe da se ću odol'jet',
er ino(?) bez tebe ne umiem ne cvilit';
za sve da tvoj obraz ne vidim ni sada,
da poznam, da moj glas ti čuješ pun jada;
ter ako sad inu ne mož' mi pomoć dat',
za tebe gdi ginu, daj me ćeš žalovat'.
Meni je za dosti, gospoje, milos taj
od tvoje mladosti, i s bogom ostavaj!
a ino t' neću riet', nu ovoj, kruno, znaj,
za tebe er ću umriet', i s bogom ostavaj!
Jur mi je vrieme poć', cviete moj izbrani,
ne moj me tužna oć', i s bogom ostani!
I za sve da ću poć', prisvjetlo sunašce,
ovdi ću s tobom oć' tužno me srdašce,
da t' budu viek dvorit', moj cviete izbrani,
ne moj ga umorit', i s bogom ostani!

PJESAN 55.

Moj cviete izbrani, kad ufah steć' pokoj,
tadaj me izrani jadovno ures tvoj;
ter tvoju ljuvezan kad stekoh, kruno ma,
nadjoh se savezan od tebe još većma;
ter kad mi bude doć', gospoje, na pamet
prislavna ona noć, ostanu jadom spet;
ostanu vas oblit grozniemi suzami
za tebe, ka si cvit, i ka me zamami.
Jaoh! što me ostavi, što li me obljubi,
a pak me ostavi i tužna pogubi?
Toj li mi vel'jaše, da me ćeš viek ljubit',
da neće od naše ljubavi svrhe bit:
kamo se ljubav taj? ali je pravo toj,
da za nju smrtni vaj prikrati život moj?
Znaš, kada žaljaše skončanu put moju,
tere mi veljaše, da se dam pokoju;
sad me je dvaš gore skončao nepokoj,
jer mi bit' ne more uživat' ures tvoj;

Pj. 54. 3. odoljet (= odol'jet', *m.* odilit'?) *rkp.* 5. ne *pr.* 6. ćuješ *pr.* 17. budu (*m.* bude?) *pr.* *Pj.* 55. 9. ostavi (*m.* otravi?) *pr.* 11. tojl'mi *rkp.*

sad poznam po meni, jer oni zlo veli,
da je stvar u cieni, do kli ju tko želi;
stvari se ne žele, do kli se ne znaju,
toj oni svi vele, ki razum imaju.
Prvo se stvar pozna, pak cieni, pak želi,
toj mlados moja zna, za tebe ka cvieli.
Jer do kli ja ne znah tvoj ures ljuveni,
do tle ga ne imah, sad kako, u scieni.
Koji sad sa svu moć vrhu sve ja želim,
goreći dan i noć, pravo ti toj velim.
Prem za moj njeki grieh osudjen onda bih,
kad ures tvoj vid'jeh, ki srcem obljubih.
Jer tvojom ljubavi srce me i pamet
po taj put otravi, da stojim kako spet;
da stojim smamljen vas, da stojim savezan,
kad mislim tvoj obraz i tvoju ljuvezan.
Jaoh! za što na ruci ne umrieh na tvojoj,
da za te u muci ne živem, cviete moj?
Jaoh! što li ne umrieh onada, ma vilo,
kon tebe kada bjeh zagrljen ja milo?
Jaoh! celov drag i liep meni se obrati
u čemer i naljep, ter život moj skrati.
Jaoh! zgovor ljuveni kad smislim ja sada,
srce se u meni razpukne od jada.
Ovoj su tva bil'ja, kima me zamami,
ter činiš, da sam ja vas oblit suzami;
u ovoj nesreći živjet' mi dodija,
po svak čas želeći kon tebe da sam ja;
želeći, da nigdar s tobom se ne dielim,
jer inu na sviet stvar, moj cviete, ne želim.
Kroz toj te ja molju, stavi put i način,
ter ovu nevolju da patim, već ne čin';
i neka ne budu ovakoj po vike
stojati u trudu za rajske tve dike;
neg s tobom noć i dan da živem ja stoje,
kako sve rob sužan kon drage gospoje.

26. totkle *rkp.* szjenni *rkp.* — 43. zamani *pr.*

PJESAN 56.

Po pravu svak pravi, pridraga gospodje,
koga čes ostavi, da tega svak odje;
dobro ti nebog ja u brzo poznah toj,
od kli me čes moja ostavi ovakoj:
ter ufah, ni smeće, ni nemoć, ni tuga,
ni gorke nesreće, ni niedna stvar druga,
učinit' neće moć', jedina gospodje,
da me ćeš igda oć', kako me sad odje.
Za č rieči sve tvoje, koje mi veljaše,
u srce u moje zlatom se pisaše;
ter mišljah prije doć' na svrhu života,
neg da će mene oć' tva rajska l'jepota.
A sada spomene, izbrani cviete moj,
ne činiš od mene u tuzi u ovoj,
nego me ostavi ranjena i sužna,
da me smrt zadavi nesrećna i tužna.
Ali je pravo toj, ali se dostoji,
ostavljen sluga tvoj u tuzi da stoji?
A tužno me srce do koli bude doć'
na konac od smrce, ne more tebe oć';
jer muke ljuvene me srce oćuti,
kad godi spomene život naš minuti,
smišljaje, gospodje, jeda je ki moj grieh,
za ki me tač odje u tugah u ovieh,
nu mislit' ne mogu nijednu krivinu,
za ku mi, nebogu, tva ljubav poginu;
neg ako što ti znaš, molim te boga rad,
da meni znati daš, kroza č me odje sad;
neka sam daj reku: za moje sgriešenje
izgubih vil njeku a stekoh cviljenje;
ter ne bih ja tada oćutil stoti dil
ni muke ni jada, kad bih kriv u čem bil.
Al ove žalosti more me željno sad,
jer tvojoj lieposti ne sgrieših ja nikad;
a ti me ostavi sred ove nesreće
bez tvoje ljubavi, ku želim najveće.

Pj. 56. 2. tkoga *pr.* 15. suscnja (= sužn'ja) *rkp.*

Tvoj ćeš grieh poznati, kad budem ja umriet'.
Bog da ti sve plati! ino ti neću riet'.

PJESAN 57.

Ja ufah, do smrti da mi ćeš prodljit' rok,
a ti me ć' zatrti, ne bivši moj uzrok:
jer što mi ostaje žlje tužna života,
tvoja mi skončaje na priešu l'jepota;
ovo je njeki dan, od koli, cviete moj,
ne daš mi, da sunčan obazrim ures tvoj;
toga cjeć neka znaš, po koli tvu diku
od mene sakrivaš, za dat' mi smrt priku,
još ti ću ja pomoć' jak sluga priviran,
da budu prije doć' na tuj smrt nemiran,
stojeći na dalek, neka te nę vidju,
da mi toj nije liek, neg na smrt da pridju;
da svršim ja tugu, i da si ti mirna,
a bog ti daj slugu ugodna i virna!
Meni je za dosti sve deset godišta
da tvojoj lieposti ne sgrieših ja ništa;
toj mi si ti svjedok, s koje se prikrati
životu momu rok, bog da ti sve plati!
Mož' li znat', kada ja toliko bjeh bolan,
da ne imah pokoja ni u noć ni u dan,
ter mi ti ljuveni razgovor davaše,
ki srce u meni i život smiraše?
Sve si toj činila, jeda bi nemir moj
odveće vidila i smrtni nepokoj.
Gospoje pridraga, ako t' sam s dosade,
smiri me jednaga, davši mi smrt sade;
al t' ne moj biti trud, kad mineš kroz moj grob,
u tebi stvori sud, bih li ti vjeran rob;
pak pusti vruć uzdah iz prsi studenieh,
ter će biti moj prah pokojan vrhu svieh;
a trudne me kosti cjeć gorke ljuvezni,
ke tvoje lieposti spievaše u pjesni,

Pj. 57. 2. *može se čitati i* satrti *rkp.* 32. ke (*m.* ka?) *pr.*

činit' ćeš do suda da mirno miruju
za platu svieh truda, kad uzdah tvoj čuju.
To li te tko godi služiti obere,
ako se prigodi, da bude bez vjere;
promisli tada ti um, ljubav i viru,
za ku me ti plati, da trudno umiru.
Ter prid njim daj pusti suzicu iz oči,
a riečju iz usti mu viru svjedoči.
U temu svu platu od tebe želim steć'
veće, neg u zlatu, kad budem mrtav leć'.

PJESAN 58.

Kako hoć', gospoje, nemirni tvoj sluga
veselo da poje, stojeći sred tuga?
Ne moj se čuditi, da cvilim u pjesni,
uzrok si, kruno, ti od moje bol'jezni.
Najdražu stvar moju čas imam u ruci,
a bez nje pak stoju mnoge dni na muci.
Ali mniš za dosti da meni toj bude,
ali tve lieposti da srce zabude?
Toj nigdar moć' neće učinit' me srce,
neg te će to veće željeti do smrce.
Ne misli, ma vilo, kad mi se dopusti
tve lice pribilo celivat' i usti,
da za tej celove želja mi umine,
neg plami ponove, s kieh život moj gine.
Jaoh! što mi bolje jes, da za čas sadružim
jedini tvoj ures, pak za njim da tužim;
ter hoćeš da poju, gdi mi nie vidjeti
tebe, ku gospoju ja držim na svieti.
Svakomu sunce sja, svak ima svu rados,
neg samo nebog ja, želeći tvu mlados;
i još hoć' da poju i da se veselim,
najdražu stvar moju vidjeti gdi želim.
Velika jes rados, koju mi mnokrat da
jedina tva mlados, ka život moj vlada;

34. ćuju *pr*. *Pj*. 58. 14. plami (*m*. plame?) *pr*. 15. sad ružim *pr*. 20. neg (*m*. ne?) *pr*.

ali su veće dvaš ljuvene tužice,
koje mi zadavaš skrivaje tve lice.
Kroz toj se sad molju tvojojzi lieposti,
vidj moju nevolju i moje žalosti.
Kad smisliš ti malo tej moje bol'jezni,
znati ćeš, ma hvalo, kakve su me pjesni.
To li hoć', da poju i da se veselim,
čin' liepos da tvoju vidjeti ne želim,
ter ću sve boljezni ostavit' i tugu
i spievat' u pjesni jak slavic u lugu,
slaveći tve dike po svako ja doba,
kojiem se u vike darovah za roba.

PJESAN 59.

U ruke da se da onojzi gospoji,
na službi ke sada srdašce me stoji.
Pjesance ti moja, eto vidj, gdi sada
želi te gospoja, ka život moj vlada;
nudjer se odpravi na pospjeh, ne krsmaj,
ter mi ju pozdravi, a pak njoj pridaj;
za tim joj svu skaži jadovnu bol'jezan,
ka život moj prži a kroz nje ljuvezan;
pak reci: gospoje, veće tvoj rob želi
vidjeti, da doje ures tvoj veseli,
neg da mu tko na čas vas saj sviet daruje,
do smrtni do svoj čas da ga on kraljuje.
Jer cieni na sviet saj sve blago u tebi
i oni slavni raj zemaljski pod nebi.
Toga cjeć, vilo ma, ako je ki način,
da te on očima pogleda malo, čin'.
Za č, kruno izbrana, umire on sada
kroz boles od rana, koje mu ti zada.
Gospoje, cjeć toga ki godi daj mu liek,
jer veće takoga roba steć' ne mož' vik.
Sve joj to izreci, pjesance, što t' sad rieh,
pak meni doteci, inako jer umrieh.

34. slaviz (= slavic) *rkp.* *Pj.* 59. 6. pak njoj prida (*m.* pak me *ili* se njoj pridaj?) *rkp.*

Jaoh! što se ne stvorim, pjesance, u hip tvoj,
a ognjem da sgorim u krilu vili toj,
ka tebe sad zove, a meni nebogu
zadava jadove, ke podniet' ne mogu?
Pjesance, molim vas, opet se potežaj,
jeda mi dobar glas poruči vila taj.
Jaoh! ali brže neć' za mene hajati,
ni k meni doći već, neg ćeš s njom ostati;
za što bih toj i ja, pjesance, učinil,
kad bi me taj moja dozvala draga vil;
u koje s tobom gre srce me pritužno,
od želje za što mre, da stoji s njom sužno;
koje mi pridaj njoj tvojiemi rukami,
sve ve mi oprav' toj, i podji, bog s vami!
Ovo ti tvoj piše vjerni rob, gospoje,
ki željno uzdiše ljubavi rad tvoje.

PJESAN 60.

Moj vienče biserni, izbrani cviete moj,
moj druže privjerni, ki mi s' trud i pokoj,
ako ti hoć', da znaš život moj skončani,
kim sada ti vladaš i ures sunčani;
kako no prol'jetja livade zelene
urese od cvietja, ko zimi pak svene;
tako se, gospodje, život moj uresi,
kad k meni ti dodje, jak and'jel s nebesi.
A kad se od mene, džilju moj pribili,
tve dike ljuvene i ures odili,
u tuzi ostah ja kako no livada,
ku sunce ne obsja u zimu nikada,
neg po njoj od mraza povenu sva cvietja,
bez tvoga obraza tako sam svenul ja;
pale su sve slane i mrazi na mene,
sa svake ter strane, jaoh, mlados ma vene;
svenuvši tako ja stojaću jak cvietje,
do kli me obasja tve rajsko prol'jetje:

24. hip (*m.* kip?) *rkp.* 27. potežaj *pr.* *Pj.* 60. 17. svenusci (= svenuši) *rkp.*

a žarko sunašce, bez koga na svieti
me tužno srdašce ne može živjeti,
bojim se, gospodje, čiem ovi mraz mine,
da sunce ne podje u strane u ine.
Tiem do kli ovi mrak drži me srdašce,
drži ti pod oblak toj moje sunašce,
da gorko na mene opeta obasja,
i da mi oždene sve slane s srca tja;
a da mi ogrije mu mlados, ka vene,
kako no i prije uza te da zene.

PJESAN 61.

Ovo se dogodi, slavni ures jednu noć
da k meni dohodi, pak ne mnie prije poć';
tuj ruho, vil, bielo s uzome od zlata
poći s njom (?) nie htjelo ni izit' iz vrata;
jak da se mnom boli, i mojom ljubavi,
i gdi me oholi nje ures ostavi.
Jaoh! ni toj za dosti ne bi li, gospodje,
tvojojzi mladosti, gdi mene tač odje;
neg s jutra po svojoj poruči, jaoh! sluzi:
pošlji mi ruho toj privezano uzi;
koliko da neće žalosna mlados ma
nijedan da veće razgovor s nje ima.
Plačući u suze ruho joj toj poslah,
ne nadjoh tuj uze neg l'je iskao ostah (?);
koja se tuj bješe sakrila onu noć,
za što me ne htieše toliko tužna oć'.
Veće je nać' ne mnjah ter stojah žalostan,
pak gdi ju ne iskah, nadjoh ju njeki dan:
ter mi se činjaše na tužne me oči,
da uza taj sjaše sunčanom istoči.
Ne mogah od jada ma usta otvorit',
kad počeh ja tada s tom uzom govorit':
ali ću jadovan tobom se objesit',
neka sam tuga van, kojih sam dosta sit;

28. senne (= sene *ili* zene) *rkp.* *Pj.* 61. 10. poscli (= pošli) *rkp.* 14. iskau (= iskav) *rkp.* 24. tugâ *pr.*

ali ću opet tja poslat' te gospodji,
uzice, vel'ju t' ja, ako ćeš poć', podji.
Jaoh! nuti gdje neće od mene da podje,
ljubjen sam s nje veće neg s moje gospodje.
Molim te, podji k njoj, tere joj pokaži
jadovni nepokoj, ki život moj prži;
jeda ti na milos obratiš nje dike,
s kieh mi je usilos tužiti u vike;
moli ju, na mene jeda se smiluje,
kad neće čut' mene, da tebe daj čuje;
ter da se povrati do mene koji dan,
neka mi prikrati ovi plač jadovan.
Jošte joj možeš riet', ere će nje zlobom
rob skoro nje umriet'; i podji, bog s tobom!

PJESAN 62.

Jednaga ovi dvor i moje srdašce
ostavi razgovor i svjetlo sunašce,
od koli otide od mene tva liepos,
nebesa ku sliede i svaka njih krjepos.
Do kli me srdašce kon tebe stojaše,
gorko mi sunašce vas dragi dan sjaše;
a od koli ti podje, moj cviete, do sada
sunašce ne dodje, nego daž sve pada;
munje mi sjecaju, gromovi sve grome,
vihri se svijaju, ter dublja sva lome.
Tiem sad mož' poznati, što tvore nebesa,
i tvoj rob što pati bez tvoga uresa,
za kojim sunašce prisvjetlo gre svudi,
a neg da srdašce moje te ne žudi;
kako da živjeti bez tebe mogu čas,
kad rajski vidjeti nije mi tvoj obraz?
Bojim se, gospodje, da srce od jada
za tobom ne podje, ako nie do sada;
er nije do danas, gospodje, na svieti
umjelo jedan čas bez tebe živjeti;

28. moj *rkp*. 29. terje *rkp*. 34. ćut — ćuje *pr*. *Pj*. 62. 6. gorko *rkp*. 7. koli (*m*. kli?) *pr*. 9. sjecaju (*m*. sievaju?) *pr*.

za toj t' ga pridavam, ružice rumena,
   kako stvar, ka je vam od vieka sudjena.
Ne moj ga umorit', ne moj mu dati vaj;
   ino ti neću rit', neg s bogom ostavaj!

PJESAN 63.

Po koli hoće sviet i moje nesreće,
   za tebe da živjet' ne mogu ja veće,
reci mi boga rad, gospoje od gospoj,
   je li tva volja sad, da skončam život moj?
Er ako hoćeš ti, gizdava ma vilo,
   da budem umrieti, umriet' mi jes milo.
Nu vidju, oči tve ne kažu, kruno, toj,
   da tuge sad ove skončaju život moj,
neg moje nesreće; od zviezda njeki sud
   mira mi dat' neće, nego li ovi trud;
ki patim ja milo i u noć i u dan,
   a sve toj, ma vilo, da ti sam poslušan.
Er cienim ja veće tvoj ures u sebi
   nego sve nesreće i zvizde na nebi.
Tiem do kli ja stoju u tebe na službi,
   od njih se ne boju, kad mi s' ti u družbi.
Nu ovo ti podje, a tužna jaoh! mene
   samoga sad odje, ter mlados ma vene;
bez tebe u tužbi er ostah, sunašce;
   bog s tobom u družbi i moje srdašce!

PJESAN 64.

Na mjesto kad dodju, gdje obćah vidjeti
   jedinu gospodju, koj služim na svieti;
ter kada ne vidju, da sja nje l'jepota,
   dodje mi, da pridju na svrhu života;
dodje mi, od mene da stvorim ja njeku
   od muke ljuvene sam sebi ter reku;
bolje bi, da danas budem ja umrieti
   neg bez nje jedan čas ovako živjeti.

Er cienim, nije dan satvoren u vike,
u ki ću bit' miran za rajske nje dike.
Dobro da toj neće gizdava nje mlados,
nu moje nesreće daju mi tuj žalos;
u kih ću svaki čas do smrti pribivat',
er u nje nije vlas pokoja meni dat'.

PJESAN 65.

Za č ljubav ko ne zna, ali ku inu stvar,
ne može žalosna pamet mu bit' nigdar;
nu jedan od vile kad pozna ljuvezan,
ter se pak razdile, toj bude bol'jezan;
toj bude trud veći, ki nije s prilikom,
koji se izreći ne more s jezikom;
ki nitkor ne pozna neg sama na svieti
ma mlados žalosna, ka želi umrieti.
Er ovo nesrećan gospodju obljubih,
ku opet oni dan, mogu reć', izgubih,
rad moje nesreće, koja me svud tjera,
koja mi čas neće najmanji dat' mira.
Nije mi rad mene, neg jer se ja boju,
da mlados nje vene žaleći sad moju.
Rad ti bih, jaoh, znati, jeda nje l'jepota
ki godi trud pati rad moga života.
Ah! bože istini, molim te jedan čas,
daj mi put ter čini, da vidim nje obraz;
ali me svršeno razdili s životom,
da ne mrem ljuveno ja za nje l'jepotom.

PJESAN 66.

Gdi mi se, jaoh! zadje od mene, cviete moj,
ali mi gdje nadje l'jepši mir i pokoj?
Ali jak ovčica bez svoga pastira
po sriedi tužica, gdi joj nie čas mira,

nemile vukove oda svuda gledaje,
pastira nje zove, a zaman vikaje,
ne samo po vas dan neg jošter po svu noć,
jer bez nje žalostan ne bi rad na stan poć';
takoj sad tvoj sluga od kle te izgubi,
na sviet nie stvar druga, neg li smrt ku ljubi;
za sve er mi kriva jes, jer na mene dodje,
do kli me tvoj ures ljubljaše, gospodje;
nu me će i sada došadši samirit',
jer ćeš ti daj tada svršeno mirna bit'.
Za č ino ne želju neg tvoj mir i pokoj,
pravo ti toj velju; i s bogom, cviete moj!

PJESAN 67.

Molim vas, boga rad, ne mojte srce me
jadovno takoj sad vriedjati, koje mre;
po kli vas bog stavi, da vaše mladosti
od vaše ljubavi prijaju radosti;
a ne da razdieljen svaki nas, kako ja,
pribiva ucviljen trudno bez pokoja,
želeći, i mene čes s dragom da sdruži,
bez koje sad vene život moj i tuži.
Za toj mi ljuven vaj ne mojte zadavat',
tako vi ljubav taj u dugo budi stat'.

PJESAN 68.

Uzmnožna ljubavi, ne imam pokoja
ni u san ni u javi, želeći znati ja,
kako tva slavna moć sad može podnieti,
ka vrha može doć' svakomu na svieti;
gdi more i vjetri sve sile staviše,
da svaki od nas tri cvileći uzdiše:
a toj jes', ljubavi, ti, i ja i vila,
s kojom me sastavi prislavna tva strila;

Pj. 66. 5. oda svuda (*m.* oda svud?) *pr.* 6. pastiru *rkp.* *Pj.* 67. 2. tkoje *pr.* 3. vaše (*m.* naše?) *pr.*

ter na sviet radosti ne poznam ja ine,
kada nje lieposti ne vidim jedine;
za č mene ljuven cvil ne pušta dan i noć,
neg kada u nje kril meni se sgodi doć',
ter tada srcem ja uživam nje mlados,
a ona sva moja veselja i rados.
A ti pak, ljubavi, uživaš naš pokoj,
u ki nas postavi stril zlatni i luk tvoj.
Jaoh! toj nam ne more biti sad, ter svi tri
cvilimo, a more uzrok je i vjetri,
a ne toj za ino, neg pokoj da mogu
skončat' nam, jaki no Leandru nebogu;
jer draga moja vil ne može k meni doć',
kroz toj nas žestok cvil ne pušta dan i noć.
Tiem ne da' da sva tri nemiri ti muče,
učini, da vjetri i more pomuče,
da može gospoja pridraga poć' k meni,
bez koje ćutim ja nepokoj ljuveni.
Molim te otjeri našu zled na stranu
po slavnoj Veneri, kako no Trojanu,
koga pak s Didonom s kraljicom sdruži ti,
al ne da' ti onom svrhom nam svršiti,
nego li da smrt nas na pokon razdruži,
jer vjerno svaki nas dvori te i služi.

PJESAN 69.

Ovo ćeš sada moć', gospodje, vidjeti,
da mi će sunce doć', kad mi si došla ti;
ko nigdar ove dni vidjeti ne bješe,
od kli me sunčani tvoj ures odbježe.
Za što se svud sliedi, i vazda ondi jes,
gdi čuje i vidi gizdavi tvoj ures;
jeda ti Dafne ti (?) sunčani razgovor,
koja se dopusti svrnuti u lovor,
za ne dat' svoju čas na manje da dodje,
neg da ti slavni glas po svietu taj (?) podje;

Pj. 69. 5. se (*m.* te?) *pr.* 6. ćuje *pr.*

ter se si opeta u vilu stvorila,
koj nigda vrh svieta prilika nie bila;
a sve toj mene rad, neka mi žestok trud
i nemir daš i jad i tuge oda svud.
Er kad sam kon tebe, ja veće niesam moj,
a kad sam bez tebe, ne imam čas pokoj.
Tiem bolje oni dan bješe mi umrieti,
neg ures tvoj sunčan i dike vidjeti;
al ništa ne manje meni će bit' slava,
kad umrem ja za nje, gospoje gizdava.

PJESAN 70.

Oto vidj, gospoje, velim ti istinu,
pokom nam ti dodje, sunašce gdi sinu,
ko niesmo vidjeli od oni, kruno, čas,
u ki se odieli sunčani tvoj obraz;
ter se ti od sada ne čudi, srce me
ako se razpada i ako za te mre,
nego vidj nebesa i sunce što tvori
cjeć tvoga uresa ljubavi ki(?) gori;
a neg li nebog ja, komu si život ti,
komu si gospoja i dika na sviti;
komu si odniela jedinom l'jepotom
srdašce iz tiela jednaga s životom.
Gospodje, tiem ne znam, kako hoć', nebog ja
bez tebe da imam jedan čas pokoja,
budući u tebi srce me, život moj,
jedini pod nebi, i vas mir i pokoj.
Cjeć toga malo sad promisli tva mlados,
koliko žestok jad obrnu u rados;
za č rajski tvoj pogled odnie sad od mene
svaki trud, svaku zled i muke ljuvene.
Neg medne još usti i lice rumeno
skoro mi dopusti celivat' ljuveno,
neka se mogu riet' pun svake radosti
i miran na saj sviet vrh svake mladosti.

PJESAN 71.

Blaženi dan ovi, koji mi radosti
  i pokoj ponovi, i skrati žalosti.
Koliko jes vrieme, ne bjehu oči me
  sunašca vidjele, ni drage me vile;
hvala ti, ljubavi, po kli me ti sada
  s gospojom sastavi, ka život moj vlada.
Pravo je, krjeposti da slavim tve po viek,
  er mi da milosti i rani mojoj liek,
i da se ugledah u družbi s dragom vil,
  bez koje što ja stah, družba mi bješe cvil.
Cjeć toga svaki nas tebi se do groba
  dariva od danas, ljubavi, za roba.

PJESAN 72.

Ovo ti posilam, gizdava gospodje,
  što mi tvoj ures sam naredi, kad podje:
ne moj mi zazrjeti, ako t' ga šl'jem mrtva,
  uzrok si, kruno, ti i rajska liepos tva;
s kom nitkor u vele živjeti ne more,
  najliše ki žele, da liepos tvu dvore.
Kad pozna kuda gre, taj čas se dopustí
  u mene da umre, tere duh izpusti;
er vol'je u mukah u mojieh umrieti,
  neg s tobom u mukah, kako ja živjeti.

PJESAN 73.

Misleći jednu noć o tebi, sunašce,
  ljuvena taj čas moć tegnu me srdašce;
u temu ja čuju, gdi tih gre dač s nebi,
  tere se začudju, što ono, rekoh, bì?
Rasvanu, pokom vas taj daž se ustavi,
  izidoh, jeda nas gdi sreća sastavi.

Pj. 72. 3. scljem (= šl'jem) *rkp.* *Pj.* 73. 2. mê *rkp.* 5. rasčini *popravljeno u* ustavi *pr.*

I pokom ondi bih, gdi ti znaš, ružice,
oni čas zamjerih and'jelsko tve lice.
Cjeć koga nebo sve vedro bi oni čas,
kom vidje dike tve, i rajski tvoj obraz.
Togaj rad, gospoje, slavit' ću tve dike
u pjesnieh ja poje od sada do vike.

PJESAN 74.

Jaoh! dragi moj cviete, što si tač zle volje,
ter mene krozi te nemilo smrt kolje?
Ali mniš, vilo ma, da te sam zabio,
ali mniš očima da te sam želio,
ter kad te ne vide oči me svaki dan,
mniš, ljubav da ide iz srca moga van?
Ne moj mniet' toj viku, za č tužno me srce
jedinu svu diku ljubit' će do smrce;
i za sve razdieljen s tobome da stoju,
žalosno ucviljen, želeći smrt moju;
cvil'jenje toj moje podnosim ja milo
za tebe, gospoje, jedina ma vilo.
I kad bih još veće, bez niedne prilike
podnosil nesreće, tvoj ću bit' u vike;
a rajski ures tvoj sred srca u meni
biti će, cviete moj, inako ne scieni;
neg ufaj, do malo da ćemo bit' mirni,
za što smo, ma hvalo, ljubavi mi virni;
ka ne da život naš da takoj pogine,
čim ovi mine daž, i sunce nam sine.

PJESAN 75.

Kaži mi, kitice, zelena viek bila,
što je od krunice, ka mi te posila?
Jaoh! brže zle glase meni je poslala,
er vidim nje vlase, kiemi te svezala.

9. tkoga *pr.* 10. kôm *rkp.* *Pj.* 74. 4. scegljo (= željio) *rkp.*

Što hoće riet' ovoj, rad bih ti ja znati,
jaoh! jeda nepokoj za mene ki pati?
Srce mi sve pravi, da prija žalosti
nje ures gizdavi rad moje mladosti,
ter mi je toj veće, nego li vas trud moj
i moje nesreće, s kieh patim sad ovoj.
Još mi je, jaoh, gore, er mi se za sada
razgovor ne more da se njoj koji da;
neg tebe, knjižice, priklono ja molju,
potaj' me tužice, i moju nevolju;
a reci gospoji: oni rob tvoj viran,
u tuzi ki stoji, skoro će bit' miran;
jeda tuj ki godi razgovor oćuti,
kad joj se prigodi, da bude toj čuti;
u ruke gospoje da budeš moje prit',
od strane od moje hotjej jih poljubit'.
Milo ju pozdravi i tuj me pridaj njoj,
da me ne ostavi u tuzi u ovoj.

PJESAN 76.

Izbrani cviete moj, velika ti hvala
nå kiti na ovoj, ku mi si poslala.
Razgovor veličak oćutih, ma draga,
ali me za te pak bol'jezan primaga;
er ine š njom glase niesi mi poslala,
neg ruse tve vlase, kiema s' ju svezala.
Što ono hoće riet', po način najbrži
daj mi znat', er umriet' mrtva me ne drži;
pisati ja druge, moj vienče, neću moć',
od ove er tuge ja mislim na smrt doć'.
Nije mi rad mene, ni moga života,
neg muke ljuvene rad tvojih l'jepota.
Tiem ak' oć' pomoć dat', ne moj mi krsmati,
ako mi ć' činit' znat', skoro mi čin' znati.

Pj. 75. 5. bijtijh (= bi tih) *rkp.* 20. hotijejh *rkp.* *Pj.* 76. 3. oćututih *pr.* 8. umriet' *pr.* 9. druge *pr.* 13. akôch (= akôć) *rkp.*

Pisati, jaoh! ruka ne more jur veće,
ovi trud i muka parjat' me er neće;
nit' drugo mogu riet', neg bog ti zdravlje daj!
a ja ću l'je umriet' za tebe, kruno, znaj.

PJESAN 77.

Toj li ja, gospoje, od tebe dostoju
za službe za moje i ljubav za moju?
Od tebe ja nigdar toj niesam ufao,
najdražu moju stvar bivši ti pridao,
da ju ćeš toliko potlačit' nemilo,
toj pravo, ma diko, nikako nie bilo.
A to je tva dika i liepos jedina,
kojojzi prilika pod nebi nie ina;
što ti sam sakrivil, ter činiš ovime,
niz obraz oni bil da suze grozne sve(?)?
Za što li pak to se dostoji, nu mi kaž',
da tako me kose nemilo iskubaš;
ter kite pak viješ od cvietja svakoga,
kako toj, kruno, sm'ješ činiti od boga?
Kako te mene rad dušica ne boli?
ne čini togaj sad, sluga te tvoj moli;
sunčano tve lice, koje se meni mni
svjetlje od danice, ne moj da potamni;
neg ako sad želiš, gospoje, život moj,
kako mi ti veliš, činiti toj ne moj;
neg čini, da dugo bude mi život tvoj.
Za sada ne drugo, moj cviete, s bogom stoj!

PJESAN 78.

Kad godi, gospoje, promislim žalosti
i nemir, ki dodje vrh tvoje mladosti,
duša me zaboli od muke i jada,
ter mi se na poli srdašce razpada;

17. *može se čitati i* ni t' *pr.* 16. porjat *pr.* *Pj.* 77. 10. sve *rkp.*

jer tvoje veselje, ali ki nepokoj
  inako meni nie, neg kako da je moj.
Al kad mi, gospodje, tvoj razum jedini
  na pamet pak dodje, prilike komu ni',
i tvoje krjeposti, gospoje od svih vil,
  moje se žalosti odloži velik dil.
Za što znam, da poznaš, jer ovi žalostan
  i trudni život naš drugo ni' nego san,
i da nie stvar druga ova smrt neg samo,
  da po njoj od tuga svrhu mi imamo;
i da nas čini poć' u slave velike,
  gdi ćemo dan i noć počivat' u vike.
Cjeć toga bratac tvoj priminul ako je,
  znam, da ćeš sve ovoj promislit', gospoje;
i da ćeš ti bolje razgovor dat' tebi
  u take nevolje, neg itkor pod nebi;
ter ćemo vas kolik razum tvoj vidjeti,
  kakav nie bio vik, nit' će bit' na svieti.
Jer cienim, veće ni', na svietu pod nebi
  razuma u ženi, kakav je u tebi.
Meni se toga rad veće ne pristoji
  razgovor davat' sad takojzi gospoji;
koja bi vladala razumom vas saj sviet,
  i svjeta davala svakomu, mogu riet'.
Tiem ne moj uzrok bit' od smeće velike,
  i ne moj izgubit' ures tvoj i dike,
neg bogu slavu daj, i njemu zahvali,
  jer ćemo svi u raj i mi poć' ostali.

PJESAN 79.

Priklono molim vas, ki putom hodite,
  stanite jedan čas, ter srcem žalite;
jer odi smrt prika stavi nam pod kami
  cviet, ki bi čas, dika i slava meu nami.
Čemu je ovaj sviet, po koli prieka smrt
  krjeposti svake cviet ovako može strt'?

Pj. 78. 5. al' *pr.* 26. davati *rkp.*

Čemu su razkoše, i mlados, i dika,
po kli sve toj može razčinit' smrt prika?
Neg samo jedan glas, ki bude za nami
ostati, kada nas smrt stavi pod kami.
Togaj rad svaki nas na krepos budi dan,
jak ovi, ki danas ovdi bi ukopan;
bez koga mladosti žalosne ostaju,
za sve da mladosti (?) on prija u raju;
jer bješe meu nami nadiel'jen krepostim,
jak meu zviezdami danica svjetlostim.
Cjeć toga, tko godi mimo ovi zre kami,
ne prodji što godi ne cvili (?) suzami;
i reci: bog ti daj mirno tu počivat',
a duši višnji raj po vieke uživat'.

PJESAN 80.

Gospoje od vila, kako je godina
jučer se svršila, a danas počina;
takoj se žalosti i nemir svršil moj,
a počel' radosti, veselje i pokoj.
Podobno za što jes, da mirno u vieke
provodiš tvoj ures gizdavi i dike;
Ne samo l'jepotom er te bog uresi,
nu svakom dobrotom uresna ti jesi.
Al takoj, moj cviete, sve ti se toj sbilo,
ne moj da krozi te umirem nemilo;
i ne čin' ovakoj za tebe da venu
kroz gorki nepokoj i želju ljuvenu;
a drugo ne ištem, ni molim tvu milos,
neg moj cvil s godištem da svrneš u rados.

PJESAN 81.

Nesrećna ma vilo, i sa mnom koja si,
tvrdo t' nas nemilo nesreća porazi.

Pj. 79. 14. mladosti (*m.* radosti?) *pr.*

Vidiš li, gdi prija sve rados na sviet saj,
  neg samo ti i ja patimo ljuven vaj?
Ino se ne čini, neg, dragi moj cviete,
  draziem se ovi dni od drazieh čestite;
A ja sam nesrećan i s tobom jednaga
  to veće svaki dan, gospoje pridraga;
budući ljubavi u svemu mi virni,
  jaoh! što nas rastavi ter smo nemirni.
Ja sam tej odluke, jedina gospodje,
  podnosit' sve muke, do kli mi duh podje.
Molim te da i ti, gizdava ma vilo,
  sve budeš trpjeti, i podniet' sve milo.
Kad ljubav znat' bude, da život naš gine,
  pateći sej trude bez naše krivine,
hoće nas smiriti do konca života,
  skoro će viditi toj tvoja l'jepota.

PJESAN 82.

Po svak čas vidjamo, žalosna gospodje,
  gdi nigda zlo samo ne može da dodje;
za toj se ne čudi, ako nam nezgode
  i jadi i trudi to veći dohode;
videći, ma vilo, gdi našoj nesreći
  za dosti nie bilo držat' nas u smeći,
neg ovo još malo radosti što vidje,
  i toj nam, ma hvalo, nesreća zavidje,
radosti ter naše u gorku svrnu zled,
  koje nam davaše kad god i sam pogled;
tere nas razdieli još dalje, vilo ma,
  da se mi vidjeli ne bismo očima.
Nu ništa ne manje ufajmo, ma hvalo,
  da će sve zlobe nje skratit' se do malo.
Znam, da će bit' vam trud, jer ovo žalostan
  imam ti poć' inud za ovo malo dan.
L'je ćeš bit' u meni sred srca dan i noć,
  moj cviete rumeni, ne moj ti mene oć'.

Pj. 81. 3. sve] sa *pr.* 10. ter (*m.* tere?) *pr.*

*

Kada se vratim ja, moj druže, da mi je
s tobome veselja uživat' jak prije.
I s bogom ostavaj; jeda bog višnji da,
da nam se svaki vaj prikrati do tada.

PJESAN 83.

Gŕzdava gospoje, reci mi, kako hoć',
tvoj sluga da poje, ki cvili dan i noć?
Moje su sve pjesni, kako ti dobro znaš,
u plaču i bol'jezni, koje mi zadavaš.
Er bog zna, bez moje bez niedne krivine
cjeć tebe, gospoje, život moj da gine;
kraj (?) ljuven nepokoj, ki za te patim ja,
pritužni život moj dače (?) mi dodija.
Cjeć toga što ću pjet', koju li, jaoh, pjesan,
po kli mi jes umriet' za tvoju ljuvezan?
Koja je život moj jadovni skončala,
kroz gorki nepokoj, ki mi je zadala:
s koga ću još umriet', tolik mi zada vaj,
a ino t' neću riet', i s bogom ostavaj!

PJESAN 84.

Podji mi ptičice, smjerno te molim ja,
u one krunice, ka meni suncem sja;
ter mi tuj gospodju razgovor' ljuveno,
do kli ja k njoj dodju kad godi skroveno.
Čuj, nigda ne pristan', do kli ja budem doć'
pojući vas drag dan pjesancu i svu noć;
smjerno te još molju, reci joj još jade
i gorku nevolju, ku patim ja sade;
er bez nje mladosti živjet' mi dodija,
za č ine radosti ne poznam na sviet ja;
neg od nje ljubavi kada se spomenu,
u ku me postavi, pak čini da venu.

Pj. 83. 1. gospodje *pr.* 8. davèmi *ili* daccèmi (= dačemi *m.* pače mi?) *rkp.*

Toliko žestok plam u meni er gori,
od kli nje ures znam, ki mlados ma dvori.
U mjesto od mene i u noć i u dan
pjesance ljuvene pojući ne pristan';
i svaki razgovor, koji mož', njojzi daj,
kad prideš u nje dvor, i mene njoj pridaj;
pak reci, er ću rob i sluga nje biti,
do kli me bude grob i zemlja pokriti,
er poznam, da ljubav gizdava ma vila
vazda mi je uprav srčano nosila.

PJESAN 85.

Ljubavi gorušta, blažen ti luk i stril,
koja mi dopušta sadružit' onu (?) vil;
blažena deset (?) ka strajah dvoreći
od gospoj ovi cviet, nje milos želeći:
još da su blažene bez broja me suze,
ova vil kad mene obljubi i uze;
svi trudi blaženi, koje mi da ova,
po kli se sad meni za ljubav darova;
blažena svaka noć, ku strajah ne speći,
u milos u nje doć' načine misleći;
blažena da je smrt, jer na me ne pride,
kad moljah mene strt' na prešu da ide,
po kli sam u ove gospoje milosti,
po svietu ka slove jedinom lieposti;
koja me saveza rusiemi kosami,
ter većma što steza, većma me zamami,
po taj put, da ne znam po svietu mir ini,
neg samo kad sgledam nje obraz jedini,
smišljaje nje diku i ures gizdavi,
i ljubav veliku, koja me zatravi.
Za što mi sred greba mrtvu duh povrati,
jer me htje od roba za druga obrati.
Toga cjeć, pravo jes, do smrti od sada
And'jelski nje ures da život moj vlada;

Pj. 85. 2. onu (*m.* ovu?) *pr.* 3. deset (*m.* deset ljet?) *rkp.* 15. *može se čitati i* zaveza *rkp.*

i da sam njoj vjeran do smrti, do moj dan,
po kli sam s nje miran, ne bivši dostojan.
Tiem ako vidi tko tuj našu ljuvezan,
ne moj da zavidi, ni ima bol'jezan.
Za što je dostojno, što stekoh u trudu,
do smrti pokojno uživat' da budu.

PJESAN 86.

Gospoje, n'jegda ka s' razgovor meni bil',
a sad si moj poraz i velmi žestok cvil,
znam, da si ti s mene i s moje žalosti
veće krat ljuvene prijala radosti.
Nu po kli ma služba, drag cviete od vila,
ni ljubav ni družba nije ti sad mila;
znam, što si od vele vremena žel'jela,
izpuni sad želje i budi vesela,
ter ti ga (?), gospoje, posilam ja sada
u mjesto u moje, razgovor da ti da.
Imati s njim neće tvoj ures gizdavi
nemira ni smeće, jak s mojom ljubavi.
Nu ištom ti ne moj, budući on viran,
da žive život svoj kako ja nemiran.
Prije mu, gospoje, čini smrt da prija
od ruke od tvoje, za č bih toj rad i ja;
a ne moj da on prav podnosi žalosti,
kako ja za ljubav od tvoje mladosti.
Za što je smrt priku podnieti lašnje dvaš,
neg žalos veliku, meni ku zadavaš.
Toj li t' se prigodi, sej pjesni ljuvene
prividjet' kad godi, spomen' se od mene,
tere me požaluj i uzdah izpusti,
daj mi stvar malu tuj za vas trud dopusti.

PJESAN 87.

— — — — — — — ptičice poju,
od kli nas bog stvori i narav sastavi,

Pj. 86. 24. malu] *može se čitati i* molu *rkp.*

tuj blizu u gori po gustoj dubravi
veselo leteće (?) na dubja, na vode,
ne znavši ni smeće ni hude nezgode.
U noći i u dne veselo jednaga
živjesmo slobodne (?), gospoje pridraga,
do koli hotje čes, jaoh, da nas saveza,
ki većma savezan jes od tvoga uresa (?).
Sad život minuti smišljaje i ovi,
žalos se oćuti i rana ponovi.
Neg jedan imamo razgovor na svieti,
gospoje, jer znamo da njega sveza ti
po taj put, da sad nie pokoja hip ni čas,
na prešu neg kopni, kako led ali mraz.
Jer cvili i preda, kada te ne vidi,
a kad te ugleda, jadovno problidi.
Toga rad, gospodje, molimo tvoj ures,
do kli mu duh podje, čin' da ti sužan jes;
a ti nas (?) satvori što hoćeš i čini,
prem da hoć', umori (?) tvoj ures jedini.

PJESAN 88.

Oto t' se posila nevjesta, gospodje,
ne moj da ka sila bude joj, kad dodje;
od taj dva, ka imaš, jednoga ć' obrati,
komu hoć' da ju daš, da silu ne pati,
ter je tej naravi, komu se jednom da,
u vjernoj ljubavi pribiva s njom (?) vazda.
Za inieh ne mari, kad bi jih sto bilo;
nut liepe tej stvari u zviereh, ma vilo.
Takodjer nje drugu da davaš druzieh sto
izvan nje za drugu, ne haje on ništo.
Je li nam prilika, moj druže, stvar ova,
od koli tva dika meni se darova?
A to mu naviesti drugomu, ma hvalo,
da i on nevjesti nada se do malo;

Pj. 87. 9. savezan *pr.* 14. dosàd *rkp.* 20. *može se čitati i* zatvori *rkp.* *Pj.* 88. 3. jedoga *pr.* 5. tkomu *pr.* 7. bijh ztoò *rkp.*

reci mu: er slugu ti imaš i roba,
ki mu će nać' drugu do malo još doba,
neka su svi mirni i puni veselja,
moj druže privirni, kako si ti i ja.

PJESAN 89.

Ovo ti ovoga posilam, gospodje,
na mjesto onoga, od drage ki podje.
Za sve da nju odje, i da sam pobježe,
ne scieni, gospodje, nevjeran da bješe;
u viek bi savezan veselo s njom stao,
da bude ljuvezan nje dragu poznao;
nu ona ne htieše primit' ga za druga,
za toj on pobježe u goru put luga.
Tiem čini ovoga da ona obljubi,
za druga za svoga da ga ne izgubi;
nego s njom da stoji, jak s tobom tvoj sluga
da jih smrt razdvoji a niedna stvar druga.
Za č vjeru dva draga i ljubav kad sliede,
ti živu jednaga, do koli smrt vide.

PJESAN 90.

Hotjevši gospoja, da umru nje radi,
kako no sve ona o inom ne radi,
dvije mi ptičice gizdava taj vila
trakom od svilice svezane posila.
Jedna se njih bješe rastala životom,
a druga živieše svezana jošte tom;
koliko da reče, umriet' se ti spravi
od smrti najpreče rad moje ljubavi,
govore, neka znaš, er jošte savezan
po smrti bit' imaš za moju ljuvezan.
Nu sada, ljuveni, smislite malo stav,
kako se smrt meni dostoji za ljubav;

Pj. 89. 5. stao] stoao *rkp.*

je li se komu vas toj čuti sgodilo,
da je toj do danas ikomu kad bilo?
Činit' ću život moj i tuj smrt upisat',
neka se mirno toj po svietu bude znat',
da se svak u vike uklanja take vil,
za sve da prilike nije joj na sviet bil'.
Nu tvrdo nje srce toli je kameno,
er uzrok od smrce daje mi skroveno.
Nu ništa ne manje rec'te joj, molim vas,
da smiri srce nje, davši mi smrt danas.

PJESAN 91.

Oto vidj, moj cviete, kako bog i narav
na saj sviet stvori te, da ja mrem za tę prav;
i da svak, tko ljubi tvoj ures jedini,
da ga smrt pogubi i nemir razčini;
i koga većma ti obljubiš, kruno ma,
da prije umrieti nemirno taj ima.
Oto sad, ma diko, nal'jepna ma strilo,
što ljubi toliko, toj skonča nemilo.
U koga ti bješe stavila svu ljubav,
s tebe se proteže, bivši ti u svem prav;
od mene kad podje u tebe savezan,
ufaše, gospodje, tuj naći ljuvezan;
ufaše nać' pokoj i rados veliku,
a nadje, cviete moj, u malo smrt priku.
Jaoh meni! je li toj meni sve prilika,
hoće li život moj prikratit' tva dika?
Znam, da još mao rok i meni ostaje,
bog plati, tko uzrok smrti mi zadaje.

PJESAN 92.

Vidim sve, moj raju, gdi moje nesreće
svak čas mi zadaju žalosti to veće;

Pj. 90. 14. itkomu *pr*.

i većma što ljubim, vidju sve na pospjeh
da tužna (?) izgubim za niedan za moj grieh,
znam, da ja ovomu bih uzrok od smrce,
al ti znaš volju mu, koji znaš me srce.
Bi li to volja ma, ali čes prihuda,
koja mi uzima radosti od svuda?
Nu ako tebe još bude mi ugrabit',
sama ću sebi nož u prsi me zabit';
jer meni od tuga na svieti nie pokoj
nijedna stvar druga, neg jedan život tvoj;
ki da mi pogine, ne bi smrt prijala
od stvari od ine, ja bih ju zadala.
Tiem neka sve ide, sve ću ja podnieti,
kad pamet mu pride, da sam tva a moj ti.
Čuvaj mi život tvoj i ljubav i viru,
ako ćeš, druže moj, da živem u miru.

PJESAN 93.

Ucviljen i tužan budući s svih strana
nesrećni tvoj sužan, gospodje izbrana,
drugo ti ne piše, u mjesto nego li
od pisma izdiše, jak smrtno tko boli.
Jer boles moja je, ku oni svjedoči,
tko tužan ostaje bez obje dvie oči.
Znam, da mi nitkore tuj žalos na svieti
razumjet' ne more, neg sama, kruno ti.
Vjeruj mi još ovo, kad počmu, da t' pišu,
ne umiem reć' slovo, neg ištom uzdišu.
Za toj te ja molju, za zlo mi ne imaj,
kad znaš mu nevolju; i bog ti zdravje daj!

PJESAN 94.

Nebesa i vas sviet hotješe cvileći
za žalos sadružit', moj nemir videći;

Pj. 92. 4. tužna *ili* tužno *rkp.* *Pj.* 93. 9. počmu (*m.* počnu?) *pr.*

videći suzice, rad muke velike
niz bielo me lice gdi teku jak rike;
videći, gdi onaj, ku dvorih privirno,
zada mi taki vaj, da umrem nemirno;
videći, s kom virom služih ju i ljubih,
s kojiem li nemirom nje ljubav izgubih.
Čiem li se, jaoh, plati vjera ma velika,
koj neće ostati na svietu prilika?
Rad ti bih, da sm'jem, riet' nje uzrok nemili,
nu bih rad prie umriet', neg sgriešit' toj vili;
ka čini, da budu izgubit' za ništa,
što stekoh po trudu u vele godišta;
i bivši u svem prav, ne stvoriv krivinu,
da moja sva ljubav u malo poginu.
Jaoh, vilo izbrana, kako ve odluči,
bez lieka taj rana da mene viek muči,
i da sam žalostan, do kle mi duh podje;
reci mi grieh jedan, ki stvorih, gospodje.
Za što taj obra put, što ve mi sve sasviem
ne čini poginut', po svak čas da ne mrem?
Inoga svjedoka ne želim na svieti,
vrh tvoga uzroka svjedoči sama ti.
Ali te, jaoh, blago primaže, ma vilo,
koje znam da drago nije ti, ni milo,
jaoh! ali ka služba vjernija neg moja,
jaoh! ali ka družba milija nego ja?
Ali te želja bi gledat' me noć i dan
vrhu svih pod nebi gdi hodim žalostan?
Pravo bi, da k meni za žalos ostali
svi pridu ljuveni, i da me svak žali;
ali se ja boju, da se svak raduje,
nevolju tko moju razumije i čuje.
Za što svak imaše veliku bol'jezan,
tko našu vidjaše privjernu ljuvezan.
Nu po kli s' mirna ti s moga zla, ma vilo,
ja ga ću trpjeti veselo i milo;
al molim tvu diku, gospodje od vila,
za ljubav veliku, koju mi s' nosila,

Pj. 94. 18. bez] bjes *rkp.* 25. primasce (= primaše *ili* primaže) *rkp.*

hotjej me (?) daj ovoj smiriti, što t' reku,
a veće mirno toj ne moj me čut' vieku.
Kadno t' se ja u dar darovah, dobro znam,
pisah ti, da nigdar ne mogu reć': moj sam.
Taj te dar sad mrzi, tiem, cviete gizdavi,
pismo mi toj smrsi, ali ga napravi;
upiši, er neće tvoj ures oholi,
da sam ja tvoj veće, toj mi se umoli;
al uzrok ne moj riet', molim te boga rad,
jer volim ja umriet', neg da ga tko zna sad;
i volim krivinu da meni viek daju,
nego li istinu i uzrok da znaju.
Toj ve mi opravi, a ništar viek neće,
tako ti ljubavi uživat' bez smeće.

PJESAN 95.

Srčano tko ljubi, dobro znaš, kruno ma,
kad ljubav izgubi, da velik trud ima,
najliše bez koje njegove krivine
kad mu, gospoje, taj ljubav pogine;
i toli, kruno ma, veća jes bol'jezan,
koliko uzima dražu tuj ljuvezan.
A cienim, na svieti nije bil' od naše
ljubavi vidjeti ni veće ni draže;
koja mi nebogu u malo poginu,
a znati ne mogu tuj moju krivinu;
koja toj rieč moja veliš da uzrok bì,
reci mi, da znam ja, za što me pogubi.
Za što li, gospoje, na me se rasrdi,
služen'je ter moje i mene pogrdi?
Ako je toj bilo rad moga uzroka,
ja ću sam, ma vilo, na smrt poć' prie roka.
Nu me neć' nać' kriva, ni moga uzroka,
— — — — živa daju za svjedoka.
Promisli dake ti, gizdava gospoje,
jesu li bolesti velike sad moje;

53. neće (*m.* veće?) *rkp. Pj.* 95. 4. kad (*m.* kada?) *pr.*

i ono, kruno, znaj, ne bi mi muka bil',
  kad bih ja nemir taj bez tebe podnosil.
Nu mi se života dohodi odreći,
  er tvoja l'jepota podnosi trud veći.
Al po kli takoj hoć', takoj nam i budi,
  svaki nas dan i noć u željah da trudi;
a od sad mlados tuj, koju mi darivaš,
  daruju onomuj, koga ti dobro znaš.
Ja bih ju vele rad, gospoje gizdava,
  ali mi srce sad ranjeno ne dava,
da opet onoga ja ljubim i službu,
  za platu od koga cvilim sad i tužu;
i službu gdi moju i ljubav ne znaše,
  u platu za koju žestok mi trud daše.
Togaj rad, gospoje, ne grieši dušice,
  srdašce er moje puno je tužice;
za što sam najdražu stvar na sviet izgubil,
  ovo ti ne lažu, tako mi — — dil,
a toj jes, svu milos i ljubav i viru,
  ter mi je usilos da željno umiru.
Nu koji sve vlada, i sva zna na svieti,
  jeda ti platu da, kakvu ti da meni;
to li sam, vilo, ja i u čem tebi kriv,
  ne dal mi pokoja, ni da sam dugo živ.

PJESAN 96.

Moj cviete rumeni, ki captiš sred zime,
  ovi dar zlameni prislavno tve ime,
koji ti posila tvoj sluga i rob tvoj,
  jer s' kruna od vila i dika od gospoj,
za biljeg ljubavi i vire, ku t' nosi,
  na rusoj tvoj glavi danas ga pronosi;
neka se on nada kroz ljubav i viru
  s tobome od sada živjeti u miru;
i da je od svih van ljuvenieh jadova
  u ovi prvi dan rodjenja njegova;

23. dohoddi *rkp.* 28. daruju (= daruj ju?) *rkp.* — tkoga *pr.*

u koji njemu bi, gospoje, sudjeno
   od zviezda na nebi, da t' služi ljuveno.
Stavi ga na glavu, neka te svak na svit
   gospodju za pravu njegovu može rit';
jer niedna vil ina njim na sviet ne vlada,
   razmi ti jedina, kojoj je rob sada.
Čin' da je viek miran u tvojoj milosti,
   po kli je on viran tvojojzi liepošti.

PJESAN 97.

Moj trne gizdavi, tako ti ljuvezni,
   nu sa mnom proslavi ovuj vil u pjesni;
dostoji nje gizda, da ju svak proslavi
   i u broj od zvizda da mlados nje stavi.
Jer što je nje dika jedina pod nebi,
   na saj sviet prilika našla se njoj ne bi,
nje oči sunčane i lice rumeno,
   u meni da rane podnosim ljuveno?
A što su rumene i medne nje usti,
   srdašce me vene, kad iz njih rieč pusti?
Kud godi nje stupaj gizdavi obrati,
   srcu mi zada vaj, da život moj skrati.
Želim ju, pravo dim, veće neg bieli dan,
   a kad ju gdje vidim, ostanu sebe van.
Kad godi obrati svoj pogled na mene,
   život mi prikrati rad želje ljuvene;
jer slavne nje oči tuj krjepos imaju,
   sunčane istoči dvaš l'jepše da sjaju.
Kad mi se prigodi, da slavno nje ime
   spomene tko godi, protrne srce me.
Za to ju svak slavi, dostojno za što jes,
   po kli je gizdavi vrh svieh nje ures.

PJESAN 98.

Ovi cviet da se da najl'jepšoj odi vil,
   koj nije do sada prilike na sviet bil'.

Pj. 97. 22. vrh *pr.*

Za sve jer dobrota i nje slavni glas
i rajska l'jepota dostoji l'jepšu čas;
nu ništor ne manje od sada do smrce
vazda je na čas nje pritužno me srce.

PJESAN 99.

Zdravje ti posila, moj druže izbrani,
ko srce iz tiela od tebe ne brani.
Nie triebi, da t' kažu, ni da t' se govori,
jer ljubav znaš našu, plamenom ka gori.
Dobro znaš, svaka zla i svaka veselja
vazda sam dielila na poli s tobom ja.
Tiem tvoje radosti i tvoja veselja
mojoj su mladosti ne manje neg moja;
i ja jih uživam ne manje, neg li ti,
jer meni kako vam, draga su vidjeti.
Kad jih čuh, rieh, bože, čin', ove radosti
da mu se uzmnože do stare starosti;
da ti bog višnji da uživat' pokoj taj
do smrti od sada, a poslie vječni raj.

PJESAN 100.

Ovi lis tko godi da onoj od gospoj,
za sobom ka vodi srdašce i duh moj;
ne moj ti žao biti, ere ću za malo
do nekle ja otit', gizdava ma hvalo.
Toj moje nesreće i njeki hoće sud,
svaki čas da veće podnosim nebog trud.
Ne moj me ostavit', moj cviete izbrani,
što ti ću ino riet', neg s bogom ostani?
Tvoj sluga, gospoje, komu je usilos,
do n'jekle da podje, piše ti za milos.

PJESAN 101.

U ruke da se da onojzi od gospoj,
l'jepotom ka vlada bol'jezni život moj.

Pj. 98. 3. i nje (*m.* i njeje?) slavni *pr.* *Pj.* 101. 2. *ili* bol'jesni *rkp.*

Dieljam se, krunice, od tvoje lieposti,
roneći suzice gorke cjeć žalosti,
misleći radosti, koje sad ostavljam,
jaoh moj mladosti, kamo se odpravljam?
Kako se razdieljam od drage gospoje,
pri kom li ostavljam ufanje sve moje?
Bolje bi, jaoh, stoje prid rajskom l'jepotom
da mene razdvoje s mojieme životom,
nego li sada š njom živ da se razdilim,
a bez nje vik po tom razdiel'jen da cvilim.
Er ako reći smim, nikako bez nje ja
do smrti ne cienim imati pokoja.
Vaj, da li sad moja nesrećna, jaoh, mlados
ohodi svakoja veselja i rados?
A ide u žalos, u koj će stojati,
do kli se bude kos od kosti rastati,
ako se ja 'stati ne budu s njom opet,
er bez nje stojati ne mogu živ na sviet.
Za što je ona cviet i kruna od dike,
nje liepos na saj sviet ne ima prilike.
Nju mislim sve vieke slaviti i dvorit',
do kli se od prike ja budu rastvorit';
i do kli otvorit' bude se meni grob,
nje se ću govorit' vazda krat vjerni rob.

PJESAN 102.

Jedini moj bože, rad ti bih kad godi,
od mrtvieh da može uzkrsnut' tko godi,
da skaže sve trude, ke onda svak pati,
kad mu se duh bude od tiela dieljati;
a poslie da za tim ja skažu cviljenje
i boles, ku ćutim kroz ovo dieljenje;
ter da nam tko godi učinit' bude sud,
koji se nahodi od ovieh veći trud,
najliše tvoj ures, gospoje, da sluša,
koji sam na sviet jes život moj i duša;

Pj. 102. 2. uskrsnuti *pr*. 8. tkoji *pr*.

ter da mi svjedoči, po kli zna suzice,
ke prolih iz oči niz bliedo me lice;
znam, da bi svaki sud rekao od ljudi,
da je moj veći trud, neg smrtno tko trudi;
jer tko mre, moj druže, pak bude počinut',
razdieli od duše kad mu se ištom put.
A sada me tilo s dušom se rastaje,
i s tobom, ma vilo, gdje moj mir ostaje.
Ćjeć toga neću ja, ni duh moj, ni srce
imati pokoja od sada do smrce;
koju ću žel'jeti, ako te do malo
ne budu vidjeti, jedina ma hvalo.
Jer ne bih ja milo mogao na svieti
bez tebe, ma vilo, u vieke živjeti.
Nu mi sad nije moć', neg ti riet': s bogom stoj!
skoro ću, druže, doć', i čuvaj život tvoj.

PJESAN 103.

Lud mi se tvrdo mni tko godi na svieti,
ki velik trud scieni i muku umrieti;
er kad mre miran tko, ja scienim na moj sud,
da mu je sve slatko, a nije njemu trud.
Ako ćeš ti rieti, da ako ne more
tko miran umrieti, je li mu dvaš gore;
ne velim, da tomuj nije trud poveći,
nu ovaj razlog čuj, ki ti ću sad reći.
Kad tomu izl'jesti iz tiela duh bude,
sve muke i bolesti minu ga od svude;
er se duh od tiela u kratko razdvoji,
a muka nie ciela, ka dugo ne stoji.
Ako ćeš ti rieti: dake je trud veći
nego li umrieti, toj mogu ja reći:
tko no se razdieljen s dragome nahodi,
ter tako ucviljen život svoj provodi,
veće su toj muke, bolesti, jad i trud,
neg se dat' u ruke od smrti, na moj sud.

12. polih *pr.* 14. da 'e *pr.*

Za što taj umire tisuć krat svaki hip,
tko take nemire probavlja i nalip.
Dake bi jur bolje umrieti meni sad,
neg ove nevolje i ovi trpjet' jad;
a toj mi ne lipše, po koli rumeno
tve lice najliše izgubih svršeno.

PJESAN 104.

Blažena, jaoh, mjesta, gdi srce me tužno
od mene izosta svršeno i sužno,
kada mi na pamet žalosnu bude prit',
ostanem jadom spet, suzami vas oblit;
i nije žalos ta za moje srdašce,
koje mi izosta kon tebe, sunašce,
nego li er mi ni', kako sam naučan,
tvoj obraz rumeni gledati svaki dan,
neg ako u noći meni se prigodi,
da budeš ti doći u sni mi kad godi.
Nu u toj radosti malahno postojim,
er s tvojom mladosti brzo se razdvojim,
pak mi se obrati u veći nepokoj,
ter želim da skrati tko godi život moj.
za toj ću sa svu moć najpreči držat' put,
da budem k tebi doć', da bih znal poginut';
neka znaš, koliko mori me želja taj,
gizdava ma diko, i s bogom ostavaj!

PJESAN 105.

Tko godi ovu daj onomu bez vire,
za koga na sviet saj n'jeka sad umire.
Posila t' zdravlje sad priklono za dosti,
ka prija žestok jad cjeć tvoje mladosti;
toj li ti pravo toj, toj li ja izdvorih
za ljubav, vienče moj, za ku se — — —?

Pj. 104. 2. *može se čitati i* svrženo *rkp.*

Kako se gd'je(?) ljubav, kamo naš razgovor,
 tvrdji si nego kam, i gvozdje, i mramor,
ter ljubav ostavi, meu nami ka je bil',
 jeda te zatravi ka godi tamo vil?
Koliko vrieme jes, da se nie očima
 vidio tvoj ures, i tužna mlados ma.
Cjeć koje stvari sad i u dan i u noć
 toliki prijam jad, da želim na smrt doć',
koja bi svršeno smirila mu mlados,
 da veće ljuveno ne cvilim za žalos.
Inako pokoja er neću imati,
 nego kad umru ja, ali kad prideš ti.
Nu scienim, do malo da imam cviliti,
 jur sam se skončala, skoro ću umriti.
Al prije neg umriet' za tebe ja budem,
 ovu stvar (ja) mislim riet', ki budu ondi, sviem.
Ovo ja za ljubav n'jekoga i viru
 nemila, kako lav, jadovno umiru.
Ne mogu t' ino riet', ni pisat', ovoj znaj,
 ere ću prem umriet', i bog ti zdravje daj!
Ovo ti sad piše, ka za te dan i noć
 ljuveno uzdiše, želeći na smrt doć'.

PJESAN 106.

Sgodi se njeki dan, moj cviete rumeni,
 da meni bi pridan tvoj listak ljuveni,
ter kad mnjah tužan ja, da mi će listak taj
 skazat' taj(?) veselja, skaza mi smrtni vaj;
skaza mi žalosti, ke stiru na pospjeh
 cviet moje mladosti, a sve toj za moj grieh;
ter tebi mene rad, a meni tebe cić
 vele bi bilo sad i drago na smrt prić'.
Toj li mi obeća, kad mi bi sila poć',
 da nije nesreća, ka te će smesti moć'?
Cviete moj gizdavi, jedina ma hvalo,
 cjeć moje ljubavi pritrpi za malo;

Pj. 105. 7. ghdje = gd'je *rkp.* 8. gozdje *pr.*

nieće(?) mi po vieke satirat' nesreće
tvoj ures i dike, vjeruj mi, da neće.
Za č oganj, govore; da zlatu, gospodje,
učinit' ne more, na manje da dodje;
takodjer vik neće ljubavi prave moć
nijedne nesreće na manje činit' doć'.
A ti znaš, ma vilo, ljubavi od naše
da nigda nie bilo vjernije ni draže.
Cjeć toga ni tuga ni nemir do smrti,
ni niedna stvar druga neće ju moć' strti.
Naša će ljubav doć' u tugah krepčija,
jer kad nam mine noć, opet nam sunce sja.
Ne moj se pogubit' za malo još doba,
skoro ćeš mirna bit', gospoje, kon roba;
koji ti vjeran jes, sred srca ter hrani
jedini tvoj ures; i s bogom ostani!

PJESAN 107.

Vaj! da li nesreće i ljuven nepokoj
do smrti oć' neće žalosni život moj?
Neg li mi nebogu ne daše do danas
počinut' da mogu najmanji hip ni čas.
Kolik je život moj, propati jadove,
u strani u tudjoj stojeći dni ove.
Došadši pak na stan, kad ufah počinut',
tada ću žalostan svršeno poginut';
gdi ufah, od smrce da meni liek bješe,
od tud me u srce dvie striele udriše.
Nu mi kriv nije bil nitkore neg li ja,
sliedeći njeku vil, ka l'jepše sunca sja.
Toj bjehu dvie oči tej krune od vila,
proć meni ka skoči ter me je ranila.
Za što je sa svu moć pripravna da meni
učini na smrt doć' kroz plamen ljuveni.
Nu ne znam, koji dar i slavu misli steć',
kad joj se tako stvar u družbi bude reć'.

Pj. 106. 13. nijechjèmi (= nijećemi) *rkp.* 23. krepchja (= krepćȁ) *rkp.*

A smirit (?) diku i ures ljuveni
   teziem ću veliku pohvalu steć' meni.

PJESAN 108.

Jaoh, što se oni dan ne stvori, gospodje,
   najmanji čas jedan u brže da prodje,
da prije doć' budu, moj cviete, u tvoj kril,
   neka već u trudu ne patim ljuven cvil?
Ki patim, želeći tvoj ures, noć i dan,
   bez tebe stojeći veomi žalostan.
Jer da sam razdieljen životom, ma diko,
   ne bih se ucviljen našao toliko,
koliko što stoju bez tebe, ma vilo,
   za č inu gospoju vidjet' mi nie milo;
bez koje ne mogu prijati pokoja,
   bez koje nebogu živjet' mi dodija;
bez koje radosti ne imam ja ine,
   nego nje lieposti kad sgledam jedine.
Dug ti je ovi dan cjeć moje nesreće,
   neka ja nesrećan zlo patim i smeće;
al ufam do malo parjati ovi cvil,
   kad budem, ma hvalo, doletjet' u tvoj kril.

PJESAN 109.

Nije se, ma vilo, nikomu do danas
   primiti sgodilo toliko tužan glas,
koliko listak tvoj, pun truda i muke,
   ki sinoć, cviete moj, ja primih u ruke.
Za što mi oštar mač srdašce popade,
   smišljaje na tvoj plač, i muke, i jade;
smišljaje na naše dieljenje, gdi srce
   ovoj nam kazaše, jak na dan od smrce.
Nebo nam sve ove spovidje žalosti,
   čineći gromove prid sunčoj svjetlosti.

Pj. 107. 19. a smirit dijku *rkp.* *Pj.* 108. 18. doljetijet *rkp.* *Pj.* 109. 1. nitkomu *pr.*

Nije mi tolika bol'jezan rad mene,
neg er mi tva dika i ures tvoj vene.
Znam, da te mene rad dušica sad boli,
er sa mnom svaki jad ti ćutiš na poli.
Tiem ne moj satvorit', da mlados ma svene,
ako neć' umorit' i tebe i mene;
ne moj se toliko brinući pogubit',
neg ufa', ma diko, da će sve bolje bit';
ne moj me štedjeti, a drugo t' neću riet',
spravan sam živjeti s tobome i umriet'.

PJESAN 110.

Ovo je oni dan, gospoje od gospoj,
od koji bi vjeran vazda ti sluga tvoj.
Jaoh, vilo, a sada kroz vjernu ljuvezan
patimo oba dva nemirnu bol'jezan,
ne pristav svaki nas jadovno jer cvili,
nesreća jere nas ovako razdili,
koliko da gleda, željeći dan i noć,
ljuvezan ta jeda na manje bude doć'.
Gospoje, a ti znaš, da ljubav taj naša
ne gine, nego dvaš veće se uzmnaža;
ter tuge čine nju, da stječe krjeposti,
jak zlato u ognju goreći svjetlosti.
Cjeć toga, ma vilo, za ljubav ku t' nosu,
podnosi sve milo, kako ja podnosu;
hrani mi život tvoj za vrieme za bolje;
skoro će, cviete moj, proć' ove nevolje.

PJESAN 111.

Gospoje, tko me sad s tobome razdieli,
daj mu bog taki jad, do smrti da cvili;
da mu bog višnji da, plač da ga svud tjera,
pokoja da nigda ne ima ni mira;

14. svak *pr.* *Pj.* 110. 6. jerje *rkp.* 13. nossu (= nosu *m.* nošu) *rkp.*

da vieku veselja ne spozna ni rados,
kako ne znam ja ni rajska tva mlados;
dà ga smrt zadavi, da sasma pogine,
tko nas sad rastavi bez naše krivine;
za koga svaki nas razdieljen sad stoji,
jeda ga bog danas životom razdvoji;
kako ja uresa ne vidim sad tvoga,
— — — — — — — — — — — —
A mi dva da virno živemo, gospodje,
veselo i mirno, do kli nam duh podje.
Jer naša ljuvezan nikomu još ne da
najmanju bol'jezan ni smeće do sada.

PJESAN 112.

Sve ke čuh ljuvezni, i ke sam ja štio
pisane u pjesni, i ke sam vidio,
ne nadjoh, ma diko, nijednu pod nebi,
u svemu toliko nesrećna koja bì,
koliko, jaoh, ova naša, ku nemiri
i možtvo jadova od prvi čas tiri
do tužni ovi dan, ki od nas s veseljem
budući pričekan pride nam s dreseljem.
Jer kad nam, jaoh, sinu, sinu nam s njim rados,
do mal čas ka minu, svrnu se u žalos.
Jaoh, što je tolika nesreća vrhu nas,
ka ne bi od vika ljuveniem do danas?
Za č vele nesreća podniesmo, nu ova
dodje nam najveća i puna jadova;
jaoh, puna žalosti, od koje sad naše
nesrećne mladosti tužno se rastaše.
Nu jeda ljubav da, opeta da mirni
budemo mi vazda, po kli smo mi virni.

PJESAN 113.

Vidju, svak ostali, tko dvori ljubavi,
svak život tvoj (?) hvali, i vrhu svieh pravi;

Pj. 111. 6. kako nesnam ja (*m.* kako no ne itd.?) *rkp.* 9. tkoga *rkp.* 15. nitkomu *pr.* *Pj.* 112. 4. tkoja *pr.* *Pj.* 113. 2. svak — tvoj (*m.* svak — svoj?) *pr.*

Nego sam nebog ja i ti, ma ružice,
u mjesto veselja patimo tužice;
jer žalos to veća i veći nemiri
i hudja nesreća svaki nas dan tiri;
za što sam strajao cviet moje mladosti,
da bih steć' mogao ugodne radosti.
Kad stekoh ures tvoj, s njim stekoh jednaga
svu rados i mir moj, gospoje pridraga;
jer ljubjen od tebe nadjoh se veće dvaš,
neg li sam od sebe, kako ti dobro znaš;
pak vidjah, da služba, drag cviete od vila,
i ljubav i družba moja ti jes mila;
i oba gdi virno živjesmo mnogo dni
veselo i mirno, a sad nam toga ni';
a sad nas razdili nesreća prihuda,
ter svaki nas cvili od muke i truda.
Vaj gorka ljubavi! tko godi većma sad
dvori te i slavi, taj pati veći jad.
Al nam ti kriva nies', er nas ti sadruži,
neg naša huda čes, s ke svaki nas tuži.
Jer kad se oba dva na saj sviet rodismo,
poda zla poda sva svjedjeni (?) mi bismo.
Nu toj znaj, moj cviete, znaj, draga ma vilo,
što patim krozi te, da mi je sve milo;
radiji žalosti podnosim s tve dike,
neg s drugom radosti da prijam po vike.
Tiem sa mnom, gospodje, pravo je da ufaš,
malo dni još prodje, ponovit' život naš;
kako no ufam ja ponovit' do malo
minutja (?) veselja s tobome, ma hvalo;
da nam će zavidjet', tko naše ljuvezni
bude čut' i vidjet' gdi slave u pjesni.
Za č ljubav ne more podnesti, kruno, znaj,
ki vjerno nju dvore, da pate tolik vaj.
Tiem pusti zle volje, drag cviete izbrani,
jer ljubav za bolje život nam još hrani.

24. sujedjenni (*m.* sudjeni?) *rkp.* 32. minutja (*m.* minuta?) *rkp.* 34. ćut' *pr.*

PJESAN 114.

Čudne t' su nesreće, čudni t' su jadovi
  i tuge i smeće, kih je pun sviet ovi,
da nije mlad ni star, ni ubog, ni bogat,
  nije kralj nit' je car, ki mirno može stat';
svak ima jadova, nu nitkor na saj sviet
  kako ja i ova, od gospoj ka je cviet.
Tko da te sad služi, nesrećna ljubavi,
  po kli ti kieh sdruži, nesreća rastavi?
Svenuta ružice, ti sama svjedoči,
  ka sa mnom suzice prolievaš iz oči,
jesu li pod nebi žalosti ikomu,
  kakve su sad tebi i robu, jaoh, tvomu?
Koje nam nitkore dosegnut' pameti
  ni izreć' ne more, neg samo ja i ti.
Jer nam se jednaga uzmnaža to veća
  ljuvezan pridraga, i s njome nesreća,
koja nas razdieli, ter čini, svaki nas
  jadovno da cvili dan i noć, hip i čas.
Mnokrat mi, jaoh, dodje od muke puknuti,
  kad smislim, gospodje, život naš minuti.
Svi, koji vidjahu taj život naš mirni,
  svi muku imahu, svi bjehu nemirni;
svak svrhu željaše našojzi ljubavi,
  svak način držaše, jeda nas rastavi;
svak je sad od njih rad, svaki se veseli,
  videći, gdi nas sad nesreća razdili;
videći, radosti gdi nam se svrnuše
  u gorke žalosti i u nemir do(?) duše.
Bez tebe od kle sam, mogu reć', ja sade
  nikomu da niesam, neg meni s dosade.
Jer tužni život moj, ki silom živem ja
  bez tebe ovakoj, jur ve mi dodija.
Jaoh, što mi toliku pokaza ljuvezan
  ter sada veliku podnosim bol'jezan?
Što li se ne sgodi, prie neg bih razdieljen
  od tebe, kad godi da budu ucviljen?

Pj. 114. 11. itkomu *pr.* 30. nitkomu *pr.*

Što li, jaoh, žalosti kad godi nemilo
od tvoje mladosti ne prijah, ma vilo,
ter ne bih daj sada bez tebe noć i dan
od muke i jada cvilio žalostan,
neg moje žel'jenje u svemu satvori,
za što sad cviljenje tužna me umori;
za toj sad suzice prolievam iz oči,
želeći tve lice, sunčana istoči;
želeći dan i noć, želeći čas i hip,
da bi mi vidjet' moć' tvoj ures drag i lip;
da bi mi, cviete moj, jedan čas počinut'
na ruci na tvojoj, a poslie poginut'.
Jer ima svak rados, i svak se veseli,
neg tužna ma mlados da ures tvoj želi;
kunući svaki dan, svaku noć (i) hip i čas
ki godi u zaman prodje nam do danas.
Tiem ako do malo ne sdružim tvu diku,
jedina ma hvalo, sdružit' ću smrt priku.

PJESAN 115.

Ka si moj razgovor, čin' da t' sam ja pridan,
ovo ću poć' na dvor, doti ću treći dan.
Za što znam, veselja da neću imati,
gdi godi budem ja bez tebe stojati.
Imaj me u srcu, kako no tebe ja,
ako neć' da smrcu ovi rob tvoj prija;
na pospjeh sa svu moć, drag cviete izbrani,
ondar ću opet doć', i s bogom ostani!

PJESAN 116.

Koja si vrh svieta kako cviet izabran,
čestit ti od l'jeta novoga prvi dan;
gizdavu tvu mlados, džilju moj pribili,
veselje i rados da od svud okrili,

Pj. 115. 2. ovo *ili* ono *rkp.* — dotichju (= dotiću) *rkp.*

ter veće da od sad do stare starosti
ne pozna, što je jad ni gorke žalosti;
i kako meni sad obrnu tva mlados
čemerni plač i jad u pokoj i rados,
poslav mi ovi cviet, koji mi prikrati
sve tuge na saj sviet i u mir obrati,
takoj se smirila, gospoje, liepos tva,
što godi željela, da ti se steku sva.

PJESAN 117.

Reci mi, ružice: tko mi te posila?
U gorke tužice ka te je stavila.
Čemu te šlje k meni, ako me ne ljubi?
Neka trud ljuveni i prie te pogubi.
Hotje' mi bolje riet' tej trude ljuvene.
Vazda ćeš željno mriet', kad pozriš na mene.
Reci mi: česa rad takoj me sad mori?
Za što bo neće sad nitko nju da dvori.
A za č mi nije moć' ne dvoriv nju živiet'?
Takoj htje božja moć prie neg te da na sviet.
Da za što ugodna služba joj nie moja?
Nije bo podobna za te ta gospoja.
Nije li, nu mi kaž', protiva tomuj put?
Neg za što ti imaš radi nje poginut'.
Muka mi nie umriet', neg er ću bez nje bit';
tomu t' se nije vrjet' (?) nikako na saj svit.
To li ma dostojna (?) ljubav, trud i vjera?
toj dava vil moja, tko ljubav nje tjera.
Molim te, smiluj se, da mi svjet koji daš;
govorit' ja čuj se (?), da na me ne gledaš.
Kako viek rumena hotjej mi način riet';
čin' da sam skrovena, gdi me neć' moć' vidjet'.
Hoć' da te ja stavim, gdi mogu najbolje?
Postavi, ja t' pravim, gdi t' ide od volje.
Hvala ti na svjetu, nudjer mi odi stoj;
po ništar na svietu gospoji ne rec' toj.

Pj. 117. 6. želno *pr.* 16. urjet (= vrjet *ili* vriet) *rkp.* 17. dostojna (*m.* dostoja?) *rkp.* 20. ghovorut ja *rkp.* 24. postani *pr.*

PJESAN 118.

Čudna t' bi ova stvar, svemoguć moj bože,
prem je tvoj n'jeki dar i ino bit' ne može
gdi mrtva stvar ova sa mnome govori,
i gdje me svjetova, da me trud ne mori,
koji mi zadavȧ, da me prie rastvori,
njeka vil gizdava, ka(?) srce me dvori.
Nut' mrtva stvar ova kako trud moj sada
i boles žalova, ku mi vil moja da;
a ona, ku dvori srce me sa svu moć,
kako me sve mori i čini na smrt doć'?
Uzdaše, podji, moj, u one gospoje,
tere joj reci ovoj od strane od moje:
ne moj mi po malo ovako davat' vaj,
neg dodji, ma hvalo, tere mi smrt zadaj,
neka se veseli i smiri ures tvoj,
er ino ne želi srce me neg li toj.

PJESAN 119.

Je li se ikada ikomu dogodil'
ovaki primit' dar od svoje drage vil,
kako sam od ove primio danas ja,
po svietu ka slove, da l'jepše sunca sja?
Liepa t' je na sviet stvar gospodji izvrsnoj
služiti još na dar ako se služi njoj.

PJESAN 120.

Na pokon ovi dar glavome(?) mom bio
prie neg te ikadar očima pozrio;
er bi toj bila smrt moga(?) života,
tuj mi je zabila nož tvoja l'jepota.
Ino ti neću riet', neg da ti bog prosti,
za što ću ja umriet' rad tvoje mladosti;

Pj. 118. 1. ova] *može se čitati i* ona *rkp.* — svemogući *pr.* 8. scjallouva (= žalova) *rkp.* 12. terje *rkp.* *Pj.* 119. 1. itkomu *pr.* *Pj.* 120. 1. ghlauòme (= glavome *ili* glavom me?) *rkp.* 4. tojmije *rkp.*

tere će toj biti blaženi oni dan,
ere ću iziti iz mojieh tuga van;
a ures gizdavi tvoj se će smiriti
i ostat' u slavi u vječnoj na sviti;
neka se govorit' svud more od toga,
kako si umorit' činila jednoga.
Kad se to bude reć', nevjerni druže moj,
vječnu ćeš slavu steć', i s bogom, vienče, stoj!

PJESAN 121.

Ali ti, jaoh, ne bi, gospoje, dosti još,
vele krat što zabi u srce moje nož?
tere me nemilo sinoćka posječe,
kad onu, ma vilo, žalosnu rieč reće.
Jer ufah nebog ja, da je rok došao
od moga pokoja, koji sam ufao;
koji sam želio veće neg život moj,
od kli sam vidio jedini ures tvoj.
A toj jes, ma vilo, da t' skažu nemire
i žalos, nemilo ka život moj stire;
a ti mi odmače željeni oni rok,
ter srce me plače, ne bivši moj uzrok.
Kroz toj te molim ja, prije mi smrt zadaj,
nego mi drugovja učini nemir taj,
ter bi mi lašnje dvaš, da mene smrt rani,
a toj ti dobro znaš, džilju moj izbrani.

PJESAN 122.

Onojzi da se da, za ku ja umiru,
ka ljubav nikada ne pozna ni viru.
Sve što si iskala, gospoje nevjerna,
napuno s' imala, ostani sad mirna.
Zlo mi si željela ma mlados da ima,
još ga si hotjela vidjeti očima.
Sve ti je toj bilo, neg ako jošter hoć'
vidjeti, ma vilo, da budu na smrt doć',

neka znaš, do malo biti će milos ta,
za što mi ostala nie mrva životа;
sinošnji er mi nož tuj mi da bol'jezan,
ku sama poznat' mož', ako znaš ljuvezan.
Nu cienim, ljuven stril u srcu tvom nikad,
gospoje, nije bil, tiem ne mož' znat' moj jad.
Meni je smrt mila, po kli znam, da si ti
toj vazda želila očima vidjeti,
jeda mi skoro da višnji bog tuj milos,
da moja smrt sada samiri tvu lipos.
Ako li ti što mož', pogodi tvoj volji
uzamši bridak nož, dodji me zakolji;
ter se ćeš od toga po družbi hvalit' moć'
kako si jednoga činila na smrt doć'.
Molim te, iždeni, gospoje, vas jed taj
najbrže na meni, i s bogom ostavaj!
Ovo ti rob piše, ki za te umire,
koji ti pun biše ljubavi i vire.

PJESAN 123.

Tko pozna ljuvezan, i što je ljuven cvil,
i ka je bol'jezan nevjernu dvorit' vil,
smirno ga ja molju, da mene sad čuje,
ter moju nevolju da sa mnom žaluje;
er nebog u svu moć gospoju ja ljubih
i u dan i u noć, od koje izdan bih.
Život ću izgubit', ki bi mi blažen bil,
da mogu ne ljubit' gizdavu ovu vil;
nu tužno srce me, koje ju svud slidi,
jadovno vazda mre, kada ju ne vidi,
ter vidju, od svudi da mene gledaju
nevolje i trudi, koji me skončaju.
Er ona dobro zna, da bez nje na svieti
ma mlados žalosna ne može živjeti;
ter se mnom ne boli, neg li se još veće
cjeć toga oholi kroz moje nesreće.

Pj. 122. 21. tere *rkp.*

Kolikrat govoru, ali sve za mani,
da veće ne dvoru nje ures sunčani;
a poslie još veće da sliedim nje hvale,
koliko sve sreće da me su s njom 'stale;
od muke ter reku, neka me umori,
ja hoću da vieku me srce nju dvori:
er volim umrieti za krunom od svieh vil,
koj nigda na svieti prilika nije bil';
neg mirno služiti ijednu ja drugu,
dostojna ka biti nije joj za slugu.
Za č ufam ja veće, ures nje jedini
ovoj mi zlo neće u napried da čini;
tere ću miran bit' od sada vas moj viek
veće neg na saj svit ikada živ čovjek.

PJESAN 124.

Tvrdo t' se, jaoh, varah, kad ovu vil stekoh,
s koje se blažen mnjah, ter miran bit' rekoh;
a sada život moj izrad nje jedine
taj ćuti nepokoj, na prešu er gine.
Za č ljubav svu moju postavih vrhu svieh
u onu, ka svoju obrati u druzieh.
Vaj, što ja ne smislih, er od moj prvi dan
u ovemu vazda bih vrhu svieh nesrećan;
što ufah ja dobit' od one gospodje,
koja me zarobit' na silu svu dodje,
ne radi ljubavi, neg da me, jaoh, prije
životom rastavi, neka me, jaoh, nije.
S nje stekoh žestok plač, ki me će satrti,
noseći bridak mač u srcu do smrti;
stavila ki mi je netom je još uze,
želeći da pije krv moju i suze.
Nu jošter da ja znam s dušom se razdvojit',
triebi je da joj dam togaj se napojit';
neka se može riet', er za nje ja ljubav
suze, krv, i umriet' ne branih nebog prav.

Pj. 124. 6. drussijeh *rkp.* 8. ovemu *rkp.* 15. nettomje *rkp.* — uze] *može se čitati i* use *rkp.* 16. prije *ili* puje (?) *rkp.*

Meni je za dosti i vele mogu riet'
za rad nje mladosti krv prolit' i umriet'.
Kolike s nje druzi prijaju radosti?
a ja mrem u tuzi i u gorkoj žalosti,
od koga služena veomi vjerno bi,
veće nego viek žena do danas pod nebi;
čemu je(?) tko ljubav shranjuje i vjeru,
po kli za toj prav, nebog ja umiru?
Nu, komu ja plačem, komu li, jaoh, tužu?
bolje bi da mačem prieku smrt sadružu.
Po kli me ne čuje, ku ljubim najveće,
tko da me žaluje, jaoh, ona kad neće?
Jeda ka od onieh, koje ja izgubih,
jer služit' njim ne htjeh, kad ovu obljubih?
Tač hoće jur moj grieh, er za nju pustih svieh,
da od njih za druzieh ostavljen sada bjeh.
I sve je pravo toj za rad nje da patim,
još ovi biedni moj da život prikratim;
neka ja sviem budu ljuveniem nauka,
i da njoj za ludu ne bude odluka.

PJESAN 125.

Po kli ti služenje, ljubavi nevjerna,
ugodno moje n'je, ostani sad mirna.
Služih te sa svu moć, i sa svom krjeposti
i u dan i u noć, i vjerno za dosti;
na mjesto sad moje ja vidim gdi i druzi
dohode i stoje, a ja mrem u tuzi;
ter platu do danas najmanju za moj trud
ne imah ja od vas; to li je ljuven sud?
Tiem podjoh služiti, od koga neću daj
za platu cviliti, ni patit' smrtni vaj.

PJESAN 126.

Za sve da s svieh strana, biserna ma kruno,
za te je od rana srdašce me puno;

26. veće nego (*m.* neg?) *rkp.* 27. shranuje *rkp.* 28. po kli (*m.* po koli?) *pr.* 29. tkomu — tkomu *pr.* 31. ćuje *pr.* *Pj.* 126. 2. ranâ *pr.*

do smrtni do moj čas, i po tom u vike
  ljubit' ću tvoj obraz sunčani i dike;
za što me otravi ljuvezan velika,
  u ku me postavi ures tvoj i dika;
nu za riet' još bolje, neću te ljubiti,
  neg priko me volje do smrti služiti;
ter ti sam toj držan, za što ti obećah
  najprvi oni dan, kada se tebi dah.
Tiem neću, gospodje, nikako, ma vira
  na manje da dodje, ni da mi umira.
Er ako ti imaš l'jepotu i dike,
  ja vjeru, neka znaš, ka stoji u vike.
Cjeć toga da t' je znat', er me ćeš do groba,
  gospodje, ti imat' za slugu i roba;
a ljubav s kiem imaš do smrti provodit',
  toj sama dobro znaš, da ćeš moć' nahodit'.
Nego te molju ja, džilju moj rumeni,
  budi mu vjernija, nego li bi meni;
za malu ki ljubav i za svu(?) nevjeru
  jadovno sada prav cvileći umiru;
za sve da smrt moja tebi je od ruga,
  er možeš bez broja na izbor steć' sluga;
nu što sam rekao, shrani daj njim viru,
  tako ti bog dao živjeti u miru!
A ino t' neću riet' neg da ti bog prosti,
  er ću ja l'je umriet' cjeć tvoje lieposti.

PJESAN 127.

Dugo bi, jaoh, bilo, sve moje nesreće
  da t' skažu, ma vilo, i tuge i smeće.
Ter nebog nesrećan u svemu do sad bih
  od oni prvi dan, u ki se porodih;
nu od svieh nesreća meni je veća dvaš
  najmanja, jaoh, smeća, ku mi ti zadavaš;
za što me obljubi i uze za slugu,
  a poslie pogubi i da plač i tugu.

20. mu] mi *rkp.* 21. svu (*m.* tvu?) *pr.* *Pj.* 127. 3. ter (*m.* jer?) *pr.*

Toj li se pristoji, moj cviete gizdavi,
takoj vil da stoji vrh(?) svieh u slavi?
Znaš što ti(?) vire obećah, čini sad,
da me plač satire i vele žestok jad,
ter ne vim što obrat', ali ću mu viru
razbiti, ali stat' u ovom nemiru.
Zakleh se ja tebi u napried da mučim,
tiem želim smrt sebi, i život moj mučim;
jer nebog, onadaj ne poznah, što hoć' ti,
ni što je smrtni vaj dragu vil prijati.
Nu me ti prjevari, ter bi mi bolje bil',
da mene udari onadaj smrtni stril,
neg da ti ja budu onadaj vjeru dat',
s ke živem u trudu, i s ke ću viek plakàt';
ter ne znam razłoga u ovom nemiru,
ni mene, ni boga, ni manje mu viru.
Neg opet ja molju, da mi se smiluješ
i moju nevolju da sa mnom žaluješ;
ter da me, jaoh, prije ti primiš za roba,
inako jer mi je cviliti do groba.

PJESAN 128.

Nie nitkor kako ja, ki sam pun nesreće
vrhu sva stvorenja, i trudan najveće;
er bo me neće svit, neće me nebesa,
neće me, jaoh, vidit', koja me saveza;
ni me će čut' sada, priklono gdi molju,
a neg liek da mi da u moju nevolju.
Ja inu od nje stvar ne ištem na svieti,
neg samo da na har budem joj služiti;
er vidim, drugi liek ne mogu imati,
neg tužit' vas moj viek, ali se zaklati.
Ni za to žalosti ne imam najmanje,
neg er u milosti ja niesam sada nje.
A kad bih najmanju milos nje imao,
veselo ja za nju moj bih duh puštao.

11. snasc (= znaš) *rkp.* 12. *ili* zatire *rkp.* 17. onodaj *rkp.* *Pj.* 128. 5. ćut *pr.*

Er za sve da mene ne ljubi taj vila,
s ke mlados ma vene, i ka me smamila;
za imat' nje milos jedinu na svieti
bit' mi će usilos kroza nju umrieti;
ter se ću samirit'; er ako smrt moja
njoj bude draga bit', mirno ću bit' i ja;
to li joj bit' neće ugodna, kad čuje,
miran ću bit' veće, kad me požaluje.

PJESAN 129.

Pale su vrh mene i moje mladosti
sve želje ljuvene i gorke žalosti,
a sve toj tebe rad, izbrani moj cviete,
toli me ljuven jad skončava krozi te;
u ki me postavi, jedina gospodje,
tvoj ures gizdavi, koji me sad odje;
liek tomuj nitkore pod nebom na sviti
dati mi ne more, neg sama, kruno ti.
A za toj ne krsmaj, pridraga gospodje,
molim te, liek mi daj prie neg mi duh podje.

PJESAN 130.

Vaj, da je proklet čas, najprvo za moj grieh
kad vidjeh tvoj obraz, po kli ne umrieh;
ter što sam živio odonle ja do sad,
toj život nie bio, nego li smrtni jad;
za sve da u tvojoj pribivam milosti,
ali mi, cviete moj, toj nije za dosti;
smišljaje, ljuveni da žele mrklu noć,
a tužnu, jaoh, meni ne može mirna doć'.
Ter ako za mal čas san pride na mene,
ugledam tvoj obraz cjeć mene gdi vene;
to li te na ruci ugledam, što žudim,
u većoj pak muci s plačem se probudim;

18. krozo *pr.* 21. ćuje *pr.* *Pj.* 130. 2. po kli (*m.* po koli?) *rkp.*

ter mi se bol'jezan povriedi u rani
kroz tvoju ljuvezan, moj cviete izbrani.
Tako ti nebog ja cjeć tvoje ljubavi
ne imam pokoja ni u san ni u javi.

PJESAN 131.

Krunice povita, molim te ja, podji
k jedinoj vrh svieta mojojzi gospodji,
nego (?) te na glavi pronosi taj vila
za biljeg ljubavi, kom me je zanila.
Ne moj da oholas bude te dobiti,
vrhu nje rusieh vlas kad budeš ti biti.
Za što ti najmanje ne mož' nju uresit'
neg li ćeš ti od nje uresna velmi bit'.
Ter ako s' ti svita od cvietja razlika,
ali njoj vrh svita nije već prilika.
Za č ona kruna jes i dika od svih vil,
prišla zgar od nebes za moj jad, trud i cvil.

PJESAN 132.

Gospodje, što pitaš za tužni život moj,
po koli dobro znaš, da pati nepokoj?
Ja cienim u meni, tvojojzi lieposti
veomi da se ckni smrt moje mladosti.
Ako je, kruno, toj, neka ti je jur znat',
skoro će ures tvoj mrtva me ugledat';
ako li života, gospodje, sad meni
želi tva l'jepota, smrti mi skoro ni'.
U tvojoj sad ruci, moj cviete, stoji sad
držat' me u muci, i odniet' meni jad.
Tiem bolje sve ti znaš od moga života,
po kli njim ti vladaš i tvoja l'jepota.

Pj. 131. 3. nego (*m.* neka?) *rkp.* *Pj.* 132. 5. ti je] tje *rkp.*

PJESAN 133.

Ako mi ne more pomoći tko đati,
  čemu ću nebore žalosti kazati,
ištom da opeta ponavljam svu žalos?
  Vaj, smrti prokleta, prikrati mu mlados,
po koli druga stvar nije sad na svieti,
  koja će ikadar život moj smiriti.
Za č stoje proć meni nesreće s svieh strana,
  i plamen ljuveni i čista Diana,
koje sad vladaju gospoju od gospoj,
  ter njojzi ne daju, da smiri život moj.
Diana ljubavi mnokrat me pomili,
  i u kril postavi gizdavoj toj vili;
nu moje nesreće, s kojieh ću umrieti,
  mira mi dat' neće jedan čas na svieti.
Tiem cienim u trudu život moj satrti,
  u ove zaludu služeći do smrti.

PJESAN 134.

Izbrani moj cviete, po koli hoć' znati,
  ma mlados krozi te nesrećna što pati,
znaj, da mi nie milo života živjeti,
  po kli te, ma vilo, ne mogu vidjeti.
Po vas dan i svu noć prolievam suzice,
  želeći k tebi doć', biserna krunice;
bez tebe na svieti pokojno do danas
  ne mogu živjeti najmanji hip ni čas.
Prisvjetlo sunašce, kad te nie kon mene,
  me tužno srdašce uzdiše i vene;
er da mož' ti sada vidit' moj gorki cvil,
  i ti bi od jada sa mnome prosuzil'.
Toga rad, ma hvalo, ki godi drži put,
  da budu za malo kroz tebe počinut'.

PJESAN 135.

Po koli život moj izgubih i sve dni
  na službi ljuvenoj, ma srećo, učini,

u mukah da veće ne stojim od vile,
u ke su nesreće moje me stavile,
da veće oba nas taj ljubav ne mori,
kad u nje nije vlas, što hoće da stvori,
neg oba venemo, kako no zelen cviet,
er ono ne sm'jemo sada se ni vidjet'.
Vremena vele jes, da služim sa svu moć
gizdavi nje ures i u dan i u noć.
Tebe sam zavapil, er srce me tužno
u ove stoji vil svezano i sužno;
kroz toj te ja molju, ne moj da u vike
podnosim nevolju za rajske nje dike,
nego me neboga po ki ti drago put
oda zla ovogà učini počinut'.

PJESAN 136.

Vrhu svih izbrani (?) od srca od moga
čestiti prvi dan godišta novoga,
na čas ti cvit (?), i da mi s' kolendan,
ki imaš sam na svit u srcu momu stan;
ljubavi i virom kolendan da mi s' još,
i vrhu sve mirom, ki me sam smirit' mož';
a pak sve godište čestito da t' bude,
jer moj duh to ište, da ne znaš vik trude,
neg pokoj i rados i svaka veselja
da prija tva mlados, ka meni suncem sja.

PJESAN 137.

Dražu ja imah stvar, moj cviete gizdavi,
što jutros na solar biljeg mi postavi,
nego li meni sad da na čas daruju
najl'jepši jedan grad, da u njem kraljuju,
er poznam, da sasma u tvojoj (?) liepost
još niesam, kruno ma, bez drage milosti;

Pj. 135. 8. ono *pr.* *Pj.* 136. 1. izbrani (*m.* izabran?) *pr.* 2. čestiti (*m.* čestit ti?) *rkp.* 3. na cjàsti zuit *rkp.* — kolendan *rkp.* *Pj.* 137. 4. njim *pr.*

bez koje na svieti, jedina ma vilo,
nije mi živjeti ugodno i milo.
Tiem, kruno, ako hoć', da ti rob živ hodi,
lasno ćeš stvorit' moć', nared' mi što godi,
neka taj razgovor ja budem imati,
kad tebe i tvoj dvor ne budem gledati.
Jer kada budu poć' na oni dalek put,
gledat' te neću moć' ni rieči tvoje čut';
nu tvoja zapovied srcu mom' ranjenu
smirit' će svaku zled i muku ljuvenu.
Kroz toj te sad molju, ne moj me umorit'
u ovu nevolju, kad lasno mož' stvorit',
ter me ćeš dobiti za slugu i roba,
da vjerno služiti budem ti do groba.

PJESAN 138.

Ne mogu, gospoje, ne sdružit' cviljenje,
kad godi na moje pomislim dieljenje;
za sve da ne kažu, nego li samo vam,
kako stvar najdražu koju sad ostavljam;
ter reku: moj druže, ovoj se ne pati,
kad tielo od duše bude se dieljati;
smišljaje, ma vilo, er kad se razluči
s dušicom, jaoh, tilo, poslie se ne muči;
a meni u vike grozno jes plakati,
kad rajske tve dike ne budu gledati.
Er nigd'jer pod nebi ne nadjoh ja pokoj,
neg samo u tebi na svietu jedinoj.
Mene bi jur muke ljuvene satrle,
neg biele tve ruke hrlo me zagrle.
Nemir me ljuveni nikadar ne pusti,
neg celov medeni kad mi daš iz usti.
Jer nigd'jer pod nebi ne nadjoh liek rani,
neg samo u tebi, moj cviete izbrani;
ne poznam radosti na svietu ja ine,
neg tvoje lieposti kad sgledam jedine;

14. chjut (= ćut) *rkp. Pj.* 138. 2. promislim *rkp.* 8. jaoh] joh *pr.* 15. neminne *rkp.* 20. *može se čitati i* zgleda *rkp.*

gorko me s istoči sunašce ne obsja,
neg rajske tve oči kad sgledam, kruno, ja;
ne mogu odnesti od mene u pogled(?)
ljuvene bolesti i svaku moju zled.
Nije mi stvar draža, kruno ma izbrana,
neg ljubav jer naša čista je s svih strana.
Za toj sve radosti, gospoje, i mir moj
pri tvom(?) mladosti ohodim jedinoj.
Nu misli, tužica je li taj kad bila,
komu se dušica dielila iz tila,
kako je(?) sad men'je na ovom dieljenju,
prilike er nije mojemu cviljenju.
Diel'jam se, pridraga gospoje od vila,
diel'ja se jednaga i moj duh iz tila;
jer ovi žestok cvil, jedina gospodje,
uzrok bi sada bil, da meni duh podje;
neg samo er ufam, moj cviete rumeni,
i na sviet taj sam(?) razgovor sad meni,
tvojojzi lieposti, kruno ma od dike,
u svakom milosti er ću t' bit' u vike.
Ljubav ti ja našu izvrsnu pridaju,
kako stvar najdražu na pamet imaju(?);
i srce, moj druže, koje ti ostavljam,
ufam se do duše pridano da je vam.
Jer za sve na dalek, gospoje, da ću bit',
ne cieni, da ću viek ljuvezan tvu zabit';
nu se ću smišljati od tebe izbrane,
za sve er ću vriedjati skrovene me rane;
ter mi će bolesti veće bit', kruno, dvaš,
ako mi pomoć ti opeta ku ne daš.
Tiem nastoj, kad godi da mi daj lis jedan,
kad ti se prigodi, od tebe bude dan.
Toj l' mi hoćeš dar poslati na puno,
često mi koju stvar zapovjedj, ma kruno,
neka daj poznat' mož', cviete moj rumeni,
u meni je li još tvoj plamen ljuveni;

28. tuôm (*m.* tvojoj?) *rkp.* 31. mennje (= meni je?) *rkp.* 38. i na sujet taj sam (*m.* taj je sam?) *rkp.* 39. l'jepoti *pr.* 42. imaju (*m.* imaj ju?) *rkp.* 53 tojl'mi (*m.* toj li mi?) *rkp.*

ki mi će jednaga s životom dogorjet',
gospoje pridraga, toj pravo mogu riet'.
Smišljaje, jaoh, na toj, grozno ti ja cvilju,
er mi nie moć ino, neg da se odilju;
a ne znam, ures tvoj vidim li veće kad,
pridragi druže moj, i ostaj s bogom sad!

PJESAN 139.

Tko komu lis piše, drag cviete gizdavi,
vazda ga najviše u lisku pozdravi;
ako ja tebe sad pozdravit' ne budu,
uzrok je ljuven jad, s koga mrem u trudu.
Za što mi, moj druže, živjeti dodija,
stojeći bez duše, kako znaš ti i ja.
Tko da mi svjedoči, neg ako sama ti,
da sklopim me oči, za moć' te gledati?
tko da mi vjeruje, kad s tobom govorim,
da nitkor ne čuje, ni usta otvorim?
Vas dragi dan hodim, ali se, kruno ma,
kon tebe nahodim ne krenu stupaja.
Ja želim po svak čas vidjeti tvoj ures,
a rajski tvoj obraz prida mnom vazda jes;
daleko ja podju, a nigda ne hodim,
i gdi smrt nahodju, tuj život nahodim.
Razgovor moj je vas sred srca sred moga,
a nemir po svak čas mori me neboga;
sve ćutim ovo ja o tebi misleći,
s ke prijam veselja, jadovno cvileći.
Nu misli sad malo, kakav je život moj,
jedina ma hvalo, kroz rajski ures tvoj;
ki mi je udiljen, ter nebog dan i noć
ja stojim ucviljen, želeći k tebi doć'.
Ino ti neću riet', po kli znaš sama ti,
da mi nie na saj sviet bez tebe živjeti.

59. toj (*m.* to?) *pr. Pj.* 139. 1. tkomu *rkp.* 10. chjuje (= ćuje) *rkp.* 12. krenu (*m.* krenuv?) *rkp.* 15. nikada *rkp. a* nigda *pr.* — hodim] podju *a vrhu* podju *napisano* hodim *rkp.* 23. mi je] mje *rkp.*

PJESAN 140.

Vrhu sve na saj sviet, moj cviete izbrani,
hotjej mi tužnoj riet', za što me tač rani;
u čem ti sgrieših ja, tere me ostavi,
jaoh, ali gospoja druga te zatravi?
Kako toj može bit', da ljubav svu našu
postavi u zabit, jaoh, i stvar najdražu?
Ako si ti drugu obljubil gospodju,
neka daj za slugu tamo k vam ja dodju;
ako li ni toj neć', ni misliš ti k meni
ovamo priti već, moj cviete rumeni;
nu se daj spomeni od cvieta, ki si ti
pridao, jaoh, meni, kad htieše otiti,
govoreć sa svu moć, za ljubav za tvoju
da ti ga dan i noć ja čuvam i goju;
ter mi se kun'jaše, da veće na saj sviet
dražu stvar ne znaše, nego taj jedan cviet;
koji ti ne zene, er sunce ne vidi,
na pospjeh neg vene, i sahne, i blidi.
Kroz toj te sad molju, ne moj da ja veće
podnosim nevolju za taj cviet i smeće;
po kli ga tač odje, reci mi neka daj
u štetu ne podje, a ti ga druziem daj;
ter ga ću podati onomuj, sa svu moć
ki ga će čuvati gojeći dan i noć,
kako no ti njegda, kad mi se kun'jaše,
od smrti da t' liek da, kad željno vonjaše.
Molim te ja za toj, odgovor da mi daš,
ako hoć' život moj, koji mi skončavaš;
ter ću ja poznati ljubav svu i viru,
ka me će skončati, i za ku umiru.
Nu te ja još molju, smiluj se na mene,
smilujuši (?) nevolju, s ke mlados ma vene.
A drugo neću t' riet', neg cviete izbrani,
ne čini željno mriet', i s bogom ostani!

Pj. 140. 2. riet'] rit' *pr.* 32. smilujusci (*m.* smilujuć?) *rkp.*

PJESAN 141.

Jedini moj druže, kojiem sam živ na sviet,
privjerni moj druže, od gospodj ka si cviet,
pišem ti lis ovi, neka mož' daj znati,
koji će jadovi slugu ti skončati.
Vidjela s' ti sama, gospodje pridraga,
kad sa mnom suzama obli se jednaga;
tiem možeš stvorit' sud po tvomu cviljenju,
količak podnieh trud na momu dieljenju;
ki mi se svaki hip uzmnaža to veći,
tvoj ures drag i lip po svak čas želeći.
A tomuj jes uzrok, za što se mni men'je
od veće velik rok, da mi te vidjet' nie;
ter se svud obziru, jeda se prigodi,
da mi te zamiru, drag cviete, gdi godi.
Jaoh, ali sve zaman, ter lievam suzice
i u noć i u dan niz bliedo me lice;
tere mi po vas dan i po svu dragu noć
najmanji čas jedan ne more miran doć',
minuti život naš smišljaje svaki hip,
koji ti dobro znaš koli bi drag i lip.
Kada se prigodi, da bude dan bieli,
razmišljam, gdi godi mi smo se vidjeli,
najliše one dni, zaedno kad bismo,
količak ljuveni razgovor ćutismo.
Kad gorko sunce sja, dodje mi smišljati,
kad ne da, da te ja moć' budem gledati,
koliko da njeku zavidos imaše,
gdi našu toliku ljuvezan vidjaše.
Kad vidim sunašce, gdi tiho iztječe,
moje se srdašce razpuknu u peče,
na vrieme misleći, moj druže, na naše,
kada nam izteći sa svu moć preš'jaše,
koliko da prije tužnieh nas rastavi,
prilike er nije našojzi ljubavi.
Kada li noć pride, tadaj se, vaj, meni
sve rane povride i trudi ljuveni;

Pj. 141. 1.—2. druže *pr.* 11. men'je *pr.* 32. kad *pr.* — *ili* prešaše *ili* prežaše (*pisano* prescjasche) *rkp.*

ke nitkor ne pozna, neg sama na svieti
ma mlados žalosna i sama, kruno, ti.
Ako li nebog ja zamjerih gdi godi,
ognjena da mun'ja prozire kad godi,
od muke ja ostah, mogu reć', bez duše,
smišljaje na tvoj strah, privjerni moj druže;
ter kunu sam sebe, smišljaje ja tada,
tko će bit' kon tebe, razgovor da ti da.
Za što, znam, nikoga da neće s tobom bit',
kad nije dragoga, ki te će viek ljubit'.
Vazda sam u muci, celove misleći,
ke prijah na ruci na tvojoj ležeći;
za što bih blažen bil, da na njoj umrih ja,
a da sad ovi cvil život moj ne prija.
Nije čas po svu noć, drag cviete, ni vas dan,
koji mi može doć', da nije žalostan,
smišljaje veselja, smišljaje radosti,
ke poznah nebog ja od tvoje mladosti;
ter od kle tve gizde ne vidim jedine,
sunce mi ni zvizde, ni misec ne sine.
Ja cienim, da sjaju, gospoje, u strani,
gdi svak čas gledaju tvoj ures izbrani,
a ovdi nebesa i sluga tvoj cvili,
od tvoga uresa od kli se odili.
Kad smislim mjesto ja, gdi odjoh, gospodje,
što misal viek moja ne može da odje,
a to je tvoj ures, drag cviete gizdavi,
ki sa mnom vazda jes, i u san i u javi;
srce mi nebogu kako mraz ostine,
jer gledat' ne mogu tve dike jedine;
ter kad mi pride noć, ja želim, gospoje,
da bude u čas proć', a bio dan da doje;
kad li mi dan sine, ja želim, najpreče
opeta da mine, da vrieme protječe,
neka te ja prije obazrim, ma vilo,
bez tebe er mi nie živjeti sad milo.
Još mi je, jaoh, gore, kad bi rad k tebi doć',
vjetri mi i more protive sa svu moć;

45. nitkoga *pr.*

cjeć n'jeke žalosti, rekal bi, zavide,
da naše mladosti skoro se ne vide.
Sve ono, što t' pišu, cvileći promišljam,
ter srcem uzdišu, kraj mora hode sam.
Nu smisli ti malo, ki život provodim
bez tebe, ma hvalo, ucviljen gdi hodim,
najliše ovu(?) noć smišljaje, kada cknjah,
gdi mi se sgodi doć', a tebe ne sastah,
neg mi bi rečeno, onu vil, ku ljubi,
zabudi svršeno, smrt ju(?) pogubi.
Što spjeva toj dosti, nudjer ju sad plači,
još s njom tve radosti prieka smrt potlači.
Tuj postah dobar čas, kako no sebe van,
a poslie pustih glas do nebes žalostan;
cvileći u suze proklin'jah smrt priku,
koja mi tač uze razgovor i diku.
Pak viknuh: gospodje od srca od moga,
za što me sad odje ovakoj neboga?
Koji ću razgovor od sada imati,
kad minu kroz tvoj dvor, tko me će sčekati?
Koga li da gleda tvoj sluga ljuveno,
kad je sad od leda tve lice rumeno?
Tko mene kad srete, da mi se pokloni,
kad te smrt, moj cviete, od mene ukloni?
Tko li sad da men'je u putu cvietak da,
po kli mi tebe nie sresti moć' od sada?
Tko je sad umrli na svietu, ma vilo,
da mene zagrli ljuveno i milo?
Tko li je, da mene celiva, moj druže,
po koli rumene tve usti svenuše?
Tko mene da sčeka veselo i milo,
kad mi te smrt prieka ugrabi, ma vilo?
Jaoh meni, tko me će vezati kosami,
ke moje nesreće staviše pod kami?
Tko na mom pohodu da mene poljubi,
za moju nezgodu kad te smrt pogubi?
Od sad ću u(?) kami od vrata celivat',
a groznim suzami obraz moj umivat'.

81. ovu *rkp.* 84. smrtju (= smrt ti ju?) *rkp.* 95. tkoga *pr.* 99. menje *pr.* 111. u kami *rkp.*

Kad budu ja bolan, tko mi će, jaoh, like
činiti noć i dan, kad mi nie tve dike?
Tko će bit' sad meni u tuzi razgovor,
kad tebe studeni póklopi tač mramor?
Jaoh, kamo ljuveni, gospodjam ki služe,
za žalos da meni ovi plač sadruže,
po kli mi smrt uze veselje i mir moj,
a da plač i suze i gorki nepokoj?
Jaoh, cviete gizdavi, da li me i ti još
ovakoj ostavi, kako toj podniet' mož'?
Kad bih ja vidio, gdi na te ide smrt,
ja bih ju molio, da mene bude strt',
neka mi najpreče da svrhu životu,
a da mi ne tiče u tvoju l'jepotu;
tere bih jednom daj svršio nemire,
da svak čas ovi vaj život moj ne stire.
Jaoh, cviete jedini, jeda ti kako mož',
molim te, učini, da skonča mene još.
Jesam li nesrećan, moj druže izbrani,
gdi me smrt ovi dan s tobom ne rani?
Vaj, smrti nemila! za što nas razdieli?
ali nies' vidjela, kako smo živjeli?
Jaoh, kako od muke ne slomi luk i stril,
kad uze u ruke strieljati moju vil?
Kako ti ne bi grieh, što ljubav sadruži
srčano vrhu svieh, da ti sad razdruži?
Tuj mi se činjaše, tvoj ures gizdavi
da meni veljaše: tej suze ostavi,
ke zaman prolievaš, želeći me dike,
kad ne mož', kako znaš, vratit' me u vike,
do koli ti k meni ne budeš doć' prije,
kad mramor studeni i tebe pokrije.
A ja rieh: gospodje, moj cviete gizdavi,
čini, smrt da dodje, da nas prie sastavi.
Jaoh, što li oni dan oba nas ne rani,
neka nas grob jedan zaedno sahrani?
Toj (?) me san iztrudi, ter nebog umirah,
kada me probudi taj žalos, plač i strah;

126. tiče *pr.* 132. tobom (*m.* tobome?) *pr.* 140. ostavi *pr.* 149. toj *pr.*

ter što bjeh suzice po svu noć ronio,
  sve bliedo me lice njimi bjeh umio.
Nu cviete gizdavi, smisli ti malo sad,
  cjeć tvoje ljubavi količak patim jad;
kolik me nepokoj satira nemilo,
  želeći ures tvoj vidjeti, ma vilo.
A sad se ja boju, koji ću sčekat glas,
  ter žalos tuj moju ponavljam svaki čas;
i drugo ne želim, neg da se najprije
  odavle odielim, k tebi doć' da mi je.
Tiem, druže, neka znaš, da me ćeš vidjeti,
  kad ovi lis imaš, najdalje dan trjeti.
Drugo ne za sada; pridaju t' život moj,
  kiem nitkor ne vlada neg rajski ures tvoj.
Na dalek stojeći, piše ti tvoj sluga,
  ures tvoj želeći i svrhu od tuga.

PJESAN 142.

Mnogo ti dobar dan, jedina gospodje,
  ovo ti rob vjeran, daleko ki t' podje;
koji ti ostavi ne zlato ni blago
  za biljeg ljubavi, neg srce pridrago,
a sobom odnese za ljubav veliku
  tve rajske urese i tvoju priliku.
Ah blažen dan ovi, ki moje radosti
  ljuvene ponovi, a skrati žalosti;
koji mi ljuveno dopusti celivat'
  tve lice rumeno, i liepos uživat',
jeda nam da sreća, moj cviete, da naša
  ljubav se to veća i rados uzmnaža;
i da nam stvar ina tu rados ne svrši
  nego smrt jedina, kad oba dva sprži.

PJESAN 143.

Duzi t' su, jaoh, dni, od koli, ma vilo,
  način mi vidit' ni' tve lice pribilo;

162. trjetti *rkp.*

a kratke, jaoh, noći, kada se prigodi,
da budu ja doći u tebe kad godi;
i kratke radosti ljubavi od naše,
i duge žalosti, koje nas skončaše.
Rad ti bih umrieti u tebe na ruci,
da mi nie živjeti bez tebe u muci,
ter bi mi dvaš bolje taku smrt prijati,
neg ove nevolje, ke život moj pati.
Još mi je, jaoh, veće, gospoje, za što znam,
da ove nesreće ne patim nebog sam;
nu sa mnom jednaga podnosi nepokoj,
gospoje pridraga, and'jelski ures tvoj.
Tiem veće, ma vilo, ne imam(?) zle volje,
ako neć' nemilo da me smrt zakolje;
neg ufa(?) do malo da ćemo bit' mirni,
jedina ma hvalo, ti i rob tvoj virni.

PJESAN 144.

Krunice, mi podji, smirno te molju ja,
k mojojzi gospodji, koj liepos suncem sja,
ter joj se od strane od mòje prikaži,
a pak joj sve rane i boles pokaži,
ku za nju podnosim, a bez nje uzroka
po taj put, er prosim priku smrt prie roka;
er nebog nje dike ne mogu nazrjeti,
kiem nije prilike pod nebom na svieti.
Sve mi toj opravi, ne moj da zabudeš,
prie nego na glavi na rusoj nje budeš,
neka se od mene gizdava taj vila
vazda krat spomene, kad bi te stavila.
Smirno se pokloni i učin' svaku čas,
kad dodješ prid oni sunčani nje obraz,
i rec' joj, er gine život moj u tužbi
za rad nje jedine, i bog ti u družbi!

Pj. 143. 7. rad ti bih] radditi *rkp.*

PJESAN 145.

Za službe za moje, za ljubav i viru,
za koju, gospoje, sada prav umiru,
reci mi boga rad, za koju moju zled
od mene takoj sad odnosiš moj (?) pogled;
jer ne znam krivine, ni moga uzroka,
s ke činiš, da gine život moj prie roka.
Jaoh, da zna tvoj ures srce me nemirno,
koliko t' spravno jes, i koliko t' jes virno,
sunčana tva dika sama bi svjedočil',
da mu nie prilika ni u čem do sad bil';
ali ga, jaoh, ne znaš, za sve da noć i dan
u njemu pribivaš, tebi je za moj (?) stan;
jeda se, jaoh, sgodi, da tebi laž reče
na mene tko godi, za dat' mi smrt preče,
molim te rad boga, vidj dobro istinu
ter ne moj da s tvoga uzroka poginu.

PJESAN 146.

Reci mi boga rad, moj cviete gizdavi,
kroza č me tužno sad životom rastavi?
Toj li ja izdvorih na službi u tebe,
na koj se raztvorih, i skončah sam sebe?
Toj li je plata ma, toj li ja dostoju,
toj li se dat' ima za službu za moju?
Ali toj dostoja ljuvezan velika,
u kojzi mišl'jah ja s tobom bit' do vika?
Ti moju znaš viru i službu i ljubav,
a ja sad umiru za tebe, kruno, prav.
Jeda t' bih nevjeran, hotjej mi, vilo, riet',
ere ću daj miran za taj grieh moć' umriet';
jeda li do danas, gizdava gospodje,
za me tvoj slavni glas na manje čim dodje?
Jeda li ja uprav sa svu moć i krjepos
ne stavih mu ljubav na rajsku tvu liepos?
A ti sad od mene i moje ljubavi
ne činiš spomene, neg li me ostavi.

Jaoh, ali ne mož' znat' (?) u prvo još doba,
kad vam se rekoh ja za slugu i roba,
odgovor er mi ti, gospoje, oni da,
ako ćeš do smrti, inako ne nigda?
A sada pri' smrti, jedina gospodje,
hoćeš me rastati od službe od tvoje.
Znaš, što mi veljaše, moj cviete gizdavi,
u prvi od naše početak ljubavi,
sumneći (?) za malo taj ljubav da će bit'?
a sada, ma hvalo, ti ju hoć' pogubit'.
Jaoh, jeda na druzieh tuj ljubav obrati?
reci mi, za ki grieh sa mnom ju prikrati.
Što ti ja učinih, ter me tač pogubi,
ako ti drag ne bih, za što me obljubi?
Da ljubav tuj prvu ne budu ja tebi
nosio, neg lavu, činil mi toj ne bi;
a ti sad, koja si gospoja svih gospoj,
veomi porazi ljuvezan i trud moj.
Meni je podnieti za tebe sve milo,
što godi hoćeš ti, gizdava ma vilo.
Nu bih ja znati rad, što te to usili,
da ljubav tvoju sad od moje razdili.
Ako sam što ja kriv, reci mi, er ću sam
učinit', veće živ na svietu da niesam.
Nu cienim, da nigdar, od kli sam tvoj bio,
nećeš nać', jednu stvar da ti sam griešio,
koliko vrieme jes, od koli služu ja
and'jelski tvoj ures, koji mi suncem sja.
Gospodje, dobro znaš, od kli te ja poznah,
ti mnome da vladaš, tebi se samoj dah;
za tebe izbranu kolike ja vile
ostavih na stranu, ke me su ljubile;
ke me su ljubile, i ke me do smrti
ne bi viek pustile ovakoj kako ti.
Tebi je od ruga, za što ćeš vazda moć'
za tebe nać' sluga koliko godi hoć';
al što ću ja veće, po kli me odje ti?
nijedna sad neće htjet' na me pozriti.

Pj. 146. 48. tebbi hsè *rkp*.

Ne bih ja viek inu služiti mogao,
  neg tebe jedinu, koju sam obrao.
Togaj rad, gospodje, tvu liepos ja molju,
  da me sad ne odje u ovu nevolju.
To li ti služba ma i ljubav nie mila,
  na ku me s' ti sama, gospoje stavila,
i toj li, kruno, hoć' sa mnom se rastati,
  toga ja neću moć' učinit' do smrti.
Za toj me svršeno, gospoje, umori,
  a takoj ljuveno veće me ne mori.
Er ti ću pravo riet', moj cviete izbrani:
  ja ću tvoj i umriet'; i s bogom ostani!

PJESAN 147.

Vaj, da li ini put ne nadje, moj cvite,
  da činiš poginut' život moj krozi te,
neg mi se darova, a pak me ostavi,
  neka me smrt ova svršeno zadavi?
Budi ti sve, što hoć', samiri tve srce,
  skoro ću za te doć' na konac od smrce.
Al prije neg budu za tebe ja umriet',
  hoću ti u trudu na pokon ovo riet':
ne znaš li, cviete moj, kad mi da tvoj ures,
  a pišeš, da lis tvoj na pokon ovi jes?
Znam, što me potvaraš bez moga uzroka,
  tere mi otvaraš tamni rok prie roka.
Ovo ti neću reć', da milos tvu steku,
  za č volim u grob leć', neg li nju steć' vieku.
Jer da je ne budu ni do sad stekao,
  ne bih sad u trudu suzice lievao.
Najposlie nu ovoj cvileći što pravlju?
  Činim, da razlog moj pri tebi ostavlju.
Ne moj mi ti zazriet', jedina gospodje,
  jer hotjeh ovo riet' prie, neg mi duh podje.
Gorka me ljuvezan na ovo usili
  i smrtna bol'jezan, kojom me nadili.

Pj. 147. 12. rok (*m.* grob?) *rkp.*

Jur ve se izbavi od mojieh dosada,
uživaj ljubavi s vjernijem od sada.
Lij ingvas s rukami jednaga polipsa (?),
ovo t' se suzami na pokon dopisa.

PJESAN 148.

Koliko trudan jes život moj živjeti,
ne može moja svies ni jezik izrieti;
služen'je jer moje na zlo se obrati
u ove gospoje, ka život moj skrati;
koja me sad mori i neće da sam živ,
neg li me sve tvori, u čem joj niesam kriv;
ter mi se dohodi od muke zaklati,
er nije tko godi, tko mi će svjet dati.
A za što gospoja, ku srce me dvori,
da vjerna nie moja služba, sad govori,
neg da je podhibna, govori i cieni?
a toj bog višnji zna, u meni ere ni'.
Za č kad bi podhibnos u meni taj bila,
ne bi mi svaku kos ljuvezan sprašila (?);
ne bih ja blied obraz ovako nosio,
ni kako led ni mraz prid suncem kopnio;
ne bih ja suzice lievao iz oči
niz bliedo me lice, koje smrt svjedoči;
od koli sagledah nje ures gizdavi,
komu se sa svim dah, ere me zatravi.

PJESAN 149.

Jaoh, kruno biserna, što me tač umori,
za što me, jaoh, vjerna nevjerom potvori?
Sad poznam, gospoje, da me ti ne uze
za dat' mi pokoje, nego plač i suze.
Ali ti dodija ma vjera i ljubav,
ter činiš, nebog ja da umrem sada prav?

Pj. 147. 24. vjerniem *pr.* 25. lij (= lij *ili* li) *rkp.* — polipsa *pr.* *Pj.* 148. 4. gospodje *pr.* 7. dohodi *pr.* 9. gospojo *rkp.* 12. nij *rkp.* 14. sprašila (*m.* spržila?) *pr.* 16. nij nij mras *rkp.*

Pravda mi svjedoči, da niesu gledale
neg tebe me oči mimo sve ostale.
Smrt mi s tej imati, ku godi ja inu
tuj dodjoh gledati neg tebe jedinu!
Ako t' sam ondi bil u tomuj nevjeran,
da bih ja moj pustil grješni duh nemiran!
Toj li ti niesam kriv, do malo da bih ja
ne bio ovdi živ, nego li — — —!
Neka se tve oči samire s tej smrce,
a da ti svjedoči mu vjeru tve srce!
Potrebno nie bilo ni ovo da t' reku,
jer dobro znaš, vilo, da t' ne bih kriv vieku.
Nu ovo ištom rieh od gorke bol'jezni,
za svrhu od mojieh nesrećnieh, jaoh, pjesni.

PJESAN 150.

Kako da t', gospoje, ljuveni bog prosti
žalosti vrh moje davat' mi žalosti,
i gdi mi otvaraš živ grob prije roka,
za što me potvaraš bez moga uzroka?
Reci mi: tko bi bil, iz tila ki srce
sebi bi izvadil bez muke od smrce?
Jaoh, ali ikadar je li bil itkore,
od sebe dragu stvar odielit' da more?
Toj li bih, moj druže, ja dao uzrok taj,
da sada, bez duše živeći, patim vaj;
toj što me potvaraš, za ino ne činiš,
nego smrt da mi daš, i da me umoriš.
Ne imaš razloga meni toj govorit',
nego me neboga želiš sad umorit'.
Ovoj ti ne velim, za uteć' tej smrti,
na koju prit' želim, za boles mu strti,
nego rieh, neka znaš, jer mi ti prie roka,
ovu smrt zadavaš bez moga uzroka.
Kad budu ja umriet', neka daj za tvoj grih
cvileći budeš riet': pravoga umorih.

Pj. 149. 20. joh *pr.* *Pj.* 150. 15. tej *pr.*

PJESAN 151.

Ako ovu vil veće ne ljubih neg druge,
vazda me nesreće tjerale i tuge!
Ako ju žalosna ma mlados ne ljubi
veće, neg ona zna, da život izgubi!
Ako ja nje dike ne mišl'jah viek služit',
da bi mi u vike plakati i tužit'!
Ako sam mogao većma ju ljubiti,
da bih sad imao život izgubiti!
Ako se pod nje vlas ne bjeh vas stavio,
da bih ja u zao čas sam sebe ubio!
Ako ja sa svu moć ne željah nje diku
i u dan i u noć, da bih srio smrt priku!
Ako njoj ne bih prav u svemu od vieka,
ne bio nigda zdrav, ni imal vik lieka!
To li bi prava ma ljuvezan i vira,
da ona ne ima do smrti čas mira,
i da ju svi budu ostavit' najdraži,
svoj život u trudu veliku da svrši!
Er do kli ja ne znah nje rajske lieposti,
pokojno vele stah bez niedne žalosti;
a od kli nje mlados k sebi me privede,
plač, nemir, i žalos svaki me čas sliede;
er mene ostavi i veće ne ljubi
nje ures gizdavi, koji me pogubi.
A vi svi ljuveni, molim vas ja milo,
nu vidjte, sad meni što se je sgodilo;
ter mene žalujte, gdi cvilim dan i noć,
a vi se varujte na taku ljubav doć'.

PJESAN 152.

Ovo ti, gospoje, svezana šljem živa,
koji mniš da tvoje na silu uživa.
Vidiš li, nikomu gdi štete sada ni',
neg li se o svomu boravi i hrani?

Pj. 152. 3. nitkomu *pr.*

Nu što je vidjet' blag, nikomu vik ne bi
on mrzak, neg li drag, samojzi neg tebi,
koja mniš, da tvoje uživa on stvari,
gospoje, za koje ništa on ne mari.
Šlje ti ga u ruke, nu ga ti izpitaj,
i ako hoć' muke svake mu tamo daj.
Moj cviete gizdavi, ako ti bude kriv,
taj čas ga udavi, da nije veće živ;
i meni smrt zadaj, gospoje izbrana,
er meni stvar je taj od tebe pridana.
Nu tako da sam živ, naći ćeš, da ni ja,
ni on ti nije kriv, za toj ga puste tja.

PJESAN 153.

Privjerni druže moj, vjeran mi vazda bil,
koja bi zled ovoj, ku patim tebe dil?
Er kad se spomenem od tvoje mladosti,
u sebi sva venem cjeć gorke žalosti.
Koji gnjiv ono bi, tko li ti što reče,
da nigda on sebi radosti ne steče?
Krivina nie moja, toj mi je bog svjedok,
nego li rieč tvoja, koja mi da uzrok.
Kad toga šljem, ustom ne moj ti vjerovat',
jer riečju taj, prstom neće te darovat'.
Cjeć toga, druže moj, dovrši tuj žalos,
ovo ti život moj u darov i mlados.

PJESAN 154.

Jaoh, ali dodje rok mojojzi nesreći,
ali je moj uzrok, da živem u smeći,
ali ti takoj hoć', moj cviete gizdavi,
da na smrt budem doć' cjeć vjerne ljubavi?
Znam, da nie uzrok moj, i znam, da moja čes
u ruci u samoj tvojojzi, kruno, jes;

5. štoê *pr*. 16. puste (*m*. pusti?) *pr*. *Pj*. 153. 12. darov *rkp*.

tiem, pravo reć' mogu, skrati se smrtni rok
da meni nebogu, sama si ti uzrok.
Vaj, što me daj mirna ne čini umrieti,
po kli me, jaoh, vjerna u svemu nadje ti?
Što li mi smrt ne da, na ruci kad ti bjeh,
neka se povieda, od tebe jer umrieh?
Neka svak govori, kruno ma biserna:
ovaj vil umori poslušna i vjerna;
po kli me ti danas svršeno pogubi,
neka daj slavni glas ures tvoj izgubi.
Neg li me umori potajno toliko,
da se ne govori o tebi, ma diko.
Ali se ja boju, da će još višnji bog,
osvetit' smrt moju i branit' moj razlog;
i da će nebesa svjedočit' i vas sviet,
cjeć tvoga uresa da meni bì umriet'.
Toj mi je za dosti, da se tvoj pozna grieh,
jer s tvoje mladosti nemiran ja umrieh.
A sada sve čini, što t' drago, i tvori,
molim te, daj ne skni, skoro me umori.

PJESAN 155.

Jaoh, je li na svieti igdie moći sad
čut' ali vidjeti od moga veći jad?
ki nebog sad patim bez moga uzroka,
ter život moj kratim nesrećni prie roka,
gasnući ovakoj po malo po malo
za ures rajski tvoj, gizdava ma hvalo;
služeći tvoj ures, kojiem si zanila
svršeno moju svies i srce iz tila,
koliko na moj sud nie pravo, takoj mnim,
za službu i moj trud da život izgubim.
Hoće li, jaoh, sud ijedan na saj sviet,
da budu službu, trud i život izgubit'?
Čemu sam ja veće na svietu ovakoj (?),
po kli me nesreće tjeraju dan svaki?

Pj. 154. 14. *može se čitati i* ovoj — *ili* poslužna *rkp.* 26. skni *rkp.* *Pj.* 155. 1. *ili* igdire (?) *pr.* 2. ćut' *pr.* 13. ovakoj *rkp.*

I kad sam u tugah stojati odlučen,
počinut' kada mnjah, tada ću bit' mučen;
ne od me gospoje, toj mi je, jaoh, veće,
neg tako er moje hoće sad nesreće.
Nu ufam, da budu ostavit' ovi cvil,
kad godi doć' budu opet ja u nje kril.

PJESAN 156.

Gospoje pridraga, jedina ma vilo,
tko ve ti što slaga na mene nemilo,
tere se proć meni razgnjevi po taj put
tvoj ures ljuveni, da mi je poginut'?
Ne znaš li od koga, gospoje, još doba
imaš me za tvoga i slugu i roba?
Koju toj stvorih zled, ter takoj od mene
odnosiš tvoj pogled, i dike ljuvene?
Jeda li satvorih proć tebi do danas
najmanji koji grieh? reci mi, molim vas.
Smjerno te još molju, ništor mi ne potaj,
neka se daj bolju, gospoje, za grieh taj.
Al tako da sam živ, naći ćeš, da nigdar
niesam ti bio kriv najmanju jednu stvar.
Za toj te molim sad, ne čin' da prie roka
umirem tebe rad bez moga uzroka;
neg da ja pribivam u tvojoj milosti,
i s tobom uživam do smrti radosti.

PJESAN 157.

Čudo t' bi, jaoh, bilo, da nebog ja miran
od tebe, ma vilo, poživem n'jeki dan.
Bolje bi, da mi daš smrt, neka niesam živ,
neg da me potvaraš, u čem ti niesam kriv.
Pišem ti, da želja od tebe nie me sad,
gd'je mi se odielja željni duh toga rad.
Kako bi moglo bit', da nebog do smrce
ne budu tuj ljubit', s kom stoji me srce?

17. joh *pr.*

S kom želi živjeti jednaga i umriet',
kako ćeš vidjeti, slobodno mogu riet';
i koju želim ja u pjesni proslavit',
da mlados tva prosja vrhu svih na saj svit.
Ako me ni čuti ni vidjet' nije sad,
srdašce me ćuti cjeć toga velik jad;
nu mi sve, kruno, toj nesreće ne čine,
želeći, život moj da prije razčine.
Za toj mi ne moj još ti činit', ma vilo,
da ćutim ljuven nož u srcu nemilo;
Zapovjedj sve što hoć', ja ti sam pripravan
poslušat' sa svu moć, drag cviete prislavan.

PJESAN 158.

Što ćeš ti od pjesni, ke n'jeki spievaju
druziem cjeć ljuvezni, ki tebe ne znaju?
Ostavi sve ine, budi ti za dosti
pjesni čut', ke čine tvojojzi mladosti.
Jer pjesni od sluga izvrsnieh imaš ti
veće, neg vil druga ijedna na sviti.
Tiem pjesni ti ne moj iskati od inieh,
po kli znaš, da u toj nadhodiš velmi svieh.
Za č je toj sramota i tebi i nam sviem,
da tvoja l'jepota zavidi sad iniem.
Tiem pisma uživaj od tebe složena,
i bog ti zdravje daj, ka si cviet od žena.

PJESAN 159.

Što no je gruba stvar ušima slišati,
nie triebi toj nigdar u pisma slagati.
Togaj cjeć moj ti svjet, ne legaj toj nigdar,
jer ne čuh na saj sviet do danas grubšu stvar;
prem je toj za žene i ljudi od ništa,
ke kriepos ne ciene, neg takaj smetlišta.

Pj. 157. 13. ćuti *pr.* *Pj.* 158. 4. ćut' *pr.* 11. pisma *pr.* *Pj.* 159. 3. leghaj *rkp.* 4. ćuh *pr.*

Govoru ovo vam, što bih ja činio,
jer mi je bio sram, kad sam toj vidio.
Togaj te molim rad, kom ovi lis imaš,
za moju ljubav sad na oganj da ti daš.
Ako li stvari hoć' krjeposne legati,
toga ćeš lasno moć' do volje imati,
najliše od onieh, ki ljube pošteno,
od vila od svojieh što pišu ljuveno.
Mnokrat su žalosne te pjesni njih vele,
a mnokrat kreposne, a mnokrat vesele;
a nije kako tuj poganieh sramota;
molim te toj me čuj, tako ti života!

PJESAN 160.

Gospoje od gospoj, i kruno od vila,
vazda je razum tvoj i krjepos slovila;
togaj rad nie triebi ni valja po vas sviet
razgovor da tebi ja davam ali svjet,
kako ćeš bolje jad i nemir podnesti,
koji ti dodje sad s velikom bolesti.
Znam, da znaš, gospodje, kada se prigodi
čovjeku da dodje nezgoda ka godi,
nie triebi da tada, gospodje gizdava,
sam sebi vrh jada veći jad zadava,
nego li sa svu moć da se on usili
i u dan i u noć protiva toj sili;
jak brodar od mora, iz plavi kad gleda
valove jak gora, ter im se on ne da,
neg li se još brani od take nevolje,
da život sahrani za vrieme za bolje.
Ovo ti ja velim, gospoje, za što vam
toliko mir želim, koliko sebi sam;
takodjer nepokoj, i nemir i boles,
ku ćuti ures tvoj, mni mi se, meni jes;
ter mi se prigodi, da vid'jeh ja u sni,
cvileći gdi hodi tvoj ures sunčani,

9. kom *rkp.* *Pj.* 160. 10. jadâ *pr.* 14. gorâ *pr.*

kunući smrt priku, jak da t' je slomila
najdražu stvar niku, i sasma odnila,
govore smrti toj: kroza č me ucvili,
i sinkom ovakoj pridraziem razdili?
Još mi se čin'jaše, da tvoj glas gizdavi,
kroza č me, veljaše, moj sinko ostavi?
Jaoh, što mi ne reku, da mi si pošao
u stranu u n'jeku, na dalek prišao?
Što li mi, pritužna, ne reče tko godi:
evo se za sužnja tvoj sinak nahodi?
Dala bih sve blago za tebe, sinko moj,
ter ve mi(?) u strani poginu u tudjoj,
a majku tvu odje, da mirna viek nije;
što ve mi ne dodje, ter ovdi ne umrie?
Da te se daj mrtva, moj sinko izbrani,
nagleda majka tva, ku za te smrt rani?
Što ve mi, jaoh, toga ne reče, kad htje poć'?
er majka neboga ne bih te htjela oć';
s tobome pošla svud tva majka primila,
i za te svaki trud veselo primila.
Ja ve bih stavila žalosno me srce
prid množtvom od strila nemile tej smrce,
neka te, sinko, mnom žalosna zastupim,
i da te životom od smrti odkupim.
Čuj, nebo i sviet vas, rekla bi, procvili,
videći tvoj obraz u suzah pribili.
S kojom se ja mukom i s kojom bolesti
razabrah s tezim snom, nu misli, kruno, ti;
er mi se čin'jaše od muke i jada,
da mi se dieljaše od tiela duh tada,
videći tvoj ures, gospodje izbrana,
gdi toli mučan jes i trudan s svih strana.
Cjeć toga, gospodje, još mi je zlo srce
žalosti rad tvoje i radi tej smrce.
Za toj te sad molju, gospoje od gospoj,
u taku nevolju pokaži razum tvoj,
po kli nać' načina nikako nije moć',
na saj sviet da sina opeta činiš doć'.

32. suscnja = sužn'ja *rkp.* 34. ternèmi *ili* tervèrni *rkp.* 41. s tobbomi (*m.* s tobom bi?) *rkp.* 54. trudan svih *pr.* 59. pokoli *rkp.*

Za č je on u raju, toj pravo mogu rit',
od kli se ne haju povratit' na saj svit.
Znam, da ti muka jes bez togaj sinka bit';
nu misli ti, boles ka je svih izgubit';
kako smo vidjeli, toj nije stvar nova,
kojieh bog ucvili s jedinieh sinova.
Tiem bogu zahvali, er je on bog pravi,
neka t' su ostali veseli i zdravi;
i da ti s njih bog da prijati radosti,
počanši od sada do stare starosti.
Ino sad neću riet', neg er se, kruno, vam,
do koli budu umriet', za slugu darivam,
i ovo neka znaš, za službu da platu,
ne gledam, da mi daš u srebru ni zlatu;
er mi je za dosti i vele, mogu riet',
u tvojoj milosti živjeti i umriet'.

PJESAN 161.

Plačite, kreposni, po koli milosti
u prikoj smrti ni' protiva kreposti;
plačite u suze, po koli smrt prika
ovi nam cviet uze, kim bješe svim dika.
Spjevaoci, gdi ste vi, zamukli što ste, aj,
prie roka cviet ovi gdi skonča smrt ovaj?
Što ste se zabili, gdi drvo i kami
sad bi se oblili, da mogu, suzami?
Plačite u pjesni žalosne, da Muze
tužne vam bol'jezni pojući sadruže.
Čemu je razum sad, čemu li krjeposti,
po koli smrtni jad ovomu ne prosti?
Vaj, da li smrt ovaj mori zle i dobre,
tko godi na sviet saj rodi se, da svak mre?
Nije li grehota, da se da satrti
krjeposna l'jepota toj strieli od smrti?
Kupido, gdi si ti, čemu je tva sila,
ku stira od smrti nemila, jaoh, strila?

65. toje *rkp.* *Pj.* 161. 4. kim] kijm (*m.* ki?) *rkp.* 6. *ili* o vaj *pr.* 9. Muse *rkp.* 13. smrti *pr.* 17. Cupido *rkp.* 18. joh *pr.*

Nu oči odrieši, ter grozniem suzami,
tvoj sluga gdi leži, upiši u kami:
Ovdi cviet počiva od svake krjeposti,
komu duh uživa nebeske svjetlosti.
Tko prodje ovudaj, vruć uzdah izpusti,
i reci: bog ti raj dušici dopusti!

PJESAN 162.

Prem se sad dogodi, da mi bi rečeno,
jer te bog slobodi od truda svršeno;
moj vjenče poviti, gospodje ma draga,
pribitak čestiti i zdravje jednaga,
molim te, počini, ne ustaj neg polež',
da sa mnom ove dni zajedno izideš;
ako nam sreća da, jednaga ove dni
da oba od truda budemo slobodni,
neka te obazdrem često krat očima,
da ovdi sam ne mrem bez tebe, kruno ma.
A sad te molim još kako sve gospodju,
poruči, kad uzmož', vidjet' te da dodju;
neka mi na puno bude sad rados taj,
biserna ma kruno; i bog ti zdravje daj!

PJESAN 163.

Nie triebi, gospoje, da t' kažu, kolik jad
oćutih cjeć tvoje žalosti ove sad;
za što znam, da poznaš, jer tvoje žalosti
ja ćutim veće dvaš od moje mladosti.
Razlog je, od koli u meni stan obra,
da ćutim na poli tvoja zla i dobra.
Nu misli nemir taj, ki tebe skončaje,
količak žestok vaj srcu mi zadaje.
I kada smislim ja prislavni razum tvoj,
kiem tvoja liepos sja vrhu svih od gospoj,
tuj mi se ne malo odloži tužice,
jedina ma hvalo, ma vjerna družice.

Za što znam, da poznaš, jer ovi žalosni
i trudni život naš protječe jak u sni;
i veće vremena tko bude živjeti,
teža mu bremena bude duh podnieti.
Za to je smrt slatka, i vele blažena,
komu se za kratka prigodi vremena,
kako se dogodi onomu, gospodje,
koga ti porodi, ter k bogu sad podje;
uživat' gdi ima radosti velike,
i boga očima gledati po vike.
Kad smisliš veselja, i rados veliku,
od kojih izriet' ja ne mogu priliku,
koje duh njemu sad uživa u raju,
smislivši, da nikad svrhe ne imaju;
ako tej radosti budeš ti smišljati,
tvoje ćeš žalosti svršeno parjati.
Nu neka cvilim ja cjeć moje nesreće,
jer togaj pokoja uživat' moj neće;
za č prije vremena narav ga ugazi,
jaoh, još ne rodjena, toj mene porazi;
radosti ter moje i jošte njegove
obrnu, gospoje, u gorke jadove.
Za toj se smiri ti a neka cvilim ja;
za što me svud tiri prihuda čes moja.

PJESAN 164.

Vaj, proklet ovi sviet, ki je pun nemira,
kad vidi l'jepši cviet, prije ga satira.
Nesrećna ljubavi! i sa mnom cvili sad,
jer naš cviet gizdavi skončaje smrtni jad.
Čemu je toj (?) na sviet luk i stril ljuvene,
ako nam ovi cviet gizdavi povene?
Sve tvoje krjeposti zaman su bez ove,
ka rajskom lieposti vrhu svih vil slove.
Cjeć toga toj smrti ne popus' taku vlas
ovi cviet satrti, ako hoć' tvoju čas.

Pj. 163. 18. tkomu *pr.* 26. smiscgljusci (= smišljivši) *rkp.* *Pj.* 164. 1. pun] pu *pr.* 5. toj *rkp.*

Za što znam dobro ja, da bez nje lieposti
neće tva oružja imati krjeposti.
Tiem·ovi (?) vil brani obuču (?) radi nas,
da ju smrt ne rani, za moj mir i tvu čas.

PJESAN 165.

Jaoh, draga gospodje, srcu mom' ka si raj,
što tvoja ne dodje na mene boles taj?
Što ve ću nebog ja, gledaje tvoj ures,
ki meni suncem sja, gdi toli trudan jes?
Rad bih, da život moj na svrhu bude doć',
i da ti nepokoj odnesem i nemoć.
Nu oni, nebesa ki vlada i vas svit,
bez tvoga uresa neće me ostavit'.
Tiem pusti zle volje, cviete moj, ter ufaj,
jer ti će bit' bolje, i minut' boles taj;
ku s tobom jednaga tvoj sluga podnosi,
gospoje pridraga, kroz ljubav ku t' nosi;
Jer na sviet pod nebi ako je komu raj,
meni je u tebi; i bog ti zdravje daj!

PJESAN 166.

Sve moje bolesti ništar su, mogu rit',
moj druže, kad mi ti na pamet budeš prit';
smišljaje, u trudu u kom ćeš ostati,
ako se ja budu životom rastati.
A ino nije moć', srce mi toj daje,
jer ti me sad nemoć na prešu skončaje.
Nu diko ti moja, za ljubav ti meni
i tebi ku sam ja nosila po sve dni,
pritrpi, molju te, sej naše nevolje
i rane priljute, kako mož' najbolje.

PJESAN 167.

U vrieme najgore, na zemlju kad pada
lis s dubja od gore, i cvieće s livada,

Pj. 164. 12. oruscja (= oružja *ili* oruža) *rkp.* 13. ovij — obucju *ili* obcicju *rkp.* *Pj.* 166. 1. riet' *pr.*

sgodi se, oni cvit, ki našu dubravu
čin'jaše na saj svit od dubrav svih slavu,
vrhu svih nebesi višnji bog da svoj raj
još većma uresi, uze nam cvietak taj.
Toga cjeć ovi grad sada je ostao,
jaki no dubak mlad, kad mu je lis opao;
ali jak s' livade, po svaku kad stranu
cvietak im opade, ter crne ostanu;
a ja pun bol'jezni, jer nebog već ne znam,
što spievat' u pjesni, kad taj cviet ne gledam.
Neg boga sad molju, da moj plač pogleda,
i moju nevolju, ter da mi milos da,
po koli uze taj cviet ovoj dubravi,
i mene u svoj raj da skoro postavi.

PJESAN 168.

Gizdavi moj cviete, podji sad k gospoji,
svojiema koja te rukami uzgoji.
Za što ju na sviet saj veće neć' viditi,
er ju bog htje u raj za diku staviti.
Moli ju da čini, kad bude u slavi,
da me bog jedini skoro k njoj postavi.

PJESAN 169.

O žene, o ljudi, nu pamet jedan čas
i srce probudi kameno svaki vas:
niesam li ja bila u tielu kako vi,
i vele živila razbludno u slavi?
Ter kad me ka pozre, očito znaj svaka,
kad koja vas umre, da će bit' ovaka;
neg samo što djela vaša će ostati,
kad vam se od tiela duh bude rastati.
Cjeć toga svak moj svjet, ki vam ću reć', tiraj,
pogrdiv ovi sviet, žudite vječni raj.

Pj. 167. 5. svijh *rkp.* 10. zujeta kijm *rkp.* *Pj.* 169. 2. svaki] jedan svaki *pr.*

PJESAN 170.

Gospoje izbrane, koje ste na liepos
i ures podane sa svu moć i krjepos,
ne mojte toj tvorit', po koli taj dika
može se rastvorit', kad hoće smrt prika.
Vi znate, kolike višnji bog meni da
lieposti i dike, koje mi od jada
mladjahnoj svenuše onadaj, kada ostah
u tielu bez duše, ke je sad ondi prah.
Togaj rad molim vas, pustite taj djela,
po kli nam samo glas i zemlja od tiela
ostaje na svietu, a liepos sva vene,
kako sad vidjeti morete od mene.

PJESAN 171.

Putniče, boga dil, daleko odstupaj,
počiva ovdi vil, koje podje duh u raj.

PJESAN 172.

Prislavni moj bože, daj da li veće viek
naći se ne može mojojzi rani liek,
koju mi tužnu da nemila, jaoh, smrca
strjelicom od jada po sriedi od srca?
Ter mi je odniela, kad opet ode stril,
od duše i tiela, mogu reć', veći dil;
jere mi ugrabi jedinu l'jepotu,
razgovor koja bi mojemu životu.
Kako ću nebog ja bez nje moć' živjeti,
po kli mi sad ne sja nje ures na svieti?
Čemu su me oči, po koli veće ja
nje rajske istoči ne vidim da mi sja?
Čemu su uši me, po koli slavni glas
ne čujem sada nje, ki bješe moja slas?

Pj. 170. 6. ljepos i dike *rkp.* *Pj.* 171. 2. podje duh (*m.* duh podje?) *rkp.* *Pj.* 172. 13. me] me uši *pr.* 14. ćujem *pr.*

Čemu su me ruke, koga već da grle,
vaj, kako od muke s njom niesu umrle?
Čemu je moj stupaj, koga već da slidi,
po kli se liepos taj na svietu ne vidi?
Čemu je vas saj sviet bez ove, koja bi
krjeposti svake cviet, kad ju smrt ugrabi?
Ćemu sam ja veće, neg po viek da tužim,
po koli smrt neće, da se s njom sadružim?
Nu po kli ni(?) prika u ove nevolje
ne htje mi dat' lika, ništor mi nie bolje,
neg da se sam stvorim tom smrti, ter ja sad
sam sebe umorim, za skratit' ovi jad.
Cjeć toga, o smrti, molim te, dok(?) me strt',
jer ako nećeš ti, ja ću bit' meni smrt.

PJESAN 173.

Tko godi poznaje, žalosnu što je bit',
i boles koja je, dragu stvar izgubit',
smjerno ga ja molju, sad mene da čuje
u ovu nevolju, ter da me žaluje.
Livado gizdava, jesu li t', reci mi,
cvietja i trava povenul' kad zimi,
jesi li bez cvietja ostala ti tada
u tuzi, kako ja bez drage vil sada?
Dubravo zelena, reci mi boga rad,
ako si sječena veoma bila kad,
kad ti su odnieli zelena pak dubja,
reci mi, žali li, kako sad ovu ja?
Ptičice gizdave, kad no se prigodi,
tere vas rastave od gniezda kad godi,
u koje svu rados budete stavile,
jeste li pak žalos bez njega ćutile,
kako ja bez ove, koju mi smrt uze,
a da mi jadove i nemir i suze?
Najliše ti mila, reci mi, grlice,
jesi li ćutila ovake tužice,

15. tkoga *pr.* 17. tkoga — sliedi *pr.* 19. tkoja *pr.* 23. ni] nij *rkp.* 27. dok (*m.* dodj' ?) *rkp.* *Pj.* 173. 6. zujetja i trava *rkp.* 13. ghisdava *rkp.* 16. ćutjele *pr.*

kad te su od tvoga miloga odielil',
jak mene neboga od moje drage vil?
Nebesa visoka, je li vam kad bilo
prisvietlo s istoka sunce potamnilo,
jeste li u tamnoj ostali tamnosti,
kako sad život moj bez ove mladosti?
Bez one, ku ljubih veće neg sebe sam,
ku tužan izgubih, ter mira ne imam.
Jaoh, draga gospodje, privjerni druže moj,
kroza č me sad odje žalosna ovakoj?
Ali te, cviete moj, pridraga ma vilo,
jaoh, prika smrt na toj usili nemilo;
ter priko tve volje sa mnom te rastavi,
ne bi li, jaoh, bolje da mene zadavi?
Jer ovo do danas još miran ja ne bih
najmanji hip ni čas, od kli te izgubih.
Jaoh, za što na poli život naš ne dieli,
jadovno nego li mene sad ucvieli,
kako smrt za moj grieh, ma draga gospodje,
žalostan ne vidjeh, na tebe kad dodje?
Ja bih te zastupil, tere bih u srce
primio jadne stril nemile tej smrce,
a da mi, gospoje, moj cviete izbrani,
srdašce, jaoh, tvoje tač ljuto ne rani;
neka bi me oči ne vidil' tu priku,
jer svako njih toči niz lice sad riku;
ter kako cviet venu, i željno umiru,
kad našu spomenu ljuvezan i viru.
Ako je kako moć', učini, ma vilo,
da budu k tebi doć', molim te ja milo;
bez tebe ovakoj za što mi dodija
žalosni život moj, ki silom živem ja.
Jer mi se svaki dan i svaki hip i čas
i javi i u san prizira tvoj obraz;
jadovno gdi vika i željno gdi tuži,
jere nas smrt prika ovako razdruži;
i kako ures tvoj, cvileći, da veli
toj smrti nemiloj: kroza č nas razdieli?

50. bude *rkp.*

Takodjer jedan klas najmanji kad krene,
  tvoj mi se čini glas, ter srce me svene.
A ja se obziru žalostan s svih strana,
  jeda te zamiru, kruno ma izbrana.
Ali sve u zaman, ter život žalosni,
  cvileći noć i dan, provodim jak u sni.
Jaoh, je li vjetra ćuh, koji će t' donesti
  ovi moj tužan duh i moje bolesti?
Molim te boga dil, moj tužni uzdaše,
  u moje podji vil vjernije i draže,
ter joj rec': gospodje, kako ti vjernoga
  pobjegši sad odje u tuzi neboga?
Za tim joj hoće(?) reć': učini, gospodje,
  ako ti k njemu neć', on k tebi da dodje.
Kad mi toj odpraviš, molim te, pak da mi
  najbrže objaviš; i podji, bog s vami!

PJESAN 174.

Reci mi, ljubavi, u čem kriv igdar bih,
  ter mene ostavi, sa svu moć ku ljubih?
Svaku nje misao izvrših u svem ja,
  a s nje sam ostao, da mi nie pokoja.
Jer ona od mene i moje ljubavi
  ne čini spomene ni u san ni u javi,
neg službe još mnoge i ljubav i viru,
  sve vrže pod noge, neka ja umiru;
i neka niesam čas do smrti miran ja,
  ki željah, da nje čas na svietu vazda sja.
Jer niesam do danas, kako zna ona toj,
  želio, nego čas, vesel'je, mir, pokoj;
a ona meni da žalosti, nemire
  i množtvo od jada, ter život moj stire.
Ja sam s nje nemiran, nu će bog učinit',
  do malo da će dan nemirna ona bit'.
Neg molim ja boga, da budem umrieti,
  neka nje zla toga ne budem vidjeti;

61. žalostan svih *pr*. 71. kochje (*m*. hotjej?) *rkp*. *Pj*. 174. 10. cjâs *rkp*. 12. neg cjâs *rkp*. 14. stire] stinne *rkp*.

po koli nitkore, ni ona jur veće,
liek mi dat' ne more cjeć moje nesreće.
Taka je rana ma, ku tuji (?) me srce,
da lieka ne ima neg ako od smrce.
Na nju se ne tužim, neg na te, ljubavi,
neharnoj da služim, jer me ti postavi.
Ona mi nie kriva, a brže manje ti,
nego smrt, ka živa trpi me na svieti.
Al ufam u boga, do malo jošte dni
da ćemo od toga i svi tri bit' mirni.
Jer kad mi nije moć' na milos prignut' vas,
prignuću na pomoć daj priku jedan čas,
ter nas će smirit' svieh, i činit', da bude
svak podniet' za svoj grieh nemire i trude.

PJESAN 175.

Ako je na sviet saj jedna vil (?) sada,
ka pozna ljuven vaj, i ljubav kom vlada,
sa svu moć ovo svieh cvieleći ja molju,
da dodju na pospjeh vidjeti nevolju;
vidjeti nemire, vidjeti jad i trud,
na prješu gdi stire ovi cviet oda svud;
ovi cviet od vila, na licu od koje
ljubav je stavila luk i stril sve svoje.
Kako će dake moć' podnieti ljubav toj,
da ne gre na pomoć gizdavoj vili ovoj?
Ja cienim, nebesa sa sviemi zviezdami
radi nje uresa da cvile suzami,
i zemlja i more, sve ptice, svaka zvir,
sve dubje, sve gore da žale nje nemir;
kad vas sviet obsjaše, jak sunce s istoči,
kud godi svrćaše prisvietle nje oči;
jaoh, a sad tej oči lievaju suzice,
jak rieka da toči niz rajsko nje lice;
svoj nemir smišljaje žalosna i tužna
ne manje, neg da je robinja i sužna.

21. *m.* taji? 26. tarpi *rkp.* *Pj.* 175. 1. saj jedna vil sada *rkp.*

Vaj, da li nitkore, neg ako ti bože,
   naći se ne more, da jom sad pomože?
Jaoh, za što ne dodje taj nemir na me sad,
   ja bih ga, gospodje, podnosil tebe rad?
Sve bih toj podnosil veselo i milo,
   ne bi mi trudno bil' za tebe, ma vilo,
a da si mirna ti, drag cviete izbrani,
   da mi te nemir ti tač ljuto ne rani.
Kamo se jakosti, kamo se zahvale
   od slavne mladosti, da li su sve pale?
Pravo se govori, da vazda taj tuži,
   neharniem tko dvori, jer zaman sve služi.
Nu ufaj u boga, mir ti će skoro doć',
   za sve da nikoga ne imaš u pomoć.
Ne smišljaj nevolje, neg život tvoj hrani
   za vrieme za bolje, jere te bog brani.
Danu te ja molju, kad mirna ti budeš,
   da ovu nevolju moju ne zabudeš,
i ove žalosti, ke ćutim tebe rad,
   o rajska lieposti, ka si moj nemir sad.

PJESAN 176.

Po kli me toliko svršeno ostavi,
   jedina ma diko, moj cviete gizdavi,
molim te rad boga, hotjej mi odnesti
   iz srca iz moga uzrok me bolesti,
a to jes, priliku tvojega uresa,
   ki sletje za diku na saj sviet s nebesa;
po kli mi nije moć' do smrti, joh, veće
   u krilo tvoje doć' cjeć moje nesreće;
koja nas toliko nemilo razdili
   po vrieme veliko, džilju moj pribili.
Nu brže ni toga učinit' ne mož' ti,
   iz srca iz moga da budeš iziti.
Kroz toj te sad molju, da me daj žaluješ,
   kad ovu nevolju i nemir moj čuješ.

22. jom *rkp*. 28. nemir tij *rkp*. 34. nitkoga *pr*. *Pj*. 176. 9. tkoja *pr*. 14. ćujes *pr*.

Jer će tej žalosti razgovor meni bit',
po kli tve lieposti ne mogu vik zabit'.

PJESAN 177.

Općeno svak veli, biserna kruno ma,
da na sviet svak želi stvar, koju ne ima,
a do kli jednu stvar tko ima na svieti,
do tle ju nikadar ne bude žel'jeti.
Ja vidim u meni inako toj djelo,
kroz ures ljuveni i lice tve bielo.
Za č bo je tebi stan sred srca sred moga,
i u noć i u dan nie t' mjesta inoga.
I jer si vazda tuj, za toj te želim ja,
nu smisli narav tuj, s ke mi nie pokoja;
a sve je uzrok toj sunčani tvoj obraz,
ki bješe vas mir moj, a sad je moj poraz.
Tiem ako pomoći nemož' mi dat' koje,
hotjej mi daj poći iz srca, gospoje,
neka ja ne budu umrieti nemiran,
po kli sam u trudu poveo mnogo dan.

PJESAN 178.

Koliko godiš jes, moj cviete naj draži,
And'jelski tvoj ures da život moj praži (?);
jošte ti nie dosti, ma vilo gizdava,
da gorke žalosti liepos mi tva dava,
neg činiš svaki čas, jedina gospoje,
da kopnim kako mraz prid suncem ja stoje.
Ne moj me toliko moriti nemilo,
jedina ma diko, gizdava ma vilo;
ako znaš, da služba moja ti jes vjerna,
ne čini, da tužba cvili me nemirna.
To li ti nie milo služen'je me virno,
čin' da je, ma vilo, srdašce tve mirno;

Pj. 177. 13. tkoje *pr.* *Pj.* 178. 2. praži *pr.*

a mene ne gledaj neg tvoj mir i pokoj,
  prieku mi smrt zadaj, a smiri ures tvoj.
Toj li me za roba hoć' uzet' i slugu,
  ja neću do groba služiti vil drugu.
Za toj me pomili, ali mi smrt zadaj,
  drag džilju pribili, tve srce već ne taj.

PJESNI LJUVENIEH SVRHA.

ANDRIJA ČUBRANOVIĆ.

JEGJUPKA.[1])

Višnji gospod, gospodične,
čestitiem vas vencem kruni,
i želin'je vaše izpuni,
er ste suncu sve prilične.
Od onih smo, gospo, strana,
od kud žarko sunce iztiče,
kletva hoće, svit protiče,
da ne imamo nigdir stana.
Niti smiemo na 'ednom mjesti
božjom kletvom da stanemo,
gdi noćimo, ne svanemo,
er nas pričnu crvi jesti.
Jur dva dela segaj svita
izvili smo od tej strane
radi naše brižne hrane
jak cić medna pčela cvita.
i primili, gospo, u putih

A. = izdanje mletačko od g. 1599. *B.* = rukopis Battitorre. *Kl.* = rukopis u Kuljenu. *Kz.* = rukopis Kaznačić. *R.* = rukopis Rasti. *St.* = rukopis u sbirci Štrosmajerovoj br. VI. *Z.* = text, kako ga je priredio L. Zore. *ak. a.* = rukopis jugosl. akadem. br. 545. *ak. b.* = rukopis jugosl. akadem. br. 779. *ak. c.* = rukopis jugosl. akadem. br. 114.

[1]) Jegjupka gospodina Andrie Čubranovića (Ciubranovichia) Dubrovčanina *A.*

St. 2. vas *ne ima ak. c.* — vas čestitiem *Kl.*; čestitijem *ak. c.* — čestitim *ak. a.*; čestitievas — vience *ak b.* 3. želen'je *ak. b.*; željenje *Z.* i *ak c.*; žel'jen'je *St.* 4. jer *ak. a.*; *tako i dalje.* 7. sviet *R. i ak. c.* — protiče *A., ak. a., b. i c.*; — potiče *Z.* i *dr.* 8. nimamo *ak. a.* — nigdi *R.* 9. mesti *A i ak. b.* — smimo — misti *ak. a.*; na jednom mjesti *ak. c.* 10. stanũemo *ak. c.* 11 osvanemo *R.* i *ak. c.* 12. prionu *Kz. i ak. c.* — počnu *ak. b.* i *c. (na strani)* — giesti *A.* — jisti *ak. a.* 13. dela *A. ak. b.* i *St.* — dila — sega *ak. a.*; diela *ak. c.* — svieta *ak. c.* 14. izvili] sgledali — te *ak. a.* — o tej *ak. b.* 16. jak pčela cić medna cvita *A*, *ak. a. i b. nu po brojevih napisanih vrhu rieči ima se čitati:* jak cić medna itd. *A.* — cjeć *ak. c.* — cvitja *ak. b.*; cvieta *ak. c.* 17. primilih *ak. b.* — putich *rukom izpravljeno* u putih *A.*

probijući strane i luge,
mnoge brige, jade i tuge
cića zviri tuj priljutih,
i cić guse, od ke riti
ne dadu mi grozne suze,
misleć tužni što mi uze,
spomena me čini mriti.
Imah sinke do četiri,
svaki biše kako rusa,
Dančula mi odni gusa,
ka me u san jošte tiri.
Prid kom biguć, planin hvojke
bile mi su brašno hode,
i poskupo hladne vode,
ja trim dajuć čedom dojke.
S kima k moru pripadosmo
za pribrodit' sinje more,
pri' ner gusa dojde s gore,
brodaru se svi dadosmo.
I brodeći Alivera
ištom ne bi, vaj, na broju,
iz korablje ljubi moju
zani vihar od sjevera.
A Elesa moju diku
za brodidbu podah tužna,
lele lele! veomi ružna,
da ne osušu ličca viku.
Samo meni moj Danio
od četiri jes ostao,
kako vidiš, ubah mao,

19. jad. *A., ak. a.. St. i B.*; mnogo jada, brige *ak. b.* 20. cjeća *ak. b. i c.* — zvieri *ak. c.* 21. cjeć *ak c.* 23. tužni *A. R. ak. a i b.*; tužnoj *Z., ak c. i St.* 24. mi *ak. c. St. i Z.* 26. bexe (= beše) — ruxa (= ruža) *ak. b.* — bješe *ak. c. i Z.* — 27. Dančala *ak. c.* — odnie *ak. b.* 29. hvojke *rukom izpravljeno u* vojke *A.* — vojke *ak. a.* 30. bracno (= bračno) *ak. a.* 33. kimi *ak. b.* — k moru *rukom ispravljeno u* k broddu *A.* pridadosmo *ak. c.* 35. neg *ak. a. i c* — dodje *Z., St. i ak. c.* 36. dadesmo *ak. b.* 37. brodeć se *A., ak. a. i b. i Kl.* 38. istom *ak. a. i b.* 39. gliubi *A.* 40. sivera *A. i ak. a.,* sivira *ak. b.* 41. *može se čitati i* Eleza *A. i ak. b.* — Elessa *ak. a.* 43. ruscna (= rušna) *R.* 44. osušim *Kz., ak. b. i c.* — lišca *ak. a.*; lica *ak. b. i c.* 46. ostajo *ak. a.* 47. majo *ak. a.*

ali majci veomi mio.
Koga sa mnom, gospo, obdari
i ljubavi tve nadili,
tako ti Bog ne uhili
od najdraže tvoje hari!
ne čim stan'je me dostoja,
da velikos tvoje slave,
er dostojiš vrhu glave
krunu nosit' svih gospoja.
A hoću ti bez varčice
čes i sriću kazivati,
tako mi se majkom zvati,
moja gospo i carice!

PRVOJ GOSPODJI.[1])

Ali hvala gospod bogu,
moja kito od ružice,
jur ćeš parjat' sve tužice
i ščekati sriću mnogu;
koju veomi veće žudiš,
nego da si caru lada,
i kojoj si veće rada,
nego svitom svim da sudiš.
Er bez toga carstvo svita
ni' nijedna ina rados,
ne veseli tvoju mlados,
moja kruno zlatom svita.
Dim ti od plodi, moja slavo,
koje niesi vik imila,

49. koga, gospo, sa mnom dari *ak. b.* 51. ti] te *B.*; tebi *ak. b.*; tebe *ak. c.*, *St. i Z.* — uzili (= ucili) *na strani ak. c.* 52. najdraxe (= najdraže) *A. i ak. b.* 53. mé *A.*; — slan'je *ak. b.* 56. svijeh *ak. c.* 57. koću *ak. b.* — varice *ak. a.* 58. čest *A.*, *ak. a.*, *b. i c.*; sreću *R.* — kazovati *ak. b.* [1]) drugoj gospoji *ak. a.*; ovdi Jegjupka počinje prvoj vladici. Prvoj *ak. b.* 63. parjat'] tirat *ak. a.* 64. i ščekati] izčekati *ak. a. i b.*; i čekati *ak. c.* — sreću *ak. b. i c.* 65. koju] što *B. i St.* — veoma *ak. a.* 67. i] a *ak. b.* — koju *Kl.*; kojo *ak. b.* 69. er] a *St. i Z.* — brez *ak. a.*, *tako i dalje.* 70. radost *ak. a.* 71. mladost *ak. a.*; rados *ak. b.* 73. moja] tvoja *ak. a.* 74. nisi, — vik] još *ak. a.*; nisi *ak. b.* — koji *Z. ak. c. i St.*

skori ć' imit', gospo mila,
tako meni Danio zdravo!
Dvi ćeš rodit' muške glave
mnoge sriće, mnoge česti,
od kojih će ime resti
po svem sviti vječne slave.
Prvi će imit' tuj besidu
prid gospodom i to ime,
da će biti blago š njime
kumu, drugu i susidu.
Drugoga ćeš vidit' banom
od jezika od svih naju,
gdi stoluje na Dunaju
po milosti s goru danom.
Od blaga ti neću riti,
er ćeš imit' dosti blaga,
ni od zdravja, gospo draga,
er ć' grbava stara umriti.
Da ovo t' svjeta službenoga,
ki ću t' dati na rastanci,
ne čin', da ti prodju danci
bez trajan'ja ljuvenoga.
Er gospoja bez ljubavi
što je ino, boga cića,
ner ugasla jedna svića,
ilit' suh panj u dubravi?

75. skoro *ak. a. i b.* 76. Dančuo *A., ak. a. i c.* (*na strani*); Dáčuo *ak. b.* 78. sriće] sriće i *A. i ak. a.*, sreće i *ak. b.* — časti *ak. a.* 79. kojieh *Kl. i ak. c.* — koji *ak. a.* — rasti *ak. a.* 80. svìt *rukom izpravljeno u* sviti *A.*, svieti *ak. c.*, svitu *ak. a. i b.*; vične *R*, *ak. b. i c.* — vičnje *ak. a.* 81. tu *ak. a.* — besjedu *R. i ak. c.*; bisidu *ak. b.* 82. toj *ak. b.* 84. susjedu *R. i ak. c.* 85. vidjet' *ak. c.* 87. stoluje] stanuje *ak. a.* 88. gora *Z.* 89. rieti *ak. c.* 90. er] za č *ak. a.*; dosta *ak. c. i Z.*; ni od zdravja, gospo draga *ak. b.* 91. er ćeš imit' dosti blaga *ak. b.* 92. er ć'] za č — i stara *ak. a.*; umrieti *ak. c.*; a grbava stara umrit' *ak. b.* 93. evo *Z. i St.* — svita *ak. a. i b.*, svjetta *ak. c.* 94. Ki ću t'] hoću *ak. b.* 95. projdu *ak. b.* 96. trajan'ja] traćen'ja — gluubenoga (= ljubenoga) *ak. a.*; ljubeznoga *ak. b.* 97. er] za č. *ak. a.* *Izmedju st.* 97. i 98. *ima stih*: Kako zelje bez začinja *Kl. i ak. c.* 98. što] za *ak a.* 99 ner] er *ak. b.*, negl' *ak. c.*

DRUGOJ GOSPODJI.[1])

Imaš vojna uzovita,
  kaže s tobom liepo i dvorno,
  misli rotno i rogoborno,
  srdačca je, znaj, skrovita.
Vuhovite ima oči,
  i prihvata tudje lade,
  od tebe se noćno krade,
  kad se s kojom drugom roči;
ter nut' gledaj njega ćudi,
  ne će dvi, tri ni četiri,
  ner ako ih sto zamiri,
  on sve hoće, on sve žudi.
Koliko pak na toj trati,
  ne trebuje, da t' spovime,
  er cić toga dobro vime,
  da se svak dan s tobom rati.
Ni' mu dosti, da te neće
  ljubit' verno, kako ima,
  neg još ruha tva vazima,
  ter po bludih svud razmeće,
jeda brže koj gospoji,
  ka polipša jes od tebe
  il ka može bit' uz tebe,
  il ku ruho tve dostoji;
ne, ne, ne, ne, na mo'u vjeru!
  nego jednim zlicam, koje

[1]) gospigi *izpravljeno u* gospogi, *A.*, vladici *ak. b.* — tretoj gospoji *ak. a.* 101. imásce (= imaše) *A.* — uzonita *ak. b.* 102. kaže] chise *ak. a.* kasce (= kaže *ili* kaše) *St.* — lipo *ak. a. i b.* 104. srdašca *St.*, *ak. a. i c.*, *a na strani* vuhovite *ak. c.*; je *ne ima ak. b.* 105. vukovite *ak. a.*, *c. i Z.* kurvarnije imao *ak. b.* 106. tuje *ak. a.* 107. noćju *ak. b.* 108. dragom *Kz.*; s drugom kojom *ak. b.* 109. gledà *ak. c. i St.* 110. dvie *ak. b.* 111. ner] neg *ak. a.*, ne *ak. c.* 113. to *ak. a. i b.* 114. tribuje *ak. a. i b.* — spovjeme *ak. c.* 115. ar *ak. b.* — vime] vrieme *ak. c.* 116. s tobom svak dan *ak. b.* — ratti *ak. c.* 117. ni mu] numi *ak. b.* 119. ner *ak. b.* 120. bludnih *Z.*, *ak. c. i St.*, pod bludeh *ak. b.* 121. gospogji *ak. b.* 122. pol'jepša *ak. c.*, jest *ak. b.* 125. ne, ne] al ne *St.* — Al ne, ne, ne, na mou vjeru *R.* — ne, ne, ne, na moju vjeru *Z.* — mu veru *ak. a.*; moi viru *ak. b.* — môu *ak. c.*

bez pristanka sve nastoje,
da ga gule, da ga deru.
S kima, gospo, o kolike
noći traje, a kad leći
uz te dodje, dav ti pleći
neće vidit' tve prilike.
Dostoji li tvoja mlados,
tvoja vera, tva lipota
tuj gorčinu od života,
nu procini tvoja rados?
ter vidj, er se ne povraća
naša mlados, ni nje slave,
a huda je žena, prave,
s vrhom zajma ka ne vraća.

TRETJOJ[1]) GOSPODJI.

Ti razliko travje i cvitje,
hoću, da znaš, ke je moći,
i kiem možeš što pomoći,
moje drago primalitje.
Ako želiš, moja kruno,
vojnu biti draga ljuba,
nosi cvitja dragoljuba
zan'jedarje vazda puno;
ter do vika neće inu
gospodičnu veseliti,
ni dragovat', ni želiti,

129. kimi *ak. b.* — oh *Z.*, *ak. c. i St.* 130. traje] trati *ak. a.*; brže *ak. b.* — kad] ne *ak. a.* 131. dojde *ak. a. i b.* — dati *ak. a.* 133. li] se *ak. b.* — mladost *ak. a.* 134. vjera — l'jepota *ak. c.* 136. procieni *Kz. i ak. c.* — rados] mladost *ak. a.* 138. nje] gle *Z.* — slava *Kz.* 139. prava *Kz.* 140. s vrhom] suachom (= svakom) *ak. a.* — zajam *ak. b.*
[1]) tretioi *A.*, trećoj *ak. c.* — četvrtoj gospoji *ak. a.* — tretjo vladici *ak. b.* 141. razlike trave *ak. a.* — zvitie *A.*, cvietje *ak. c.* 143. kim *ak. b.* — što] ča *ak. a.* 144. tvoje *a na strani izpravljeno u* moje *ak. c.* — moje *izpravljeno u* tvoje *St.*, tvoje *Z.* — primalietie *A. i ak. b.* primal'jetje *ak. c.* 147. cvitka *ak. b.* 148. Sa niedarie *A.*; zanjidarje *ak. a.*, zanedarje *ak. b.* 150. veseliti] uželiti *ak. c. i Kz.* 151. želiti] ljubiti *Kz. i ak. a.*, ljubiti *a na strani izpravljeno u* želiti *ak. c.*

razmi lipos tvu jedinu.
To li te je vratit' želja
ljubovnika s duga puta,
nosi bil'ja oko skuta,
ko'e se zove vratiželja.
Prileti će strilovito,
da bi bio na kraj svita,
svim brodarom dajuć mita,
moje, gospo, tiho lito.
Jeda li si još pomrla
biti, dušo, zlatih vlasa,
pomivaj se zlatovlasa
ter tom željom bud' neumrla.
Ako pomnju staviš na to
i pomanju, neg se prosi,
veruj mi, će tvoje kosi
prisivati čisto zlato.
Nu ako li, ruso, u belu,
kopniš, ličce da t' se lašti,
i tom željom vik ne iztašti,
savija' ga u rusu belu.
Ter tako mi dobre staje,
ako budeš toj tvoriti,
neće ti se vik škoriti,
ni ćeš znati, staros ča je.
Od inoga što ću t' riti,
moja tiha pitomino,
ner da na svit sve znam ino,
razmi samo kad ću umriti.

152. razmi lipos] samo lipost *ak. a.* 153. te je] ćete *ili* će te *ak. a.* 155. bilja *ak. c.* — okon *A.* 156. ko'e] ki *ak. a.* 157. priletjeće strjelovito *ak. c.* 158. bio] bil *ak. a.* 160. moja *Z. i ak. a.* 161. jeda bi ti *ak. b.* 162. zlatnih *Kl. i ak. c.* 163. zlàtom-vlasa *ak. c.* 165. stavisco (m. stavisc) *A.* 166. ner *ak. b.* 167 viruj — kosti *ak. b.* — vjeruj *ak. c.* 169. ruzo (= ruzo ili ružo) *ak. a.* 170. kopniš] hoćeš *R. i ak. c.*; činiš *ak. a.* — lišce *ak. a.*; lice *ak. b.*, *c. i St.* — lašći *ak. a.* 171. i tom željom] ter još k tomu *ak. b.* — željon *A.* — i tom] tvojom *ak. a.* — iztašći *ak. a.* 172. *može se čitati i* zavija *A. i dr.*; savijaj *ili* zavijaj *ak. a. i b.* 173. dobro *ak. a.* 174. budesch (*m.* budêsc) *A.* — to činiti *ak. a.* 175. skoriti *R.*, *ak. b.*, *c.*, *i St.* 176. ni] nit *Z.* — starost *ak. a.* — ča] ka *R.* 177. što] ča *ak. a.* 179. neg *ak. a.* — sviet *ak. c.* 180. razmi] nego *ak. a.*, izmi *ak. b.* — kad] cad *A.*; — kaću *ak. b.*

*

ČETVRTOJ GOSPODJI.[1])

Truhava si iz srdačca,
i jeziva i male moći,
kad zamrkneš koje noći,
ne mniš svanut' do sunačca;
er ti napre boles nika
i utrobu t' svu obsine (?),
tim ti snaga i moć gine,
da možem ti dati lika.
Koga ako primit' budeš
u ljubavi, ma ljuvezni,
činiti ću sve boliezni
tej srčane da zabudeš.
Vazmi poni devesinja
bil'ja, gospo, i kalopera,
rute i maka do dva pera,
i još k tomu rubazinja.
Vazmi ruže i ljubice,
i s jasenkom čičindari,
ter toj skupa sve obari
a u krvi golubice;
ka, tako mi tvoga lica!
ako k srcu daš priviti,
taj čas hoćeš zdrava biti,
kako jedna pastrvica.
Ja ti velju, ako obslužiš,
kako t' rekoh tvoja sužna,

[1]) petoj gospoji *ak. a.* — vladici *ak. b.* 181. srdašca *ak. a. i St.*, isrdačca *ak. b.* — trukava si iz srdašca *ak. c.* 182. jesiva (= jeziva ili jesiva) *A.* — jeziva *B.* — ježiva *Z. i ak. c.*, i jeziva] jedva živa *ak. a.* 183. *ili* samrkneš *A.*, smrkneš *ak. b.*, smarknese (*m.* smarknesc? = smrkneš) *ak. c.* 184. sunašca *ak. a.* 185. ti *A. i B.* — te *Z.* 186. t' *ne ima ak. b.* 189. budesch (*m.* budesc) *A.* 190. u] i *ak. b.* — ljubezni *ak. b.* 191. činit' ti *Z.* — ću] će *ak. b.* — bolezni *ak. b.* 192. te *ak. a.* 193. pòni] pomno *B. i ak. c.* — divesinja *ak. a.* 194. bilja *ak. c.* 195. rutte *ak. c. i St.* 196. temu *R.* 197. ruže] rute *ak. a.* 198. čin udari *Kl.* 199. tere *ak. a.* — skupa *ne ima A., nego mjesto toga* suppo *rukom pisano*; skupa *ne ima ni ak. a.* 201. ka] da *ak. c.* 203. ta *ak. a.* 204. pastirica *Kl. i R.* 206. sužnja *ak. a.*

ne budiem (?) viku ružna,
veće nigda ne potužiš.
Pače, gdi s' sad mrtva, brižna
i svenula u toj boli,
voziti te neće koli,
toli ć' doći (?) veomi nižna.
Ištom, gospo, da oporučiš
naj ljubčemu sve tej stvari,
za ke ako on ne uzmari,
čin' po mene da poručiš.
Ja ću najti sve tej riči,
ja te tovit' i bluditi,
ja dragovat' i ljubiti,
već neg trsan drobne niči (?).

PETOJ GOSPODJI.[1]

Čuj me, gospo mila i ljupka,
tako t' sriću višnji uzviši!
ter u srce zlatom piši,
što ću t' riti sad Jegjupka.
Ako želiš koga i žudiš
priko srca prihvatati,
nauk ti ću, dušo, dati,
da dil toga već ne trudiš.

207. ne itd.] ja ne budem uvik *ak. a.* — ružna] *rukom izpravljeno u* tužna *A.* — ne budi mi viku tužna *ak. b.* — budem *ak. c.* 208. veće nigda *a brojevi vrhu rieči izpravljeno u* nigda veće *A.* — nigdar *ak. a.* — nigdar veće *ak. b.* 209. mrtvo *ak. b.* 210. i svenula] isvenula *A. i ak. b.*, izvenula *ak. a. i R.* — ti *a na strani* i *ak. c.* 212. tolich doche (= toli ć' doće?) *A.* — tolik *Z.* — doći veomi] dochle mnogo *ak. a.* — toj li ć' doli (*ili* doti) *ak. b.* 213. ištom] listom *ak. a.*, istom *ak. b.* — poručiš *B.* 214. najljubljemu — te *ak. a.* 217. te *ak. a.*, ću t' — rieči *ak. b.* 218. tovit'] tobit *A.*, gledat *ak. a.*, lolit' *ak. b.* — buditi *ak. a.* 220. ner tužan drobne oči *ak. b.* — tržan *ili* tršan *ak. c. i St.* — tarsan (= trsan *ili* trzan) *A.* — tarsan (= trsan *ili* tršan) *ak. a.* — tržan *Z.* — drobné níci (= drobne niči) *A.* [1]) šestoj gospoji *ak. a.* — vladici *ak. b.* 222. strichiu *izpravljeno u* srichiu *A.* — vičnji *ak. a.*, uzviši] usliši *ak. b.* 223. srcu *ak. b.* 224. što] ča *ak. a.* — reći sad Jegjubka *ak. a.* — sad] ja *St.* 226. prihvatiti *R.* 227. način *a na strani* nauk *ak. c.*

Počiniti hoću tebi,
er ste, gospo, bez počini,
kako zelje bez začini,
a to svaka zna po sebi,
da tko godi tebe vidi,
svud tve ličce da prizira,
i za njime da umira,
i jak osin da te slidi.
Tim Jegjupci davši viru,
rec' ovako, komu s' rada
biti ljubi ali lada,
da t' sam došad reče: umiru.
Kako zoru sunca svitlos,
a sve živo osin druži,
tako dvori vik i služi
tvoje srce moju lipos,
kako lipir uz plam sviće
veseli se, vrti i vije,
tako ti vik uz ćelije
vi' se moje mene ciće.
Kako uzpuca kris obliti,
a na ognju javor stoje,
tako puca' srce tvoje,
sve želeći mene imiti.
Ter ako mu ni ovime
ledno srce ne raždežeš,
tri krat ovo, kada ležeš,
rec', ter veće ne brin' time:

229. počiniti] i početi *ak. a.*, počinuti *ak. b.* 231. selie (= zel'je) *ak. b.* 233. tko] ko *ak. b.* 234. lišce *ak. a.*, lice *ak. b., c. i St.* 236. i jak osin] svaki on čas *ak. a.* — osin *izpravljeno na strani u* sjena *ak. c.* 239. ljuba *ak. b.* 240. došad] dosad *Kl.*, došal *ak. a.* — u miru *St. i Kl.* 241. zoru (= coru) *A. i ak. c.*, zori *ak. a.*, sunce zoru *ak. b.* — zora (= cora) *St.* — svitlost *ak. a.* 242. živo] ino *ak. b.* 243. tako] kako *Kl.* — dvori vik] vazda dvori *ak. b.* — dvòri *St.* 244. lipost *ak. a.* 245. lipir] çarchlit (= crklit *ili* črklit) *ak. a.*, ljepir *Z. i ak. c.*, l'jepir *St.* — lepir u plam *ak. b.* 248. visé (*što se može čitati i* vize) *A.*; više *R.*; vise (= vise *ili* više) *ak. a.* — visee *ili* visce (= više) *ak. c.*, visė (= vise *ili* vize) *St.*, mene moje *ak. b.* — 249. uspuzá krís oblíti (?) — *A.* ob litti *ak. c. i St.* 251. uzpuca *ak. b.* 253. ni] jur ni *ak. b.* 254. razzezes (= razžežeš) *popravljeno iz* razdeses *ak. a.*; ražežeš *ak. b.*, razdežeš *ak. c.* 255. rada *ak. b.* 256. brim *ak. a.*

Kako iz nutra kremen kami
vazda gori a iz van stine,
tako srce tve od stine
bud' cić mene led i plami.

ŠESTOJ GOSPODJI.[1]

Blagodari, gospo, boga,
i raduj se, ma radosti,
er pod suncem ni' mladosti,
ku čes gledi toli mnóga,
koli tebe, moja slavo
duga zdravja i duge moći,
neć' bo viku znat' nemoći,
tako meni Dančuo zdravo!
da vazda ćeš kako riba
sve dni zdravo pribivati,
ti ćeš, gospo, uživati
veće, neg je ženam triba.
Srebro, zlato, blago svako,
koje uzmož' poželiti,
istom ti će u stan pliti,
a neć' znat' od kud, ni kako;
tako da će mnogi puci
skupno i skladno govoriti:
pravo joj je svim dvoriti,
er je srića njoj u ruci.
Od razuma što ću t' reći
na taj lita, koja imaš,
ner da druge ovdi nimaš,
i da želit' ni' moć' veći.

258. stiné *A.* 259. takoj *ak. b.*; od stine] ostine *ak. a.*[1]) sedmoj gospoji *ak. a.* — vladici *ak. b.* 264. čes gledi toli] množ mladih gleda *ak. a.*, gleda *ak. b.* 266. zdravlja *Z.* 268. Dančuo (*m.* Danio?) *A. i dr.*; Dančul *ak. b.*, Dančo *ak. c.* 269. dà *A.* 272. ner je žitna triba *ak. b.* 273. srobro *ak. b.* 274. možeš *ak. a.* 275. istom *A. i dr.*, ištom *ah. c.*, listor *ak. a.* — svekoliko ćeš imiti *drugom rukom ak. b.* 276. a] da — kako] kamo *ak. a.* — znati *ak. b. i c.* 277. mnozi] usi mnozi *A.*, uzi mnozi *ak. a.*, usi *ak. b.*, — pichi (*m.* puzi = puci) *ak. c.* 279. praiuie ž njim dvoriti *ak. b.*; joj je] ioie *A.* 280. er] zač *ak. a.* 281. što] ča *ak. a.* 282. ta *ak. a.* — leta *ak. b.* 283. neg *ak. a.* — ne imaš *A. i R.*; nimaš *Z. i ak. a.* — ovdni *ak. b.*, odi *ak. c. i St.* 284. ne mož *R.*, *St. i ak. c.* — ni da želit ni moći (*a* veći *ne ima*) *ak. b.*

Da samo ga, gospo, grubiš
jednom vele malom stvari,
reću t', bi' me, ali kari,
tko te ljubi, er ne ljubiš.
Da se u to ne upada
tvoja pamet samo dilo (?)
ne bi umn'je od tebe bilo
od iztoči do zapada.
Kroz toj neka s' u svem svrsna
i mudrija, neg sve ostale,
i tve da su u sve hvale,
ne bud' ljubit' veće srčna,
kušaj, kušaj, er tko kuša
samo jednom, ljubav ča je,
reće, meda sladja da je,
i dražija nego duša.
Jošte ti bjeh, moja kruno,
potajnula ja od tebe
stvar, od koje sama u sebe
ne uzdah se, znaj, na puno.
Da vjera me tva primaga,
kom se gospoj svaka diči,
da neć' pronit' ovej riči,
ke ću t' riti, gospo draga.
Još ako me koja sreća
čini u što zabluditi,

285. dà *A.* — grubiš] ljubiš *Kl. i ak. c.* 287. bíme *A.*, bijme *ak. a.* — riću t' *ak. b.* — ili *ak. b.* 289. upáda *A.* 291. umnie *A.*, umgnje (= umnje) *ak. c.*; od tebe, *nu* od *podbrisano, A.* 293. kroz] za *ak. b.* — to *Z.* kroz ta neka s' svem izvrsna *ak. c.* — sfarsna (= svrsna *ili* svršna) *ak. a.*, svršna *ak. b.* 294. ner *ak. b.* 295. svem *ak. b.* — i sve tvoje da su hvale *a na strani* i tvê da itd. *ak. c.* 296. sarcna (*što se može čitati i* zrčna) *A.*, srčena *ak. a.* — veće ljubit' *ak. b.* 297. kušaj, kušaj] kušaj, kušà *St.*, da nu kušaj *Kl.* — da nu *izpravljeno u* kušaj *ak. c.* — tko] ko *ak. b.*298. samo jednom] razmi jedno *ak. b.* — ča] što *ak. b.*, ča je] ka je *ak. c.* 299. rjeće *Z.*; reče *Kl.* — slaja *ak. a.* 300. draxiá *A.* i još draža *ak. b.* — neg dušica *ak. a.* 301. i jošte *Z.*, *St. i ak. c.* — biah *ak. b.*; mâ *Z.*, *St. i ak. c.*; — josće — bih *ak. a.* 302. potajala *ak. a.* 305. dà *A.* — vira *ak. a.* tva] tuva *ak. b.* 306. gospo *ak. a.* 307. ove *ak. a.* — ovo *ak. b.* 308. reći *ak. a.* 310. usto (= u što *ili* uz to) *ak. a.*

da me nećeš osuditi,
er je milos griha veća.
Tim od sužnja tebi tvoga
s voljom tvojom hoću reći,
da prid tobom znam smrt steći,
cesarice srca moga.
Jes u misti u ovomu
jedan, za te ki umire
cić gorušte ljubi i vire,
ku t' u srcu nosi svomu,
a ne smije bez prigodi
objaviti tej ljubezni,
gorke trpeć vik bol'jezni
smrtju život, znaj, provodi.
Vene, čezne, gasne, blidi,
sahne, gine, kopni, taje,
i trudeći vik ne staje,
da svudi te slidom slidi,
ter ukradom svodi oči
na te, moja rajska vilo,
da ga vidit' nije milo,
gdi ti ličcem smrt svidoči.
Il mu bi rek tvoja milos
ne vjeruje, er ne tuži,
dugo vrieme ko ti služi,
ku ljuvenu trpi silos.
Ter tač rotno i goruće

312. milost *ak. a.* — grieha *Z., ak. c.* i *St.* 313. sužnja *Z., ak. a. i b.* — tiem *ak. b.* 315. pritobom *ak. b. Medju st.* 316. *i* 317. *ima* Sedmoj vladici *ak. b.* 316. česarice *Z.* 317. je u mistu *ak. a.*; jest u mjestu *ak. b.* — mjesti *ak. c.* 319. goruće ljubi, vire *ak. a.*; i *ne ima ak. b.* 320. koju t' nosi u srcu *ak. b.* 321. smi on *ak. a.* 322. te *ak. a.*; ljuvezni *ak. c. i St.* 323. bolezni *ak. b.* 324. smrtni *Z. i ak. c.* — naj (*m.* znaj) provod *ak. b.* 325. *ili* česne *A. i dr.* 327. viek *ak. b.* — staje] haje *R., St. i ak. c.* 328. svude *ak. a.* — svudi] sudi *ak. b.* 329. vodi *ak. a.* 331. kako ga je vidit milo *ak. b.* 332. gdi ti] di ti *ak. b.*, gdidi *A. i ak. a.*, koi ti *R.*, kôi *a na strani* gdi *ak. c.* — licem *Z., St., ak. a., b. i c.* — svjedoči *Z., ak.. c. i St.* 333. ili bi mu rek tvâ *a na strani* il mu bi itd. *ak. c.*; milost *ak. a.* — bi rek] brže *ak. b.* 335. vrime *ak. b. i c.* 336. ljubvenu trpi silost *ak. a.* 337. tač] za č *ak. a.* — rotno] grozno *R.* — grozno *a na strani* rotno *ak. c.*

na nj se tvoje ličce gnjivi,
kako ne kteć već, da živi,
ki te ljubi toli vruće.
Ne umi, gospo, iz daleče
tugovati svoje boli,
er umriti prije voli,
ner da se uzna, što ti reče.
Tisuć krat je ktil, da izusti
putem tebi svoje rane,
a netom te s družbom 'stane,
rič mu umre u sred usti;
ter se stvori vas od mraza,
i zamukne mramorkome,
kad je tužit' mukom kome
prid svitlosti tvoga obraza;
a to neka ne objavi,
tebi hoteć, svim poreda
ljubav, s ke smrt sve pogleda
koliko ga ljuto davi.
Za to daj red, moja diko,
kako bi mu biti moći
otaj s tobom dne, al noći
za tve rajne majke mliko.
Neka t' smino tuj odkrije
bez predan'ja na svu volju
tuge, ke mu srce kolju,
i jad, ki mu dušu rije;
i pak neka ljubav vaša
skrovna bude der do vika,

338. lice tvoje gujevi *ak. b.*; lice *ak. c. i St.*, lišce *ak a.* 339. hteć *Z.*, *St. i ak. c.* 340. toli] tako *ak. a* — ki] koi *ak. b.* 341. umie *ak. b. i c.* — daleči *ak. b.* 343. umrieti *ak. c.* 344. neg *ak. a.*, *b. i c.* — što] ča *ak. a.* — us-snà (= uzzna) *ak. c.* 345. krat je] kratio *A.* — htil *St.*, *Z. i ak. c.*, hti *ak. a.* 347. te] se *ak. a.* 348. srid *ak. a.* — u] po *ak. b.*; rieč *Z. i St.* 351. kad] rad *ak. c.* — mùkom kòme *A.* — rad ke mukom tužit' kome *ak. b.* 352. svjetlosti *St.*, *Z. i ak. c.* 355. sve] svegj *Kl.*, *ak. b. i c.* 356. koliko] toliko *Z. i ak. c.* — ljuta *ak. b.* 357. daj] da *ak. b.* 359. otaj] ostat *Kl.* 360. tve] sve *Z.* — tvoje slavne majke *ak. b.* 361. smiono *Kl.*, *St. i ak. c.* — neka t' smino] neka ufano *ak. a.*; neka ti tu smirno *ak. b.* 362. svit *a na strani* svu *ak. c.* 364. dušu] srce *ak. b.* — rije] brije *ak. a.* 365. i] a *ak. a. i c.* 366. bude skrovna ter *ak. b.* — der] tja *ak. a.*

a ne da ju zlob jezika
po ulicah svud razglaša.
Meu to vidit' li ne brani
tve mu ličce na prozoru,
er o slatkom tvom pozoru
srdačce se njega hrani.
Pače bahtom vazda uzteci,
kad god možeš, da ga vidiš,
ili ležiš, ili sidiš,
ter mu sunce goru izteci;
a ne tako, kako činiš,
bigajući svud pred njime,
er će skori odkrit' vrime,
koliko se u tom hiniš.
Nu mi reci tvoja rados:
u čemu ti vik zagrubi,
ali er te veće ljubi
nego tužan svoju mlados,
da si tako ti pripravna,
u neharstvo sve da obratiš,
tere gorkom smrtju platiš
tvoga slugu toli slavna?
Ako služba smrt dostoja,
života ga, gospo, izbavi,
to l' podoba ke ljubavi,
skaži mu ju milos tvoja.
On je od vika dan od zgara,

367. slob (= zlob) *A.* — jazika *ak. a*, 368. raznaša *ak. b.* 369. meu] ma *Kl.*, nu u *ak. c.* — toj *ak. b.*, li *A.*; ti *Z.*, l'je *ak. c.* 370. tve itd.] tvoje lišce *ak. a.* — lice *ak. b. i c.* 371. prozoru *ak. a. i b.* 372. srdačca *A.*; srdašca *ak. a.*, srdašce *ak. c. i St.* 373. bace (= bače) *A. i ak. a.* — dahtom *ak. c.*, taktom *ak. b.* — isteci *Kl.*, *ak. c. i St.*, uztiče *ak. a.* — uzteži *ak. b.* 375. sjediš *Z*, *St. i ak. c.* sidiš *ak. a. i b.* — ležiš] stojiš *ak.* c. 376. zgar iztiče *ak. a.* — izteži *ak. b.* 377. tako, kako] kako ti mu *ak. a.* — tako *ne ima A.* 378. bigaiucli (*m.* bigaiuchi) *A.*; ti bižeći *ak. a.* 379. skoro *ak. a.*, će t' skoro *ak. b.* — brine *ak. b.* 381. radost *ak. a.* 382. *može* se *čitati i* sagrubi *A.*; zagrubih *ak. a.* 383. ali] ili *ak. b.* — vecle (*m.* veche) *A.* — ljubih *ak. a.* 384. tužnu *ak. b.*; mladost *ak. a.* 386. ncharstvo *A.* — u itd.] hoteći ti da sve obraniš *ak. a.* 387 smartiu *A.* — goskom *ak. b.* 389. smat (*m.* smart) *ak. b.* 392. milost *ak. a.* 393. on je] onic *A.*, oni *ak. a.*

da tvoj bude, moje zlato,
i rodjen je, nu vidj, na to,
da ljubavi tvom izgara.
Protiviti rič je luda,
što godi se goru odluči,
er komu se što zaruči,
vik ne ubigne togaj suda.
za to jur prim' ljuven plami,
moje sunce, ma gospoje,
i omekšaj srce tvoje
tvrdje, neg je gvozd'je i kami.
Er od koli tebe gleda,
jur bi užgal sinje more,
a srdačce tve ne more
studenije mraza i leda;
jur bi ganul tisuć krati
jednu stinu stanovitu,
a ne može jadovitu
volju tvoju da privrati;
jur bi sunce, misec, zvizde
mogal s visin priteć dolu,
a ne može vaj oholu
nemiloscu tvoje gizde.
Što ću ino jur već riti,
ner ako mu u kratko reda
ne daš, da ga ć' vele ureda
čut' pričudnom smrti umriti?
Med mu sladak ni' bez tebe,

395. rodjen je] roghierite *A.*; rodien (= rod'jen) je *Z. i ak. c.*, rodjen (= rod'jen) *St.* 397. protiviti] protiviti se *Z.* protivit — je *St.* — rieč *Z.*, *St.*, *ak. b. i c.* 398. ča godir se gori *ak. a.* 399. er] ar *A.*; komusc seto (*m.* komuse scto) *A.* — tkomu *St. i Z.* — što] sveto *ak. a.* 400. ubjegne *ak. b. i c.* — toga *ak. a. i b.* 401. ljuvem *ak. b.* 402. gospodje *ak. b.* 403. omekčaj *ak. a.*, omehšaj *ak. c. i St.* 404. gvozdie *A.* 405. koli] kada *ak. a.* — glieda *ak. a.* 406. užegal *Z.*, *St. i ak. c.* 407. srdašce *St.*, *Z.*, *ak. a. i c.* — tve] tuue *ak. b.* 413. jur] prie *Z.* — prije *St.*; mjesec *St.*, *Z. i ak. c.*, mesec *ak. b.* 414. prisech *izpravljeno rukom u* pritech *A.*, prisec *St.*, *Z.*, *ak. a. i c.*; priteć *ak.* b. 416. nemilosću *ak. b.* 417. ću] chiu *rukom izpravljeno u* chiut (= ću t') *A.*; ču t' *ak. b.* — rieti *ak. b.* 418. neg *ak. a.*; ako mu] acomo *ak. b.* 419. ga ć] žać *ak. b.* 420. smrtju *ak. a.* — umrieti *ak. b.* 421. slados *ak. b.*; ní. *A.*

cvitice mu ne miriše,
svaka rados njega uzdiše,
er mni biti sam bez sebe;
tašća kako magla idući
prid obrazom svitle zore,
al kako snig vrhu gore,
kad ga žarko sunce svrući;
san je sgubil tebe cića,
nŕ p'je, ni ije, ni miruje,
neg' vik suze utiruje,
tere gasne, kako svića.
n'jegda stane u zabiti,
podnamši se nim, uhiljen,
n'jegda pače grozno ucviljen
prične glasit' i vapiti:
„Što je vidit' zrak danice
sjajuć goru sa prozora
pri svitlosti nje pozora,
prid kim sunce grede nice?
što l' rumeno i belo cvitje,
kim veselo trsan (?) cvita,
pri nje ličcu, gdi osvita
sve veselo primalitje?
što l' su pjesni morske vile,
ke toliko vas svit liči,
pri nje slatkih mednih riči',

422. cvjetice *St.*, *Z.*, *ak. b. i c.*; ni cvitak *ak. a.* 423 gnoga (= njoga) *A.* — radost *ak. a.* 424. sebe] tebe *ak. a. i St.* 425. taka (*m.* tašća) *ak. b.* — iduće *ak. c.* 426. pridobrazom svietle *ak. b.* — zore (= core) *St.*, *A. i ak. c.* 427. ali kako no sniex varx *ak. b.* 428. svrući] suuricsi *ak. b.* — 429. izgubil *Z. i ak. c.* 430. pié — ié *A.*, pije *ak. c. i St.* — ije *St.*, *Z. i ak. c.*, gij (= ji) *ak. a.* 431. suze vik *ak. b.* 433. niegda *A.*, nigda *ak. a.* — u] on *ak. a.* 434. podnamisi *ak. b.* — nim] njim *Kl.* 435. negda *ak. a.* — pače] plače *ak. b.* 436. prijone *a na strani* prične *ak. c.*; počne *ak. a.* 437. štôe *ak. c.*; zrak] zran *ak. b.* 438. sjajući *ak. a.* — gori *ak. b.* — sa s prozora (*ili* procora) *ak. c.* 439. svjetlosti *St.*, *Z. i ak.* c. 440. kijem *ak. c.*; grege *ak. b.* 441. bilo *ak. b.* — zvitie *A. i ak. b.* 442. tarsan (= trsan *ili* trzan) *A. St. i ak. c. i* (= trsan ili tršan) *ak. a.* trsan *Z.* targan *ak. b.* 443. licu *St.*, *Z. i ak. c.*, lišcu *ak. a.* — prid njem licu di odsvita *ak. b.* 444. primalitie *A.* primaljetie *ak. b. i c.* 445. što l'] što *St.*, *Z.*, *ak. a. i c.* — pisni *ak. a.* 446. svit *A.*; sviet *ak. c.* 447. pri nje] prid ne *ak. a.* — prid njim slatkieh *ak. b.*

ke mi dušu srcem dile“?
Toj izrekši već zamukne
i vid sgubiv dolu pade
bez života svake nade,
kako da mu srce pukne.
Pak do nigdi jur za time
opet mramor progovori,
i dvigši se naglo gori
prične glasit' tvoje ime.
Koje glaseć kako bisan
od ljuvena od poraza
trgnuv mača sa pojasa
zapovrne ovu pisan:
„Oh ma srićo slanom pala,
pače s rdjom, pače s gradom
da li mi bi ovim nadom
poginuti tač do mala?
Oh pritvrdi i žestoki,
kletvom kleti oštri meču,
da l' na ovo der u Leču
podah za te pinez toki,
da se u mojoj krvi umiješ,
da proletiš moje prsi,
da se ime me zamrsi,
da mi britku smrt zadiješ.
A pak njega vrh bodesni
napravivši k srcu, kliče:
ovo plata, koju stiče

448. mi] mu *ak. b.* 449. toj] tuj *Kl.* — izrehši *St.*, *Z. i ak. a.* — to izrehši već zamuknù *ak.* c. 450. zgubi doli *ak. a.*, zgubi toli *ak. b.* — zgubi *ak. c.* 452. puknù *ak. c.* 453. nigdi] nadi *ak. b.* 454. progovorii *A.* 455. digši — nago *R.*; nagho *ak. c.* duise (= dviže) *ak. b.* 456. prijone *a na strani prične ak. c.*, prione *Kl.*, počne *ak. a.* — biesan *ak. c.* 457. glasit *ak. b.* 458. ljubvena *ak. a.* 459. trgnu *ak. a. i b.*; poiosa *A.* 460. sapovarní (= zapovrnì) *A.*, ter povrne *ak. a.*, zapovrne ova (*ili* ona?) *ak. b.* — zapovrne *ak. c.* — pjesan *ak. c.* 461. o *ak. c.*, — srećo *ak. b.* 462. graddom *ak. c.* 463. bí *A.*, ovom *ak.* b. 464. malo *Kl.* — do] od *ak. b.* 467. da l'] dar *ak. b.* — Leciu (= Leču) *A.*, Lecciu (= Leču) *ak. c.* 468. penez *ak. b.* — taki *Z.*, *St. i ak c.* 471. mé *A.* — *može se čitati i* samrši *A.* 472. zadaješ *ak. c. i St.* 473. pak] sam *ak. b.* — bol'jezni *ak. b.*; *može se čitati i* bodezni *A. i dr.* 474. kliče] lize (= lice) *ak. b.*

svak pod stigom od ljuvezni.
I hotiv se na nj napriti,
hoti svi se (?) i pripuče;
a on kunuć ne umuče,
er mu ne bi moć' umriti.
Ne vim, il' je vilovito
niko bil'je, ko ga travi,
il' je bi rek tej naravi
tve gledan'je strilovito.
Što god, moje zlato, bude,
li ne čini, da se reče,
da on gorku smrcu steče,
toli slatko tebe žude,
da dopus' mu za svu službu
istom tako (?) izdvoriti,
da se može sgovoriti
s tobom jedan hip u družbu.
Tuj mu platu budi hrla
za sve verno dat' službu'je,
tvoje ljubko sadružen'je,
ma liposti neumrla.
Er ku ć' dobit' na svit diku,
da njegove grozne suze
rad ljuvene tvoje uze
obrate se š njim u riku?
ki li ć' steći život divi,
da on tebe vik sloveći,

475. ovo *A. i Kl.* ovo'e *Z.*; ovâe *ak. c.*; ovo t' *ak. b.* — stize (= stice) *ak. b.* 476. stiegom *ak. b.*; ljubvezni *ak. a.* 477. hoti *ak. a.*; hoteć *ak. b.* — na nj] naga (*m.* nagn) *ak. b.* 478. hotí svise *A.*, hotiusise *ak. a.*, hotio uče *a na strani* hotisvise *ak. c.*, prepuče *ak. b.* 479. kunù *St.* 480. ne] vik ne *ak. b.* 481. viem *ak. b.* — ilie' *A:* 482. kó *A.*; kê *Z.* 483. bi rek] brže *ak. b.* — te *ak. a.* 484. tve] thue *ak. b.* — strjelovito *ak. c.* 485. budeć *ak. a.* 486. li] ti *Z.* — ili (= i li?) ne čin dat' *ak. b.* — 487. smrt uzteče *ak. a.* 488. žudeć *ak. a.*, sude *ili* zude *ak. b.* 489. dà *A.* — svù *A.* 490. ištom *St. i Kl.* — tako (*m.* toko?) *A. i dr.* 491. more *ak. a.* — sgovoriti] samo riti *ak. b.* 493. tu *ak. a.* 494. svê *ak. c.* 495. i tvoje *ak. a* 496. liposti] milosti *Kl. i St.* 497. ku ć'] chiu (= ću) *ak. b.*, ke ć' *ak. c.*; na svit dobit' *ak. b.* 499. gluubeno (*m.* glubuene? = ljubvene) *ak. a.* 502. sloveći (*m.* slaveći?) *A. i dr.*, slovući *ak. b.*

i ljubavi tvom goreći
vas otadje u plam živi?
ka li ć' kruna da t' se svije,
kad uzvidiš, gdi puk vrvi
nada nj mrtva rana u krvi
a prid pragom tve ćelije?
Neće li ti svit zazriti,
neće li ti spasti lica,
neć' li srtat' viku nica,
gdi te putem ko susriti?
Čini mi se jur da viju,
gdi t' govore sve tve druge:
„ovo cić ke verne sluge
sami sebi smrt zadiju“.
Ne moj, gospo, boga rade,
takom zled'ju da se obličiš,
ži ti ličce, kim se dičiš
već ner cvitkom sve livade;
da prilomi srca volju,
i primi ga, da je s tobom
ilit' sužnjem ilit' robom,
od strane te višnje molju.
Tuj mu platu, toj smiljen'je
za svu na svit ljubav skaži,
i samo mu tim utaži
ono jadno sve cviljen'je.
Er neć' njemu u ljubavi
pod nebesi nać' prilike,

503. gorući *ak. b.* 504. otajde *ak. b.* 505. dasse *a na strani* dat' se *ak. c.* 506. gdi] da *ak. c.* 507. ranà *A. i ak. c.* — rana mrtva *ak. b.* 508. pripragom thue *ak. b.* 510 nechié *A.* 511. néch *A.*; nećeliti srtat' nica *a na strani* neć' lih svrtat' viku nica *ak. c.*; viku nica] vika lica *ak. b.* 512. putom *ak. b.* — tko *A.*, *ak. a. i c.* 513. víù *A.* 514. drúge *A.* 516. zadiju] zadaju *B.*, *ak. b. i c.* 518. zled'ju] slediu *A.*; zledi *St.*, *B. i ak. c.* 519. xiti (= žiti) *A.* — lišce *ak. a.* — lice *ak. c.* 520. neg *ak. a. i b.* 521. prilomi] prikloni *Kl. i ak. c.*; srcu *ak. b.* 522. dâe *ak. c.* 523. ilit' — ilit' *Z.*, ili — ili *ak. a.*; — sužnem *St.*, *A. i ak. c.*, sužnjem *ak. a.*, sužnjom *ak.* b. 524. vičnje *ak. a.* 525. tu — plaću — to *ak. a.*; smiljegne; (= smil'jenje) *ak. c.* 527. *ili* samomu *A.* 528. ono] ovo *Z.* — svè *A.* — zviliegne (= cvil'jenje) *ak. c.* 529. neć'] néch *A.* — njemu u] njega ni *ak. b.* 530. najt' *ak. a.*

ni vernosti, znaj, tolike,
ni ki veće tebe slavi.
Od kli bo je tve liposti,
mila gospo, zamirio,
tebi se je zavirio
sa sve moći i kriposti.
I od tli je skupno u družbu
velikosti tvoj zapisal
jezik, pamet, pisni, misal,
srce, ljubav, viru i službu.
Ja ti, gospo, rekoh sreću,
ku ti višnji ne poreci,
nego ti se sve toj steci,
i još ti da' svitlju i veću.
A ti sada da obdariš
ovu tvoju, rih, Jegjupku,
ku ćeš naći harnu i ljupku,
ako za nju što pomariš.
Daj mi zlaca, gospo mila,
koliko je tebi milo,
tako skori platno bilo
na tom sinju prominila!
il' srebarca, ma ružice,
u što skuju ušeresi,
tako srebro zlatom vezi
po sve danke, ma dušice!
il' vezenu, moja vilo,
tvojom rukom koprenicu,

532. veće] više *ak. b.* 533. kli] kad *ak. a.* 534. zamirijo *ak. c.* — zamirio] on zavil *ak. a.* 535. je tad zaviril *ak. a.* 537. tli] kli *Z. i ak. c.*, kle *ak. b.* — i od tli] od kad bo *ak. a.* 538. tvói *A.*, thue (= tve) *ak. b.* — zapisò *ak. c.* 539. pjesni *St. i Z.*; — pisni, pamet, *ak. b.* — miso *ak.* c. 541. sriću *ak. b.* 542. vičnji *ak. a.* — poreći *a na strani* poreci *ak. c.* 543. to] *ak. a.* — steći *a na strani* steci *ak. c.* 544. dà *A.*, i još ti da'] još ti daj *ak. b.* — jošter svitlju i još veću *a na strani* i još ti da svjetlju i veću *ak. c.* 546. Jejupku *ak. a.* 547. koju ć' najti *ak. b.* 548. pismariš *a na strani* pomariš *ak. c.* 549. gu (*m.* gnu = nju) *ak. a.* 554. uscivresi (*m.* uscieresi (?) = ušeresi *ili* ušerezi) *A.*; *rukom izpravljeno u* uscioresi (= ušuresi ili ušurezi) *A.*; ussichressi *ak. a.*; uscivresi (= ušiuresi *ili* ušuresi ili ušurezi) *St. i ak. c.*; ušju — uresi *Z.* — kuju useresi (*ili* userezi) *ak. b.* 555. tako t' srebro, zlato *ak.* b. 557. il'] i *ak. c.*

čim utiram znoja licu,
ži ti ličce tve pribilo!
il' ki godi broj pineza,
ķi proseći svudi kupim,
jeda brižna juṙ odkupim
il' Dančula il' Elesa,
pri' neg mi ih saprodadu
tamo goru u zamore,
il' ne odvedu priko gore
moju, gospo, vel'ju nadu.
Ako li ti nije godi
ništa toga meni dati,
nu mi daj to ne zakrati,
što t' za pinez ne dohodi,
daj mi na ov česmen danak
sladak pogled, slatku ričcu,
il' što 'e slaje u tvom ličcu
neg li trudnu zorni sanak.
Toj ti srce moje pita
već ner biser, srebro i zlato,
i već duša hlepi na to
neg na carstvo svega svita.
Već neg zvizda nebo sdrži
i pržine sinje more,
i sve listja na svit gore,
veće te se dobra drži;
pače ner bi um i misal

560. xiti (= žiti) *A.*; — lišce *ak. a.*, lice *Z.*, *ak. b. i c.* 561. il'] i *Z.*, *St. i ak. c.* 562. svude *ak. a.* — kapim *ak. b.* jeda] neka *ak. b.* 564. *može se čitati i* Eleza *A. i dr.* 565. prije neg mih *ak. c.* — ner mih (*m.* mi ih) *ak. b.* — *može se čitati i* zaprodadu *A. i dr.*, zaprodadu *Z.* 567. odvedú *A.* 568. veliu *A.*, velu *ak. a.*, veglju (= velju) *ak. c.* 570. meni toga *ak. b.* 571. *ili* sakrati *A. i dr.* 573. *može se čitati i* čezmen *A. i dr.*; ovi čezmen *Z.* — ovi *ak. c. i St.* — ovo *ak. b.* 574. rišcu *ak. a.*, rizu (= ricu) *ak. b.*, riečcu *ak. c.* 575. al što je *ak. b.* — slagje *B. i ak. c.*; lišcu *ak. a.*, lizu (= licu) *ak. b.* 576. neg li] nego *ak. b.* — zorni (= corni *ili* zorni) *ak. b.*, zorni (= corni) *ak. c. i St.* stih. 577—580. *ne ima u ak. b.* 577. to *ak. a.* 578. neg *ak. a., c. i St.* 579. klepi *ak. a.* — na] sà (= za) *ak. c.* 581. ner *ak. b.* — svizdá (= zvizdâ) *A.* — *ili* zdrži *A.* 583. listia *A.*, lisća *ak. c.* — na svit listia *ak. b.* 584. dobro *ak. b.* 585. pače veće ner *ak. b.* — ner] ne *St.*, *Z. i ak. a.* — i] ni *ak. a.*

mogli izmislit' do vik vika
i svih izreć' moć jezika,
i nego bi svit upisal;
i već neg bi sve želin'je
moglo željom dosegnuti,
i spomenom spomenuti,
i zavelit' sve velin'je.
Sve što godi srića u sreći
il' je bilo, il' će biti,
sve ti budi rikom pliti
u sred hiže i s vrhom teći.
I sva dobra, ka su u kipu
u človičkom igda bila,
sva ti budi svršno cila
u tvojemu slavno lipu (?);
i svi dari ki se prave
u svih naju duš na sviti,
svima duša tvoja sviti
već ner sviti svitlos slave.
Cavtlo t', reslo i rodilo,
i delila, i imila,
i gradila, i novila,
i na prid ti sve hodilo!
Uzmnožaj ti moć i zdravje
sve to veće dugo lita

586. mogla *ak. c.* — umislit' *ak. b* 587. izrit' *ak. b.* 588. svít *A.* 589. ner *ak. b.* — željenje *B. i ak. c.*, selenie (= želen'je) *ak. b.* 590. mogli *ak. b.* — dotegnuti *B.* 591. spomenom ***rukom izpravljeno u*** spomena *A.* 592. zavelit'] savelie *ak. b.* — veljenje *B.*, velenie *ak.* b. — veglegne (= veljenje) *ak. c.* 593. srićà *A.*, sreće *ak. b.* — u sreći] usreći *A. i ak. c.* 595. plitti *ak. c.* — rikóm *A.* 596. i u srid *ak. b.* — u red hise (*ili* hize) *ak. c.* 597. kipu] hipu *St., Z., ak. a. i c.*, ***možda*** hipu *ak. b.* 598. u človičkom] vele vikom *ak. b.* — čovičkom *St. i Kl.* — igda] nigda *ak. a.* 599. sila *ak. b.* 600. tuoemu slavnu hipu *ak.* b. — hipu *ak. c.* 601. prave] prose *ak. b.* 602. svieh *ak. b.* — duš] dhue *ak. b.* 603. dúkia *izpravljeno **rukom** u* duscia (= duša) *A.*, duchia (= duća) *ak. a.* — svíti *A.* svimi *ak. b.* 604. neg *A.* — svitlost *ak. a.* 605. cavtlo t', reslo] ztielot zvitie (= ctjelo t' cvitje) *ak. b.*, zaftlo (= cavtlo) *A.*, caftlo *s* u *vrhu* a *ak. a.* — t' ***neima*** *ak. a.*, cvalo *Z., St. i ak. c.* — reslo ***rukom izpravljeno u*** raslo *A.* 606. dielila *St., Kl., ak. b. i c.*, dilila *ak. a.* — imala *ak. b.* 608. napriditi *ak. b.* 609. uzmnoža ti *ak. b.* 611. svita] vita *ak. b.*

*

moja kruno zlatom svita,
i me glave meko uzglavje!
Razum, pravda, ljubav, vira
vazda u tebi stanom stale
i kriposti sve ostale,
kojim nije broj ni mira!
svaku t' molbu višnji usliši,
svića t' svitla, koju žežeš,
zemlja t' laka, u ku ležeš,
a duh ti se goru utiši
s borom, ki je od svih viši.

612. mè *A.*, moje *ak. b.* — mehko *ak. a.* 614. stále *A.* 615. kreposti *Z. i ak. c.* 616. kijem *Z.*, kojiem *St.* — koim ni *ak. b.* — mirra *St.* 617. moglbu (= moljbu) *ak. b.* — vičnji uzviši *ak. a.* 618. svieća *ak. b.* — svića t' svitila *a na strani* svitla t' svića *ak. c.* 619. t' *ne ima ak. c.* — lahka *ak. a.* — ku] koju *ak. b.* 621. s borom *A.*, *ak. a. i Kz.*; s bogom *Z. i ak. c.* — s B.^{om} *St.* — ki je] koie (= koji 'e) *ak. b.*

MIŠA PELEGRINOVIĆ.

a) **Jejupka.**
b) **Knjiga Sabu Mišetiću.**

JEJUPKA.[1])

Čestitim vas vencem kruni
vičnji gospod, gospodične,
i želin'je vaše ispuni,
jer ste k suncu sve prilične.
Od onih smo, gospo, strana,
od kud žarko sunce ističe;
kletva hoće, svit protiče,
da nimamo nigdi stana.
Nit' u jednom smimo misti
božjom kletvom da stanemo,
gdi noćimo, ne svanemo,
jer nas počnu crvi gristi.
Jur dva dila segaj svita
izvili smo od te strane
radi naše brižne hrane
kako i čela cić medna cvita.
I primili, gospo, u putih
probijajuć strašne luge,
mnoge brige, jade i tuge
ciéa zviri tuj priljutih;
i cić guse, od ke riti
ne dadu mi grozne şuze,
misleć tužna, što mi uze,
spomena me čini mriti.
Imah sinke do četiri,
svaki biše kako rusa,

rkp. = rukopis jugosl. akadem. broj 339.

[1]) Slava budi bogu gospodinu! počinje jejubka gospodina Miše Pelegrinovića, vlastelina hvarskoga. *rkp.*

St. 1.—60. sr. na str. 141. *i sl.* 13. dvay (= dvaj) *rkp.* 14. od te] ote *rkp.* 16. *m.* jak cić medna pčela cvita. 18. probigugiuch (= probigujuć) *rkp.* 19. jada *rkp.* 20. tuj] tej (?) *rkp.* 21. gusce (= guše) *rkp.* 26. ruza *rkp.* 27. gusca (= guša) *rkp.*

Dančula mi odni gusa,
ka me u san jošće tiri.
Prid kom biguć, planin hvojke
bile su mi brašno hode,
i po hvojah od ros vode,
ja trim dajuć čedom dojke.
Svi mi k moru pripadosmo
za pribrodit' sinje more,
pri' ner gusa dojde s gore,
brodaru se svi dadosmo.
I brodeći Alivera
istom ne bi, vaj! na broju,
iz korablje ljubu moju
zani vihar od sivera.
A Eleza moju diku,
za brodidbu podah tužna,
lele! lele! glavom dužna,
da ne sušim lišca viku.
Samo meni moj Danio
od četirih jes ostao,
kako vidiš, ubah mao,
ali majci veomi mio.
Koga sa mnom, gospo, obdari
i ljubavi tve nadili,
tako mi te bog ne uhili
od najdraže tvoje hari!
ne čim stan'je me dostoji,
da velikost tvoje slave,
jer dostojiš, vrhu glave
kruna svih hval da ti stoji;
ako ću ti bez varčice
čest i sriću kazivati,
tako mi se majkom zvati!
moja gospo i carice!
Što li voliš, da t' ju kažu,
prvo ner mi dar pokloniš,

28. sam *rkp.* 29. prikom — planim *rkp.* 32. tim doyuch *rkp.* 35. zgore *rkp.* 36. sce (= še) *rkp.* 39. is *rkp.* 42. brodizbu prodah *rkp.* 44. susim *rkp.* 45. samo ye (= je) *rkp.* 49. gosp *rkp.* 51. nehuhilli *rkp.* 53. čim] chim (= kim *ili* ćim) *rkp.* 54. tuoy = tvoj *rkp.* 57. uariçe *rkp.*

a to hare (?) da se ukloniš,
da te lažju ne poražu.
Niti lažu niti hinim,
veruj meni, ma vladiko,
niti pitam blago niko,
ni ju cinju ni se cinim (?).
Pače volju, znaj, bez plate
robinjom se tvom nazvati,
ner se druzim samo ozvati,
makar da me svu pozlate.
Poskit' poni meni ruku,
ja ću t' sreću od početa
kazivati ter do čela
— — — — — — — —
Ti ćeš paka kako harna
utišiti moju tužbu,
a ja po tom na tvu službu
vik ću teći kako srna.

PRVA SREĆA.

Ali hvala gospod bogu,
moja kito od ružice,
vred ćeš parjat' sve tužice
i ščekati sreću mnogu.
Koju velmi veće žudiš,
nego da si caru lada,
i kojoj si veće rada,
nego svitom svim da sudiš.
Er bez toga carstvo svita
ni nijedna ina radost,
ne obeseli tvoju mladost,
moja kruno zlatom svita.
Dim ti od plod, moja slavo,
koje nisi vik imila,
vred ćeš imit', gospo mila,

63. harre — sce (= še) *rkp.* 68. ni yu çignu nisce cinim *rkp.* 69. plachie (= plaće) *rkp.* 71. *ili* oznati (?) *rkp.* 75. ter (*m.* der?) *rkp.* 77. ćeš] chies *s a vrhu* ie *rkp.* 80. sarna *rkp.* 81.—120. sr. na str. 143—144 83. ured *rkp.* 84. isçechati *rkp.* 85. velim *rkp.* 94. choyu *rkp.* 95. ured *rkp.*

tako meni Dančul zdravo!
Dvi ćeš rodit' muške glave
mnoge hvale, mnoge česti,
od kojih će ime resti
po svem svitu vičnje slave.
Prvi će imit' tuj besidu
prid gospodom, i to ime,
da će biti blago s njime
kumu, drugu i susidu.
Drugoga ćeš vidit' banom
od jezika od svih naju,
gdi stoluje na Dunaju
po milosti s goru danom.
Od blaga ti neću riti,
er je sreća odviš blaga,
ni od zdravja, gospo draga,
er ćeš priko stara umriti.
Da evo t' svita službenoga,
hoću t' dati na rastanci,
ne čin', da ti proju danci
brez trajan'ja ljubenoga.
Er gospoja bez ljubavi
što je ino, boga cića,
ner ugasla jedna svića,
ali suh panj u dubravi?

Uzdar.

Obdari te blagodari(?)
i bez konca vikuviti,
koji suncem svitu sviti,
ka me toli slavno obdari.

DRUGA SREĆA.

Viju, gospe, tvoju želju
kojom ideš sve starosna,
da ako ć' biti vred radosna,
u njoj slišaj ća ti velju.

108. zgoru *rkp.* 115. çim *rkp.* 116. strayanya *rkp.* 127. ured *rkp.* 128. u (*m.* o?) *rkp.*

Najprvo ću, ljubovnika
da izbereš, pak obljubiš,
za tim život pri' da zgubiš,
ner ga pustiš do vik vika.
Izabrat' ga mož' s pozora,
gdi su šetnje, gdi su piri,
kolo, zbori, rati, miri,
i po crkvah prez zazora.
Neću bega, neću slugu,
neću stara, neću mlada,
ni bogata, ni ću glada,
ni ću lipa, ni ću rugu.
Sridu ti je polja, brsti
meu svima, ke t' pominjam,
a ovo ti li spominjam:
u plemenu tvoje vrsti.
Koji ki čas vidit' bude,
da ga obljubi tvoja lipost,
svu će stavit' moć i kripost,
da te u ljubi pridobude.
Za to grd'je na svit stvari
po mom sudu bit' ne može;
ner kada te tko primože
u ljubavi il u hari.
Sumnje, koje sržbu i svadu
meu drazim' svak čas nite,
bigaj il mu čin' očite,
ako ć' da ste vazda u skladu.
Erje sumnja, veruj meni,
ka se drugu vred ne skaže,
ljubavi je smrt najdraže,
a toj znaju svi ljuveni.
Neću t' reći, za ke pravi
goranjeti branju obrati (?),
da obraz mi se sad ne obrati (?)
to t' je nauk celi i pravi.

136. *i ne ima u rkp.* 140. lipu *rkp.* 147. sfe = sve *rkp.* 148. ljubi] gliubi *rkp.* 152. haari *rkp.* 153. sumgniu — sfadbu *rkp.* 157. erye (*m.* ere?) *rkp.* 158. ured *rkp.* 164. obrazmisce *rkp.*

U z d a r.

Kad te nauk moj, al riči
dadu šćeti ali sramu,
vražbu vapi na me samu,
na me samu svu krv liči.

TRETA SREĆA.[1])

Prohodeći Skenderiju,
jur su tomu mnoga lita,
čuh reć' muža gospodita,
da svi ljudi sve umiju.
Da li došad ka Dunaju
slišah tojer od gospode
na njih sajmu polag vode,
da svi ljudi svaka znaju.
Za tim i ovoj slavno misto,
takoj da je, tvrdi i hvali,
i svi u njem veli i mali
starzme (?), sve toj da je isto.
Ako poni (?) sve znat' mogu,
ja, koja sam jedna od njihe,
ka će pravda za ke l' grihe,
da znat' i umit' sve ne mogu?
Nijednu ti trzat' (?) velju,
da toliko znam i umim,
da, kad godi pravo ti dim,
ništor ne znat' jur poželju;
navlastito kad ću drazim
da zlo al pravo što povidam,
er pak lako ne izvidam
ranu, kom jih ja porazim.
A pri' volju ne bit' živa,
ner jim jednu reć' za drugu,
a ostati pak u rugu,

167. vražbu] uurazbu *rkp.* [1] scrichia *rkp.* 169. *ili* Škenderiju (?) 170. letta *rkp.* 173. ka] chad *rkp.* 180. starzme *rkp.* 181. *rkp.* 185. tarzat *ili* tayat *rkp.* 192. porazu (= poražu) *rkp.*

da sam u svem svim laživa.
Nigda čudo zlo i riči
nike od mene zvrgle bihu,
er me sreće lažne mnihu,
ke rok i big pak sve obliči.
Za to tebi tvoju sreću
pravo i smino hoću reći,
a u kratku, neka t' veći
ne dam poraz i bol veću.
Skoro ć' ostat' udovicom,
i opet se ć' skoro udati,
i bog će ti sreću dati
golemniju ner divicom.

U z d a r.

Sad mi s' ljuta, sad mi s' slatka,
sad me cviliš, sad veseliš,
sad me tiraš, sad me želiš,
ma višnjice ljuta i slatka.

ČETVRTA SREĆA.

Čuj me i ti, gospo slatka,
tako t' sriću vičnji uzviši!
ter u srcu zlatom piši,
što ću t' riti sad Jejupka.
Ako koga draga žudiš
priko srca prihvatati,
nauk ću ti, dušo, dati,
da dil toga već ne trudiš.
Počiniti hoću tebi,
er ste, gospo, bez počini,
kako kupus bez začini,
a to svaka zna po sebi.

206. udati] odati *rkp.* 214. uzvisi *rkp.* 218. priphuatiti *rkp.* 223. kupus] chopus *rkp.*

Tko god lišce tvoje vidi
jednom, za njim svej umira,
i da mu se svud prizira,
i pak osin da ga tiri.
Za to davši meni viru,
rec' ovakoj, komu s' rada
biti ljuba ali lada,
da sam dojde, „evo umiru“:
kako zoru sunca svitlost,
al človika osin združi,
tako sve dni slidi i služi
tvoje srce moju lipost.
Kako lepir uz plam svića
veseli se, vrti i vije,
tako i ti uz ćelije
vi' se moje mene cića.
Kako puca kris ob liti,
il na ognju javor stoje,
takoj puca' srce tvoje
sve žudeći mene imiti.
Ter ako mu ni ovime
ledno srce ne ožežeš,
tri krat ovoj, kada ležeš,
rec' ter veće ne brin' time:
kako iznutra kremen kami
vazda gori, izvan stine,
tako srce tvoje od stine
bud' cić mene led i plami.

U z d a r.

Već ner nebo zvizd uzdrži,
i pržine sinje more,
lišća polja, i sve gore,
veće ti se dobra zdrži.

227. se] sce (= še) *rkp.* 228. osim — tiri (*m.* slidi) *rkp.* 234. osim *rkp.* 238. se] sce *rkp.* 241. chris *rkp.* 242. stoye (= *i* što je) *rkp.* 248. brim *rkp.* 250. izvam *rkp.* 251. ostine *rkp.*

PETA SREĆA.

Velmi s', gospo, zavidljiva,
prem da tebi svak zavidi,
i još mi se k tomu vidi,
da s' očima ujidljiva.
Ruho, ures, biser brojni,
srebro, ures (?), pinez, blago
i što je drugo vidit' drago,
makar bilo bratji vojni (?);
što god druge veće vidiš
od tvojega veže i lipše (?),
ali sa svim . . . to lipše,
oni čas joj pozavidiš.
I svim bi se prominila,
veće i lipše obirući,
na svoje se ne obzirući,
a ti bi grih, gospo, mila (?).
Promina t' bi taj od veće,
moguć bez nje sve to imiti,
er ni živ duh meni mniti
óvdaj ki te ne nameće (?).
Nigda tojer i ja luda
bivah tako i zavijah,
kad što lipo veće vid'jah,
pak mi poče dati ruda (?).
Er se jamih domodara,
ter ljubeć (?) ga dvorno i ljubko,
koj' mi vazda, brižna Jejupko,
doskitaše svakih dara.
A sada sam obljubila
tvom pripravom dobro vrime,
kleti ću te bdeć i drime;
za što bih se (?) još ljubila!
I ti ga se, gospo, bludi,
aj! čim dojdeš na ma lita,

259. se[sce *rkp.* 261. biscer (= bišer) *rkp.* 264. billa *rkp.* 266. uexe (= veže) *rkp.* 267. s fim d to *rkp.* 269. bi se] bisce *rkp.* 272. milla (*m.* imila?) *rkp.* 276. chitte (= *i* ki te) *rkp.* 282. gliubech (*m.* ljubih?) *rkp.* 289. se] sve *rkp.*

er se dobrom svim obita,
pak svakoga prizloćudi.
Parjaj što svih holast shusti
zavidostju i nje želju (?),
a u naprid, ja ti velju,
udri svita, kako pusti (?).

Uzdar.

I val i dan, koji proje,
nikada se već ne vrati,
a tko sebi ruho okrati,
kajan'je ga vik ne oje.

ŠESTA SREĆA.

Za ljubezan, ne za mito,
hoću da zna tvoja lipost
bil'ja moga ku god kripost,
moj romore, medno lito,
neka i ti kad god budeš
bolna od mrtvih uzkrisiti,
i time se povisiti,
a da je moj lik ne zabudeš.
Imam bil'ja od spomene,
i tolikoj od zabiti;
ovim možeš svih zabiti,
a ovo t' daju cića mene,
neka t' sam svej u pameti,
neka ti sam draga i mila,
a već ljubit' da t' ni' sila
koga t' jednom srce odneti.
Imam bil'ja i od vidi,
imam tojer i od sluha,
ovoj zdravi sa svim gluha,
i ovoj čini, slip da vidi.

301. gliubezam *rkp.* 303. moya *rkp.* 304. medna *rkp.*

Ako ć' komu podobriti
od izvanjih al u rodu,
vazmi, čim mož', svu prigodu,
ku neć' veće vik imiti.
Imam bil'ja od nimosti,
i od zubi, i bok koga boli,
ovoj svaku bolest toli,
a ovo on čas rič oprosti.
Evo t' svaka na izbor daju,
od svih možem da pomogu,
hvala momu gospod bogu,
ništo od tebe ne zataju.
I od onih svih nemoći,
ke ne mogu i mogu biti,
i kih je inih na sem sviti,
i ke umislit' nije moći:
od svih imam bil'ja i lika,
vazmi, što hoć', svojom rukom,
er ne budim istva (?) ukom,
i čast slavom do vik vika (?).

Uzdar.

Brž ke godi tvoje sreće
smele ti su, gospo, misal,
a znaš naju svih da je čisal
vazda reći što god veće.

SEDMA SREĆA.

Imaš vojna uzovita,
nigda s tobom lipo i dvorno,
nigda rotno i rogoborno,
srdašca je, znaj, skrovita.
Curvarivi (?) ima oči,
i prihvata tuje lade,
od tebe se noću krade,
kad se s drugom kojom roči.

339. istua *rkp.* 345. — 384. sr. na str. 145. *i sl.* — uzorita *rkp.* 349. Curuariui *rkp.* 350. Phuata tuoye *rkp.* 352. schoyom *rkp.*

Ter nut gledaj njega ćudi,
neće dvi, tri, ni četiri,
neg ako jih sto zamiri,
svu sto hoće, svu sto žudi.
Koliko pak na toj trati,
ne tribuje, da spovime,
er cić toga, dobro vime,
da se s tobom svak čas rati.
Ni' mu dosti, da te neće
ljubit' verno, kako ima,
ner još ruha tva vazima,
ter po bludih svud razmeće.
Jeda brže koj gospoji,
ka polipša jest od tebe,
ili može biti uz tebe,
il ku ruho tve dostoji?
Ne, ne, ne, ne, na moju veru,
nego jednim zlicam, koje
bez pristanka sve nastoje,
da ga gule, da ga deru.
S kimi, gospo, o kolike
noći traje, a kad leći
dojde uz te, dav ti pleći
neće vidit' tve prilike.
Dostoji li tvoja mladost,
tvoja vira, tva lipota
takuj gorkost od života?
nu procini tvoja radost.
Ter vi', da se ne povraća
naša dika, ni nje slave,
a huda je žena, prave,
s vrhom zajma ka ne vraća.

U z d a r.

Sve što god je sreće u sreći,
il je bilo, il će biti,
sve ti budi rikom pliti
u srid hiže i s vrhom teći.

359. urime *rkp.* 367. uz] s *rkp.* 368. ku] cho *rkp.* 369. traje] barze *rkp.* 380. pocini *rkp.* 381. vi'] ni *rkp.* 385—388. sr. na str. 163.

OSMA SREĆA.

Reć' ću i tebi, moj jablane,
stvar istinu, ne od laži,
s kom mi u skrbi tvoj najdraži (?),
ži mi ovo mlado lane!
Ovuj zlicu, kuj držaše,
s kom se biše zaljubio,
tebe i sebe pogubio,
cić ke na te svu mržaše,
opet hoće da nastani,
opet ljubi i draguje,
i o tomuj svej duguje,
da ju opet vazme i hrani.
Jure joj je našal hižu,
i probrižil svom odićom,
žitom, vinom, ul'jem, pićom
svakom, prve mnogo bližu.
Sada joj jest godišnicu,
neka mu je vred sa svime
lipšu od nje pravit (?) dime,
a prižio kako dicu.
Za to uresa čuj i ruha,
da t' ne poju u zahvari,
er tribuje mnogo stvari,
gdi se uredba tako skuha.
Ako li ćeš, tvoja sužnja
da se tobom propečali
i osveti tve pečali,
čim joj hoćeš biti dužna?
Neću od tebe, dušo, blaga,
ni za mošnju da se sežeš,
ner da mi se samo obežeš,
da t' ću biti sve dni draga.
A sve ću toj razbajati,
kako jednu oblačinu,
ni rasciniš moju cinu (?)
zlice činit' ohajati.

389. reć' ću] rechiu *rkp.* 391. s kom mi] schomi *rkp.* 393. ouay zliça *rkp.* 401. joj je] yoye *rkp.* 406. ured *rkp.* 408. dincu *rkp.* 418. sizes *rkp.* 420. da t' ću] datyu *rkp.* 423. çenu *rkp.*

Samo t' u ovom on zamira,
da nis' plodna ka' ni glumna,
a veli se, svaka umna
da bez plodi ne umira.

U z d a r.

Jamačno t' se, gospe, obitju,
pri' ner jesen bude izajti,
da ć' čestito brime najti
a u većem u dobitju.

DEVETA SREĆA.

Moj zlat venče srebrom sviti,
za što nećeš da prociniš,
koliko se u tom hiniš,
mneć, da je zlato svej, štoj sviti?
Znaj i tim si veće kriva,
da je sve toj protiv priči,
ka istinom svitu liči (?),
da ni' złato sve, što siva.
I u srebra je ka god svitlost
svitla u počel i pristala,
da ne trpi već do mala,
er ni' u njem zlatna kripost.
I mido je, ko se zove,
još ko žarko svitlo obično,
da li zlatu ni' prilično,
ni imenom zlata slove.
Ne moj već vik njih naravi
takmit', zlatom ni družiti,
ako sve dni neć' tužiti,
dokle t' (jih) opet svih rastavim.
Zlatu od zlata podaj bitja,
srebru i midu njih prilike,
ako ć' da t' su po sve vike
pohvaljena sva tva žitja.

431. najti] zayti *rkp.* 439. *m.* ku istinom svit uliči? 441. *može se čitati i* srebru *rkp.* 446. zarscho *rkp.*

A inako znaj, gospoje,
da će zlato potamniti,
takoj da ga neć' već mniti
ni za zlato, ni za tvoje.
Znam, znam, er mi s' razumila,
što sam t' rekla i što ću t' reći,
i moj nauk da t' je veći,
ner ga s' dosle vik imila.
Ti si slita u čistu zlatu,
komu srebra s midi nećeš,
pače jih se svih odmećeš,
po mom svitu tebi datu.
A ja ti se sad obitam
verom mojom, kad to izvršiš,
i do konca sa svim svršiš,
da te u pismih vik počitam.

U z d a r.

Ako obslužit' budeš verna,
što rih, biće t' čudna plata
i tobolac vridna zlata,
da te u pismih vik počitam.

DESETA SREĆA.

Sreća ovaj gre bludeći,
ter vas skupa svih zatiče
tim, što samo jednu tiče,
koj, velju, imaj obzor veći.
Imaš vojna, ki ti kaže,
da bi u te dušu udahal,
i sam umrl al izdahal,
i da nima ništor draže.
Već te odićom resi i svati,
ner prolitje cvitjem trzan,
il on, koga vele, u krzan
da svoj ljubi nad svih trati.

456. pohvalena *rkp.* 471. chomça *rkp.* 474. bityet — plachia *rkp.* 486. prolityem — tarzam *rkp.*

Jamite je toj toviti
timi (?) svak dan ne pristaje,
da u kraljice nisu slaje
u tej cini svih nositi (?).
A spravnu te u red drži
takoj, da jih veće imaš,
i iz nova opet primaš,
ner trgovac, ki svim trži.
Celovom te često uzvodi,
neka poznaš sve razblude,
i lov vidiš, ki tvoj bude
i po suhu i po vodi.
Piri, tanci, sva vesel'ja
hoće sa svim da su tvoja,
i da s' po srid svih gospoja
kako jablan posrid jel'ja.
Gdi godi te putem 'stane,
il su izvanji tuj il naši,
šali, špota i tamaši,
veleć: sad mi zora svane.
Ne moj se, gospo, tim uzdati,
ni po lišcu sud' človika,
er mu nije moć' do vika
srce, misal, ni ćud znati.
Zakle' se je svemu rodu,
ne znam, radi koga uzroka,
zgubiti te u malo roka
išće brže tuj prigodu.

Uzdar.

Neću, gospo, na svit riči
da mi uzdar sad poskitaš,
a to ako me srcem pitaš,
neka te ovdi dar ne obliči.

487. charzam *rkp.* 489. Jamiteye *rkp.* 501. tamçi *rkp.* 504. yablam *rkp.* 507. sali spota *rkp.* 513 zachleseye (*m.* zaklel ?) *rkp.*

JEDANADESTA SREĆA.

Božji narod božju sreću
vrhu glave, gospo, nosiš,
da ju u boga sama prosiš,
ne bi mogla prosit' veću,
neg li ti je od zgor dana
još od tvoga od poroda
na pošten'je svih od roda
i od grada, Trogir zvana.
Jadrit', jadrit' ni' daleče
naminjeni tvojoj sreći,
komu ć' vreda moći reći:
zapada mi sunce steče.
Sunce isteći er zapada
tebi hrli (?), svitla zoro,
kojemu ćeš velmi skoro
nazvati se verna lada.
Za toj splitaj zlatom kosi,
i resi se sva i slavi,
i svatovom dare spravi,
kako no se tebi prosi.
Neka t' reku svati tvoji
svi, da jim se svim veseliš,
i pogledom rajskim veliš:
ja sam vaša, a vi moji.
A nad svimi osobojnu
kazuj ljubav, kazuj radost,
kim užiže tvoja mladost,
rec' ovakoj mladu vojnu:
veće mi si, hrabre, sladak
nego slatki san pri zori,
il, kad najveć sunce gori,
oni tihi litnji hladak.
On neka to ne propusti
bez ljubene bez zamine,
reć' će t' riči meu ine
a s celovom sve na usti':

531. ureda *rkp.* 532. stice *rkp.* 533. istechi (= *i* išteći) *rkp.* 534. tebe *rkp.* 542. daymise *rkp.* 555. rechiet *rkp.*

veće mi si ti, gospoje,
sama na svit mila i draga,
neg je moj um, vid i snaga,
i još s dušom srce moje.

Uzdar.

Nisam manje znat' vesela
od (?) ovomu tvomu daru (?),
neg da mi daš u sem gradu
dva od svih sel vridna sela.

DVANADESTA SREĆA,

Tko je užmnožan, moja jelo,
sva otajna da ti pravi
sreće, koji (?) t' bog pripravi
i s njim (?) dobro, krasno i velo?
Nitko, da znaš, ma ljubavi;
er sva, ka su još došasna,
kazuju se jak i časna,
već komu jih bog objavi.
Da li ja ću t' što god riti,
što je meni znati dano,
tvoga dobra, moja hrano,
i sve ostale (?), ke će t' priti.
Četiri ćeš sinke imiti
togaj uma, tej vridnosti,
da obašad svita dosti
svude hote slavni biti.
Prvi i drugi u istoku,
a poslidnji u zapadu
steć' će t' prija ner popadu,
mnogo čudno blago i stoku.
Bit' će t' kraljem poklisari,
bit' raici (?) od jemija,

560. zdusom *rkp.* 561. znat (*m.* znaj?) *rkp.* 562. daru (*m.* radu?) *rkp.* 563. ovo *izpravljeno u* sem *rkp.* 565. I choye — uzmnozam *rkp.* 567. choyt *rkp.* 570. svacha *rkp.* 583. stechiet *rkp.*

bit' vitezi od numija
i knezove mnoge hari.
A sve more, koje more
da brodeći svihe raspe
i opet jih blaga naspe,
za toj ti se zove more;
koje t' sreća tač obeza,
da ga ćaćom još zvat' budeš,
meu to odkup ne zabudeš
moga Dane il Eleza.
I od svih ćeš vidit' ploda,
i od tej plodi pak poroda,
od poroda još naroda,
i blažiti, ko ih rodi.
Istom budi harna bogu,
i milosna svomu sluzi,
koga vidiš prava u tuzi,
prvo ner ga tuge smogu.

Uzdar.

Il je tiho, il valovito
more, hval' ga sve jednako,
jer je uzmnožno svakojako,
da ti bude darovito.

TRINADESTA SREĆA.

Svi razumni skupa vele,
što god človik ku noć sanja,
da je sve toj misal danja,
kom se stvari čudne užele;
i svi ti sni da ino nisu,
ner po pravo ona tlapa,
onaj para, onaj vapa,
ka svih muči, ki su u bisu.
Toj istina i ja tvrdim,

587. uitez od *rkp.* 592. morrè *rkp.* 598. tey (*m.* tih?) *rkp.* 603. tuxi (= tuži) *rkp.* 609. razumi *rkp.* 610. sanya (= san'ja) *rkp.*

da sve pravo to govore
od san noćnih, da ne od zore,
inako jim vas um grdim.
Jer sni zorni već su istini,
ner je njihe svih umin'je,
ilit' moje neumin'je,
il da krvi ni' u stini.
Sve t' sam ovoj htila stavit'
sprid, neka umiš razaznati,
kim snom imaš veru dati
cić sreće ove, ku ću t' pravit'.
U probuklu jedne gore,
koju t' velim ni' daleče,
kako meni moj duh reče,
sreću tvoju zmaji dvore.
S kom ti će se vred prisniti
zorom, rič mi dobro zori,
blago, ko već svitli i gori,
ner da ko u njoj oganj niti.
Tuj su zlata, tuj biseri,
tuj pridragi svi kameni,
koji meću već plameni
neg njih traci zlatoperi.
Ki su totu samo za to,
sad tisuće ide lito,
neka sve toj stanovito
samoj tebi bude dato.
Za to, gospo, umna budi
u vazetju toga dobra,
kad te vičnji na to obra;
ali mene ne zabudi.

Uzdar.

Sve, što s' dala, da Eleza
i Dančula majka odkupi,
sve ti toj bog dobrim skupi,
i blud' tvojih od pčeleca.

618. da] day *rkp.* 633. ured *rkp.* 637. tu biseri *rkp.* 639. koji] choyu *rkp.* 640. zlato peri *rkp.* 643. nechay *rkp.* 649. sve] su *rkp.*

ČETRNADESTA SREĆA.

Velmi s', gospo, bogu draga,
i velmi t' će bog pomoći,
ričju izreć' nije moći,
koli s tobom sreća slaga.
Bud' vazmeni da si danak
provodila tugu mnogu,
da li, hvala gospod bogu!
sve toj minu kako sanak.
Od mrtvih ti vojna uskrisi
on čas, ki te ladom poja,
kim se sada lipost tvoja
jak livada cvitom risi.
Bila si se još pripala
već neg riba u malo vode,
il godinom ki se brode,
kad jidra uzru na se pala.
Za to gdi li ali kada
ti se možeš spomenuti,
da brže ner ja pomenuti (?),
da ne jadaš kako i tada.
Eto te pak sreća izruči
tak, da t' bule sve zavide,
erbo svaka čuju i vide
pod zaklopom tvojih ključi.
Rič je ovaj, ku svak pravi,
da s' na takoj sad stolici,
da i mali i velici,
svak te visi, svak te slavi.
Nu pokle t' je darovita
takoj sreća u sve stvari,
neka te još većma obdari,
vazmi malo i moga svita;
u kom čelo, srida i svrha
jest od dobrih svih nauka,
koje prijat' nije muka,
ako ć' željam dojti s vrha.

654. uelmitye *rkp.* 664. uisi, *nu vrhu* u *napisano* r *rkp.* 668. uzru] *može se čitati i* uzna *rkp.* 680. u uisi *rkp.* 681. tye *rkp.*

Boljemu se svak čas nadaj,
a od zla se ne mar' ništa,
ni gri' vazda svoga ognjišta,
ni u dub jedan sinj pokladaj.

Uzdar.

Travicom se polje diči,
a travica ranim cvitjem,
rano cvitje premalitjem,
a ja tobom, draga riči.

PETNADESTA SREĆA.

Tako t' živi tvoji oči,
koji jesu grada vridni,
ne čin', da su meni jidni,
ni mi njimi smrt uzroči.
Imaš u njih niku kripost
priveliku i pričudnu,
nigda od pruda, nigda udnu,
kako ushoće tvoja lipost,
ne čarami, ni mahijom,
kako nika druga čini,
ni uroci nit' bud čini,
ni izid'ju, ni ujijom,
nego smihom i (s) vesel'jem,
kim svit mogu veseliti,
i pak tojer dreseliti
gnjivom gnjivu (?) i dresel'jem.
Kad jih smihom, gospo, obnadiš,
mrtva činiš živa ustati,
i zdravoga mrtva ostati,
kad jih gnjivom pak ojadiš.
Evo i ovdi znam po srti (?)

690. nistar *rkp.* 695. cuityem, *nu pisme* m *precrtano rkp.* 696. stobom *rkp.* 699. ne čin'] neçim *rkp.* 705. mahigiom *rkp.* 708. u gigiom *rkp.* 710. chimi *rkp.* 715. i (*m.* a?) *rkp.* 716. oyadis *ili* ogadis (?) *rkp.* 718. jedan] gedam *rkp.*

jedan, koga s' obgnjivila,
i pravoga okrivila,
tako da je tiskom (?) smrti.
A kune t' se u posal'ju (?)
tako ga meč ne probio!
da te ni' vik ozlobio
ričju, dilom, ni misal'ju.
Krivica je, znaj, gospoje,
ne ktit' da opet vas tvoj bude;
i toj da se sve zabude,
i opet da te pisni (?) i poje.
Er ako ga hrlo u hrli
ne pomisliš i ne praviš,
pak neć' moći, da ga ozdraviš,
kad jur bude naumrli.
A i ti se u talstvo (?) daju,
da t' je u svem prav i veran,
a ne krivac i neveran,
koja zloba vik ne taju.

Uzdar.

Kad god pogled tvoj veseli
na mene se milo obrne,
prem da srce me protrne,
li me sa svim obeseli.

ŠESNADESTA SREĆA.

Ti si, gospo, jošće dikla,
to svak vidi, primlajahta,
lipa, slatka, sva glajahta,
kako ružan cvit iznikla.
na očiju (?) te svak raznosi,
svakomu si draga i ljubka,

721. posalyu *rkp.* 723. oxlobio (= ožlobio) *rkp.* 730. *može se čitati i* pomiliš *rkp.* 733. utalstuo *rkp.* 734. ueram *rkp.* 735. neueram *rkp.* 741. dechla *rkp.* 742. primgihta *s* la *vrhu* mg *rkp.* 744. ruzan — iznechla *rkp.*

od svakoga, zna Jejubka,
da se plemstvo tve pronosi.
Pače nije nigdi nitko,
komu dala nis' zabave,
kako da je vlah s Krbave,
grdeći ga jadno i britko.
Ako t' mladost to uzroči,
i prvo su mlade bile,
ke su u potaj' već ljubile
drazih svojih, neg svoji oči.
Ako l' lipost toj podaje,
i prija su bile lipe,
ke su na smrt svoje kipe
dale, a drazim život daje.
Ako l' plemstvo tojer tvori,
i popri' su i kraljice
metale se u oganj nice,
da jih s dragim pored gori.
K tomu i sada ke su u svitu,
i do konca ke će biti,
vazda hote sve ljubiti,
ne scineći smrtnu pritu.
Nu i ti od sad, moja vilo,
čim si u sjan'ju od prolitja,
pospiši se, tvoja (?) cvitja
brat' za rana brzo u krilo,
prvo ner jim bude pasti
iz nenadi mržne dane,
er kad najjasne (?) sunce grane,
sva će činit' sela opasti (?).
I rec', da ti sama uzmnožna
nis' protivit' svoj naravi,
ni već živit' bez ljubavi,
koj si svitom svim podložna.

748. plemstuo *rkp.* 749. nitko] nicho *rkp.* 750. nis'] niye *rkp.* 755. potay *rkp.* 756. oči] otci *rkp.* 760. draxim *rkp.* — daje (*ili* da je?)] dalle *rkp.* 761. plemstu *rkp.* 763. motali *rkp.* 764. ozdragim, *nu* o *zamrljano rkp.* 772. zatrafa (= za trava) *rkp.* 775. nay yasne (= i najjašne) *rkp.*

Uzdar.

Kako brštan stabla dubi
grli, a golub golubice
ljubi, tako, ma danice,
vik te tvoj drag grli i ljubi.

SEDAMNADESTA SREĆA.

Ti razliko travje i cvitje,
hoću, da znaš, ke je moći,
i kim možeš što pomoći,
moje drago premalitje.
Ako želiš, moja kruno,
vojnu biti draga, ljuba,
nosi cvitak dragoljuba
zanidarje vazda puno;
ter do vika neće inu
gospodičnu veseliti,
ni dragovat' ni želiti
razmi lipost tvu jedinu.
To li te je vratit' želja
ljubi-draga s duga puta,
uzvrat', gospo, s pridu skuta,
ter klikni: ovdi vrati-želja!
Priletit' će, znaj, u hrli,
da bi bio na kraj svita,
svim brodarom dajuć mita,
da pri' dojde, da te grli.
Jeda li si još pomrla
biti, dušo, zlatih vlasa,
pomivaj se zlatovlasa,
ter tom želјom bud' neumrla.
Ako pomnju staviš na to
i pomanju, ner se prosi,

785. — 824 sr. na str. 146. *i sl.* 788. premality *rkp.* 793. nechiu, *nu sa znakom kao koma vrhu* u *rkp.* 796. racmi *rkp.* 797. u uratit uratit *rkp.* 798 zduga *rkp.* 800. u urati *rkp.* 801. priletitye *rkp.* 808. pomiuise *rkp.* 809. ter] er *rkp.* 810. prosci (= proši) *rkp.*

viruj mi, će tvoje kosi
prisivati čisto zlato.
Nu ako li, ružo, u belu
kopniš, lišce da t' se lašći,
i još k tomu vik ne istašći,
zavijaj ga u ružu belu,
ter tako mi dobre staje!
ako budeš to tvoriti,
neće ti se vik škoriti,
ni ćeš znati, starost ča je.
Od inoga što ću t' riti,
moja tiha pitomino,
ner sve na svit da znam ino
izmi samo, kad ću umriti.

Uzdar.

Cvalo t' reslo i rodilo,
i dilila, i imila,
i gradila, i novila,
i na prid ti sve hodilo!

OSAMNADESTA SREĆA.

Dušo duše moje, i srce
srca moga do umora,
ne hod' vreda priko mora,
jer izbašne neć' bit' smrce (?).
Većali su s morem vitri,
dažji, snizi, gradi, gromi,
magle, munje, trisci tromi
na pogibil tvoju hitri,
da te svaki njih naskoči,
i korablju svu potopi,
ako ć' sega riza i kopi
pojes (?) trsje tve, gdi soči,

811. chosci (= koši) *rkp.* 813. ruzo *rkp.* 814. lischie (= lišće) *rkp.* 815. istaschis *rkp.* 816. ruzu *rkp.* 819. schoriti (= *i* skoriti) *rkp.* 823. xnam (= žnam) *rkp.* 825. — 828. sr. na str. 163. 826. gimilla (= jimila) *rkp.* 827. novila] gimilla *rkp.* 831. ureda *rkp.* 832. jer] yer (*m.* ter?) — izbasne *rkp.* 834. dazgi *rkp.* 835. trischi (= trišći *ili* triski) *rkp.* 839. riza *ili* roza *rkp.* 840. poyes *rkp.*

S vihram (?) klela i molila
mnogo vruće, da mi obliče (?),
za č tu vrzdu (?) na te liče
rise (?) jer je prinemila.
Ovdi je jedan slaji meda,
ki ju ljubi već života,
a ne hoće nje lipota
samo jednom da ga zgleda.
Pače ga je na toj dojti
jur činila, i ni' joj dosti,
da ga ni' već koža i kosti,
i tej hoće skori ojti.
To ti je uzrok nje pedipse,
toj pokorna alisen'ja (?),
toj svakoga ponižen'ja,
toj za . . . luge sve razvije (?).
Uprašah jih veće krati,
tomu osudu je l' načine?
Svi rekoše, da ni' ine,
ner sva k njemu da se obrati,
Reć' mi ć' ovdi, moj zgovore:
to je sve laž, tlapa i hina,
ne kazuješ toj bez vina;
za što oni ne govore?
Svako, gospo, u naravi
bitje od počel još govori,
da malo je još zlovori (?),
ke tuj znamo po put pravi.

U z d a r.[1]

842. vruće] Vuruchie *rkp.* — oblice *rkp.* 843. uarzdu — lice *rkp.* 845. Otdye yedam *rkp.* 851. ni kosti *rkp.* 854. alisenya *rkp.* 856. za *a dva pismena nije moći čitati rkp.* 868. tuj] *moglo bi se čitati i* tej *rkp.* [1] *u rukopisu ne sliedi nista više.*

PELEGRIN SABU[1] MIŠETIĆU.

Dobro zdravje, mirni pokoj
u prijazni i ljubavi,
i pisan'je moje ovoj
jur k tebi se sad odpravi.
Mili Blažu i razumni,
i dil veći srca moga,
koje tvoja ljubav, umni,
posvojil' je jur za mnoga
prošla l'jeta i minula
vremenita taj godišta,
da od tebe jošte čula
ni' prijazan moja ništa.
Za toj žudi srce moje,
i veliku ćuti želju,
moj izbrani prijatelju,
ćut' za dobro zdravje tvoje.
U kojemu dobrom stan'ju
uzdrži se sreća svoja,
naviestit' mi ljubav tvoja
htjej u svomu u pisan'ju.
Ali tuga i nevolja
srce t' jadno tač razcvilja,
da nepokoj i zla volja
od tebe se čas ne odilja.
Ako vesel i zdrav stojiš,
srce moje toj prem žudi;
ako li te ka zled trudi,
i u trudu srce dvojiš,

a. = rukopis Štrossmajerove sbirke br. VI.
b. = priepis Luke Zore.
[1] gosp^{u} Sabu Mišetiću Vl^{u} Dub^{u} *b.* St. 1. zdravlje *b.* 12. ni'e *b.* 16. zdravlje *b.* 26. to *b.*

teziem moja svies i duša
od veće se velmi boli,
i s tobome nemir kuša
razdielivši zled na poli.
Kroz toj milos vašu molju,
meni pisat' ne krati se,
kad ti vrieme uzvidi se,
i uzimaš pisat' volju.
Viem da prosim stvar dostojno,
da od veće velmi mučnu,
jer bolesnu i naučnu
spjevat pjesni ni' pokojno;
l'je poznajem ja po sebi,
ki za ljubav mnokrat trudim,
da prijatelj pravi ne bi,
komu zdravje i moć žudim,
da trud pisma veće scini
neg mol'jen'je scinit' ima
prijatelja, ki očima
i srdašcem tvoj se čini.
Jer kako no, vriedna slavo,
očima te gleda draže,
prem onako srcem kaže
ljubiti te vjerno i pravo.
Mož' mi rieti, Blažu mili,
ako srce moje žudi
tvoj mir i goj, za č te trudi
moja ljubav i tač sili
na stvar, koja van iz ruke
tvoje izit' l'je ne more
bez trud'jen'ja i bez muke,
i bol'jezni sto krat gore?
Na toj ti odi odgovaram,
prijatelju moj srčani:
čovik, koji ljubav hrani
ondi, gdi ju ja zatvaram,

31. s tobom me *stoji u rukopisu Zore* 33. to *b*. 44. zdravlje *b*. 63. čovjek *b*.

po sred srca obranjena,
ovom puti, ovim tilom
vik ne može razmi...
inom s . . . . . .
Od srčane tej ljubavi
dragu svomu prijatelju,
za što gdi je toj srce pravi
. . . . kaže svaku želju.
Sad koje se može riti
nepodhibna srca dilo,
s istim trudom izpuniti
drazih volju drago i milo;
i ja bil sam u nemoći
mnokrat stegnut od prijazni
učiniti, što ni' moći
lasno učinit' bez bojazni;
l'je znajući, pod koliko
mučnih veza podložno je
naše srce, sebi koje
nigdar dužno ni' toliko.
Prem da mi je mučno bilo,
s mnogim trudom i bol'jezni
pisah mnokrat sklad i pjesni,
ne buduć mi pisat' milo.
I za toj se l'je ne kajem,
da nahodim vesel dosti,
ter u trudu i gorkosti
ja pogodih drazim mojiem.
Tiem ako je koja muka
dil života obujmila,
slobodna t' je svies i ruka
Skladat' i taj pisat' dila.
Spravi srce, htjen'je, misal,
tere knjigu i crnilo
na pisan'je i na dilo
pjesni, koje s' vazda pisal,
i naviesti tva dobrota
skladniem pismom mene svoga

66. *u rukopisu* putim *Zore* 71. toj *ne ima b*. 75. istiem *b*.

od življen'ja dobra tvoga
vriedna stan'ja i života.
Taj ti neće bit' primučna,
ni pritrudna stvorit' dila,
jere spjevat' tvoja vila
pomagat' ti jes naučna.
U sjeden'je jedne noći
mož' mi pisat' i u pjesni
meni skazat' sve bol'jezni,
koje ćutiš, i nemoći.
Od kieh nadje bolan čovjek
zdravje, kad jih ne sakriva,
a mučeći tko pribiva,
ne ima pomoć, zdravje, ni liek.
Svakoj tuzi i nemoći,
ka se vidi al poznava,
kamen, bil'je, rieč i trava
može liek dat' i pomoći.
Razlikos je medju ljudi,
čovjek umi veće i zna
od čovjeka, koji prudi
s dobra svjeta i korisna.
Da rieč ovu svud pisali
jesu mudri, ki govore:
što sam jedan znat' ne more,
ono znaju svi ostali.
Ne dim ovo za uzvisit'
sebe toli neumjeća,
a ponizit' tieh, ke sreća
ne da sasma doli snizit';
ki razumom i pameti
mjere zemlju i nebesa,
jer taj hvale ne doteza,
ki htje druzim čas uzeti.
Ni'e put dobar za pohvalit'
sebe, druzieh poplesati,
i njih slavu nastojati
doli snizit' i obalit'.

108. pomagati *u rukopisih.* 113. kih *b.* 114. zdravlje *b.* 116. zdravlje *b.* 125. da] dach *u rukopisih.* 137. nije *a.*

Za taj uzrok prijatelja
ja ne žudim nemoć čuti,
tiem ne čini, da se smuti
od srdašca moga želja.
Tvoje bitje znati žudim,
samo jeda u nemoći
tvojoj mogu t' ja pomoći,
i kom stvari da ti prudim.
Jer od mnozih slišah i čuh,
ki od tebe spoviedaju
onim, za te ki pitaju,
da s' nemoćan, nezdrav i gluh.
Čuti ne mož' tries ognjeni,
grom kad praska iz oblaka,
dohodi nam toj zlo s mraka,
s noćne šetnje i studeni.
Glavu toplit' i studiti,
i kip gvozd'jem odievati,
i na noći studen stati,
svak će tuj zled oćutiti.
S toga čovjek zla živjen'ja
gubi snagu, zdravje i moć,
i razliku zled i nemoć
kupi, i sva zla ćutjen'ja.
Jer put naša sve zlo prima,
u se nezdrav i poteza
s mraka mrzla i s nebesa,
s kijeh vlage svak zlo ima.
I meni ti mnokrat pride
s mrzle noći boles vrla,
spustiv mi se u sred grla,
da mi lica sva problide.
Ali brzo, hvala bogu!
bude ti mi uminuti,
er jom nadjem liek u ruti,
kom se taj čas ja pomogu.

141. toj *b*. 145. biće *b*. 148. i] u — ti] te *b*. 149. mnozieh *b*. 153. *ili* triesk; *u rukopisih stoji* stjesk. 158. hip *b*. 161. življenja *b*. 162. zdravje *b*. 164. kuppi *a*. — chutjena *stoji u rukopisih*. 167. i nebesa *b*. 175. rutti *a*.

Uzmem vune po razlogu,
i rukovet rute sparim,
oko vrata pak udarim
vruće, koli trpjet' mogu.
Za tiem dam se znanoj ženi
trt' po rukah i po pleću,
u tri jutra dvić' se ńeću,
pri' ner taj red da se meni.
Netom ovi liek oćuti
onaj nemoć zla i vrla,
tja uteče iz sred grla,
i boles me već ne smuti.
Tako i ti, Blažu mili,
trieba da znaš liek nemoći,
koja u dne i u noći
dušu t' s tilom trudno dili.
Ja kada bih, što bog ne daj,
u tvom bitju, o(d) tieh stvari
izkusil bih ove čari,
ke od mene malo slušaj.
Čuo sam, komu nežić udi,
ta se nemoć tako zove,
liek je, koji velmi prudi,
uzet' s mjerom stvari ove.
Od jazavac vitno rebro,
i od hrta lieve desni,
od komarca hrbat desni,
i sve stuci u prah dobro.
Pak u čistu sudu svari
dobar kuto zimnje rose,
toj mož' lasno nać' s dinari,
jer to s dvora nam donose.
Koju ć' piti tri krat na dan,
s jutra, pobjed i k večeru,
koja ti će u svu mjeru
svrućit' mozak velmi hladan.

192. s *neima b.* 194. biću *b.* 197. tkomu *a. i b.* — nescich *u rukopisih* 203. komara *a.* 206. kutò *b.*; cutò *a.* — zimlje *b.* 207. to *b.* 210. pobjed (*m.* po objed) *a. i b.*

Prahom onim zasipati
opći često uši tvoje,
i bumbakom zatiskati
za cić vjetra, znaj, dobro je.
Taj prah bil je hvaljen do sle
za očistit' prem s načinom
uši, ke su paučinom
kako tvoje jur zarasle.
To li nećeš ovi način
držat', kusit', ni iskati,
drago zdravlje za imati,
a ti drugo ovo učin'.
Niz vruć gvozden svrdo kani
u sred uši morske pjene,
koje kapja kad se stani,
gdi no glavi mozak vene,
ozdravit' ćeš, nu čuj mene,
uši ti će odkrknuti,
i moći ćeš tada čuti,
gdi slamicom vjetar krene.
lJer je kušan ovi način
ozdraviti taku nemoć,
koji kusit' i ti ako ć',
da te stegne sumnja, ne čin'.
Ja liek, koji umjeh i znah
dati tvojoj toj nezdravi,
bez po(d)hibe i s ljubavi
objavih ga tebi i dah.
Ako ti je taj nevolja
uši gluhe učinila,
kusit' malo ovaj dila
budi htjen'je i tva volja.
Za tiem neću ja lien stati
molit' za te i dan i noć
boga, koji zdravje i moć
da ti poda i povrati!
i da t' uši kralja Mide
po milosti svojoj poda,

225. svardò kann *a*. 229. ozdravićeš *b*. 247. zdravlje *b*.

da ti bozi svi zavide,
i od svita sva gospoda.
Toj li nemoć nije od uši
tebi, Blažu moj primili,
daj na znan'je i odpiši,
što te trudi tač i cvili,
jeda način i lik budu
i drugoj ti nać' nemoći,
da ti budem što pomoći
vrloj boli i tvom' trudu.
Drugo neću za sad rieti,
ni pisati ino tebi,
nego zdravje, ke sam sebi
želim, toj ti bog dopusti.
Na tisuću i pet stotin
i pedeset i seam lita,
da se rodi bog gospodin,
koga nebo i sviet čita,
na dan prvi od genara
pisat' mi se ovo zgodi
po milosti, koja zgara
nam pristupa i dohodi.
Trudni putnik, koga blazni(?)
tihi vjetric u dubravi,
cieć ljubavi i prijazni
ove pjesni k tebi spravi.

251. bozi] Rori *a. i b.*; cari *Kukuljević.* 258. dugoj *b.* 269. Gennara *a.* 273. blasni *a.*

SABO MIŠETIĆ BOBALJEVIĆ.

JEGJUPKA.[1]

Liepa ti si, gospe mila,
rek bi trator i ružica
da ti se je u oba lica
s bieliem sniegom zamisila.
Strjelovite l' imaš oči
čuh, gdi me iz njih zrak srdašce
grozno rani, jak sunašce,
tko ga gleda u iztoči.
Dika, krepos, ka je u tebi,
kažu, da si vilovita,
ili da nies' segaj svita,
neg od višnjieh sašla s nebi.
Tko godi si, gospe draga,
blagoslovna majka da t' je,
ka te rodi dragu tol'je
vrhu svega na sviet blaga.
Vajmeh! brižna što ću rieti
od mladosti segaj grada,
ako mene, što je sada
i što nazrih, čini mrieti?
da bih rad'ja, moja kruno,
biti tebi sve dni sluga
sridi gore, sridi luga
neg gospodit' svit na puno.
Er čestita ma gospoje,
dnem i noću s tobom hode

a. = rukopis u Štrossmajerovoj sbirci br. VI.
b. = priepis Luke Zore. *c.* = Cervi viri illustres pag. 372.

[1] *u rkp. a. stoji jošte* G[a] Saba Mišetića (Miscetichja). St. 4. snighom *a.* 5. l'] t' *a.* 6. me — zrak] mê — srad (*izpravljeno u* srak) *a.* — zrak] u *b.* srad *c.* 13. gospo *a. i b.*; gospe *c.* — godi ti si *b.*, godi jesi *c.* 15. darghu *a.* 16. svit *b.* 19. meni *b.* 21. da] Ja *b.*; da *u oba rkp.*

i bez brašna i bez vode,
bil' bih sita uz lice tvoje.
Kladenac bi u gizdavih
tvojieh oči'u bio meni,
brašno samo u spomeni
tvojoj, l'jepša vil oda svih.
Nu ostaviv hvale ove,
veće ti se čim pristoju,
ner sam moćna da t' jih poju
nit' za mita, ni darove,
molit' te ću, moja kruno,
dopusti mi da uzidu
k tebi, da ti sreću vidu
i izreku sve na puno,
er sam tomu veomi znana
ja Jegjupka, veomi i višta
a za platu neću ništa,
zasve u tomu er mi je hrana.
Ne da sumnju, da sve sreće,
koje na sviet može u viek
zgara s neba primit' čovjek,
jesu s tobom bolje i veće;
nu jer poznam, ma lieposti,
da imaš tvoga ljubovnika,
da vidju u njem je li t' slika
sve dobrote i lieposti.
Jer se veće puta sgodi
liepoj jak no tebi i dobroj
da se sdruži, u kom vas broj
pakljenieh se zala plodi.
Lele toj zi, ku nesreća
takiem uzlom igda sveže,
za č bridak joj mač vik reže
srce i tjera sve dni smeća.
Zamani je tim bit' mlada,
dobra, mudra i gizdava,
i u svakom činu prava,
a takomu vojnu lada.

30. tvieh occiju *a*. 33. ostavju *a*. *i* *b*. 38. usidu (*m*. uzidju?) *a*.; uzidu *b*. — viddu (*m*. vidju?) *a*.; vidu *b*. 42. i *ne ima* *b*.; vješta *a*. *i* *b*.

Jer se š njome svak čas kosi,
i ne može da ju vidi,
a ku godi zlicu slidi,
i vrh glave svoje nosi,
koja ne bi bil' dostojna
takoj kruni sve dni služit',
a neg da ju čini tužit',
ugrabiv joj draga vojna.
Vaj! ne scieni, boles niedna
gora da je, ner viditi
iz kladenca svoga piti
druzieh, a bit' sama žedna.
Uh! uh! pače tko viek može
izriet', ka je rana i muka?
naj otrovn'ja striel iz luka
rek bi ljuću dat' ne može.
Za č ja scienju, gola i gladna
da bi svaka voli'a stati,
neg ne mogši sama spati,
privraćav se svu noć hladna.
I sve bi se moglo ovoj,
draga gospo, priboravit',
da ni'e misli, ka ostavit'
čas nas neće, ni dat' pokoj.
Ka nam ..... svedj govori:
vaj nesreća! čemu s' veće,
koga ljubiš, kad te neće,
neg od tebe hudju dvori?
Vazmi dobra, do kli moreš,
vrni zajam, ki dostoji,
do kole su danci tvoji,
er ćeš pak htjet', kad ne uzmoreš.
Za č u obrazu liepos prodje
naša, koju satre vrieme,
a sebi smo i druzim svieme
mrske, kad nam staros dodje.
Nije izrieti, gospe, moći
boles, ka je u starosti,

71. neg. (*m.* ne?) *a. i b.* 73. niedna (*m.* ijedna?) *a. i b.* 81. scienu *b.* 93. do kle *b.*

smišljav danke od mladosti,
koje damo zaman proći.
Lele, sram me 'e, da govoru,
al ću rieti, što nam nije
višnji narav dal od zmije,
da možemo smetat' koru?
ter nam ne bi toli ljudi
vlase trli kako i sade,
nu jednako stare i mlade
dvorili nas sviemi i svudi.
Vazmi, gospo, svjeta moga,
a ne uzdiši, ne imaj srama,
jer pomoći sebi sama
ukasnuje (?) uma moga.
Odkri' meni boles svoju,
er vidalac, ne znav nemoć,
vik ne može dati pomoć,
ni izvidat' ranu ikoju.
Za č bi rad'ja, moja kito,
tako ne biv vi (?) tužiti,
tebi za har poslužiti,
neg za drago druziem mito.
Nu od kada, me sunašce,
vidju da t' ne može biti,
dopustit' mi k tebi uziti,
i odkriti sve srdašce;
očima mi, gospo, kažeš
boles, koju ćutiš mnogu,
kojoj ako t' ne pomogu,
rec' mi paka tri krat: lažeš.
Ove dunje i jabuke
čudnovate jesu moći,
ke sam brala o ponoći
koprenome saviv ruke,
u košulji i razpasa
sama, uza me da ni'e duha,

105. sramêe *a.* 108. smettat *a.* 112. svojiemi *ili* sviemi (*prva dva pismena nejasna) a. i b.* 114. nemaj *b.* 116. ù kasnuje *oba rkp.* 120. nebiu *rkpp.* — vij *sa* x *vrhu* ij *a.*; vij *sa* u *vrhu* j *rkp. Zore.* 125. mê *a. i b.* 126. vighjie *a.* 127. dopusti *b.* 136. *ili* zaviv; u *a. i b. stoji* saviju. 138. nije *a.*

ni od vitra čuti ćuha,
razviv kose sve do pasa,
obrativ se na iztok sunča
zviezde, mjesec i nebesa
zaklinjući, da uresa
učine jih mnogo čudna (?).
Ke sam rieči vrle tada
i moguće govorila,
ni'e vremena od sto dila
jedan izreć' moći sada.
Ostavivši tim (?) na stranu
stavi pamet, gospo ljupka,
što ću t' rieti sad Jegjupka
htiv izvidat' tvoju ranu.
Uzmi brzo krancić jedan,
u kom prije ni'e bil' ništa,
ter ga vina od godišta
napun', i stav' u nj kus medan.
A pak u tom sve jedino
stavi varit' sve te dunje,
i čin' da vre, do kli u nje
vas med uvri i sve vino.
Poslie komu t' ljubko bude
blagovati od njih, da' mu,
da sve ostale, razmi samu
tebe ostavi i zabude;
i u njegovo da vik srce
stat' ne more drugaj gospoj,
ner ti da imaš vas mir i goj
do sudnjega danka od smrce.
Sada kruno ma biserna,
ja ne prosim meni platu
ni u srebru ni u zlatu,
razmi da t' sam sluga verna.
I ako ti dunje moje
što pomogu, ma dušice,
do kli budem odi, lice
ne zabran' mi vid'jet' tvoje.

143. zaklinući *b*. 147. nije *a*. 149. ih tim *Kukuljević*. 153. kranzich *a*.; kranciөh *b*. 159. dokle *b*. 161. ljupko *b*. 166. ne morre stat *a*. 167. da ti *b*.

I to li t' sam, gospo, u čemu
zabludila, oprosti mi,
i na, ove dunje primi;
tko tvoj bude, blago njemu!

SVRHA.

PJESNI RAZLIKE.

I. POSLANICE.

1. KNJIGA MAROJU MAŽIBRADIĆU.

Gizdavomu svim mladiću,
slavi družbe izabrane,
Maroju Mažibradiću
pokloni se od mo'e strane.
Od hude nesreće tko je vik, jaoh! sužan,
od svuda pun smeće, bolešljiv i tužan,
nemiran dan i noć
ne ufav vik pomoć;
komu je plač hrana a srce jadovno,
sa svijeh prem strana sve ijedom otrovno,
što ć' drugo da ti da
vik na dvor od jada?
Vaj! po kli ovakoj odluka bi meni
vas kolik život moj provodit' pakljeni
cvileći noć i dan
u javi i u san;
u trudu i suzah i vidiv jadovit,
da moj plač i uzdah bez svrhe ima bit',
i mojoj rani lik
da neću naći vik,
zvati smrt nemilu odlučih na moj glas,
ka ima tuj silu u sebi i tu vlas
svakoga na saj svit
od truda izbavit'.
Tim smrti, gospoje od svieta koja si,
smili se na moje cvil'jen'je s uzdasi,

179. nà *a.* *i* *b.* 4. moje *b.* 5. tkôe *a.* *i* *b.* — joh *b.* 6. *ili* bolèžljiv *a.* 9. Tkomûe *a.* 10. svîh — jedom *b.* 22. tuj] tu *b.*

koga plač s suzami
stopil bi tvrd kami.
Ukaži smrt tvoju, prikrati zlu boles
i muku vaj! moju, ka me tač spela jes,
i toli kom trudim,
da tebe vik žudim.
Učini, da veće na svietu od mene
ni od me nesreće ni'e u vik spomene,
neg tužno da ime
pogine svud svime.
A makar sred pakla meni stan odluči,
gdi je vik noć mrkla, i gdi se vik muči,
i gdi svak umira
po sve dni bez mira;
bit' mi će manji trud, gledaje gdi druzi
muče se oda svud, i stoje u tuzi,
ne imajuć pokoja
jaki no tužan ja.
Nu kad me umoriš, vaj! smrti, molim te,
čin', da sve oboriš i satreš krozi te,
moć tvoja i slava
da se svud poznava.
Nemoći najgore, ke imaš, sve pusti,
da kolju, da more, da vas sviet opusti,
da se trag čovika
već ne zna do vika;
da nitko tada ni', tko plakat' i tužit'
ne bude po sve dni, i k meni pridružit',
i sa mnom vas vik svoj
prijati nepokoj.
Pak učin' da dodje oganj, sve da sprži,
i ništo ne odje, da se vik otraži,
ni vidi na svit duh,
ner samo kami suh;
da more prisuši i vode svakoje,
sve zvieri izduši, u vodah ke stoje,
kamenje da tada
izpuca od jada;

29. bolest *b*. 30. jest *b*. 32. tebi *b*. 34. nij *a*. 43. nejmauch *a*. 58. ništa *b*.

*

pak trešnja dnom gori do vode privrne,
gradove obori, i zemlju razvrne,
da sunce na nebi
probliedi u sebi;
da mjesec i zvizde od gorke žalosti
izgube sve gizde, potamne tamnosti,
da već dan ne svane,
ner tamnos ostane;
da se sva nebesa prosjedu, i svit vas,
duše i telesa, sve pade u propas,
gdi oganj vik gori,
i sve dni trud mori;
da truda tad moga ja imam manji dil,
gledaje svakoga, gdi pati muku i cvil,
i sa mnom u pored
gdi dieli svaku zled;
da tada svak boles pozna, trud i muku,
nemir, jad, hudu čes, plač, suze i buku,
i što je bit' blažen,
i što je poražen.

2. ODGOVOR SABA MIŠETIĆA PELEGRINU.[1]

Zdravje, pokoj, život miran
vrh ostalieh dobrieh dara
dopusti ti višnji zgara,
prijatelju moj priviran.
Primih listak od tve strane
prvi danak l'jeta ovoga,
ki me usili vriedjat' rane
i ponavljat' od zla moga.
Vazeh perce i črnilo,
kako pisa tva dobrota,
za naviestit' od života
trudna moga koje dilo.
Mnogo prodje dni i noći,
prijatelju moj primili,
vele trudnom da nemoći
nesreća me tač nadili.

70. isgubi *a*. 80. *U rukopisu Mažibradićevih pjesama stoji* sliedi *Zore*. 82. nemiri *b*. [1] *sr. na str.* 194—201. vazeć *b*. — *ili* čarnilo; ciarnilo *a*. 13. dnij i nochij *a*.

U koj tužno toli trudim
u bolesti bez pristanka,
da ni'e noći, da ni'e danka,
kad ne zovu smrt i žudim;
vidiv, gdi mi huda uze
sve vesel'je i razgovor,
od žalosti da bi suze
vidivši me pustil mramor;
gdi sam, kako panj u gori,
gluh, a mogu riet' se nijem,
za č govorit' ne umijem,
ne čuv, gdi se što govori.
Nu razmisli, boles, muku
jadno srce koju ćuti,
gdi ne čujem, neg li buku,
jak no gdi se more smuti,
ali kad se na planini
medju dubje vihar svije,
velmi zbitno i gusto gdi je,
tresku i romon ter učini.
Još vrh svega patim boles,
sred ušiju ka mi vrti,
od ke sgubim i vid i svies,
kako gdi mre tko pri' smrti.
Tim vidarce mnokrat kupih,
znane žene ke su i ljudi,
i vidah se svaciem' čudi,
i bolesti mnoge trpih,
i dva puta drvo varih,
vodu od koga ja pijući
veće daj se gladom morih,
s mjerom hljeba žlje jedući.
Dvaška obdan pehar blage
tej drvene vode pijah,
pak se za njom toj li ukrivah,
znojiv, do kle teče snage.
Još liek drugi noge i ruke
čudnovatom masti oblagah,

19. nije *a*. 26. nijem] innijem *a*. 29. moju *popravljeno u* muku *u rukopisu, dodaje Zore u b*. 40. *ili* pri *a*. 48. s mjenom *a*. 52. snaga *a*.

s koga podnieh mnoge muke,
nu se kusom tad pomagah.
Silom jer se ne mogaše
jesti, ni spat' od bolesti,
i od i'eda od gorkosti,
jadno srce što rigaše.
Veće puti uši i glavu
topih stvarmi razlicijem',
i oblagah u ku travu
toli, izrieti da ne umijem.
Zlamenitieh zvieri od gore
kušah dare ja svakoje,
i od onieh, lete koje,
i ke hrani sinje more.
Kušah ina sva zlamenja,
liek u kojieh biti može,
rieči, trave i kamen'ja,
ništo zlu mom' ne pomože.
Nu promisli, je li koja
boles veća gdi na svieti,
neg mriet' a ne moć' umrieti,
i ne imat' čas pokoja.
Ah nesrećo zla prihuda,
da li ni od kud ni'e pomoći,
gdi počinut' čas od truda
trudan želim a ni'e moči?
Ni'es li uzdaha sita, vike?
suz od plača žalosnijeh,
skupi . . . . . jadovnijeh,
jur bi mogle teći rike.
Ter za činit', gora da je
ma zled vrh svih, i da tuga
ni'edna od nje ne ostaje,
ali koja boles druga.
Da mi misal, od ke nij' moć'
čas mir imat', s ke . . .
cvilim jadan i uzdišem,
razmišljajvši i dan i noć.

59. ijeda *a*. 74. bolest *b*. 78. nije *a*. 81. Njesli *a*. 82. pluccja. 87. nijedna a.

U prijazni s kime bolje
zdravo živjeh i u ljubavi,
vidiv tuge i nevolje
moje, ti me sad ostavi.
A rieč n'jeka mjesto ima,
svi mudarci što govore,
da se srce vik ne more
vidjet', poznat' ni očima,
ni po rieči još ter veće,
bivši čovjek srećom blažen,
neg po zgodi zle nesreće
kad je tužan i poražen.
Tim sirota od drazijeh
ja se sada mogu riti,
zled er moja htje odkriti
sva podhibna srca od svijeh.
Mogal bi mi sade tko rit':
sam si rekal, da s' gluh, nijem,
čut' kad ne mož' ni govorit',
pohodit' te čemu tijem?
Da nevoljni, kamo jezik,
listak, perce i crnilo?
kiem se može toli milo
razgovorit' svaki čovîk;
razgovoril sada mene,
moj putniče, kiem si i ti;
hvala t' budi od spomene
i ljubavi, da t' bog plati!
Eto od svieh prijatelja,
s kijem jedah hl'jeb, so, i pih,
i ljubavi većma (?) općih,
željah da me minu želja.
Tiem što bog da, ako . . .
ili u slavi budu vječnoj,
ili u paklu saći grieh moj,
dušom, srcem bit' ću svud tvoj.

94. zdravu *u rukopisih*. 100. ni poznat' *a. i b.* 101. jošte *b.* 120. i njem *a.* 124. željan *b.* — da] na *rukopisi* — me *ne ima b.* 126. bud ù *a.* 128. srce *u rukopisih.*

Nu ako li ja ikada
po kom sreći i kom čudu
liek zlu momu naći budu,
ter izbavim srce od jada,
bit' će prava ljubav naša,
ne podhibna ka prijazan,
neg li vinca puna čaša
i ki dobar bocun mezan,
za kiem, dragi prijatelju,
moći ćemo rujno vince
redkom dielit' bez vodice
u ljubavi i veselju;
sgledat' smiešne obraze i oči
gdi se u jedno smije i plače,
gdi ga n'jeki grlom toči,
a n'jekomu nosom skače;
gdi se hodi, a ne umije,
gdi jezici razliciema
govori se medju sviema,
i svak da se razumije.
Ajmeh, kamo vrieme slatko
i vesele naše noći?
bi li moglo još onako
srećom igda meni doći?
Nu se veće puti reče
od starijeh priča n'jeka,
gdi je tekla prije rieka,
triebi (?), opet da proteče.
Od šta ufan'je tužnu (?) mlados
i me jadno srce goji,
u kom sade sva ma rados,
zdravje, pokoj i mir stoji;
jeda od kud po koj sreći
još nesrećna moja nemoć
kad uzima u čem pomoć,
i liek pravi bude steći.

136. bocun mesan *a.*; bokun mesan *b.* 144. skače] kaže *b.* 157. uhvanje *b.* — tuscnu (= tužnu *m.* tužna?) *a.* i *b.* — mladost *b.* 159. radost *b.*

Što veliku vjeru u tvoje,
brate dragi, imam like,
da ću zdravje naći moje,
vid'jet' mi je iz prilike.
Nu ću prvo kusit' jedan,
koji zorom vid'jeh u sni,
ki bih rekal ništo da ni'
od tvojijeh manje vriedan.
Za što ki se snom objave,
veomi ti su l'jekoviti,
znani ljudi sve toj prave,
tiem čuj, da ga poznaš i ti.
Hoće se oči obje od buhe,
od kokoši crne mlieka,
fratarskoga zvona breka,
žuč od zmije pepeljuhe.
Pak uzamši ove dare,
triebi 'e u rosi da od jaja
da se u nov lonac svare,
i u krvi ljuta zmaja.
Tom ću masti topit' uši,
jeda višnji, koji može
da zlu momu da pomože,
s koga duša i tielo tuži.
Sada, dragi prijatelju,
jur si uzaznal moje muke,
vidil da si spunil (?) želju
tvoju, kratil niesam ruke,
srce, pamet, ht'jen'je, misal
za u sklad stavit' ove pjesni,
velmi s trudom, i bol'jezni,
toj zna višnji, ke sam pisal.
Nu pogodit' mojim drazim
prijateljom, dušu i tilo
ne bih, da se ne omrazim,
kratil, kamo jedno dilo ?
Tieme ove od nesreće
pjesni primi u milosti,

170. zorom (= corom) *a.* 182. trjebje *a. u rukopisu* jada *popravljeno u* jaja *Zore.* 191. ispunil *a.* 194. za] su *a.* 200. samo *b.*

i gdi pismom ni'e za dosti,
srcem je ondi, znaj, od veće.
Vrh svega te molit' hoću,
da me u srcu imaš tvomu
javi, u sni, dnevi i noću,
jak no tebe ja u momu.
I bivši ti kad od volje
skladat' pjesni, razgovori
trudnu nemoć, ka me mori
toli vrlo, davı i kolje.
I Držića, ki u slavi
spjeva pjesni sve ljuvene,
vele drago ti pozdravi,
i rec' ove rieči od mene.
Znam er moje pismo nije,
slavo od družbe izabrane,
sve vrijedno od tve strane
imat' samo rieči dvije;
nu je ljubav vriedna toli,
ku ti srcé moje nosi,
imat' sade, što te moli,
dnem i noću želi i prosi.
Skladne dvije rieči samo,
s maliem trudom možeš koje
od pameti znane svoje
sklopit', toj svi dobro znamo.
Već ti drugo ne umim što riet'
moj putniče, već bog da t' da
živjet' zdravo i bez truda,
i u milosti drazieh umriet'.
Na tisuću, stotin još pet
i pedeset i seam l'jeta
da se rodi stvorac svieta,
ki se za grieh naš da propet'.
Na dan sedmi velmi trudan
od genara ovo pisah

218. izbrane *b.* 224. dne *b.* 226. koje] kije *rukopisi.* 238. Gennara *a.*

bivši mučan slab i trudan
rad bolesti, koje imah.
— — — — — — — —[1]

II. PJESNI LJUVENE.

1.

Oholo po kli tač obraća svoj stupaj,
sam sebi rekoh: plač, drugo od nje ne ufaj.
Ufaj.
Ufan'je gom (?) sađ obećat' ti hoće,
od mene a gork jad dielit' se ne hoće.
Hoće.
Hoće, diš, rec' mi ko ranu mu bez lika
vidati ovako ljuvena bolnika?
Nika,
Niku mi ti praviš, uzmnažav meni cvil,
zvier li je što veliš, ali ka gorska vil?
Vil.
Vili toj od vika odlučih sluga bit',
službu mu nje dika hoće li obljubit'?
Ljubit'.
Ljubiti, rec', koga, ere sam van sebe,
mene, ali drugoga? žudim znat' od tebe.
Tebe.
Tebi ću zahvalit', slàveći tve dike,
da ljubav ovaj bit' hoćeli u vike?
U vike.

2.

Krila tva, ljubavi, i zlatna perja taj
u krilo postavi ovoj vil i pridaj.
Pod krilom već tvojim trudnu ni' pokoja,
a krilu u nje svim rados je svakoja.
Eto sad veli sviet, pokojno nastoji
u krilu kako cviet, koga ona ne goji.

[1] Ovdje u rukopisu je zabilježeno: desunt nonnulla *veli Zore u b.*, a u rukopisu *a* ima prazninu od 4 redka.

Pj. 1. 4. uhvanje kom *pr.* 7. mû *a. i b.* 14. mû *a. i b.* *Pj. 2.* 4. u krilu *b.* radost *b.* 5. *ili* svjet *a.*

Krila je dobra sva, ka je sad odkrila,
za toj su krila tva n'jekada slovila.
Tiem krila, perje i toj u krilo njoj zi stav',
u krilu neka 'e njoj mir, pokoj i ljubav.

3.

PTICA SVEZANA GOVORI VILI.

Ja ni'esam svezana, nu svezan jest oni,
ki, vilo sunčana, mnom ti se pokloni.
Od zlata tuj uzu s mene ćeš razdriešit',
njegovu nu suzu hoćeš li utješit'?

4.

Na sniegu će cvietje biti,
i na ledu prije trava,
neg, gospoje ma gizdava,
ja ću drugu vil ljubiti.
Ima dubje primaliti
stati prije bez zeleni,
neg, plamenu moj ljuveni,
ja ću drugu vil ljubiti.
K iztoku će sunce iti,
svrnuv konje na zad svoje,
pri'e neg, draga ma gospoje,
ja ću drugu vil ljubiti.
I ribe će pri'e letiti,
ptice plovat' sinje more,
stati rieka, hodit' gore,
neg ja tebe ne ljubiti.

5.

ODGOVOR.

Žarko sunce pri'e će biti
bez svjetlosti, a bez trava
polja stati prigizdava,
neg ćeš mene ti ljubiti.

8. su *ne ima b. Pj.* 3. 1. ja] jur *b.* — njesam *a. Pj. 4.* 11. prije *a. Pj. 5.* 1. prije *a.*

I prije će primaliti
slavic, zabit' sred zeleni
glas spjevan'ja svoj ljuveni,
neg ćeš mene ti ljubiti.
Udovac će prije iti
Titon, sgubiv dobro svoje
lice drage sve gospoje,
neg ćeš mene ti ljubiti.
Okolo ćeš pri'e letiti,
plavi brodit' ne će more,
pače prije po vrh gore,
neg ću tebe ja ljubiti.

6.

O slavni naš Bako,
ti s' blaženstvo (naše) svako.
Ti na semu sviti
mož' ljudem činiti
svedjer vedro čelo,
srce mirno i veselo,
slatko, pridrago,
milo i blago,
da se cielo sada lieva,
i da se (?) spieva,
da se igra, da se skače,
poštovani veseljače.
Nu tebe gdi nije,
ni se uživa, ni se smije;
nijesu tuj pjesni,
ni slatke ljuvezni.

7.

N'jeka liepa moja vila,
ka sunčanom nje liepostí
smrtno me je izranila,
bez nijedne jaoh! milosti;

6. slavić *b*. 7. spjevan'ja (*m.* pjevan'ja?) *a*. *Pj*. 6. 2. naše *suvišno u a. i* b. 3. sem *a. i b*. 5. svegh (= svedj) *a. i b*.

i vidi me izranjena,
a neće mi lieka dati,
neg li čini da smamljena
tužna mlados moja pati.
Koja ti će hvala biti,
da za službu moju vernu
hoć' me tužna umoriti,
i dati mi smrt čemernu?
Ah smiluj se, smil' sunašce,
i dopust' mi tvoju milos,
da kad godi mo'e srdašce
bude uživat' tvoju lipos.

8.

Srce mi je puno jada,
ne umim ti razlog riti,
smeća huda mnome vlada,
ni' mi živjet' ni umriti.
Ter se čudim u mom bitju
gdi se dobro me privrati,
zima mi je u prolitju,
sunce mi se na trag vrati.
Vedrina se moja smuti,
mokri dažđi suše zemlju,
a vesel'je u plač ljuti,
pokoj i trud u nevolju.
Oči imam, a sliep gredu,
zrak se obrati u tamnosti,
gorim stojeć vas u ledu,
a slas kušam u gorkosti.
Ne umijem razlog rieti
od nesreće, ka me tjeri,
još ću mučeć i umrieti;
bi nevjera mojoj vjeri.

9.

Po kli, kruno svih gospoja,
liepe ruže cviete izbrani,

Pj. 7. 8. mladost *b.* 14. milost *b.* 15. moje *b.* 16. lipost *b.* *Pj. 8.* 4. život *b.* 8. trag] zad *b.* 16. slast *b.*

meni prodje trud za mani,
i sva služba vjerna moja;
po kli gorko dni strajeni,
grozne suze, gorki uzdasi
ne mogoše činit', da si
milostiva tužnu meni;
po kli ufan'je slatko moje
sve izgubih, draga vilo,
na smil'jen'je er nemilo
ti utvrdi prsi tvoje;
po kli, dušo, ne hoć' čuti,
vele tvrdja od kamena,
tužbe srca ucviljena,
nek ti žalos srce ćuti.
Oganj živi me ljubavi,
ki u meni jes razgoren;
nemogući stat' zatvoren
hoće svietu da se objavi,
ne mogući takoj sili
moja misal odoljeti
ni bolesti smrtne skrati,
dnevi i noći ka me cvili.
Obratit' ću tužbe moje
k pustiem goram i kamen'jem
i nesviesnom tom zvjeren'jem (?),
koje vele ljuti goje.
Mnim, da milos moću imati
medju njimi u ovoj tuzi,
i kameni da će luzi
ki razgovor meni dati;
mnim, da zmije svim milosne,
kada moj plač slišat' stanu,
vrće čemer svoj na stranu,
i bit' na moj plač žalosne.
Kad sred zvierja nemiloga
probudjenu ljubav vidiš,

9. uhvanje *b*. 11. na] *u rukopisu* ne *dodaje Zore u b*. 16. žalost *b*. 18. jest *b*. — razgorjen *a*. *i b*. 23. skrati (*mj*. skriti?) *u rukopisih*. 28. gljutij *a*.; gljutije *u rukopisu*, *dodaje Zore u b*. milost *b*. 34. buddu *izpravljeno u* stanu *a*. 35. vrć' će *b*. 37. sried *b*.

jeda i ti njih uzslidiš,
moj životu srca moga.
Polievaju moje suze
stanac kami po sred ljuti,
a tve srce, ke je od puti,
vik na milos ne prignu se.
Razložnu te bog satvori,
od razloga ti utječeš,
i u sebi neć' da rečeš,
kako sluga da se umori.
Hoće razlog od naravi,
da se zajam dobrom vrati
i har svaka da se plati,
ka izlazi od ljubavi.
Ko harnije vik pod nebi
može biti drugo djelo,
neg tko dava srce i tielo,
kako dah ja tužan tebi?
I za take stvari harne,
i za moja djela vriedna
plata mi je smrt neredna,
da od truda vlas protrne.
Eto jošte tamne spile,
koje tužbe me slišaju
odgovor mi gdi davaju,
i sa mnome pored cvile.
Bez milosti a ti stojiš,
pače tvrdja svak dan bivaš,
er me suze vaj! uživaš,
i plačem se mojim gojiš.
Ah drag vienče moj gizdavi,
na tužbe se me obrati,
i nemilos tvoju skrati,
i tvoj vrli gnjiv ustavi.
Od prol'jetja stavan cviete,
na moj uzdah priklon' uho,
ter' stvoren'je neka gluho,
milos stvarat' nauči te.

44. milost *b*. 53. kô *a*. *i b*. 56. ja] ga *b*. 72. gnjev *b*. 75. milost *b*.

Tvoju milos dopusti mi,
ku me srce vele želi,
moju pamet obeseli,
vjernu službu moju primi.
Ako darom tim tvojime
obeseliš mene od sada,
od iztoka do zapada
uzvisit' ću tvoje ime.
Učinit' ću, na sve strane
da ti prodje slava uresa,
i glas visok do nebesa
tvoje pjesni da ostane.
Drugo lug (?) što hoć' da t' reče,
nego gleda tve osude,
ili umriet' neka bude
il' da ljubav tvoju steče?

10.

Majka kćerci tiho pravi:
ti si cvietak moj gizdavi,
draga kćerce, diko moja,
oholi me sreća tvoja.
Množ se moma tuj davaše,
tebe mladu izabraše;
i hrabru si vele obična,
er si njemu sva prilična.
I moje si dobre ćudi,
od koje je hvala svudi.
Mnozi te su izhulili,
da b' te hrabru omrazili;
a ti mu si po sred srca,
a neka jim srce puca.
Ti dopade dobre sreće
s hrabra, koga nije veće
vriedna roda ponosita,
i razumna i bogata.
Nastoj, kćerce, da ugodiš,
i njegovu majku služiš (?),

89. lugh *u rukopisih*. 91. umrieti *b. Pj.* 10. 14. nek inim *b.* 15. *u rukopisih* dopude.

neka reku: kćerce mila,
razumna te 'e majka učila,
od radosti vele vriedna,
umiljena, blaga, medna.

11.

ARIADNA U ODIEL'JEN'JU TEZEA GOVORI:

Gdi je vajmeh! moje blago?
ni se vidi, ni se čuje,
gdi je srce moje drago,
u kom život moj stanuje?
Što ono vid'jeh tja daleče
strahovito u pučini?
Ostavi me, jaoh! uteče
drag Tezeo moj žudini.
Svrni k meni jedro bielo,
neharniče, razlog prosi,
er tko srce me odnosi,
da ponese moje tielo.
Dušo draga, kamo odhodiš,
i ne ćutiš moje zgode,
ter bez mene smiono brodiš
valovite morske vode?
Ovako li mene ostavi,
pustih za te ka me dvore?
o nemila ma ljubavi,
što se bieli strašno more?
Spomeni se, neharniče,
bratu er ne dah mom' pomoći,
neka liepos tva, lažive,
mene ovako bude oći.
Gdi su rieči slatke tvoje,
znaš li, kad no reče meni:
Ariana ma gospoje,
ti si život moj žud'jeni?
A ja vidim, niesam tvoja,
er neharnos tobom vlada,

5. t'ja] toj *b*. 8. scjudjeni (= žud'jeni) *a*. 23. ljepost *b*. 27. Arianna *a*. *i b*. 29. njesam *a*. 30. neharnost *b*.

po naravi ka nikada
ne ima mira ni pokoja.
Svrni k meni jedro bielo,
neharniče, razlog prosi,
er tko srce me odnosi
da ponese moje tielo.
Cienjah vajmeh! nać' po tebi
ljubav, vjeru, mir i sreću,
sad ufanje me pod nebi
plasi vjetri svud razmeću.
Nu ti za me malo haja,
po kli ovako hotje uteći,
ostavivši mene speći
kod jadovna pusta kraja.
Dušo draga, kamo odhodiš,
i ne ćutiš moje zgode,
ter bez mene smiono brodiš
valovite morske vode?
Nu komu se plačna tužim?
tko da na me oči obrati?
ako tebe vjerno služim,
ovako me harno plati!
Ćutim tužna, da poznaju
me privare ove gore,
ke za milos odgovore
na vapjen'je moje daju;
a ti tvrdji od mramora
na cvil'jen'je i me jade,
izdavši me bježiš sade
priko strašna gorka mora.
Svrni k meni jedro bielo,
neharniče, razlog prosi,
er tko srce me odnosi
da ponese moje tielo.
To li budem za te umriti,
bit' će meni prem za dosti,
da se budeš povratiti,
da prah skupiš i me kosti.

39. uhvanje *b*. 49. tkomu *a*. *i b*. 61—64. svarni k' meni &c: *a*. 66. biće *b*.
*

12.

MAJKA[1] VENERE IŠTE[2] KUPIDA, SVOGA SINA, OD NJE IZGUBJENA.[3]

Božica sam od ljubavi
došla odi, o gospoje,
za nać' milo čedo moje,
čedo, ke se ljubav pravi.
Jučer sa mnom u razbludi,
spravljav striele svoje ognjene,
rani ne hteć istu mene,
pak pobježe, ne znam, kudi.
Mjesto ni'edno ni'e na nebi,
ko'e ni'esam ja obašla,
jeda bih ga kako našla,
nu ga jošter nigd'je ne bi.
S neba na sviet radi tega
hotjela sam doći odi,
jeda mi se gdi prigodi
medju vami naći njega.
Najmilije on pribiva
tuj, gdi vidi ke god vile
svietla lica, oči mile,
u kim' sebe sam uživa.
On se od mene često ukrada,
ter se u vaše krije kosi,
kim' se gizda i ponosi,
i iz kojih vas sviet vlada.
Veće gleda vašu družbu,
i milije stoji s vami,
neg na nebu meu zviezdami,
gdi ima svaku har i službu.
Ljubi vodit' svoje bitje
tuj skrovito gdi nahodi,
da l'jepota milos plodi,
jak cviet poljem primalitje.
On žestoke svoje strile
sladje čini vašiem smihom,
i razbludnom rieči tihom,
ke umrlim srca dile.

[1] Majka *ne ima b*. [2] ište ljubav oliti Kupida *b*. [3] izgubljena *b*.
8. kude *a*. 9. nijedno nije *a*. 10. njesam *a*. 13. toga *a. i b*. 20. kiem *b*.

Vam on saj svit vas gospodi,
vaše usti raj su njemu,
i perivoj, u kojemu
miris cvietja vas nahodi.
Prsi vaše drage i mile
njegova su sva razbluda,
i svakoga pokoj truda,
er mu slasti svake dile.
Kažite mi radi tega,
je li on s vami, o gospoje,
er vesel'je sve je moje
medju vami naći njega.
Što se tako u nescjeni
na me rieči sada stoji?
što se ćedo toj nastoji,
kim ja živem, kriti meni?
Ni'e dostojno, pravda neće,
ni u ijednoj razlog strani,
da se svoj rod majci brani,
koji ljubi prem od veće.
Ali brže ni'e ga s vami,
er mu mjesta vi ne date,
u vas po kli srce imate
tvrdje neg je gvozd'je i kami.
Ni'e li zloba vel'ja vaša,
da gizdave tej lieposti
vi grubite s nemilosti,
ka vam z'o glas svud razglaša?
I da ljubav odmećete
od vas, kom ste slavne bile,
a da lica vaša . . . . .
. . . .
Vaša liepos, vaša dika,
i radosti vaše vel'je
od raja su sve vesel'je,
i nebeska sva prilika.
Vi ste kako biela zora,
pri'e sunašca koja sviti,

37.—44. *ne ima b*. 53. nije *a*. 54. i'ednoj *b*. 59. pokle *b*. 71. prije *a*. *i b*.

i ka, za dat' svim na sviti
rados, lica svoja otvora.
Jak na nebu zrak sunčani,
sjaju vaše zlatne kosi,
koji sobom svudi nosi
krepos, kom se vas sviet hrani.
Da jeda ga vi ste skrili,
liepi mladci i gizdavi,
ki ste sve dni u ljubavi
vrieme vaše provodili?
Ako mi ga od vas koji
gdi objavit' sada bude,
hoću, sa mnom da dobude
har, ku služba taj dostoji.
Hoću, da mu usti moje
celov budu darovati,
s koga će se riet' i zvati
blažen na sviet sve dni svoje.
To li mi ga tko dovede,
i u ruke me postavi,
činit' mu ću, da ljubavi
čestit u viek mojom grede.
Činit mu ću, da . . .
da se u krilu mom pobludi,
i sve, srce što mu žudi,
da od mene uzet' bude.
Dar je podrag, koji pitam,
nu je i plata bez zazori,
za koju bi sašli od zgori
višnji, da ju njim obitam.
Što mučite, kako i kami?
recite mi, je li odi,
ali bržek skrovno hodi,
ne davši se vidjet' vami?
Jeda 'e skinuo svoja krila,
trkač, strile i luk zlati,
za ne dat' se vam poznati,
da ga ne bih ja odkrila?

88. službu *b*. 95. ću mu *b*. — gljubavi *a*. 98. probludi *b*. 104. obechjam (= obećam) *a*. *i b*.

Ako učinil on i to je,
dati vam ću bil'jeg taki,
po kom ga će znati svaki,
kako iste oči svoje.
On godišti i hitrosti
zrak se može riet' u sebi,
er je stvoren jur na nebi
davno od višnje tej kreposti.
Ja s početka rodih njega,
prsi ga ove me dojiše,
kad se i stvari sve stvoriše
po načinu svieta ovega.
Nu kako isti vi vidite,
lice, uzras taki ima,
er se lasno dava svima,
znat', još da je malo dite.
Pače kako diete isto
vrti sobom svudi i vije,
ni vik hoće, ni umije
držat' za se jedno misto;
neg sad jednoj od gospoja
uzme oči, sad se gane
opet drugoj, ter joj stańe
na obadva lica svoja.
Ali do čas opet pusti
jednu i drugu, a k trećoj zi
podje, ter se krije njoj zi
sred medenieh svojieh usti.
Pak pobjegne i otole,
er ju (?) duga stan'ja trude,
ter posjesti drugoj bude
zlate kosi i ohole.
Ima rados i vesel'je,
igrom vrieme svo'e da traje,
nu njegova igra daje
štetu, prikor i dresel'je.
Na lasno se on rasrči,
i na lasno miran bude,

120. kriposti *b.* 133. sad] *u rukopisu* sa, *dodaje Zore u b.* 138. zi] se (= ze) *u rukopisu, dodaje Zore u b.* 146. svoje *b.* 148. stetta (= šteta) *u rukopisih.*

mile mu su stvari lude,
za kiem' kako i diete uztrči.
Sad ga vidiš, plač da tvori,
sad u smiehu dni da traje,
sad rieč jednu riet' ne haje,
a sad opet svedj govori.
Rude i zlate ima kosi,
ke on drži u načini,
kako sreća, koju (?) čini
na zad prame da raznosi.
Njemu u licu plam pribiva,
goruć kako plam ognjeni,
a čelo mu blud ljuveni
lašti, resi i odiva.
Hini, leti i pobiže
varovito svud očima,
ke goruće tako ima
er led isti njima užiže.
U prav neće, da pozire
himbu i privar srcem tvori,
mnokrat okom smieh otvori,
a po licu suze otire.
Besjeda je sva njegova
puna slasti i razblude,
nu kad godier u njoj bude
rieč razbjena i bez slova.
Smieh nadvorno sladak kaže,
ali u smiehu jad pokriva,
kim na lasno svim odkriva,
da tim vara sviet i laže.
On s počctka blag i mio
dvori srca svim i moli,
a paka se uzoholi,
kad je milos njih dobio.
Hoće vas sviet da gospodi,
i kad blaga koga čuje,
da mu voljom svom robuje,
neće da ga vik slobodi.

151. su mu *b*. 165. hini] Hirij (= hiri) — pobiesce (= pobježe) *u rukopisih*. 181. mijo *a*. 182. moli] millj (= mili) *u rukopisih*. 184. milost *b*. 186. tkogha (= tkoga) *a. i b*. 187. svôm *a. i b*.

Zakon ište dat' svakomu,
razlog, ište, da mu služi,
ne mari se, svak da tuži,
samo u bitju da je svomu.
A sad, gdi sam, o gizdavi
mladci, od njega život dala,
i sva druga ukazala,
po čem ljubav on se pravi;
i sad, gd'je ga vi poznati
svi možete, i vas molim,
da se tužna već ne bolim,
htjejte mi ga ukazati.
Vratite mi sina moga,
za koga se mnogo trudim
i po veće koga žudim,
neg sve carstvo svieta ovoga.
A ja vjeru mu vam ličim,
i kunem se sada vami
mojim ognjem i strilami
i l'jepotom, kom se dičim,
kako vam ću izpuniti
obećaje sve ljuvene,
ke vam ne rih sad od mene,
i harna vam u vik biti.
Što mučite, o ljuveni
mladci, da li i vi sada
cieć mojega truda i jada
hoćete ga tajat' meni?
Toli ste i vi otvrdnuli
na me rieči drage toli,
jeda vam se srce oholi,
er ste blagu mene čuli?
Ne mojte me razgnjeviti;
ne znate li, da božica
ja sam ona, ka vam lica
mogu liepa učiniti?
Mogu u vike vašu mlados
u svom bitju uzdržati,

194. mlaci *b*. 205. mû *a. i b*. 214. mlaci *b*. 217—220 *neima u b*. 221. mo] se *b*.

da vam nigda dni ne skrati,
kako druziem, teška staros;
i mogu vam s strane druge
činit' živjet' u nemiru,
i za hudu tuj neviru
razlike vam dati tuge.
Ah nesviesni sasma ljudi,
ki hoćete ljubav hranit',
od koje se bljusti i branit'
svak po svojoj opći ćudi.
To li mnite, da skrovena
hoće stati, kako u robstvu,
buduć na svit u gospostvu,
u slobodi zatvorena;
na dvor je ćeš ukazati,
er ne može u nikome
ni po sili, ni voljome
dugo vrieme ona stati.
Plam od ognja isti svoga
odkriti će cilovito,
er ga na svit ni'edno mito
skrit' ne može od nikoga.
Uztaji se za ko vrime,
i postoji gdje mučeći,
nu pak krili uztrepeći,
da se ukaže na dvor svime.
A vam će se zgoda taka
prigoditi, kako onomu,
ki u n'jedru hrani svomu
zmiju, ka ga peči paka.
I po kli odi vrieme tratim
za man, i nju ni'e mi naći,
poću druge strane obaći,
prije neg se k nebu vratim,
jeda indje me rod'jen'je,
i mu ljubav i razbludu
boljom srećom naći budu,
ter utješim tim cvil'jen'je.

228. drusijm (= druzim) *a.* 241. *ili* na dvorje će se *a.* 242. nitkome *a. i b.* 247. nijedno *a.* 249. ustaij *u rukopisih.* 256. peccij *u rukopisih.* 261. inghje *a.*

JEGJUPKA

neznana spjevaoca Dubrovčanina.[1]

Od iztoka jur se uputih,
po tom začuh tvoje gizde,
gospo, slavit' već ner zvizde
po hridnijeh, strmieh putih.
Tim sam k tebi hrlo došla
ja Jegjupka, gospo mila,
da bih ures tvoj vidila,
stanove sam moje ošla.
Nu sad vidim liepos tvoju,
nu bud' hvaljen višnji s nebes,
koji stvori taki ures
i dopusti milos tvoju.
Imaš lica rusa i biela,
kim na saj sviet nije slike,
nit' će biti po sve vike,
slavna s' liepa i vesela.
Nu po kli te htje stvoriti
višnji zgara liepu toli,
nije razlog, da se oholi
liepi ures tvoj na sviti.
Er ne ljube, znaj, oholas
ni neharstvo sveti goru
u svojemu slavnu koru,
ner jih meću doli u propas.
A sád priklon' uši tvoje,
tve Jegjupke ter čuj svjete,
od svieh vila slavan cviete,
koja vladaš srce moje.

d. = rukopis jugosl. akadem. br. 690.
[1] drugoga neznana pjesnika *a.*
3. gospe *d.* 14. kiem *b.* 22. nehajstvo *d.* 27. svih *b.*

Ne moj da plač gorko dile,
sa sviem srcem ki te ljube,
ni da liepos tvoju grube
plačem, suzam', cvilom cvile;
ner ljuveno svih prigrli,
ki ljubavi tvojom gore,
ki te slave i govore:
časti cviete neumrli,
odi jedan, gospo mila,
ki umira cieća tebe,
i ki gubi plačem sebe,
videć tvoja slavna dila.
On ljubavi tvojom gori,
tvoju liepos tvrdo želi,
nu ga, gospe, obeseli,
ne moj da ga tuga mori.
I za mani ne moj da ja
budem priti iz daleče,
i Dubrovnik vas da reče,
da za mani bi rieč moja.
Er ako to ti obslužiš,
vjerom ti se obećujem,
i veoma zavjetujem,
ti ljuveno ako uzljubiš,
donieti ću, moja kruno,
mnoge dare izabrane
od iztočne one strane,
trave, bil'ja, sve na puno.
Al nu i sad jesam trave
ja doniela n'jeke tebi,
svaka kripost ima u sebi
mnoge moći, mnoge slave.
I još š njimi mnoga cvitja,
mnoge masti i korijena (?),
krvi, vode, k tomu bil'ja,
ka se plode sred prolitja.

33. gljveno *a.* — svieh *d.* 34. gljubavim *u rukopisu, dodaje Zore u b.* 40. slavna tvoja *b.* 41. gljubavim *u rukopisu, dodaje Zore u b.* 49. ere ako ti to *b.* 53. donjeti (*m.* doniet' ti?) *a.* 59. kriepost *d.* 61. mnogo *b.*

Al nu parjaj sve tužice,
  čim ti skažu znan'je moje,
  ži ti slavne dike tvoje
  od bisera ma krunice.
Ova trava, gospo mila,
  mnogu u sebi ima kripos
  ka podoba za tvu milos,
  i ka bi ti harna bila.
Er kad ležeš, da ju staviš
  kolak srca, vjeruj meni,
  činila bi, plam ljuveni
  mnogo skoro da oćutiš.
Ova druga ima moći,
  da odneseš njome želju,
  pak na prsi stavi, i zgri' ju
  neće t' nemoć nigdar doći.
Ovo bil'je, koje hranju
  u kamenu ovom sudu,
  vriedna djela u njem budu
  od tebe jih, znaj, ne branju.
Er ka žena nije plodna,
  da okusi š njega vode,
  u istinu da t' se rode
  do dva sina a kćer jedna.
Korien je ovo, ter s žilami
  svaku t' pomoć može dati,
  ku god hoćeš mjentovati
  i oko tebe tiem vilami.
Ovo cvietje, čovjek kad mre,
  da ga vidi, ozdravio bi
  vjeruj meni bil'je to bi(?),
  er ozdravlja, kom ga pozre(?).
Ova voda, koju nosim
  ja uza se, kud god hodim,
  u njoj moći sve nahodim,
  dobri pjenez i š njom kupim.

67. ži ti] ščiti *d*. 71. podobà *a*. 79. sgriju *a*. 82. kamenom *d*. 84. tebbeijh *a*. 85. žedna *d*. 86. š] s *d*. 88. a] i *b*. 89. ter žilami *b*. *i d*. 90. svakud *d*. 92. tebem *d*. 94. osdravijobi *a*. 95. tobi *a*. 96. kôm *b*. 100. dobi *d*.

Jošte n'jeke imam masti,
kojom mogu povratiti
mrtva, bolna ozdraviti,
d'jevam činit' hrlo rasti.
Odi cvietja jošte izbrana,
ka se ovud'je, znaj, ne plode,
na dalek se ner nahode,
gdi je iztočna ona strana.
A krv ova od guštera
sve nemoći goni iz nutra,
tko se maže njome iz jutra
do tri krati, il s večera.
Ako uzžudiš biti biela,
vazmi slieza i škrobuta,
i javora do tri pruta,
bit' ćeš srećna i vesela.
Bit' ćeš svjetlja ner sunašce,
bjelja sniega, znaj, na gori,
i danice tej o zori,
koja sjaje u tve lišce.
Nu niesam ti spovidila,
koli 'e slavno moje ime,
ni u koje se rodih vrime,
koli sam se ja rodila.
Moje ime, znaj, zove se,
Egripija Vilenica,
slavna, časna taj d'jevica,
slavni'a na sviet (?) ne more se.
Zelen lovor rodi mene
u strašivoj toj dubravi,
gd'je su puti svi krvavi,
jadi i tuge sve pakljene.
Mnoziem drago ne bijaše,
er se bijah porodila,
al za mani bi njih sila,
pogubit' me ka htijaše.

116. *ovoga stiha neima a. i d. A Zore veli u b.: ovaj je stih dodan od kasnije ruke.* 118. biela *b.* 119. Zorri (= cori) *a.* 121. njesam *a.* 124. *ili* ko li. 128. slavnija *a.* — sviet] se *d.* 131. krvavi] kameni *d.*

Grom, tries, munja dolu s nebi
ter za jedno onda pade,
porodih se mlada tade;
spovid'jet' ću jošter tebi
mnoga druga strašna čuda:
nebesa se razpuknuše,
zvieri od gora zamuknuše,
i ptičice ine od svuda;
žive vode prisahoše,
sunce i mjesec potamniše,
zviezde svjetlos izgubiše,
listja od gora opadoše;
sinje more užeže se
živiem plamom, ma gospoje,
još da znaju dike tvoje,
teška zemlja tresaše se.
Sve toj cieća onieh, koje
zavidjahu tužnoj meni,
ali trudnoj (?) ovoj ženi
pridobiti moći svoje.
Tuge i jade tad propatih,
o gospoje srca moga,
sad me glavom ma moć mnoga
vilenica čini oda svih.
I za doći odi k tebi
obišla sam, znaj, sve zemlje
cieć velike tvoje želje,
ke se mogu nać' pod nebi.
Zemlje, rieke, pakal, more,
sve gradove, polja i strane,
izvila sam luge i strane,
za doć' odi, i sve gore.
Nu sad neću inu platu
momu trudu, gospe mila,
kad sam ures tvoj vidila,
ni u srebru ni u zlatu,

140. jošte *d.* 147. svietlost *d.* 153. to *b.* 155. trudnoj (*m.* trudno je?) *a.* 160. Vilenizà *a.* 165. zemlja *a.*

razmi ljubav da mi skažeš,
a vazda t' ću harna biti,
do čiem si na ovem sviti,
i u zemlju pak kad ležeš.
Ove sa mnom htješe doći
od istijeh tijeh strana
jur u družbu, gospe izbrana,
a sve vidat' za nemoći.
Kad ka bude od potrebe,
muče ištom zazovi ju,
er se od tebe, znaj, ne kriju,
ner te ljube jak no i sebe.
Što ću t' drugo rieti sada,
zelen vienče od svieh vila,
ner da može sve ma sila,
sve što hoće činit' sada.
Sad pogleda', gospe, ovi dar,
što t' dariva vilenica,
slavna, časna taj d'jevica,
slavni'a na svit ni' nikadar.
I ako žudiš znat', od kude
doniela t' sam sej jabuke,
koje gredu u tve ruke,
na zapovied tvu da bude.
Doniela ih sam sa kraj svieta
za tvu liepos darovati,
i sluga t' se za nazvati
po sve zime i sva l'jeta.
Dar darova meni tada
malo diete, bog ljubavi,
po svem svietu ki se slavi
od iztoka do zapada.
Nu darivam ja ga sada
izabranom' tvom' uresu,
er lieposti u njem sve su,
ke se mogu riet' ikada.

174. t' *neima d.* 177. ovi *d.* 180. za] samê (*ili* sanû) *a.*, same *d.* 182. istom *b. i d.* 189. pogledà *a.* pogledaj *d.* 192. slavnija *d.* 193. znati *b.* 194. t' *ne ima b.* 196. budi *d.* 205. *u rukopisih* tebi *popravljeno u* sada.

Tim ga primi sad tva lipos,
i što t' rekoh, ne zabudi,
i dar ovi tvrdo bljudi,
er je u njem vel'ja kripos
i ostan' s bogom tvoja lipos.

209. ljepos *a. b. i d.* 212. njem *b.* — kriepos *d.* 213. liepos *d.*

SVRHA.

SADRŽAJ.

Izprave o uroti bana Petra Zrinskoga i kneza Fr. Frankopana. Skupio dr. Fr. Rački. U Zagrebu 1873. Ciena 3 for.

Vetera monumenta Slavorum meridionalium historiam illustrantia. Edidit A. Theiner. Tomus I. Romae 1863. Ciena 8 for. a. v. Tomus II. Zagrabiae 1875. Ciena 10 for. a. v.

Pisani zakoni na slovenskom jugu. Bibliografski nacrt dr. V. Bogišića. Na sviet izdala jugoslavenska akademija znanostî i umjetnostî. U Zagrebu 1872. Ciena 1 for. 25 novč. a. v.

Zbornik sadašnjih pravnih običaja u južnih Slovena. Knjiga I. **Gragja u odgovorima iz različnih krajeva slovenskoga juga.** Osnovao, skupio, uredio V. Bogišić. Na sviet izdala jugoslavenska akademija znanostî i umjetnostî. U Zagrebu 1874. Ciena 6 for. a. v.

Rěčnik lěčničkoga nazivlja. Sastavio dr. Ivan Dežman. Troškom jugoslavenske akademije znanostî i umjetnostî. U Zagrebu 1868. Ciena 1 for. 50 novč. a. v.

Flora croatica. Auctoribus Dr. Jos. Schlosser et Lud. Farkaš-Vukotinović. Sumptibus et auspiciis Academiae scientiarum et artium Slavorum meridionalium. Zagrabiae 1869. Ciena 6 fl. a. v.

Dvie službe rimskoga obreda za svetkovinu sv. Ćirila i Metuda izdao Ivan Berčić. Troškom jugoslavenske akademije znanostî i umjetnostî. U Zagrebu 1870. Ciena 1 for. a. v.

Historija dubrovačke drame. Napisao prof. Armin Pavić. Izdala jugoslavenska akademija znanostî i umjetnostî. U Zagrebu 1871. Ciena 1 for. 25 novč. a. v.

Historija književnosti naroda hrvatskoga i srbskoga. Napisao V. Jagić. Pomoćju jugoslavenske akademije znanostî i umjetnostî. Knjiga I. Staro doba. U Zagrebu 1867. Ciena 1 for. 20 novč. a. v

Povjestni spomenici južnih Slavenah. Izdaje Ivan Kukuljević Sakcinski. Knjiga I. U Zagrebu 1863. Ciena 3 for. a. v.

Rječnik iz književnih starina srpskih. Napisao Gj. Daničić. U 3 knjige. Ciena cielomu 6 for. a. v.

Nikolsko jevangjelje. Na svijet izdao Gj. Daničić. Ciena 1 for. 30 novč. a. v.

Život sv. Save i Simeuna. Od Domentijana. Na sviet izdao Gj. Daničić. Ciena 1 for. 30 novč. a. v.

Životi kraljeva i arhiepiskopa srpskih. Od Danila. Na svijet izdao Gj. Daničić. Ciena 1 for. 30 novč. a. v.

Poslovice. Na svijet izdao Gj. Daničić. U Zagrebu 1871. Ciena 1 for.